SAN-ANTONIO

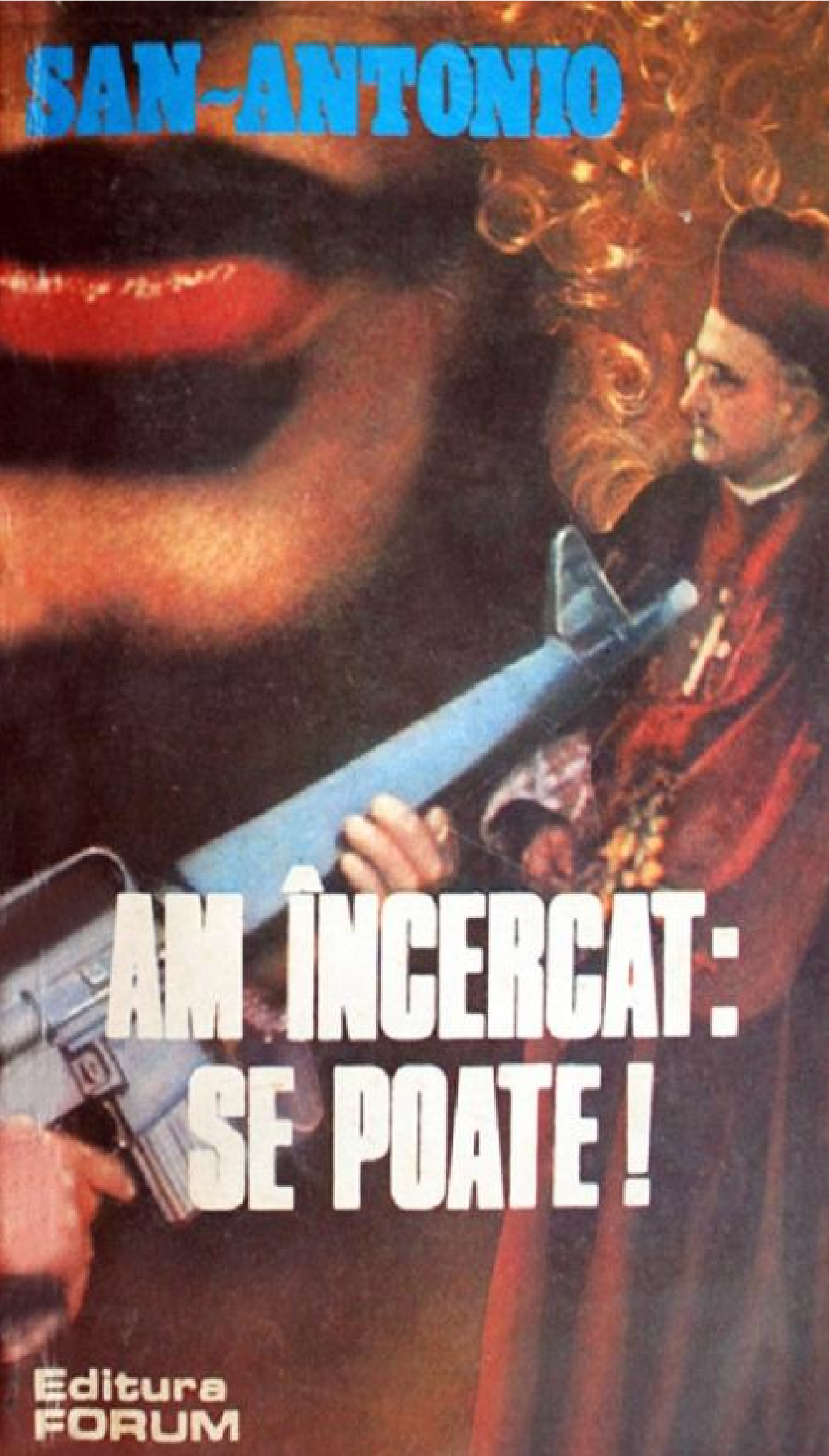

AM ÎNCERCAT: SE POATE !

Editura FORUM

AVERTISMENT

În aceste vremuri împuțite, cînd avem o recrudescență a inșilor dați dracului, trebuie să o iau de la început cu obișnuita precauție clasică ; pentru că ăștia stau toți la pîndă, să-i tragă un scandal, și cu toroipanul justiției la subțioară.

Așa că uite :

Personajele povestirii de față, cu Papă cu tot, sînt, laolaltă, pe cît de imaginare, pe atît de fictive și ce altceva mai poftești.

Și acuma să nu vă prind că mă mai plictisiți.

San-Antonio
8 VI 1992

Adevărul.

Adevărul ?

Chiar vrei adevărul, sărmanule ?

Adevărul gol-goluț. Adevărul total, complet, întreg, luminos. Adevărul fără măcar o frunză de viță care să-i pună la stîlpul infamiei știți voi ce. Adevărul intrinsec. Adevărul ce ofensează. Adevărul rotofei, slinos ca un porc îngrășat. Adevărul sforăitor. Adevărul de nespus și de necrezut. Adevărul universal. Adevărul fiecăruia. Cel de care mă doare-n cot. Cel pe care nu e bine să-l rostești. Adevărul travestit. Adevărul trădat. Adevărul neplăcut și brutal. Adevărul care trece de durere. Adevărul însuși. Și pe urmă adevărul de dedesubtul adevărului. Adevărul Domnului Dumnezeu. Și al meu : cel adevărat. Într-adevăr, vrei adevărul ? Ai ? Mat de cîrnat ? Nimic altceva decît adevărul, întregul adevăr ? Adevărat, ești sigur ? Ești oata ? Esti în stare ? N-o să-ți pară rău ?

Adevărul în mers ?

Bine. Atunci, înainte marș !

Numai că, te previn : n-ai să mă crezi. Ți-am impus în privința mea ceea ce idioții declară că ar fi o imagine de marcă. San-Antonio a poposit pentru totdeauna în mansarda ta atît de scundă. Acuma, chiar dacă-ți spun că sînt regele proștilor, n-o să mă crezi.

E prea tîrziu.

Totuși n-am să mă înțepenesc, să mă imortalizez în lipsa ta de înțelegere, nu ?

Trebuie să ciripesc înainte de a ajunge să eșuez printre deșeuri.

Care se țin scai de mine.

Atunci, hai să-ți mărturisesc. Să te informez textual de cazul meu.

Bine.

În trei secunde, îi dau drumul. Produc revelația. Ireversibilă. Adevărul e că nu sînt om, ci marțian.

Un marțian venit să survoleze banda voastră de fricoși.

M-am deghizat, m-am camuflat riguros. Am făcut pe pămînteanul cît s-a putut, cu ajutorul josniciilor și ticăloșiilor, al slăbiciunilor și mîrșăviilor. M-am descurcat atît de bine, încît am fost crezut și, cîteodată, m-am luat cu însumi drept om. Trebuie să spun însă că n-am abandonat nimic la voia întîmplării, spre deosebire de Isus care l-a lăsat pe Dumnezeu să umble brambura peste tot pe urmele lui. Minunile și procesiunile nu sînt genul lui San-Antonio. La noi, pe Marte, nu ne rugăm cu mare pompă. Într-o zi, o să-ți spun mai multe. N-a venit încă momentul.

Ceea ce vream să-ți revelez astăzi era pur și simplu asta : sînt un marțian.

Așa încît spune-ți că un asemenea nătărău reprezintă, de fapt, ceva aproape nemaiauzit. Pentru prima oară, pe globul tău de pupă-mă-n dos, un individ te anunță că e marțian.

Dar mai ales să nu-ți închipui că sînt singur.

Mai există și alții. Mulți alții, și n-ai decît să-ți pui fundul la bătaie ca să capeți lista lor.

Între marțieni nu încape mîncătorie.

Noi avem o singură deviză : celebritate-digresiune.

Dacă m-am hotărît acum să scuip ce mi-e în gușă, e fiindcă pentru mine a venit vremea. Vremea să ce ? Ai să vezi. Ai să bagi de seamă. Nu te înghesui. Un pom, te prinzi cu adevărat că l-a luat gaia, numai cînd îi pică frunzele ; așa că lasă și podoabele mele să picure.

Și abordează fără să te înfiorezi perioada marțiană a lui San-A. Îți dăduseși seama că nu era s-o ținem întruna ca la început, nu, gogoșarule ? Că nu se putea să rămînem bot în bot toată ziulica, precum niște macaci într-o cușcă. Deși tu te-ai fi mulțumit și cu una ca asta, pe cuvînt ! Ah, sinistrule ! Ai fi fost în stare să ratezi clipa de neuitat cînd îți arunc în față înspăimîntătorul adevăr ?

Frumos ca incendiul de la Publicis pe Champs-Elysées, găoacea mea de dragoste ! Fiindcă să recunoaștem că imperiul lui papă Bleuschtein a fost cel mai impunător abia atunci cînd a luat foc. Tristă istorie, nu ? Nu-i ni-

mic atît de textual sublim ca o catastrofă. Foarte intensă, prea iremediabilă. Feerică.

Ia te uită cum mai arde și adevărul meu. Încălzește-ți necredința la flăcările lui înalte. San-Antonio e marțian.

O jur !

Pricepi, păduche ? Ridic mîna dreaptă, gamba dreaptă, coada absolut dreaptă și (te în) jur.

Dacă nu mă crezi, măcar intră la bănuieli.

Și, mai la urma urmei, de ce nu m-ai crede ?

De vreme ce crezi în fidelitatea nevestei și în inteligența avortonilor tăi.

Mai mult : crezi în veșnicia ta, lătură !

În fine, iată-te prevenit — și de acum încolo nimic n-are să mai fie cum a fost.

Fiindcă sunt marțian !

La drept vorbind, nu s-ar zice, după cum arăt...

Poftim ?

CAPITOLUL „A“

Hai să-ți așez decorul...

E ușor : un bistrou din Paris, seara, la flacăra luminărilor.

Mahalaua tristă sub ploaie, ca într-un cîntec al cumetrei Piaf. Patronul, beat criță, a întins-o la culcare. Îndată ce bate de ora opt, pe Berthier îl lasă puterile. E ceasul la care căpățîna lui își triplează volumul. Creierul îi seamănă cu o pilotă din care fulgii se împrăștie care încotro, ca la adierile din Larousse *. Moșneagul se declară învins, fiindcă a ajuns la limita rezistenței. Chestia asta îl lovește, pe nepusă masă, în dosul tejghelei de zinc veritabil. Obrazul i se întunecă. Mutra aprinsă începe să-i devină crepusculară.

Sughite de două-trei ori.

O ceață urcă în privirea lui de gloabă obosită, ochii îi rătăcesc cu chiu cu vai prin sala melancolică, pe mesele lustruite de coatele multor generații de beți. Apoi, cu un gest automat, bătrînul umflă din sertar încasările de peste zi, lăsînd numai tinichelele. Bîțîindu-se pe picioare, se tîrăște spre scara ce duce la odaia lui, după ce a țipat cu o voce plină de triluri : „Eu trag pe dreapta !“

Acesta e semnalul.

La auzul țipătului, o șopîrlă verzuie se ivește nu se știe de unde, cu o revistă de copii în mînă.

E Roro, fiul precedentului, un tembel slăbănog care ar zăcea probabil la sanatoriu, dacă Alexander Fleming**

---

* Deviza Enciclopediei Larousse, „Îmi răspîndesc semințele pretutindeni“ e ilustrată de o păpădie al cărui puf e scuturat de vînt (n. tr.).

** Descoperitorul penicilinei (n. tr.)

ar fi descoperit „Canigou și Ronron*) în loc de ceea ce știți. Roro preia schimbul. Noaptea e regatul lui. În vreme ce tatăl face treptele să scîrțîie, fiul se instalează la tejghea cu *Pilot* sau cu *Mickey*. Nu simte chemare pentru „limonadă". Și, cum nu simte chemare pentru nimic, servește pahărele mușteriilor întîrziați, așteptînd să treacă și asta.

Cînd picăm noi, Béru și cu mine, acești domni Berthier tocmai interpretează *Schimbarea gărzii*. Babacul se duce. Fiul ancorează la bar cu — variantă — un album al lui *Babar*. Maiestatea sa Béru I se propteşte în coate în fața intelectualului de la tejghea și, după ce l-a admirat o clipă, întreabă :

— Ia zi, măi puștiule, cam pe cîți anișori vei fi mergînd tu ?

Roro își ridică nasul îmbulinat de pistrui și zîmbește prea fericit.

— Douăzeci și unu de ani, dom'Bérurier. Săptămîna viitoare votez prima oară. — Și, cum fața prietenoasă a Grasului îi inspiră încredere, adaugă : Dumneavoastră, care sînteți inteligent, spuneți-mi și mie, pe cine să votez?

Acest apel direct la conștiința lui civică îl flatează și îl tulbură pe Matahală. El se gîndește (doar îl cunoști, trebuie să se gîndească mult ca să aibă idei) și declară doct :

— Păi, pentru început, votează-i pe roșii, băiete. Că, după aia, o să tot ai timp să te speli. Și, fiin'că veni vorba de roșii, ia arde-ne și nouă o porție catastrofală de beaujulei, că mi s-au înțepenit bielele.

Fiindcă beaujolais-ul reprezintă misiunea bătrînului Berthier în lumea asta mărginită a ta. Rațiunea lui de a fi și justificarea socială. Toți vin la el numai pentru respectiva licoare. Ne îndreptăm și noi spre masa cea mai apropiată și ne prăbușim pe o banchetă îmbrăcată în catifea ale cărei fibre, tăbăcite de trei milioane cinci sute de mii de funduri, au devenit mai tari decît betonul. Roro ne aduce sticloanța cerută.

Ar trebui să-l vezi pe Tăticu în timp ce oficiază ! La noi, pe Marte, unde ne hidratăm prin capilaritate, nimeni n-ar putea înțelege un asemenea ceremonial. Gîndul te

---

* Parafrazare a titlului unei reviste pentru preșcolari (n. tr.).

duce la o formă de acuplare. Şi în ce manieră adulmecă Béru gîtul sticlei ! Ca şi cum ar fi specialist în parfumuri la Guerlain. Apoi miruirea turnării în pahar. O nouă adulmecare, înaintea ridicării paharului la gură. După care vine sfîrşitul sfîrşitului, pirueta supremă... *The drink !* Bea, cu ferestrele închise, cu buzele în formă de tîrtiţă. Bea cu limba, cu înghiţitoarea, cu nasul, cu cerul gurii, cu toate cele. Bea cu zgomote de sifon de scurgere. E marele extaz, în lumina neonului. Plescăitul. Respiraţia care stă mărturie. O alunecare catifelată. Papilele gustative i-au ieşit din pubertate. Fleanca îi intră în secreţie. Îşi schimbă menirea. El geme îndelung, mai abitir ca o fată în culmea plăcerii. Tu, uscătură, ai întîlnit vreodată asemenea extazuri ? Nici eu. Nici măcar pe Marte, unde lichidele se absorb prin băi de şezut.

— Mai tare ca elesdeul *, nu ? suspină Béru. De altfel, ai putea zice că elesdeul e beaujolais-ul ălora sobri. Este ? Le vorbesc în norme ?

— Toate spusele tale sînt enorme, Grasule ! apăs eu cu perfidie şi cu acea necurată jubilaţie a omului cultivat **, care înfige sulița ascuţită a subtilităţii gramaticale în bîiguielile unui analfabet profesionist.

Orologiul de deasupra barului, oferit de un mare producător de aperitive, al cărui nume îl trec sub tăcere pentru a nu-l face pe editorul meu să-l confunde cu Cinzano (preferinţa sa), indică aproximativ 8 ore şi 30. Dar absolut grosso modo. N-ai putea omologa un record mondial cu pendula asta.

— Omul tău trage de timp, mi se pare ! bag eu de seamă.

— Aiurea, ripostează Béru, fin'că uite-l. Mă bazez, se-nţelege, pe calităţile tale ceremonice, ca să-l tratezi cu respectul cuvenit rangului. Am fost în aceeaşi clasă amîndoi, n-ai crede, dar asta nu l-a împiedicat să devină cardinal.

Un domn înalt şi masiv, purtînd un compleu gri-preot-în-civil, împinge uşa bistroului. Are părul tuns scurt, iar ochii minusculi, rotunzi, incisivi, înfipţi foarte sus pe chipul căruia astfel îi strică echilibrul. Partea inferioară a

* Adică L.S.D., firește (n.a.).

** Nu e adevărat ; şi în cazul ăsta mă prefac (n.a.).

figurii îi seamănă cu o çocă de vapor văzută din faţă. Bérurier, roşu de emoţie, se ridică de pe scaun. Şi declară, cu glas tremurător :

— E o zi mare pentru mine, părinte Cardinal. Prezenţa pe care o faceţi venind aici în această cîrciumioară modestă al cărei beaujolais, din fericire, împreună cu cel de la „Ma Bourgogne", este cel mai bun din Paris, mă mişcă adînc, mergîndu-mi drept la inimă.

Noul sosit schiţează un zîmbet de cea mai mare simplitate.

— Haide, haide, Bérurier, zice el, doar n-o să-mi vorbeşti cu dumneavoastră.

Aceste frumoase cuvinte aşază lacrimi pe genele Grăsului.

— Cîtă simplitate ! bolboroseşte amicul meu. Ca să închidem capitolul convenienţelor — trebuie cumva să-ţi spun „Proeminenţă" şi să-ţi bat mătănii la anus dei * ori îmi pot permite să-ţi zic „Tonin", ca pe vremea cînd o deschiloţeam pe domnişoara Lumînare prin tufişuri, la întoarcerea de la şcoală ?

Cardinalul are un surîs stereotip, cules de pe raftul de sus al cordialităţii indulgente.

— Îţi repet că nimic nu s-a schimbat, dragă Alexandre Benoît, îl asigură el, cu onctuozitate extremă (fiindcă, avînd în vedere meseria, ar fi nepotrivit să se spună cu o extremă onçţiune **).

Şi aşteaptă să ni se facă prezentările. Grăsuliul se grăbeşte :

— Dacă-mi dai voie, Tonin, iată-l pe superiorul meu ierarhic, comisarul San-Antonio.

Mă înclin. Cardinalul îmi oferă mîna, pe care străluceşte un ametist mare precum gîlcile tale de anul trecut. Îi aplic un sărut. Fiindcă noi, marţienii, sîntem bine înzestraţi pentru aşa ceva. Cu cît o facem mai des, cu atît sîntem mai satisfăcuţi. Plin de mulţumire, Béru îşi închide paranteza :

---

* Agnus dei — mielul lui Dumnezeu (n. tr.).

** *Onction* înseamnă, deopotrivă, mir şi ungere, lubrifiere (n. tr.).

— Cît despre tine, Sana, uite-l pe cardinalul Duplessis, în compania căruia am frecventat odinioară atîtea locuri bogate *.

Pufnește în rîs, pentru că și-a pregătit butada cu grijă, și amuzîndu-se nebunește, fără a ajunge să-i epuizeze indiscutabilele virtuți comice.

— Adu-i un pahar Monseniorului, băiete, îi poruncește el lui Roro. Fiindcă e cunoscător în materie. Maica mă-sii — oh, îți cer iertare, Tonin — ce de mai balerci am putut goli noi doi cînd eram acasă, la Jerpeliți, ți-amintești ? Și acuma iată-te cardinal. Maica mă-sii — îți cer iertare — cine ar fi zis una ca asta ? Că n-aveai convocație sacerdotală pe vremea aia. Ajungeai totdeauna primul la obiect în odăițele de la madam Sauveur. O preferai pe Mado, alsaciana, adu-ți aminte : o blondă înaltă și anemică plină de romantism peste tot. Poate nu știi, dar madam Sauveur a luat-o pe urmele tale. A frămîntat pîine cu fesele ca să se retragă într-o mănăstire de călugărițe, unde își lustruiește mîntuirea veșnică. Nu iese decît sîmbăta după-amiaza, ca să dea iama într-un cinema arăbesc la *Picătura de Aur*, și să cînte de două-trei ori cu fluierașele domnilor din Maghreb ; asta ca să-și exerseze jocul de buze, să-și desfete cerul gurii sau cam așa ceva. Dar nu mi-ai răspuns la întrebare — cum te-a apucat nevoia să faci negustorie cu religia ? Credința a dat buzna peste tine ca șancrul peste preoțimea de la țară ?

Prelatul lasă cu multă resemnare să treacă pe lîngă el dezlănțuirea bérureeană.

— Drumurile Providenței sînt imprevizibile, Alexandre-Benoît. Să zicem că am fost atins de grație...

— Pe cînd eu am fost atins de greață, rîde Umflătura. O cheamă Berthe, va trebui să ți-o prezint într-o zi. Dar să nu mai batem cîmpii ; m-ai anunțat la telefon că ai lucruri grave să-mi spui.

Zîmbetul cumsecade se prăbușește de pe fața cardinalului Duplessis, cum cade baliga din vaca aflată în mers.

— Lucruri foarte grave, foarte stressante ! asigură Eminența Sa.

---

* Cardinalul Richelieu se mai numea și Duplessis. *Riche lieu* înseamnă, textual, *loc bogat*, iar în argou încălțăminte de mari dimensiuni (cu toate conotațiile licențioase de rigoare). (n. tr.).

Mie mi se adresează. Privirea lui bine cocoţată străluceşte metalic.

— Ce putem face pentru dumneavoastră, părinte ? întreb, ca să-i încurajez confidenţele.

Necazul cu ecleziasticii e că îi confesează pe alţii, dar nu sînt fraieri să se lase descusuţi ei înşişi.

— Personal, nu sînt implicat în nimic, domnule comisar. Dar am temeri mari pentru cineva mai important decît mine.

— Mai important ca dumneavoastră ?

— Cu mult.

— Eminenţă, nu cumva faceţi aluzie la Papa ?

— Absolut exact.

Bérurier îşi încruntă frumoasele sprîncene din păr de porc natur :

— Ce-a păţit Sfîntul părinte, Tonin ? A feştelit-o ?

Cardinalul se întunecă atît de tare, încît începe să semene cu o fotografie subexpusă.

— Ştiţi, îmi închipui, că Sfinţia sa trebuie să vină la Paris săptămîna viitoare ?! ne întreabă el cu aerul că ţine o predică.

— Într-adevăr, mă grăbesc eu să răspund, ca să-mi dovedesc cunoştinţele asupra actualităţii în gestaţie. Suveranul Poncif doreşte să se închine în faţa rămăşiţelor preafericitei Maria Puntejos, care a fost beatificată la Roma şi a cărei canonizare nu va întîrzia.

— Într-adevăr.

Eminenţa îşi lustruieşte ametistul pe reverul hainei. Ezită vizibil să continue, ceea ce — mă cunoşti ! — nu face decît să-mi aţîţe curiozitatea.

— Domnilor, anunţă apoi, ajuns la capătul nehotărîrii sale, un atentat va fi comis împotriva Sfîntului părinte.

Zbang ! Serviţi-l proaspăt, cu coajă de lămiie !

Un duş, aţi zis ? Curăţenie ?...

O curăţenie pentru Sfîntul Scaun !

Nu-mi serveşte la nimic că sînt marţian ; oricum încasez lovitura în plin peste bot.

Un cardinal să-ţi anunţe o asemenea treabă pe nepusă masă, asta te zdruncină, nu glumă.

— De unde ai aflat, Tonin ? se nelinişteşte Pertinentul. De la serviciile voastre vaticanale de contraspionaj ?

Ori ai avut o viziune a Maicii Domnului de la Deșelata ? Dacă nu cumva totul e semnat madam Soleil*.

— Sînt sigur de ceea ce spun ! ripostează ferm gloriosul compatriot al Năme teniei.

— Hai, hai, Tonin, continuă să scepticizeze Bérurier, cine s-ar încumeta să-l caute de seu pe părintele al Șaselea ? Se zice că ar fi avut el niște mici incidente de parcurs în Asia, numai că asta se petrecea la niște indivizi nu prea catolici în materie de zgardă. Dar aici, la Paris, sîntem în Franța, pînă la noi ordine ; or, Franța e fiica mai mare a Bisericii, nu ?

Duplessis își împreunează mîinile prelățoase.

— N-ai decît să spui orice, numai că Paul al VI-lea tot va fi agresat în timpul sejurului său la Paris.

— Întrebarea spontană a lui Alexandre-Benoît era pertinentă, Eminență, intervine camaradul tău marțian. Este esențial să cunoaștem sursa unei astfel de informații.

Dar prințul *of the church* își clatină coca-de-vapor-văzută-din-față.

— E cu neputință să v-o dezvălui, domnule comisar.

— Dar cum să intervenim eficient, dacă neglijăm un element atît de important ? Numai pornind de la sursă e posibil să...

Sursa asta pot să mi-o vîr undeva, cu o legătură de praz pe deasupra. Degeaba l-am privit țintă pe cardinal, ca să încerc a-l face să mărturisească ce poartă pe dedesubt, cum îi scria recent nu de mult regina Fabiola ginecologului ei, eminența rămîne la fel de ermetică precum ieșirea de avarie a unui submarin în imersiune.

— Domnule comisar, răspunde ea (fiindcă deși fără sutană, eminența rămîne tot cuvînt feminin), vă rog să mă credeți cînd afirm că nu vă pot preciza originea acestei informații.

— Secretul spovedaniei, poate ? se hazardează ex-codiscipolul (cu mult mai mult coadă decît discipol) cardinalului.

— Nu insista, Bérurier ! răspunde interpelatul. Dacă previn autoritățile prin intermediul unui prieten, e tocmai ca să mă dispensez de a oferi detalii.

Și cu asta, eminența se ridică și declară :

---

* Prezicătoare celebră (n. tr.).

— Domnilor, am acționat după propria mea conștiință, e rîndul dumneavoastră acum să acționați conform conștiințelor proprii.

Un teribil hohot de rîs izbucnește dinspre tejghea. Bérurier îl apostrofează pe Roro.

— Ce te-a apucat, băiete, ai crize ?

— Nu, explică hilariatul, e din cauza lui Babar. S-a așezat pe tarta cu cireșe a Celestei.

Cardinalul Duplesis ne prezintă ghiulmetistul. Noi îi tragem un pupic.

— Tonin, afurisitule, suspină cu tandrețe Voluminosul, mai curînd ar putea cineva omorî un măgar aruncînd în el cu smochine coapte decît să te facă pe tine să spui ce nu vrei. Ei bine, nu-ți brînzi lapții de grijă, o să-l supraveghem pe Papa ăsta AL TĂU. Acestea fiind zise, la ce biserică slujești ? Mi-ar plăcea să vin să te văd la lucru într-o duminică ; să-mi dau seama cu ce semeni înfășurat în trențele alea stacojii.

— Nu am dioceză, îl dezamăgește eminența, sînt cardinal de curie.

Grasul se luptă cîtva timp cu niște idei imprecise.

— Nu mă mir din partea ta. Ți-ai dat pe față firea de țăran. După cum văd, grajdul * Papei e mai puțin înzestrat decît cel al lui Boussac. Dacă am înțeles bine, n-au acolo decît un catîr.

Acum, cu voia ta, vom proceda la o schimbare de decor.

*Regula celor trei unități ** ? S-o crezi tu ! De altfel la noi, pe Marte, etalonul celor trei unități este punelentruna. Sîmbăta viitoare te duc la Béru acasă. N-ai decît să mă urmezi, fără să te mai ocupi de rest. Eu sînt cel care fabulează. Pentru că, evident, dacă ne-am bizui pe tine... Ai ?*

— Știți, domnă Félicie, nu e cazul să vă jenați de mine, dă asigurări Matahală. V-ar face plăcere să vă cînt Plăpumarii ?

---

* În franceză, *écurie* = grajd (n. tr.).

** În teatrul antic european, ca și în cel din perioada clasicismului, una dintre legile estetice fundamentale era regula celor trei unități : de timp, de loc și de acțiune — cu alte cuvinte se interzicea schimbarea decorului, restrîngerea timpului real al acțiunii și introducerea acțiunilor paralele (n. tr.).

Înainte ca mama să găsească timp pentru a răspunde acestei amabile propoziţii, madam Berthaga zboară simultan — în ajutorul timpanelor noastre şi în penajul Monstrului ei.

— A, nu ! Să nu te-apuci iar să mugeşti ca treizeci de vaci, că într-o clipă întreg blocul va ajunge infernul din zgîrie-nori. Locatarii se pornesc pe reclamaţii îndată că le masturbezi liniştea la care sînt îndreptăţiţi. Poftim, ultima oară, vecinica de dedesubt, alde Polak, a născut prematur.

Formidabila mea mamă care, aşa cum ştii, este amabilitatea travestită în bătrînă, propune o soluţie de mijloc : Béru n-are decît să cînte *mezza-voce* ; astfel el ne va desfăta trompele, fără să-i tulbure pe scrîşnitorii din vecinătate.

Dar dragonul se răzvrăteşte. Trebuie să se ţină seama că nu se poate conta pe „glas scăzut" în cazul Mamouthului ei, ale cărui predispoziţii fireşti, abia alungate, se întorc în galop.

Vituperează dur Berthy, decupîndu-şi tarta cu rubarbă. Îşi încheie totdeauna mesele cu marele spectacol al torturii rubărboase — fiindcă, explică ea de fiecare dată (a 15-a pentru mine), rubarba „face corpul să funcţioneze". Este o înverşunată partizană (deşi ea spune *pactizantă)* a laxativelor naturale doamna Bérurier. Stimulentele chimice o neliniştesc. Le socoteşte drept zămislitoare de leziuni maligne, inflamatorii ale anusului Ceea ce preconizează această purgare a purgaţiei este o supleţe intestinală de origine sănătoasă, fără ocolişuri. Excreţie prin plantele suverane. Aşa că preferă orhideelor crușinul Pretinde că o viaţă cu excreţia bine reglată este REŢETA echilibrului fizic şi, pornind de aici, a fericirii terestre. Persoana capabilă de o defecaţie fără probleme este condiţionată să înfrunte şi să domine viaţa. Béruriasca merge şi mai departe — spune că arta culinară începe acolo unde se crede că sfîrşeşte, fiindcă fără o evacuare perfectă e imposibil să te angrenezi în plăcere. După ea, deviza marilor gastronomi ar trebui să fie : „C...ţi-vă, restul ne priveşte !" Aşa încît, suflet bun, le pregăteşte comesenilor

deznodăminte fericite, le degajează orizontul vespasian, asigurînd o perfectă combustie a felurilor de mîncare pe care le risipește cu dărnicie. O sfîntă, a cărei efigie ar merita să fie imprimată pe hîrtie igenică extrafină. Sfînta Berthe-a-Curățeniilor ; Maica Domnului-a-celor-patru-vînturi.

În fața veto-ului categoric al huriei sale, Béru renunță la *bel-canto*, pentru a coborî la considerații profesionale.

— Apropo, i-ai vorbit Bătrînului de prietenul meu, cardiloșul ?

— Știi bine că marele creț e la congresul internațional de poliție de la Washington. Dar am ajuns să-i împușc două vocabule prin satelit.

— Și ceas pus ?

— Nu mare lucru. Bănuiește că-i doar o flencăneală de-a bătrînului prelat(ă).

— Bătrîn cine zice ! Păi nu i-ai precizat că A. Mincu meu e în floarea puterii executive a vîrstei ?

— Ba da. Dar el, practic, nu m-a ascultat.

Masivul își sfredelește pieptul de alamă cu un index spiral care n-ar uimi pe nimeni în atelierul unui cîrnățar.

— Cînd va afla că maiestatea sa papală a fost rectificat, o să-și muște degetele pînă la clavicule, Phii ! Dacă nu dai crezare nici cuvîntului unui cardinal, de cine să mai asculți ? Există pensionări cu anticipație care se pierd, băieți ! Să vezi cum un cardinal e luat drept flecar, asta îți descurajează pornirile catolice. Și, pe deasupra tuturor, un cardinal născut la Jerpeliții Vechi.

Privesc cum i se înflăcărează mînia de jerpelitean romano-catolic ulcerat. E frumos și tembel, ca un foc de artificii, Grasul. Pun pariu operele tale complete de Jack London contra celor ale lui Albert Londra că peste puțin îmi va vorbi despre demisie. Pariezi ? Nu ? De, ai pierdut, fiindcă ai fi cîștigat, blegule ! Béru nu mai are ocazia să continue, fiindcă Miss Marie-Marie, neghinița lui de nepoată, intervine cu pachetul de *Voltigeurs* pe care unchiul a trimis-o să-l tîrguiască.

— Dacă tot eram la tutungerie, am luat și *Fransoir*, anunță ea, fiindcă urmăresc benzile desenate, în special *Julieta inimii mele*, pe care o regret că nu mă născusem cînd a început.

Se caţără pe genunchii scumpei mele Félicie şi, fără a mai sta pe gînduri, deschide foaia peste farfuriile cu desertul. Cît ai număra pînă la doi, a şi luat cunoştinţă de foiletonul ei, al cărui text de azi este, totuşi, deosebit de copios — deoarece în primul desen, René strigă : „Domnişoară Monique, sînt stupefiat" ; iar în al doilea desen, Monique răspunde : „Nu ?" ; cu — ai remarcat-o, în ciuda prostiei tale congenitale şi ambientale — un aer întrebător.

Deodată, în camera de alături a Bérurierilor, Antoine, năpîrstocul pe care mama şi cu mine l-am luat în grijă începe să gîngurească tot ce ştie. E o figură plodul ăsta, nu-ţi poţi închipui.

— Mereu mulţumit Toinet. N-o să-l auzi niciodată plîngînd. Rîde dintr-o nimica toată.

— Îmi daţi voie să-l iau şi eu în braţe, mamă Félicie ?

— Da, drăguţă ! consimte mama mea cea grozavă.

— Ai grijă să nu-l scapi ! recomandă madam Berthe, întorcîndu-se la rubarberiile ei.

Dacă ai băgat de seamă, fetiţele astea trebuie să se joace întruna cu păpuşile. Şi nu le trece niciodată. Chiar după ce capătă premiul Cognac, îşi continuă jocul. Pînă cînd ajung bătrîne — cu nepoţii. Adevărată marotă. Nu îngrijesc copii, leagănă păpuşi.

Culeg de pe jos gazeta pe care, înainte de a-şi lua zborul, coţofana a lăsat-o să cadă. Cu un ochi blazat, parcurg prima pagină, să mă informez niţel despre gîlcevile pămîntene. Zadarnic sînt marţian, nu pot să nu mă interesez, cît de cît, de mîrşăviile voastre. Pagina întîi ţi le relatează pe toate. Pagina întîi, pentru zilele serbede. Citeşti : „Nixon, Incendiu, Poluare". Mizeria în plin progres, ce mai. Nenorocirea în trap săltat. Pămîntul care vi se strică, asemeni unui fruct uitat pe un raft din pivniţă. Omul în dezagregare, săvîrşind micile lui ticăloşii cotidiene. Cedează-i fratelui tău care te curăţă !

Un nebun ucide un controlor al R.A.T.P. în staţia Max-Corre. O fotografie neclară ilustrează textul. Să fie ucigaşul sau victima ? Buchisesc legenda (secolelor). E vorba despre controlor. În clipa cînd garnitura intra în staţie, un individ l-a propulsat, cu un brînci puternic, peste linii, înainte de a se pierde în mulţime ! Povestea clasică. Déjà vu... Ritual. Totuşi, ceva mă intrigă. Casc ochii la portre-

tul ferfeniţitului. De ce — mă asculţi, spălătură ? De ce, oare, îmi spun mie însumi, atît textual, cît şi *in extenso* : „Fotografia asta e veche de cel puţin zece ani" ?

Curioasă meditaţie, nu ?

Un tip pe care nu l-am văzut niciodată. Mă chiorăsc la mutra lui. Hotărît lucru, e vorba de o poză de demult. Deloc banal, nu ? Ştiu bine că te-am obişnuit cu aşa ceva. Totuşi...

Deşi găsesc că fotografia e veche, îmi dau seama că, dimpotrivă, controlorul nu mi-e necunoscut. Poate numele lui să mă lumineze ? Deschid la mijlocul jurnalului, să citesc relatarea detaliată. Şi mă cutremur. Dar, la un martian în clocot, cutremurul echivalează cu o tresărire, eşti de acord ?

Tresărirea, atunci cînd ţii deschis un ziar de o asemenea mărime, produce un zgomot familiar construcţiilor publice modeste ce propun clientelei lor o hîrtie care tot aşa *.

— Ai cîştigat la curse, tipule ? întreabă Umflatul.

— Într-o destrăbălare generală, replic eu. Ia vizionează un pic chestia asta.

Şi-i arăt figura controlorului cu sprîncenele în poziţie de drepţi. Voluminosul studiază imaginea.

— Îl recunoşti pe acest domn ?

Se strîmbă.

— Ei bine, ca să-ţi spun drept, declară apoi cu toată francheţea, îl cunosc fără să-l recunosc, recunoscînd că nu-mi aduc aminte cine e. Sigur şi precis, am întîlnit moaca asta, numai că, să-ţi zic unde şi cînd, ar fi să te trag în piept.

— Citeşte-i epitaful, poate-ţi revine în cap.

Docil, grasul meu confrate îmi urmează sfatul.

— Antoine Duplessis... — Cu un fleac de întîrziere urmează comoţia guturală : Prietenul meu, cardinalul.

Bun. Ajunge cu apartamentul celor doi Bérurier, mergem acum la morgă. Nu uita, mai ales, să-ţi scoţi pălăria la intrare !

* Dacă fraza ţi se pare în coadă de peşte, n-ai decît să o rescrii după cum îţi place ; eu sînt gata să-mi transform coccisul în tartină cu marmeladă regală. În orice caz, nu conta pe mine să o refac ; cîrcelii scriitoriceşti mă împiedică să merg, la fel cum îl împiedică şi pe albatros să zboare. (n. a.).

— E lucru rar un cardinal controlor la metrou, nu crezi ?

I-am făcut această remarcă Bóvinului, în timp ce umblam alături de el *.

Funcționarul Institutului medico-legal funcționează cu amabilitate. E un băiat înalt și cu vino-ncoace, purtînd la mîna stîngă un ceas de nichel năpîrlit (îl recunoașteți ușor, ține mereu un cadavru în brațe).

— Pe aici, doamnelor și domnilor ! ne invită, deschizînd o ușă vopsită într-un gri frumos, de elefant bolnav.

Apropo, aș vrea să știu dacă elefanții chelesc. Tu n-ai idee ?

Doamnelor și domnilor ? Béru și mandea ? Bizar, nu ? Puterea obișnuinței. Băiatul de la morgă a văzut atîția oameni veniți în locurile astea siniste să „identifice cadavrele". Speriați, care își sprijină reciproc durerea.

Un sertar lung alunecă, fără să facă mai mult zgomot decît acela unde nevastă-ta ține legumele, în partea de jos a frigiderului. Și Eminența Sa ne este servită. Foarte proaspătă ; foarte pariziană. Despuiată, bineînțeles, ca toți clienții pensiunii. E într-o stare de plîns, „cardinalul". Cred și eu, o ramă de metrou e în stare să-ți taie respirația.

— Nici o îndoială, e chiar Tonin, bîiguie Detonatorul.

Trebuie totuși să verificăm, pentru a înlătura incertitudinile cele mai infime ca și pe cele mai intime. Prelatul se prelățește în albia din fața noastră. Are brațul drept în prelungirea corpului, pe cel stîng între picioare, partea din spate a capului retezată, piciorul drept la subțioara dreaptă, marele colon într-o pungă de plastic, împreună cu oușoarele, ficatul și o parte din pancreas. Dacă scorpia ta e însărcinată, n-o lăsa să citească toate astea, altfel riscă să nască așa ceva care să-ți semene, nătărăule !

— N-a fost prea vesel să-l dezbrăcați ! fac eu către morgueman.

— Ce să mai vorbim, adevărata operațiune chirurgicală, domnule comisar. A trebuit să-l adunăm cu pensета.

Și izbucnește în rîs, vulpoiul.

---

* Citesc adesea expresia „a merge ALĂTURI de cineva". E o tîmpenie : nu se poate merge decît alături de un tip, nu ? La noi, pe Marte, ne exprimăm mult mai corect decît voi, tărtăcuțelor (n. a.).

— Ești sigur că amicul Duplessis nu avea un frate geamăn ? îl chestionez pe gras, ca să-mi împrăștii ultimii stropi de îndoială.

— Absolutely, omule ! răspunde vioi Mastodontul. Avea doar o soră, Julie, pe care toți băieții din Jerpelița s-au urcat ca într-un cireș, inclusiv Mister Bérurier, sluga dumitale. N-am vrut să-i aduc aminte de asta lui Tony ieri seară, din respect pentru gradul lui de cardinal...

— Nu crezi că miroase un pic a travesti cardinalul tău ?

Terapeutul își clatină capul de gînditor-care-nu-mai-cugetă.

— Măturisesc că mă scald în sirop de mister, Sana. De ce să ne fi jucat comedia aia de la circiumă ?

— Îmi vine să cred că directorul de la D.S.T. are dreptate : heruvimului îi filfiia o lampă. Avea sculament sub frez㠺 săracul Richelieu.

— Totuși lăsa impresia că e cultivat ! obiectează omul de bine, care e totalmente privat de el.

— Știi, cultura e ca prăjitura : cu cît ai mai puțină, cu atît o scoți mai tare la iveală. Dacă vrei părerea mea, Duplessis era un dezechilibrat cuprins de țineală mistică.

Împăratul tonților nu se recunoaște însă învins.

— Dar a fost lichidat, nu ? Or, nu iei piuitul cuiva fără să ai un motiv.

— Ba da : cînd ești nebun.

— Auzi, asta înseamnă de-acuma o adevărată adunătură de glumeți ! Și ucigașul, și victima... Adică toată lumea să fie sisi ? Nici chiar așa !

— Coincidență.

— O iei razna și tu ! face Musculosul, pus pe arțag.

Își suflă zgomotos nasul, apoi constată că uitase să-și scoată batista, și-și strecoară în buzunar mîna de nedescris, ca să-și despotmolească degețelele pe ascuns.

— Asta, mă avînt eu, se prea poate s-o dau în bară, dar ca ipoteză se ține. Ieri, un nebun s-a năpustit asupra unui controlor de metrou în stația Max-Corre. Drame de felul ăsta au loc în fiecare lună.

— Și after ?

— Numitul controlor, la rîndul lui, nutrea o nebunie mistică ; toate astea sînt ușor de înțeles, ce dracu' !

Fabulosul nu răspunde. Se hotărăşte să joace comedia „convingerilor aparte". Dacă i-ai vedea moaca sinistră, ţi-ar veni să-l stropeşti cu benzină şi pe urmă să-i aprinzi ţigara. Mai mult ca să mă conving de justeţea expunerii mele decît ca să încerc să-l lămuresc pe el, continui :

— Acum, personajul Duplessis se clarifică pentru mine.

— Şi pentru asta a trebuit să fie mai întîi demontat ? Îţi cam place să te joci de-a mecanicul, băieţică !

Ignorînd intervenţia bătăuşului de joc, continui :

— Îmi imaginez viaţa prietenului tău Antonin. Un singuratic. Ca mulţi alţi solitari, refulaţi sexual, are şi el un fix. În cazul ăsta, religia. Îndopat cu lecturi teologice prost asimilate, se crede cardinal. Sosirea apropiată a Papei, despre care vorbeşte toată lumea, ajunge să-i sminteaască intelectul. În delirul său, inventează un atentat. Se crede executor al unei misiuni divine : să împiedice asasinarea Sfîntului Părinte. Atunci îşi aminteşte de codiscipolul Béru, un as al poliţiei. Îl previne. Dar, cum fabulaţia lui nu e decît fabulaţie, nu poate dezvălui sursa informaţiilor.

— Daţi-mi voie, Înălţimea Voastră, mă întrerupe Antagonicul. Dacă ar fi fost un simplu inventator de poveşti, Tonin ar fi inventat o istorie completă. Ne-ar fi pregătit un tort etajat — fără a lăsa să se scurgă crema — pentru a ne explica atentatul şi felul cum a ajuns el să-l descopere. În al doilea rînd, amicul nu le avea deloc cu chestiile solitare. Doar dacă nu l-ai văzut încălţînd-o pe Mado, alsaciana, poţi crede o măgărie ca asta. Şi pe urmă, mai tare decît orice dovadă, o să-ţi fac proba prin 69, tipule : niciodată vreunul de la Jerpeliţi n-a prins muşte. Nu zic că doi ori trei inşi acolo, ticsiţi de calvados, n-au făcut un strop de delirium, ca să-şi mai aerisească ideile ; dar era un delirium foarte firav, Sana. Extrem de firav, parol !

Deodată un glas de beţiv, mugind cavernos, vag feminin, răsună pe coridor. Ne oprim să ne informăm şi vedem ieşind la iveală o creatură care, dacă nu e chiar „de vis" este, cu siguranţă, „de coşmar".

Imaginează-ţi o „fată" de 1,85 m, care a trecut de patruzeci fără a semnaliza la intersecţie, roşcovană în asemenea măsură, încît, văzînd-o, Van Gogh şi-ar fi secţionat

și celălalt pavilion*, cabalină, briantină, împieptoșată. Are niște ugere enorme, care se văd ca în palmă prin ochiurile mari ale unui corsaj cu zăbrele, fiindcă nu poartă sutien — negăsind unul pe măsură, pun pariu. E machiată de parcă s-ar fi pregătit să interpreteze *Norma* la opera din Napoli. Poartă, peste o pereche de jamboane fabuloase, o fustă extrascurtă. Și despicată, pe deasupra. O poșetă cu agățătoare i se lovește de fese. O, ce mai dos, generale ! Emisferele de Magdeburg ? Baloane de săpun. Ochii încercănați cu verde, cu albastru, cu negru și genele încleiate cu rimel seamănă cu cele ale unei păpuși pop. E întors pe dos șoricelul. Vociferează.

— Voi depune plîngere ! asigură eă. Cu toate că fac ceva pe sticleți. Dar o să-mi bag în priză relațiile. Că am oameni destui, și încă de-ăia urîți și ai dracului. Cu cazierul lung cît toată mîna asta. O să faceți în nădragi. O să vă deghizăm în rahat, gloabelor !

Un alt funcționar de la morgă se ține la adăpost de furtună, dincolo de furia valurilor, pe după digul de dinapoia doamnei.

— În legătură cu ce ? biiguie funcționarul nostru.

— Fleanca, nemîncatule ! răspunde Tornada roșcată. Sînt doamna Antonin Duplessis, soția musiului.

Desemnează jalnicele rămășițe ale jerpeliteanului.

— Pentru un solitar, îmi șoptește Grasul, nu se descurca rău Tonin, nu-i așa ?

Descoperind relicvariul sub formă de albie al soțului, huria tace. Îl privește cu luare aminte, scoate un fluierat și declară, cu voce mai liniștită :

— Porcul, grozavă petrecere a mai avut, nu ?

Bérurier o înfruntă, cu ochi microși și gura în plină secreție :

— Așadar, doa'nă, sînteți soția scumpului și nefericitului meu prieten ? Permiteți-mi să mă prezantez : Alexandre-Benoît Bérurier, născut ca și el la Jerpeliții Vechi.

Monumentala iapă nechează :

— A, dumneata ești amicul lui curcanul ? — Apoi, desemnînd cadavrul : Ai văzut cum l-au împodobit ? El, care iubea atît de mult travestiurile, numai în hamburger nu se deghizase încă...

---

* Celebrul pictor impresionist olandez, într-una din crizele de nebunie care îl cuprindeau către sfîrșitul vieții, și-a tăiat o ureche (n. tr.).

Şi, terminînd cu epitaful defunctului, o ia de la început cu mînia iniţială :

— Indivizii ăştia de la morgă sînt nişte pungaşi fără pereche. Dar o să-i fac eu să scuipe ce-au şutit. O să depun o plîngere. Uite, dumneata, Grasule, care eşti sticlete, să te duci întins să le ceri ce-i al meu. Fiin'că n-o să mă las trasă-n piept de nişte maimuţoi. Fernande nu-i o papă-lapte. Ca să mă îmbobineze cineva, îi trebuie o fineţe pe care muştele astea de carne congelată n-o au.

— Despre ce-i vorba, scumpă doa' ? ciripeşte Formidabilul.

— E vorba că mi-au umflat ghiulul lui Tonin, uite de ce-i vorba ! cîrîie scorpia. Cu o pietricică de făcea, după socoteli cinstite, peste o sută de bătrîne.

— Vorbiţi despre ametist ? intervin eu.

Iapa mă priveşte cu dispreţ :

— De unde ştiţi că-l avea ?

— Mi s-a făcut cinstea să-l sărut nu mai demult decît acum trei zile, stimată doamnă. Deoarece, în afară de funcţia de controlor de metrou, răposatul dumneavoastră soţ exercita şi meseria de cardinal, sau poate mă înşel ?

Deocamdată, iat-o îmblînzită :

— Bun. Păreţi la curent cu toate marotele lui, zice.

— Deci inelul episcopal i-a dispărut. Presupun că nu-l purta ca să verifice biletele utilizatorilor mijloacelor de transport pariziene ?

— Îl păstra în buzunar. Şi trebuie să i-l fi învîrtit unul din tîrîie-hoit ăştia, pe cînd în dezbrăca pe Tonin. Mi-au dat înapoi ce avea la el, erau toate lucrurile, mai puţin inelul.

Nu s-ar putea zice că durerea văduvei îţi rupe inima de milă. E plină de vlagă Fernande Duplessis. Are energie. Spirit combativ. Multă filozofie totodată. E o luptătoare, ce mai.

De circ. Sînt sigur că va fi pasionant să flecăreşti cu ea după ce-o lasă furiile. Atunci ştii ce-i propun ? Să o conducem acasă...

Şi ea acceptă.

Urmează-ne şi ai să vezi. Presimt că o să ne stricăm de rîs.

Eminenţa locuise într-un imobil de pe strada Gaston-Bonheur (arondismentul al 13-lea), nu departe de Avenue

Paul Kenny. O clădire foarte pariziană, adică nu prea proaspătă, cu tencuiala cenușie, avînd la dreapta portalului o băcănie, iar la stînga o vopsitorie care mirosea a rufe ude și a terebenthină (uite un cuvînt pe care trebuie întruna să-l caut în dicționar, din cauza nenorocitului de *h* pe care niciodată nu știu unde să-l lipesc).

Cardinalul-controlor ocupă (sau mai degrabă ocupa, fiindcă de aici înainte îi trebuie mai puțin loc) un mic apartament, de spaimă, la primul etaj. Capernaum * și Pompei. Două camere obscure. O chichineață întunecoasă, cu două lăzi înghesuite la intrare, un reșou de gaz cu smalțul sărit, ilustrate pironite cu pioneze pe pereți, pentru a ascunde aerul sordid. Becuri golașe. Rufe murdare îngrămădite prin colțuri. Un pat metalic. Sticle goale : boarfe atîrnate în cuie. Și mai ce ? A, da, absolut insolit : un altar. Unul adevărat, cu tabernacol, sfeșnice, un copilandru în roșu, o carte uriașă, burdușită cu semne din mătase și un crucifix enorm, mărime naturală și pe care ai jura că se află Domnul Nostru în carne și oase (afumate, la Cana Galileii **) ; ba chiar, privindu-l cu luare aminte, ai impresia că Isus respiră în penumbră.

— Și mai spuneai că nici un jerpelitean n-a avut vreodată cîrnați în cap, Grasule ? îi șoptesc prietenului meu uluit.

— Încercați să găsiți un scaun, băieți, ca să căscați gura la nătărău ! ne invită, cu solicitudine, Fernande, aruncîndu-și poșeta pe un pat olog. E cam brambura pe-aici, fin'că am fost la plimbărică vreo cîteva zile și nu m-am întors decît azi-dimineață, din cauza accidentului acestui tembel. Nu exista jegos mai mare decît Tonin. Să vă dau un strop de rom că să vi se mai întremeze umblătoarele ?

Și dă la iveală trei borcane de muștar, mai dubioase decît conștiința unui vînzător de mașini de ocazie.

— Iei și mata unul, domn' Ovăz ? tună ea (fiindcă nu vorbește, trage salve de artilerie).

---

* Așezare ce se bucura, conform Bibliei, de trista faimă de a reuni, la o fîntînă tămăduitoare, toți ologii și paraliticii din împrejurimi. Aici a săvîrșit Isus celebra minune a însănătoșirii unui astfel de nefericit, poruncindu-i : „Ia-ți patul tău și umblă" (n. tr.).

** Ce mai serviciu le-a făcut atunci sărmanilor, asigurîndu-le haleala ! Fără de care (li) s-ar fi sculat cu burta goală, pot zice (n. a.).

— Doar o lacrimă, răspunde Isus.

Și răstignitul coboară de pe cruce, executînd cîteva genuflexiuni ca să se dezanchilozeze.

E un omuleț roșcovan, cu bărbuță, coaste proeminente, ochii înfundați în orbite, picioare sfrijite, pieléa albicioasă și umerii la fel de atletici ca aceia ai unui suport de haine dintr-un hotel de tranzit. E încins cu un ștergar mizerabil, țesut în fagure de albină (albina nedispunînd de o suliță prea mare) și o cunună de spini din plastic. O scoate pe cea din urmă, cum ar face cu o găină, și-și șterge fruntea.

— O oră jumate, anunță triumfător. Trebuia s-o fac și pe asta, nu ?

— Ai să vezi rezultatul, făgăduiește Fernande.

— Trebuie să-mi reușească dacă e o binecuvîntare la mijloc ! admite domnul Ovăz. Și ne zîmbește : Înainte de a-l întîlni pe Duplessis, am încercat de toate.

— Am putea afla despre ce e vorba ? întreabă amicul tău San-Antonio, a cărui curiozitate e un defect nesuferit, fiindcă nu-i bine să dai vrabia din mînă pe cioara de pe gard, avînd în vedere că urciorul nu merge de multe ori la apă (tare).

— Sufăr de reumatism deformant. Mă tratam cu doze masive de zbangplici, care îmi provoca mereu crize de ulcer ; numai că, din fericire, într-o zi am stat de vorbă în metrou cu dragul de Duplessis, la stația François-Richard. Și el mi-a dezvăluit în mod spontan harurile și terapeutica sa. E un om dintr-o bucată.

— Acum nu mai e, zice Fernande, turnîndu-i omulețului o dușcă de *Clément*. După ce a avut parte de un tratament cu Prohodol.

— Ce înțelegeți prin asta ? strigă Găuță.

— Tonin e biftec, sărmane ! O ramă de metrou a trecut peste el. Și știi, domn' Ovăz, o ramă de metrou e mai greu de mistuit decît un sîmbure de cireașă.

Reumaticul își bea infuzia de rom și-și acoperă ochii cu mîna (deși mai bine și-ar acoperi partea opusă, pentru că felul imbecil cum s-a așezat, picior peste picior, îi lasă trandafirul pe dinafară cum mă vezi și cum te văd).

— Cardinalul mort !

— Nici nu-ți închipui în ce hal ! afirmă Fernande.

Nu știu dacă dama are un amant, dar se iubește singură atît de tare, încît asta trebuie să-i fie de ajuns.

— Și eu ce mă fac ? exclamă, caritabil, Ovăzul. Și cu tratamentul cum rămîne ?

— Nimic nu te împiedică să-l continui.

— Vreți să păstrați cabinetul ?

Îmi las privirea să panorameze asupra decorului. Ca să numești toate astea „cabinet", trebuie, într-adevăr, să ai credință și instrucțiuni pentru utilizarea ei.

— N-am motive să las omenirea, și așa suferindă, să pătimească de pe urma decesului lui Tonin.

— Dar nu sînteți „investită", obiectează cu prudență „pacientul".

Iapa explodează.

— Și bibilica mea e investită, mă, bolesniță ? Păi ce-ți închipui mă, dezosat ramolit ce ești, că picnitul de Duplessis trata cu formule magice ? Dacă vrei să știi, latina pe care o fredona cădelnițîndu-te o învățase din paginile roz ale Larousse-ului *. Pe cînd masajele pe care ți le făceam eu din cap pînă-n(tre) picioare erau de primă calitate, auzi, jigodie ? Și cînd peștele meu pleca la dracu' iar tu începeai să-mi picuri din robinet, nici atunci nu eram investită, apostole ? Hai, pune-ți hanțele și nu-mi mai face umbră, că ești mai sinistru la privit decît ce-am văzut la morgă.

Micuțul descrucificat nu așteaptă să i se repete. Sare întîi în ciorapi, pe urmă în pantaloni, continuînd să stea picior peste picior. Își trage o cămașă sport, își îmbracă haina și se năpustește spre ușă. Fernande îl cheamă înapoi.

— Și onorariul nostru, domnule Ovăz ?

— O, pardon...

Depune pe cuvertură o bumașcă de cinci surate și așteaptă.

— Ce, vrei poza mea cu dedicație, ori tragi nădejde la o porție de varză călită ? mîrîie dama.

— Păi... restul...

— Ce rest ?

— Azi n-am avut micul meu tratament.

---

* Enciclopediile Larousse conțin, invariabil, un capitol intitulat „Locuțiuni latine și străine", tipărit totdeauna pe hîrtie roz (n. tr.).

Pînă și oamenii cei mai timorați reclamă întotdeauna ce li se cuvine, ești de acord ? Nu contează împrejurările. Paraua e para. Nici o renunțare. Nimic nu-i poate împiedica : nici dragostea, nici moartea (dacă e a altora).

Fernande ezită. Mă privește scrutător :

— Sînteți grăbiți-grăbiți ?

— Nu ! răspund. Numai grăbiți.

— A, bine ! Atunci vino încoace, domn' Ovăz !

Îl împinge pe homuncul spre odaia vecină, care este, constat după deschiderea ușii, un soi de sacristie, cu veșminte așezate pe portmantouri. Și niște cufere, ca și o canapea care s-ar simți jignită să nu fie concavă *.

Ușa se închide.

— Nu, nu-ți scoate pantalonii, domn' Ovăz — mai auzim noi — vezi bine că azi sînt CU TOATE ASTEA pe cap.

După care răzbat pînă dincoace doar zgomote vegi, suspine și recomandări cu voce joasă. Ne folosim de acest timp mort, Fanaticul și cu mine, ca să trecem în revistă tot ce-am aflat. Furtunoasa apariție în combinație a învăpăiatei Fernande pare să-l fi comoționat din cap pînă-n picioare pe dragul de Matahală.

— De fapt, după tine, ce știm pînă acum ?

Mă strîmb într-un mod evaziv :

— Rectificare, Grasule ! La urma urmei, amicul tău nu era țicnit chiar pe cît lăsa impresia. Părerea mea e că pusese la punct, cu petrecăreața lui, un business de toată frumusețea. Ceva între religie secretă și tămăduire miraculoasă, cu un strop de prostituție pe deasupra, ca să adauge nițică poezie afacerii. Pe semne că-și recruta clientela în metrou ; punea ochii pe cîte un ins mai belaliu și îl aborda. Funcția de controlor îi ușura contactele. Pasagerul se simte flatat cînd i se adresează un purtător de galoane. „Suferiți de reumatism deformant, bietul de dumneavoastră ? Ascultați, poate n-o să mă credeți, dar..." Ai prins figura ?

Bérurier zîmbește triumfător :

---

* La noi, pe Marte, se face haz de asta. În ordinea băşcăliei, urmează imediat după „Cicero nu e pătrat" (n. a.) — Joc de cuvinte între *Ciceron* (Cicero) și *si c'est rond* (dacă e rotund) — avînd pronunție identică. Tot astfel *concave* (concav) este omofon cu *con cave* (muşteriul unei prostituate) (n. tr.).

— Noi, ăştia din satul meu, nu sîntem constipaţi la creier, de acord ?

De acord. Şi aşteptăm ca micuţul Ovăz să facă turul hipodromului. Ceea ce nu întîrzie prea mult, madam Fernande fiind dornică să termine iute şi rasolind prestarea de servicii. Discipolul fostului cardinal behăie, dîndu-şi sufletul. Cînd îi vezi pe oameni în exaz, rămîi trăznit de înfăţişarea lor tembelă. Ce mai tablou vivant, de te umflă rîsul ! Maniera tentaculară în care intră în efervescenţă, cuprinşi de colici spastici ! Ejecţia, de fapt şi de drept, e laborioasă. Mobilizează individul. Slavă Domnului, la noi, pe Marte, unde juisăm ca păpădia, la un fulg vagabond, nu există asemenea chinuri. N-avem nevoie să cucerim dragostea ; o aşteptăm. Sîntem într-o continuă stare de extaz, pricepi, nucă găunoasă ? Voi, ţapi nefericiţi, vă străduiţi cîinește (ăsta e cuvîntul !). Domolirea implică o luptă, cu rezultate niciodată sigure. Păcătuiţi la fel de nerușinat, meschin şi precar, cum şi trăiţi. Asta m-a şi frapat cel mai mult la debarcarea aici.

Iată ! Bine curăţat de bani, domnul Ovăz se cară, cu glandele refăcute, aproape noi. Zîmbeşte timid, cu fundulețul subţiat şi pantalonii plini de umflături cum era mutra regretatului Lucien Baroux.

— Şi acuma, gata, sînt a dumneavoastră ! declară măreaţa Fernande, netezindu-şi mini-cutele minijupei.

Face pe chelneriţa de bar nemţesc, pe acolo moda mini fiind încă socotită ultimul cuvînt al libertinajului. Se aşază pe ceva ce la origine trebuie să fi fost un fotoliu şi din care n-a mai rămas decît un nimic în curs de demolare. Mecanismul i se dezgoleşte pînă la osie, fiindcă nu şi-a găsit timp să-şi tragă din nou colanţii. Furnizîndu-i un obiectiv (voluminos) de meditaţie Convulsivului care se cufundă, cu tot trupul şi mult şi bine, într-o contemplare sălbatică a chestiei (în engleză, the thing).

— Mi se pare, mă avîntenergizez eu, că puseseţi la punct o combinaţie drăguţă împreună cu Tonin, aşa e ? La preţul de cinci sutare răstignirea, trebuie să rămînă un oarece cîştig, după ce scădem costul tămîii.

Tipa se încruntă, pentru a mă străpunge cu o contraprivire grea de consecinţe.

— Liniștiți-vă, mă grăbesc să o asigur, noi n-avem treabă cu cei de la impozite ; și țin să vă precizez că ne aflăm aici cu titlu strict amical. Știați că Tonin l-a contactat pe inspectorul Bérurier ?

— Da, îmi vorbise de asta.

— Ce anume v-a spus ?

— Era ceva legat de un teren din cătunul lor, nu ? Cred că au niște pămînturi învecinate. Tonin voia să cumpere o parcelă de la Bérurier, fiin'că plănuia să-și ridice la Jerpeliți o casă pentru bătrînețe. Îți dai seama că nu-mi pica deloc bine, fiin'că eu, în văgăuna aia, după opt zile aș fi ajuns soni.

— Ba are farmecul ei, bolborosește Eroicul, fără să-l scape din ochi pe cel al interlocutoarei noastre.

— A, da ? mugește leoaica. Ei bine, neică, dacă are așa ceva, ți-l fac cadou.

Rămîne între noi, băiete — pot să-ți mărturisesc că, în ce privește Jerpeliții, sînt și eu de părerea Fernandei : nu mă interesează defel. Așa că mă întorc la oile mele, care sînt din altă regiune.

— Despre Papa nu v-a vorbit ?

Iapa înghite în sec.

— Cum, Papa ? Care Papă ?

— Există oare mai mulți, dulce prietenă ?

— Faci aluzie la cel de la Roma ?

— La Papa, ce mai !

— De ce să-mi fi vorbit de Papa ?

Deodată doamna văduvă Duplessis sloboade un rîs puțin compatibil cu recenta ei văduvie.

— A, din cauză că o făcea pe cardinalul ? Sper că nu l-ați crezut. Era o idee de-a lui. Se înțolea în roșu în timpul ședințelor, asta îi impresiona pe bolnavi. Fiin'că știți, nu se înșela el, Tonin — totul vine de la psihic. Cea mai mare parte a ăstora își au răul în dovleac și nu aiurea. Nouă din zece, dacă le înfierbinți imaginația, dacă le afirmi că sînt în curs de vindecare, ei bine, se vindecă. Doftorii — care, cei mai mulți, tind să fie la fel de psihologi ca trei peri din dos lipiți pe o hîrtie — nu-și dau seama cîte minuni ratează. Dacă ei ar avea un strop de minte, Lourdes * și-ar fi închis de mult prăvălia. Tonin, în schimb,

* Localitate cu o grotă devenită celebru loc de pelerinaj (n. tr.).

după ce-a ars gazul ani în șir, uite că într-o zi își descoperă harul de vindecător. Dintr-o prostie. Pe un băiat de la metrou l-a lovit angina. Bărbatul meu îi zice : „Nu mișca, te îngrijesc eu". Îi plimbă mîinile în jurul gîtului, așa, în glumă. Cînd le retrage, ăla se declară vindecat. Nu-mi mai aduc aminte cum i-a dat prin gînd lui Tonin să amestece și religia în povestea asta. Cred că de la o babă într-o ureche, care îl numea părinte și îl asigura că are o mînă divină. Din aproape în aproape, am ajuns aici.

Și arată altarul surmontat de marea cruce disponibilă de ale cărei brațe atîrnă două mînere de piele șterpelite dintr-un vagon al metropolitanului.

— Aveți mulți clienți ?

— Nu chiar o mulțime. Tonin a fost precaut, se temea să nu-i fie descoperită mica afacere, deviza lui era *chi va piano, va sano* *, așa că nu trata decît unul sau doi bolnavi deodată.

— Și dumneavoastră, în tabloul ăsta ?

— Eu, ce ?

— Rolul dumneavoastră care era ?

Își ia un aer compătimitor :

— Trebuie să intru în amănunte ?

— Pe scurt, desăvîrșeați vindecarea ?

— Am fost totdeauna mai mult sau mai puțin explicită ; înainte de Tonin, lucram împreună cu o prietenă care avea mașină. Umblam pe la Porte Maillot, la liziera Pădurii **. Dacă v-aș povesti... Mama lucra pe vremuri cu vitrină. Războiul l-a petrecut în bordel, la Casanova. Practic, sîntem o dinastie de boarfe.

Relatarea pare să o amuze și să-i întărîte orgoliul.

— Iertați-mă pentru ce vă spun acuma, Fernande, dar mi se pare că moartea soțului nu vă prea afectează.

Ea își înalță capul :

— Nu sînt o prefăcută ; cel puțin în afară de meserie. Nu, Tonin nu era un șmecher adevărat, ci un spirit neputincios, în ciuda micilor lui iovituri ilicite. Se lua în serios, credea, plin de răbdare, în menirea lui, dacă înțelegeți ce vreau să zic. Și mai ales era un timorat. Gîndiți-vă doar la faptul că-și păstra slujba de la metrou,

* Cine merge încet, merge sigur (în l. italiană) (n. tr.).

** Este vorba despre Bois de Boulogne, unul dintre locurile predilecte de „acțiune" ale prostituatelor, homosexualilor și vînzătorilor de droguri din Paris (n. tr.).

din cauza pensiei. Spuneți și dumneavoastră dacă merita să-și vîre ciulini în pantaloni. Pensia ! Și pe urmă jegul ăsta... Puteți să constatați. (Desemnează decorul „cabinetului"). Eu una de mult nu mai veneam aici decît pentru ședințe, profesional, ce mai !

— Nu ați divorțat ?

— Ce idee ! Fusesem și așa destul de tîmpiți că ne căsătorisem. Mai credeți încă în asemenea aiureli ?

— Avea dușmani ?

— El ? Un bleg ?

— Clienți dezamăgiți, de exemplu, asupra cărora „tratamentul" fusese inoperant.

— Știa să-i aleagă, fiin'că nu uitați că și-i alegea. În privința asta, n-am avut eșecuri. L-ați văzut pe domnul Ovăz ? Și ceilalți au fost în același stil. Nu riscam nimic cu niște nătărăi de un asemenea gabarit, sînteți de acord ? Tembelii ăștia, care simt nevoia supranaturalului, sînt niște bomboane. Ori noi, ori magul Șnapanoff din anunțurile pentru ramoliți, eram totuna.

— Totuși, frumoasa mea, bărbățelul dumitale a fost, mersi bine, asasinat.

— Ce tot spui, martorii s-au încurcat în depoziții. A fost numai o busculadă. Altfel cine să-l fi aruncat dinadins pe Tonin peste linii ? Doar un nebun, la o adică...

— Unde locuiești ?

Întrebarea mea, sub formă de contraatac, o deconcertează.

— La ce bun să-ți pese ?

— Presupunînd că am ceva să-ți spun.

Văduva cardinalului face un gest ca și cum s-ar apăra de muște, gen ambasadorul Franței ștergînd de praf moaca beiului din Tunis.

— La hotel Brezoiu, strada Amiral René-Nabab.

— Aș vrea să știu mai multe cu privire la ametistul dispărut.

Dintr-o dată dama începe să se cațere pe scara năbădăilor, ca o broască executînd prestația pe timpul-probabil-în-încălzire.

— A, da ? Bravo ! Hai s-o luăm de la capăt ! A fost lovitura indivizilor de la morgă. În timp ce-l despuiau pe omul meu, cred și eu că le-a fost ușor să-i șutească inelul. Cu un ditamai pietroiul, ca ăla !...

— De unde îl avea ?

Fernande nechează ca o iapă escaladată de un armăsar, într-o casă deocheată pentru uzul animalelor.

— Și-l luase din economiile lui, bătrîne. Oricît ți s-ar părea de aiurit. Îl cumpărase de la un anticar. Ca orice țăran adevărat, lui Tonin îi plăceau valorile solide : aurul, pămîntul, vitele. Pietroiul lui îmbina utilul cu plasamentul.

— Și spui că îl păstra în buzunar ?

— În timpul serviciului, da. La fiecare haină îi cususem, în interiorul buzunarului normal, un mic pocket cu fermoar. Era prudent fără pereche. De asta să nu mi se vîndă mie castraveți cum că inelul ar fi fost pierdut. I s-a furat. Ați auzit, sticleților ? Furat !

Urmează un moment de pauză. Pocnind de furie, la Fernande. Uleioasă de meditație la noi, cei doi domni. Pînă cînd Béru, a cărui mutenie intensă a sfîrșit prin a degaja o veritabilă fascinație, își asumă răspunderea de a vorbi.

— Sana, mi se adresează, iartă-mă că-mi cer scuze, dar am plecat fără punguță. N-ai putea să-mi împrumuți cinci foi ?

Ușor surprins (oare aș putea fi foarte, cînd cunosc și suport de ani în șir ciudățeniile bérureene ?) îi întind mărunțișul cerut. El îl înhață cît ai clipi și îl plimbă pe sub nările tumultoase ale damei ca pe un flacon cu săruri :

— Auzi, bunicuțo, din moment ce-s acilea cu titlu strict amical și compatriotic, n-ai binevoi să trecem o lecuțică mai alături, mata și cu mine ? E o chestie în istoria asta a voastră cu tratamentul, pe care aș vrea s-o aprofundez.

Bun. Și cum spuneam, se duc amîndoi în „sacristie". Namilă își pune în funcțiune berbecul de zile mari. Eu, during this time *(cum zic englezii care vorbesc prost franțuzește), profit de ocazie ca să scotocesc locuința. Și dau peste un carnet cu scoarțe negre (nu-ți folosește la nimic acest detaliu, dar ți-l ofer ca să-ți dovedesc că nu te mint), cuprinzînd contabilitatea ocultă a fostului cardinal Duplessis. Se află aici numele și adresele scumpilor săi*

„bolnavi". Inteligent cum sînt, m-am și prins că documentul va să-mi fie util ; deci găsești firesc să-l umflu ? Perfect.

Béru iese, cu ochii tulburi și artefactul ca o petardă după ce a făcut plici. O părăsim pe Fernande. Pe scară, Glandulosul îmi zice, posac : „Știoarfa-i știoarfă : tehnica nu va înlocui niciodată sentimentul". Ceea ce e profund din partea lui, nu ? Așa că de data asta voi și încheia astfel acest capitol, pentru că, dacă ești mare romancier, cînd nu-i vii de hac unui capitol cu o împușcătură sau cu o ușă care se deschide scîrțiind, ai interesul să-l termini cu o vorbă de haz.

Ca dovadă.

Nu ?

CAPITOLUL „B"*

— Vă cer iertare, domnule, nu cumva sînteţi Napoleon al III-lea ?

Badinguais** (scrie pe uşa lui, în aramă şi în gotice) îmi adresează un zîmbet ultrabinevoitor.

— Doar unul dintre descendenţi, dintr-o ramură bastardă ! răspunde el, umil.

Şi ne invită într-o locuinţă de bătrîn solitar, plină de mirosuri rîncede, de pisici năpîrlite şi suveniruri ciobite. Viaţa unui bătrîn rămas singur e un purgatoriu nostim, nu găseşti ? Nu mai seamănă cu nimic. Descompunere cu încetinitorul. Un naufragiu căruia îi urmăreşti scufundarea. În loc să facă pipi, moşul face neant. Din mijlocul păducherniţei lui, îl înhaţă eternitatea. Oamenii sînt plictisitori, cu înverşunarea lor de a păstra tot felul de troace. Din zece în zece ani, cel mult (şi cel puţin), ar trebui să distrugă ori să talciocheze tot ce au. Să-şi regenereze mediul înconjurător şi să se bazeze numai pe ce e nou, fără trecut, fără memorie — cînd le vine vremea să bată cîmpii... Dar nu ! Ei fetişizează în turmă, iar vechiturile dezghiocate îi copleşesc. Îi contaminează. Şi ei se imbecilizează cu pietate, capătă patină, se uzează, se crăcănează, încîntaţi, s-ar zice, să se muzeifice în lînceziri insane. Coconul secretat cu lentoare nu conţine azi decît mucegai. Bye, bye frumoasă omidă de mătase, care făceai să strălucească rotunjimile damelor noastre ! Putregai, îţi zic ! Totul : praf împuţit. Pentru

* Ai văzut ce lung a fost primul capitol ? Cu cît avansez, cu atît devin mai îmbelşugat. Dacă voi continua, cu avîntul ăsta, după ce ajung la capitolul „Z", îţi va trebui un troliu ca să pui cartea în bibliotecă (n. a.).

** *Badin* = glumeţ, *gai* = jovial (n. tr.).

ca la urmă să nu mai rămînă din ei decît o duhoare scîrboasă, care întîrzie să dispară.

Deci Badinguais...

Amabilă rămăşiţă, cu mutra unui Napoleon al III-lea care ar fi supravieţuit, la fel de bătrîn ca şi nevastă-sa. Este ultimul client al lui Duplessis, dacă nu-l punem la socoteală pe musiu Ovăz. Oricum, ultimul de pe listă. Pe la toţi ceilalţi am fost în turneu. N-am întîlnit, pretutindeni, decît absenţi (după spusele lui Bérurier ale cărui formule, ca şi viermii de gunoi, fac totdeauna muscă *). Toţi cei vindecaţi prin miracol de către cardinal sînt acum răposaţi, muribunzi sau la ospiciu Lipsit de temeritate, omul nostru s-a lansat loar în domeniul moşnegilor bine copţi, trecuţi, la capătul declinului.

Dar, în sfîrşit, numitul Badinguais încă există. Şi e în plină forţă. În vizuina lui, portretele în culori ale familiei imperiale ne privesc cu mutrele posomorîte ale fantomelor deranjate. Sînt papà al III-lea, Eugénie şi micul imbecil de Napoleon al Patrulea, care s-a dus să se lase omorît, ca un nătărău, de către canaci, deşi, la urma urmelor, aceştia nu-i cereau nimic.

— Luaţi loc, domnilor...

Scaunele Henric al II-lea sînt din epocă, cea a proprietarului, ceea ce e grav pentru ele. Béru testează cu un derier prudent două sau trei înainte de a-şi încredinţa posteriorul celui mai viteaz dintre ele.

— Aşadar, veniţi în legătură cu acel brav Duplessis ? întrebă venerabilul bărbat, cu o voce asemănătoare zgomotului produs de un piuré pe care l-ai lăsa să cadă de sus.

Observ o anomalie la proteza lui : molarii sînt plasaţi la vedere, în locul incisivilor. Stomatologul are, probabil, aceeaşi vîrstă ca şi el sau poate moşneagul a ţinut să-şi repare singur uzina de cronţănit, în ziua cînd o scăpase pe jos strigînd „Trăiască Pétain !“ **

— Într-adevăr, zic. Sîntem ziarişti şi facem o mare anchetă despre cei dăruiţi de Dumnezeu cu harul de a vindeca.

— Ce idee minunată ! se iluminează Badinguais. Pentru ce ziar scrieţi ?

---

* A face muscă (argou) : a-şi atinge ţinta (n. tr.).

** Pétain — mareşal al Franţei, învingător la Verdun, în 1916 (n. tr.).

— *France-Figaro Libéré Soir* *.

— Cunosc.

Are un mare avantaj asupra mea. Însăilez, încercînd să-mi dezlipesc privirile de la doamna de Montijo care, în acest portret, e frumoasă ca un dos scărpinat cu amîndouă mîinile.

— Înainte de toate, culegem mărturii despre bolnavii lecuiți de cardinal, înțelegeți ? Și dumneavoastră ați fost unul dintre ei, nu-i așa ?

— Vreți să spuneți că m-a salvat.

Și ne povestește despre smalțumatismul lui purulent-și-în-plăci, care nu putuse fi lecuit cu nimic. Totuși, moș Badinguais încercase de toate : piatra purpurie din India, lemnul sfînt din Sumatra, poziția fachirului Gîskăr, pelerinajul la Lourdes, apa minunată a doamnei Anita, ba chiar consultase și un medic din cartier. Salvarea avea să-i vină însă de la Duplessis. Un adevărat sfînt, omul ăsta.

Stăm la taclale. Îl întreb despre tratament. Despre participarea marii Fernande. Despre banii pe care a trebuit să-i verse. El îmi răspunde cu spontaneitate. Din conversație rezultă că activitățile lui Duplessis erau absolut artizanale. Rămîneau ilicite, desigur, dar nu aveau nimic cu adevărat dăunător. Și, în măsura în care aduceau o schimbare în cenușiul acestor ființe bătrîne, în măsura în care dădeau speranță și un anume soi de fericire, erau mai curînd pozitive, nu ți se pare ? Îi scutura rezonabil de parale Tonin pe bătrînii lui. Nu le ciugulea toată indexarea pensiilor. De altfel, nu-i jumulea decît pe micii rentieri mai degrabă ajunși. Se pricepea să-i recunoască, la fel cum un vînător deosebește rața sălbatică de corbul domestic. Și ei erau încîntați să-și ofere ședințe delicate, drăguții contorsionați. Pe urmă, banul trebuie să circule. Ai văzut vreodată un dric transportînd o casă de bani ?

Tot pălăvrăgind, mă interoghez pe mine însumi. Am acest dar, al dedublării gîndirii. Îi vorbesc cîte unui necioplit dar, drivînd conversația, îmi continui mica harababură mintală. Și știi ce-mi spun acum ? Că pe măsură ce activitatea marginală a consăteanului Matahalei se dovedește lipsită de consecințe, în aceeași măsură sînt convins că insul a fost mătrășit în mod deliberat. Și că tot

* Amestec de titluri ale mai multor ziare pariziene (n. tr.).

ceea ce el ne-a dezvăluit în bistroul lui moș Berthier despre pericolul care îl amenință pe Papă ESTE REAL.

Ai citit bine ?

Iată că, deodată, aidoma lui Euclid, și eu sînt în elementul meu *. Scepticismul de la început face loc în mine unei certitudini angoasante. (Ce frumos mă exprim ! Va trebui, într-o bună zi, să mă apuc de scris.)

De ce această răsturnare totală ? Te-ai prins, cît de cît, cu creierul ăla făinos ? S-ar zice că nasul meu de copoi reintră în funcțiune. Și chestia mi-a venit pe neașteptate, la intrarea în casa lui papă Badincoș. Cînd Imperioasa Eugénie mi-a aruncat afurisita aceea de ocheadă, vîj ! curentul a început să circule. Nu e ceva obișnuit, așa-i ? O minune în felul ei, nu crezi ? Poate că, bîjbîind să dezleg toată istoria asta încîlcită, mă aleg și eu cu vreun har... Mîine-poimîine o să-ți poți îngriji la mine scrofulele. O apăsare pe ulcerul tău și te scutesc de laparotomie**. Bravo, San-Antonio ! O mînă de maseur și o îndrăzneală de zuav. Poți spera într-un viitor trandafiriu. Vii repede cu o blenoragie, eu îți mîngîi partea vătămată, și iată-te pregătit pentru o lună de miere la fel de pură ca *Siropul de Vosgi*. Am raze X în epidermă. Sînt însul cel mai ultra (violet).

Ca toți mocofanii care se știu ascultați, bătrînul vorbește. Vorbește. Noi sîntem chilipirul lui din luna asta. Bérurier cască de parcă ar citi din Corneille.

— Și în afară de asta, îl întrerupe el brusc, de mult nu l-ați mai văzut pe Duplessis ?

Auzi, să nu-mi zici că nu e și el inspirat, în felul lui. De ce oare îi vine pe buze fraza asta banală ? Eu aș vrea să fie firească și să se înscrie în contextul conversației noastre, cum ar zice un vorbitor U.N.R. Dar Tatamare a șutat-o cum tragi un penalty : în forță, drept în lucarnă. Omul căruia cardinalul i-a prelungit viața tace, ne privește, apoi clămpăne :

— Ei, bine... Ieri...

Ia zi, gîlmă, ce începusem tocmai să-ți spun apropo de instinctul meu supravoltat ? Nu e dotat, San-A pentru extra-luciditate ? Nu e chestia asta undă ultrascurtă ; în stare pură ? Telepatie (fără a lăsa adresa) ?

---

* Asta numai pentru eruditi (n. a.).

** Deschidere chirurgicală a abdomenului (n. tr.).

— Cum ieri ? punctează Gravissimo.

Îți dai seama de stupoarea lui, brînzoiule ? Și de a mea ? L-a văzut ieri ! Numai că ieri Duplessis era mort.

— Cînd dracu' l-ați întîlnit și unde ? Ai ? Unde ? UNNDE ?

Tot ceea ce citești colea, sus, e conținutul urletului scos de amicul tău Sana. Iar distinsul Alexandre-Benoît Bérurier, supra(r)omul (de Jamaica), cel care înlocuiește bird-ul (cum spun păsărarii britanici) reia cu glas tunător : „Unde, cînd ? Unde ? Cînd ?", atît de tare și atît de repede, încît ai credé că e un funcționar al căilor ferate chineze, anunțînd o stație : „Uăndek kîînth" (toată lumea coboară)".

Lucru bizar, simpaticul moșneag se tulbură. Se bîlbîie. Placa îi alunecă. Parcă îl cuprinde frica. Ne privește ca și cum am fi doi domni de la Gestapo într-o sinagogă. Sper că stația de pompare să nu-i umble în cîrje, altminteri spaima ce pare să-l invadeze pe bietul domn riscă să-i fie fatală. Mă surprinde această groază.

— Ce vi se întîmplă, domnule Badinguais ?

— Ăă... Spuneți măcar atît : sînteți, într-adevăr, ziariști ? Trebuie să aveți o legitimație, nu ? Vreau s-o văd. Arătați-mi legitimația ! Arătați-mi-o ! Dacă nu, strig. Și dacă strig, vecina mea, doamna Verdepraz, va alerga aici. E prevenită. Va alerta portarul, poliția, pompierii.

Panică în toată legea. E livid. Morfolește cuvintele de parcă le-ar cerne printr-o sită mecanică.

— Liniștiți-vă, domnule Badinguais ! Nu riscați nimic...

— Comisarul San-Antonio.

Îmi scot la vedere placa de identitate. Se aruncă asupra ei ca un naufragiat peste Géori Boué.

O frămîntă.

O examinează prin ochelari.

Fără ochelari.

Cu lupa.

Cu binoclul.

Cu periscopul.

Cu microscopul.

Cu telescopul.

Cu raze X.

Prin transparență.

Și mi-o înapoiază, cu o mînă care a încetat să mai scrie douăsprezece mii de „Z"-uri pe minut.

— A, bine, bun, da, așa e, de acord, prefer, îmi place mai mult. Polițiști. Sînteți polițiști. Foarte bun lucru. Iubesc poliția. E necesară. Nu e destulă. Este forța unei națiuni. Sîngele ei. Gloria. Orgoliul. Vă mulțumesc că sînteți polițiști, e prea amabil din partea dumneavoastră. Continuați ! Regretul vieții mele este de a nu fi fost și eu. Aveam aptitudini. Focul sacru. În timpul ocupației, am făcut puțină poliție, în afara orelor de birou. Minunată epocă. Îi denunțam pe evrei, pe cei din Rezistență, pe cei care ascultau Radio Londra. În continuare, i-am denunțat pe colaboraționiști. Pe profitori, pe aceia care îi denunțaseră pe evrei. O vocație, așa cum vă spun. Cînd eram mic, la școală, îmi pîram colegii. Mă porecliseră Iuda, asta spun totul, nu ? Polițiști ! Ce noroc aveți ! Ce mîndri trebuie să fiți de dumneavoastră ! Sînteți frumoși. Nobili. Suverani. Puternici. Într-un cuvînt, polițiști.

Pe frumosul său chip de relicvă umană dezumanizată curg, în fine, lacrimi. Timp de o clipă, am reînviat marea pasiune a vieții lui. Mai adineauri, l-au trecut toate sudorile s-a și văzut în giulgii*. Acum, că s-a liniștit, jubilează, nu glumă. Încă un răgaz ! Trebuie profitat de el, nu ? Existența înseamnă a încerca să obții un supliment, mai mult supliment, mereu un supliment. Sfîrșitul cursei te pîndește la fiecare turnantă, de acord, numai că jocul constă în a-l amîna cît mai mult cu putință. În a obține reportarea poliței — încă o dată, încă o dată, încă o dată. Nu contează motivele prelungirii. Viteaz Badinguais, carę nu obosește de propria lui precaritate ! Îi plac la nebunie respirația lui astmatică, prostata, varicele lui, rahatmatismul în plăci, perechea de alune costelive, înceţoșările de memorie, rămășițele păduchioase adunate în apartament.

— De ce v-a apucat, pe nepusă masă, frica de noi ? îl întreb cordial.

— Am avut bănuiala că nu sînteți ziariști.

— Și cine v-ați temut că am fi ? întreabă Știți-voi-cine.

---

* Joc de cuvinte între *sueurs* (sudori) și *suaires* (giulgii, lințolii) (n. tr.).

— Indivizii de ieri.

— Adică, domnule Badinguais ?

— Cei care l-au speriat pe scumpul nostru Duplessis. Îi votez un zîmbet majoritar la primul tur de scrutin.

— Trebuie să ne povestiți în amănunt istoria asta.

Bérurier se deletargizează. Merită să-l vedeți cum se întinde : Brutus, după ce a terminat să-i pozeze lui Belfort. Cască precum înaintea genericului la Metro-Goldwin-Mayer (ia te uită, ce bine se potrivește) și murmură, desemnîndu-l pe moșneag :

— Îi spunem sau îl lăsăm să creadă că pe copii îi aduce barza ?

Ar fi timpul, într-adevăr, să-i aprindem moșului fitilul.

— Nu citiți ziarele, domnule Badinguais ?

— Numai pe cele de alaltăieri. Doamna Verdepraz, vecina mea, mi le împrumută cu amabilitate. După ce le citește ea prima. A doua zi de cînd le cumpără, le dă mamei sale, iar a treia zi mie, înainte de a le duce bătrînei infirme de la șase.

Presupun că, într-un asemenea ritm al lecturii, au mai rămas oameni care n-au aflat încă despre declarația de război de la 3 septembrie 1939.

Lui Bérurier îi place să zgîndărească cu sabia, ca un spadasin impetuos pe care neclintirea adversarului îl deranjează.

— În concluzie, declară el, dacă n-am fi venit noi, ați fi aflat abia mîine de asasinarea lui Tonin Duplessis.

Rezultatul nu e nici pe departe concludent : bătrînul dă ochii peste cap și cade fleașcă.

— Ești într-o dungă de-a binelea ! protestez eu. Două emoții puternice, una după alta, îl pot ucide.

— Dă-i o stropeală peste moacă, recomandă a(ne)micul meu, pînă încerc eu să găsesc un pic de doctorie la zărghitul ăsta.

Și începe să facă inventarul bufetului șchiop din bucătărie. Cotrobăie în grabă, sparge două farfurii, răstoarnă un vas pentru muștar și sfîrșește prin a da la iveală o sticlă melancolică, al cărei conținut îl miroase. Încurajat de aromă, trage un gît.

— Teribil ! declară. Are mai degrabă aerul unui aperitiv decît al unui digestiv, dar esenţial e să fie alcoolic, nu ?

Şi mai trage vreo două reprize ţepene, după care, altruist în draci, strecoară orificiul flaconului între „măselele din faţă“ ale leşinatului. Efectul nu se lasă aşteptat. Moş Tăgîrţă se sufocă, tuşeşte şi-şi ridică pleoapele fin şlefuite.

— Ţi-e mai bine, flăcăule frumos ? se neliniştește camaradul meu, mîntuind conţinutul buteliei.

— E înspăimîntător, behăie Badinguais.

— Ce e înspăimîntător ?

— Ce m-aţi silit să beau.

Priveşte spre sticlă şi are o tresărire de repulsie :

— Da'... Da'... *

— Fără idei fixe ! i-o întoarce Grasul. Cu ce vă mai putem fi de folos ?

— Da' asta-i soluţie de curăţat parchetul !

Un scurt moment, Înghiţitorul tace deconcertat. Apoi ridică din umeri şi mormăie :

— Ei, bătrîne, parchetul ăsta e un îngîmfat !

Oarecum refăcut şi pus la curent cu evenimentele, prin strădaniile mele sîrguincioase, moş Poleială vorbeşte. Şi iată ce aflăm :

Ieri dimineaţă, la ora cînd îşi pregătea oul moale din zorii zilei, cineva a sunat la uşă. Nu era Grouchy **. De altfel, nu era nici Blücher *** — ci, ai ghicit, biet papălapte, cardinalul-controlor.

— Părea terorizat, declară vechiul iubitor al poliţiei. Nu reuşea să-şi tragă sufletul. „Mă urmăresc nişte oameni care-mi vor răul, mi-a spus. Tocmai treceam prin faţa casei dumneavoastră şi m-am gîndit să urc. Vă rog să-mi faceţi un serviciu. Păstraţi-mi ăsta, am să trec mai tîrziu să-l iau“. Eu, evident, i-am propus să facă apel la poliţie. Dar a refuzat. „Nu, nu se poate că, la urma urmei, doar mi s-a părut.“ A plecat şi părea mai bine dispus.

— Ce v-a dat în păstrare, domnule Badinguais ?

---

* Dadà — în franceză, marotă, idee fixă, cal de bătaie (n. tr.).

** Grouchy — mareşal al Franţei, ale cărui nehotărîre şi lașitate au dus, alături de alte cauze, la pierderea bătăliei de la Waterloo (n. tr.).

*** Blücher — general prusac care l-a ajutat pe Wellington să învingă trupele franceze în aceeaşi mare bătălie (n. tr.).

Sărmanul solitar, ale cărui optzeci de primăveri năpîrlite s-a preschimbat în optzeci de ierni, tropăie mărunțel pînă la comodă (față de care nutrește un adevărat cult, cum n-ar fi trebuit să uit). Deschide sertarul de sus (sau de jos, ce-mi pasă mie ? îți dai seama) ale numitei practice — la fel de practică pe cît e și de comodă, na !, cum îmi repeta, în secolul trecut, un bătrîn marțian. Bun. Mă urmărești, deși încurc paragrafele ? Apoi scoate un ceva din chestia cu capac ce se găsește în stînga (sau în dreapta dacă preferi, te las să alegi).

Și mi-l aduce.

Béru își rotunjește buzele, care seamănă cu două mănuși de box puse una peste alta.

Fluieră.

Izbutește !

Are și de ce.

Ceea ce ne prezintă acest *very old* sieur Badinguais... bănuiești ce poate fi ?

Bravo, ai cîștigat. Da, zevzecul meu drag : e chiar inelul episcopal al răposatului Duplessis. Strălucirile lui violete împroașcă locuința umilă. Din rama ei neagră (a fost o vreme în care aș fi adăugat „de Saumur", dar mă edulcorez), împărăteasa Eugénie deschide niște ochi mari, fascinați. Cucoanele — vezi legătura ? E de ajuns un pietroi în sector, și încep să ilumineze. Regină sau novice la colindatul trotuarelor (de altfel una nu o exclude pe cealaltă), bunică sau nepoată — îndată ce el scînteiază, se adună în fugă. Cred că o deficiență a retinei le împinge la asta. Nu ești de părere ? Ca și nevoia de a se împopoțona. Se zbat între două tendințe : să se împerecheze pe dezbrăcate sau, dimpotrivă, să se împodobească de sus pînă jos. Dior și Cartier — dacă nu-i așa, stau cu fundul gol pe nisipul încins. Despuierea dovedește un instinct profund. Animăluțul încă neieșit din cavernă. Celălalt versant al personajului tinde să stîrnească gelozia semenelor. Și stai puțin, gîlmă, că încă n-ai văzut ce e mai frumos ! Vrei o confidență marțiană ? O să le țopăie dosul, de plăcere, domnișoarelor peste nu multă vreme, cînd vor apărea însămînțarea artificială și băncile de spermă. Nu roși ! Ziarele familiale sînt pline de asemenea lucruri. Sămînță la conservă, ca în cămara mătușii Aglaia. Îți poți înmagazina seminalul, ca previziune (și provizie) pentru zilele negre. Pentru cînd îți cad pruni-

șoarele sau ți se ofilește pețiolul. Nici un motiv de panică ! Nonagenar, agăți o puștoaică și-i tragi o spîrcîială fără probleme. „Nu mișca, dragă, că am pe raftul de sus o mostră a recoltei din 72, de care o să mai auzi vorbindu-se. Ia uită-te la poza mea de atunci, păsărică ! Jucam mijlocaș la grămadă deschisă și am deschis în vremea aia o grămadă ca tine."

Comerțul se va extinde foarte repede. Va exista o bursă a punerii în brazdă, cum există azi bursa timbrelor rare. Doamnele vor vărsa sume nemaiauzite ca să-și procure marfă super, de la marile firme. „Știi, drăguța mea, mi-am înmatricizat un Alain Delon din perioada Visconti, de-o să rămîi paf peste nouă luni". „Iar eu, imaginează-ți, mi-am permis o nebunie : un Chaban-Delmas din epoca Văduv. Cît despre Dorothy, ea și-a adus din America un Cassius Clay dinainte de come-back, pe care l-a cîștigat la un joc al televiziunii".

Rînjești ca o felie de pepene, dar te înșeli. Prezicerea mea se va adeveri. La ora aceea, eu mă voi fi întors pe Marte, însă tu, lipitură, o să apuci toate astea. Și micile tale conceptacule de condamnat o să le mai poți pasa doar pocitaniilor de la zoo, celor care au un afurisit de dovleac în loc de tîrtiță. Trebuie să te prinzi că, avînd față de tine un avans de ani-lumină, îți citesc viitorul ca și cum ar fi afișat pe tabela electronică a plecărilor de la aeroportul Orly. N-am nici un merit în asta.

Dar să revenim la papa Badinguais și la inelul lui din comodă, adică al lui Duplessis. Frumos pietroi, ametistul. Dacă îți place violetul, privește ! Drăguț, nu ? E cuarț. De Ungaria.

Eu sînt din ce în ce mai perplex cu privire la starea mintală a lui Duplessis. Nu știu de unde să-l apuc pe omul ăsta. Iluminat și timorat totodată. Combinator, dar laș. Pe jumătate proxenet, însă și funcționar. Un adevărat caz, nu crezi ? Nevastă-sa face prostituție. El, deghizat în cardinal, răstignește mici rentieri suferinzi. Și, deodată, în existența lui se operează ceva.

Ceva grav.

Pornește în căutarea ofițerului de poliție Bérurier, consăteanul în tovărășia căruia s-a destrăbălat odinioară. „Atenție, Papa va fi ucis", anunționează el apostolic și febril, refuzînd să spună mai multe. După trei zile, pe cînd se ducea la slujbă, cineva îi ia urma pe stradă. Spe-

riat, omul intră la unul dintre foștii săi practicanți, pentru a-i încredința singurul obiect de valoare aflat asupra lui : pietroiul violet. Puțin mai tîrziu, un cot criminal îl trimite sub roțile metropolitanului...

Te pune pe gînduri o asemenea odisee, cum zicea Homer.

— Spuneți-mi, domnule Badinguais...

Mă mobilizez, fără să știu dinainte ce întrebare voi pune — dar îmi acord toată încrederea. Adeseori, în viață, e suficient să te așezi în fața situației și să-i dai primul brînci. Pe urmă, totul merge de la sine.

— Domnule comisar ?

Îmi dreg glasul. În sfîrșit, creierul mi se pune în mișcare. Ideea, adineauri imprecisă ca privirea unui miop, se împlinește. Miopul și-a scos ochelarii.

— Presupun că, știindu-l urmărit, v-ați dus la fereastră ca să-l vedeți plecînd. Temperamentul de polițist v-a împins fatalmente să procedați astfel, așa-i ?

— Exact, jubilează fostul client al lui Duplessis.

— Și i-ați putut zări pe faimoșii călăi care îl terorizau atît de tare pe dragul de cardinal ?

Tărtăcuța stil al treilea (și ultimul) imperiu a interlocutorului se întunecă, de parcă ar fi ieșit dintr-o baie de întristare.

— Nu, domnule comisar. Lucru curios, ceea ce am văzut nu semăna deloc cu ce mă așteptam să văd.

— Cea di ! că... ? îl îndemn, fără ca el să-și dea seama.

— Pe trotuar, domnul Duplessis era așteptat de o tînără. Au plecat împreună.

— Și nu i-a urmărit nimeni ?

— Absolut nimeni, domnule comisar. Pot jura, fiindcă în clipa aceea strada era pustie, cu excepția unui măturător și a unor gunoieri.

— Cu ce aducea tînăra respectivă ?

— Era foarte brună, aproape ca o mulatră.

Bérurier intră iar în arenă. F. autoritar.

— Adică, practic, negresă ?

— Nu chiar, domnule, nu chiar ! îl asigură moșul. Și, de altfel, avea părul blond.

Îi adresez lui George Fourest un gînd emoționat. Între timp Béru exclamă :

— O negresă blondă ?

— Cum spun.

Inflamatul pufnește în rîs.

— Nu mă mir din partea lui Tonin. De fiecare dată cînd mergeam la coteţul maicii Saveur, se întreba dacă madama n-a angajat vreo negropuţă. Şi totuşi îşi făcea treaba cu o alsaciană blondă ca spicul de grîu. Îi plăceau estremistele amicului.

— Nu ne mai puteţi spune nimic despre persoana în cauză, domnule Badinguais ?

— Purta un impermeabil de culoare deschisă şi ţinea sub braţ cutia unui instrument muzical. După forma acesteia, trebuie că era vorba de un flaut sau un clarinet.

— Bravo ! exult eu. Şi mersi. Ah, domnule Badinguais, ce mai copoi de excepţie aţi fi fost !

El izbucneşte în hohote. E teribil să constaţi că ai mers vreme de optzeci de ani pe alături de vocaţia ta, fără a ajunge să pui piciorul înăuntru.

*Bun. Şi acuma, fiindcă iată-ne în posesia unei informaţii de asemenea importanţă, îl abandonăm pe Fouché al sărăciei, pe Vidocq al singurătăţii, pe Watson al mahalalelor *, ca să dăm fuga la bistroul cel mai apropiat.*

Importanţa bistroului în viaţa pămîntenilor e o chestie care întotdeauna l-a uluit pe marţianul de mine. Cafeneaua-tutungerie e la fel de necesară ritmului existenţei lor, pe cît îi e şi maşinii benzinăria-service. Aici nu numai că se adapă cu toţii, ceea ce, în fond, reprezintă un aspect marginal, ci şi : telefonează, defechează, consultă anuarul Bottin al comerţului şi industriei, joacă zaruri sau cărţi, fixează întîlniri galante (ori de afaceri), îşi omoară timpul (acest ticălos care face viaţa atît de lentă şi scurtă), mănîncă şi mai ales, da, îndeosebi de mai ales — aici se gîndesc.

Pentru a subscrie la prima şi la ultima rubrică a acestei liste (nu chiar exhaustive), intrăm şi noi în discreta prăvălie, specializată în băuturi, de pe strada Eugène Moineau.

---

* Fouché — şeful poliţiei în timpul Revoluţiei franceze ; Vidocq — şef al siguranţei franceze, după ce fusese răufăcător şi puşcăriaş ; Watson — prietenul şi istoriograful lui Sherlock Holmes (n. tr.).

Un chelner fondat o dată cu stabilimentul cufundă niște pahare murdare într-o apă care e cu mult mai abitir, ascultînd doleanțele unui camionagiu concediat. Îi cer o fișă de distanțofon. Îmi răspunde că nu se merită osteneala, și îmi dă legătura direct. Béru comandă două nuștiu-ce, duble.

Chem B.I.T.E. (Biroul de investigare a teritoriului european, serviciu fondat de un fost director al P.A.F.). Mă am foarte bine cu un *big boss* (de altfel l-am și poreclit pe curcanul ăsta Buboss). Îmi spun numele. Își spune prenumele. Ne întrebăm dacă merge. Constatăm că merge. Și magicul tău San-Antonio își prezintă cererea :

— Auzi, bătrîne, fă-mi un mare serviciu, deși sîntem sîmbătă-la-sfîrșit-de-după-amiază și băieții voștri trebuie să fi ieșit la pescuit cu undița. Mi-ar trebui curriculum-ul unei fete fermecătoare, foarte oacheșă, dar cu părul vopsit blond, cîntăreață, la flaut sau la clarinet, și care ieri încă se mai plimba prin Paris. Nu-ți pot furniza nimic în plus în materie de semnalmente.

— Nici așa nu e prea rău, răspunde interlocutorul meu. Un tip reconfortant, după cît poți vedea. Mă întorc la Matahală și deversez rapido păhărelul pe care mi l-a prescris.

— Pentru azi e destul, Grasule ! Ne ducem fiecare la vizuina lui. Simt nevoia să reflectez la toate astea.

— Dacă am merge mai întîi să halim o varză călită prin apropierea Gării de Est ? sugerează Stomac. Mi-e poftă de un Silvaner bine frapat. Și de cîrnați de Strasbourg aburinzi. Știu o cîrciumă pe strada Valenciennes, unde mănînci pînă faci pe tine, atît de grozavă e varza călită de acolo.

— Fără supărare ! declin invitația. Dejunul Berthei a fost prea copios ca să mai pot aprecia o cină alcătuită din altceva decît două Alka Seltzer *.

Bun. Ne despărțim.

Rămîi cu mine sau îl însoțești pe Béru ?

Preferi tovărășia mea marțiană ?

Ai perfectă dreptate, fiindcă eu sînt naratorul.

---

* Marcă de apă minerală cu proprietăți digestive (n. tr.).

Dacă l-ai fi ales pe Béru, după un timp nedeterminat ai fi căzut în neant.

Notează că asta ți-ar fi paradit umblătoarele, camarade.

În fine, pe scurt : escortează-l pe superman.

Te va conduce numai pe drumul lui Henric al IV-lea (care pînă la 40 de ani a crezut că „era un os").

Revenim la Saint-Cloud, pe apele Senei. Și la vila noastră de gresie, despre care ai mai auzit vorbindu-se. La grădina cu aleea așternută cu pietriș și mărginită de trandafiri. Și la imobilele rele și amenințătoare care atîrnă deasupra ei, dar de care ni se...

Mama s-a întors într-un taxi, împreună cu mesir Antoine. Acum îi dă să mănînce spanac, ceea ce face ca buzele piciului să semene cu un anus de vacă prost întreținut. Contemplu de afară, prin fereastră, scena emoționantă. Iată-mă înapoi cu un lung șir de ani, pe vremea cînd Félicie a mea îndopa un alt individ, numit și el Antoine...

Un zgomot ușor mă face să întorc capul. Ea ca un șoarece care chițăie, prins în cursă. Dau colțul casei și o descopăr pe Régina, plîngînd, în magazioara unde se păstrează uneltele de grădinărit. Nu ți-am mai vorbit despre Régina ?

E o micuță și cumsecade italiancă pe care am hotărît s-o angajăm ca să o ajute pe bătrîna mea. Ce să-ți mai spun că mama n-a vrut deloc să se decidă ; însă eu am insistat. Nevoită să stea mereu pe lîngă teribilul de Antonio II, nu mai reușea să facă față, draga de ea. Nu punea capul jos mai devreme de două noaptea, ca să nu mai zic de cîte ori se trezea la țipetele mîncăciosului puști, el reclamînd mereu cîte un biberon ca supliment. Ceva în genul țăcănelii unui noctambul. Și biata Félicie ajungea desfigurată de oboseală. Așa că am hotărît să pun piciorul în prag. Am ridicat problema ca pe o chestiune de încredere (mai degrabă impusă) : „Luăm o subretă sau ne lipsim de băiețel". Bătrîna nu putea înfrunta un asemenea ultimatum. Așa încît, în urmă cu trei săptămîni, Régina a apărut *at home*.

În ceea ce privește treaba, Régina nu este o vertiginoasă, nici o maree dezlănțuită sau un Ajax în fustă.

Manevrează mai mult în ralantiuri cinematografice. Privind-o, poți urmări formidabil de sugestiv descompunerea mișcărilor necesare pentru măturatul unui peron, spălatul geamurilor și ștergerea veselei. Vezi jocul mușchilor. Admiri crisparea falangelor. Rotunjimea gesturilor. Totul în cele mai bune condiții. Și aproape în plan-detaliu. De pildă, ieri dimineață Régina a spart un bol. Ei bine, pentru *first* oară în *life* am înțeles în ce fel îți poate scăpa din mînă un obiect. Am simțit fracțiunea de secundă cînd nu mai poate fi prins. Privirea mi s-a putut chiar muta să-l aștepte pe pardoseală, unde el a explodat absolut superb.

Totuși, cu chiu cu vai, fata își duce la capăt măruntele îndeletniciri. Félicie se obișnuiește treptat. Transpiră din ce în ce mai puțin văzînd-o cum se muncește, ca un tip care ar traversa pe jos o mlaștină. Marea ei indulgență a ajutat-o să suporte această catastrofă de menajeră meticuloasă.

— De ce plîngi, Régina ?

Fata bîzîie acum de mai mare dragul. Povestea clasică a copiilor și a cretinilor : întrebarea cu privire la cauză le stimulează emoția. Trebuia să aștepți pînă le mai trece oleacă. Magazia miroase a mere învechite și a geranium uscat. Jardinierele de la ferestrele de jos ne sînt pline întotdeauna de gerania *. Știu bine că asta aduce puțin a vilă *Sam'suffit* **, dar bătrîna le iubește atît de mult, încît și eu consider florile cu pricina drept sublime.

Régina hohotește ceva mai slab, își șterge lacrimile și își arată fața de vagabond prost hrănit, care ar fi frumoasă fără obișnuita expresie stupidă. Are pielea brună și părul lățos, coborîndu-i pe lîngă obraji ca o barbă încîlcită.

— Ei, micuțo, de ce ești supărată ?

Își povestește deziluziile : a părăsit-o Paulo, ucenicul instalator care ieșea cu ea. S-a terminat cu balul de sîm-

---

* Sînt un latinist distins (n. a.) — Latinul *geranium* (mușcată), preluat ca atare și în franceză, capătă la plural forma *gerania* ; o flexiune rară în limbile moderne (a se vedea și mass medium — mass media = mijloace de comunicare în masă) — de unde remarca autorului (n. tr.).

** În traducere literală „Mi-e de-ajuns" ; pronunția în franceză seamănă însă cu aceea a numelui purtat de vestitul castel Sans-Souci (în traducere : „Fără griji") al regilor Prusiei — unde se trăia, pare-se, la adăpost de necazurile zilnice (n. tr.).

bătă seara și puiul-cu-cartofi-prăjiți de la Fête des Loges. Motivul rupturii ? Ea e virgină și vrea să rămînă așa. E curios ca în epoca noastră o fată să uzeze de dreptul de veto. În timp ce toate celelalte practică o singură politică : aceea a colanților gata să decoleze. Cred și eu că Paulo n-a apreciat un asemenea fel de a vedea lucrurile. Latura ermetică îi scapă. Jobul lui este tocmai să desfunde canalizarea. Nu are decît un vechend pe săptămînă ca să se bage, agreabil, la căldurică ; nu-și poate permite să-l risipească pe sclifoseli și gîngureli.

Mă străduiesc să o consolez pe domnișoara Régina. Îi zic cum că bine a făcut respingînd demonul ispitei (sînt crud cu toți confrații mei, bărbații, nu ?). Îi făgăduiesc, pe foarte curînd, un tînăr viteaz, romantic peste tot, care îi va kidnapa fecioria, după ce o va trece întîi pe la primărie. Sana al tău despachetează o mare bucată de vitejie. Un Georges Ohnet * sirop de trestie cu zahăr. Bun, foarte bine, ea încetează să mai scheaune și îmi aruncă o privire îmbunată, în fundul căreia strălucește o admirație fervență (și absolut justificată, după mine). Și pe urmă îmi zice, cu adorabilul ei accent de transalpină (la care nu voi adăuga nimic) :

— Cineva a telefonato in questa dimineața.
— Cine, scumpeteo ?
— Uno domine.
— Un domn ?
— Si.
— Și ce dorea domnul acela ?
— Sa vorbeşe cu dumneavoastra.
— Numai că eu nu eram acasă.
— No, dumneavostra nu erava.
— Cum se numea acel signor ?
— Non a zis nume.
— Ți-a lăsat vreun mesaj ?
— Quale messagio ?
— Pentru mine. Per me. Commissionne...
— Si. A zis che voi fate attenzione a vostro papà.
— Să fiu atent la papà al meu ?
— Si.

* Romancer și dramaturg francez de la sfîrșitul secolului trecut, cunoscut și pentru stilul său dulceag și convențional (n. tr.).

Nu cred o iotă, caraghiosule. Calcă în strâchini sărmana toantă. Te-ai prins la ceva din toată fabulația asta ?

„Să fiu atent la tatăl meu." S-ar spune că e un mesaj cifrat. Stil bibisi, sub Ocupație : „Fermiera e în ascensor. De trei ori." sau „Al doilea agățat costă un triolet". *

— Asta e tot ce-a zis ?

— Adaugato non uitare sa va dire.

Și-a recăpătat seninătatea cretină. Forța lichefierilor bulbului este optimismul. O mîngîi pe obraz, cu degete grăbite și hotărăsc să intru în casă.

Dezghețatul ăsta de Antoine începe să bolborosească pe limba lui. Și trage asemenea călciie în mobilă, de ai crede că e pus pe jaf. O adevărată brută. Merită să-i vezi pulpițele : de campion la ciclism, pe cuvînt !

— Unul dintre colegii tăi de la B.I.T.E. a sunat adineauri, seniorule ! mă anunță Félicie. M-a însărcinat să-ți transmit că muzicanta ta lucrează în orchestra de femei de la *Budapesta*, pe Marile Bulevarde.

Bueno. Nu și-a pierdut vremea amicul... S-ar zice că povestea evoluează niței, nu ?

— Vrei la masă ficat de viței, Antoine ?

— Nu, mamă, nu te supăra. După înfulecarea monumentală de la maica Berthe, în seara asta o să înghit doar un măr și un ceai.

— Recunosc că gătește cam prea gras, admite bătrîna mea.

Rîd :

— La alde Béru, departamentul untului grevează bugetul general mai mult decît Educația Națională pe acela al Franței. Grasa lui bea cu polonicul unt topit.

Îl scot pe Antonio II din bolidul lui, bun pentru orice teren, și îl arunc în tavan. El rîde în hohote. Ai auzit vreodată un rîs de copilaș, oribilule ?

— Fii foarte atent, seniorule, să nu-i provoci o depresiune nervoasă.

— S-o crezi tu. Ia uită-te la slănină ăsta, cit e de placid.

Pușiul îmi dă scatoalce peste față. Adoră să tragă palme. Asta îl face să moară de rîs.

---

* În perioada ocupației naziste din Franța, postul de radio BBC transmitea de la Londra mesaje codificate către agenții de informații și Rezistența franceză. Evident, fără sensul licențios de aici. (n. tr.).

— Știi că zice mereu *tată* ? anunță triumfător buna mea mamă. Toinet, spune *papà*. Spune-i tatii *tata*, Toinet !

Și Toinet bîiguie :

— Ppppapa, ppppapa...

Grozava mea Félicie miaună de tandrețe. Dar mandea reacționează prompto. Fac, brusc, un scurtcircuit. Un șoc de 2.000 de volți în măduva spinării, imbecilul meu drag. Îl pun la loc pe pici în Mercedesul lui decapotabil, cu propulsie directă.

— Ceva în neregulă, senior ? se alarmează Félicie.

— Ba nu, dimpotrivă... Tocmai am înțeles ceva.

Și așa e, nuca mea vomică ; mulțumită lui Antoine junior, am priceput mesajul transmis de Régina. Corespondentul anonim mi-a recomandat nu să „fiu atent la papà", ci „să am grijă de Papa".

Ți-a căzut fisa, macacule ?

De PAPA !

Bun. Așa că îmi pun din nou haina. Și îmi abandonez întreaga familie în josul acestui al doilea capitol, precum, odinioară, mamele copiilor din flori își abandonau fructul păcatului pe pragul cîte unei biserici.

Dacă-ți place muzica, urmează-mă !

CAPITOLUL „C“ *

Ce poate fi mai sinistru pe lumea asta (și chiar pe cealaltă, dar cît mai tîrziu cu putință) decît o orchestră de dame ? Spune, nas belit, ți-am băgat eu vreodată pe gît chestii mai deprimante decît o orchestră feminină de braserie ?

Aceste sărmane mătușici în uniformă, care îți scîrțiie muzică de estradă portugheză, au ceva concentraționar, cred eu. Grasa care violonează, slaba care pianotează, roșcata bătrînă cu acordeonul și mai ales amărîta de cucoană de la baterie ! Toba e făcută pentru bărbați. Trîntește o damicelă la baterie, și aceasta din urmă va începe să semene cu un set de cratițe.

Melodicele sînt durdulii și la o vîrstă care bate tare (la ochi). Saxofonul (afon) e „ținut“ (cu două mîini) de o tanti căreia i-ar sta mai bine în spatele unui ghișeu de la Asigurările Sociale. Are niște balcoane mari, între care își proptește instrumentul. Violonista dirijează orchestra. Ea e cea care face „unu, doi, trei —și !“ înainte de a Dunărealbăstri.

Degeaba îmi holbez vizoarele : nu observ în formație nici o fată oacheșă. Și, crede-mă, s-ar remarcabuli ușor dacă ar fi acolo, printre retarzaharisitele bronzate la neonul braseriei.

Comand o jumătate de vin, la o masă din apropierea orchestrei și aștept ca doamnele mătușici să termine muziceala. Pînă atunci, rezist la *Văduva Veselă, Țara Rînjetului, Chestiile Alea din Pădurea Vieneză* și *Fascinație*. După care bravele femei fac o pauză-pentru-pipi dintre

* Zvelt ca și tine (n. a.).

cele mai binemeritate. Atunci mă ridic și o abordez civilizat pe șefuța cu vioara.

— Doamnă, molfăi în si bemol galvanizat, îi îngăduiți unui admirator scos din minți să-și manifeste încîntarea în fața dumneavoastră ?

Și reunind vorba cu fapta, îi strecor un bilet al glorioasei bănci a Franței între măruntaiele de pisică întinse pe al său stradimarius (și-o măslină). Amabila cucoană cotcodăcește de plăcere și-mi mulțumește în tremolo (deformare profesională).

— Admirabila dumneavoastră orchestră nu e completă, mi se pare. Vin adeseori la *Budapesta*, să-mi delectez trompele lui Eustațiu, și remarcasem printre dumneavoastră o tînără foarte brună, însăilez eu.

— Vorbiți despre Zoé Robinsoncru ?

— Poate, nu-i știu numele. Cînta la clarinet, dacă nu mă-nșel ?

— Într-adevăr. N-a venit azi, ceea ce ne pune pe gînduri. Miine dimineață mă voi duce să întreb de ea la hotelul unde stă, pe strada Dominique-Beaufils *.

N-am pentru ce s-o chestionez mai departe, fiindcă mi-a oferit, spontan, informațiile pe care le doream. E tare ciudat caracterul oamenilor, de acord ? Unora doar cu cleștele izbutești să le scoți un capăt de bucățică de informație, și și-atunci se împotrivesc din răsputeri. În timp ce altora ajunge să le spui bună ziua și-ți cad la picioare cu totul. E și cazul acestei mari artiste. Mersi, madam Scîrțscîrț. Fie ca Strauss, Lehar, Messager ** și confrații să vă ierte tot ce le-ați făcut.

Nu mă pot înșela : pe strada Dominique-Beaufils nu există decît un hotel. Se cheamă *Carole* (pentru motive ce nu mă privesc sau aproape ***). Este un stabiliment agreabil, foarte confortabil și intim. Genul mică-reședință-bine-întreținută-unde-te-simți-ca-acasă. Ai mirosit stilul ? Totul începe cu un salon-recepție, continuă cu un salon-sufragerie și dă într-un salon-bibliotecă.

O doamnă cu o sumedenie de ani mă primește. E foarte avansată în piept ; cînd dă colțul străzii, începi să-i vezi pistoalele cu cinci minute înaintea restului. Se poartă

---

* Ginerică (n .tr.).

** Compozitor francez din secolul trecut, apreciat autor de operete (n. tr.).

*** În argou, *caroline* înseamnă homosexual (n. tr.).

șaten-trist-buclat, cu un machiaj stîngaci care îi maschează perfect eczema.

— O, domnule, nu mai avem locuri, se dezolează ea văzîndu-mă că intru.

— Sînt încîntat, zic. Dar eu aș vrea doar să mă întîlnesc cu domnișoara Zoé Robinsoncru.

Zîmbetul amabil se deghizează în grimasă de regret.

— Sînteți unul dintre prietenii ei ?

— Încă nu, dar mă simt întru totul capabil să devin...

Am zbîrcit-o cu gluma, gardienei nu-i place. Aparține genului de hotelieri care își conduc stabilimentul ca pe o instituție de tinere fecioare, supraveghind comportamentul pensionarelor și alegîndu-le vizitele.

— Ce doriți de la domnișoara Robinsoncru ? mă întreabă, cu o voce deodată abruptă ca o faleză..

Bun, trebuie să o chem în fața tribunalului militar. Îi arăt placa de identificare (preferabilă celor pe care alții le bălăbăne în mijlocul mutrei).

— Poliția ? exclamă doamna. V-au anunțat cei de la spital ?

Tonul îi e mai mult decît îndulcit : sirocol.

Îți dai seama că nici nu clipesc. Iată că *now* e vorba de spital ! Solicit lămuriri. Stăpîna casei îmi povestește, ca și cum și-ar recita meniul (e afișat pe ușa sălii de mese), niște peripeții de cel mai mare interes. Aflu că azi dimineață, cînd camerista i-a dus cafeaua domnișoarei Zoé Robinsoncru, a găsit-o pe tînără leșinată. Un doctor, chemat de urgență, a detectat absorbția unei prea puternice doze de barbituric. Accident ? Tentativă de sinucidere ? Mister... Au drivat-o cu cea mai mare urgență pe fată la spitalul Albert-Brunerie, la serviciul de reanimare. Conform ultimelor vești, starea ei era socotită (în contumacie, fiindcă tînăra nu-și recăpătase deloc cunoștința) drept staționară.

Ei bine, recunoaște și tu — pe nepusă masă, o grămadă de lucruri în romanul ăsta polițist. Ai avut noroc ; puteai trece pe lîngă mine fără să mă cumperi. O clipă de neatenție, se mai întîmplă.

— De mult timp locuia la dumneavoastră persoana în cauză ?

— De o lună încheiată.

— De unde venea ?

— Doriți să-i vedeți pașaportul ? E în casa de bani.

Prețioasă colaboratoare ! Nu există nimic mai eficient în materie de poliție decît veleitarii. Madam hoteliera scoate dintr-o casă brînzată (la cei o sută douăzeci de ani ai ei, numai blindată nu se poate numi — băiatul tău cel mic ar putea-o deschide cu mînerul suzetei) un pașaport francez, emis prin ambasada de la Roma.

Roma, orașul papal !

Vei considera că arunc cam prea departe poarca *, dar îmi place mult să găsesc punctele comune ale diferitelor elemente dintr-o anchetă.

Zoé s-a născut la Numeea, la 27 aprilie 1944. E de profesie muziciană (ceea ce și presimțisem) și locuiește la Roma, 69 via ducelui de Oteuil **. Are 1,64 metri înălțime (ceea ce mi-ar conveni perfect) și ochii negri (ceea ce nu trebuie să te surprindă). La rubrica *semne particulare*, funcționarul a scris neant (ceea ce dovedește că francezii sînt mai puțin rasiști decît se spune). Contemplu fotografia afișată pe hîrtia albastră. N-arată rău puștoaica dar eu pe fetițele oacheșe nu le prefer blonde. Chestie de folclor. Privirea damicelei e inteligentă și fără ocolișuri.

Înapoiez madamei Cutare documentul.

— Ce fel de fată e ?

— E foarte bine, are clasă, eleganță. Și totuși, ați remarcat ? e mai curînd de culoare.

Bate cu degetul peste fața Zoéi.

— Ce fel de viață ducea ?

— Ordonată. Se trezea destul de devreme pentru cineva pe care meseria îl obligă să se culce tîrziu.

— Primea vizite ?

— Colege din orchestră ; uneori. Într-o zi, cînd aveam drum pe Marile Bulevarde, m-am dus s-o ascult. O adevărată încîntare. Cînd te gîndești că niște femei pot cînta astfel, nu ?

---

* Un joc asemănător, din punctul de vedere al regulamentului, dar jucat nu cu pietre și bucăți de cărămidă, ci cu bile de lemn, există și la francujii din sud, sub numele de *pétanque* — cu deosebirea că acolo micul obiect ce servește drept țintă jucătorilor se cheamă nu poarcă, ci purceluș (n. tr.).

** Acțiunea cărții se petrece în 1973, deci Zoé are 29 de ani. Asupra numărului casei și a aluziei la Duce nu insistăm ; strada însă face trimitere la cartierul parizian Auteuil, locuit odinioară de literați celebri : Boileau, Molière, La Fontaine și alții (n. tr.).

— Da, suspin eu, ce revanșă asupra bărbaților! Apropo de bărbați, primea și din ăștia ?

— Niciodată.

— Apeluri telefonice ?

— Cîteva, dar nu de lungă durată. Nu e genul de clientă care blochează ore întregi liniile telefonice.

— Scrisori ?

— Puține.

— De unde ?

— Mai ales din Italia.

— Doctorul pretinde că s-a îndopat cu barbiturice ; i s-a găsit așa ceva în cameră ?

— Bineînțeles, asta l-a și ajutat la stabilirea diagnosticului.

— Sînteți amabilă să-mi arătați apartamentul domnișoarei Ronbinsoncru ?

— Poftiți ! Va trebui să mă scuzați, n-am făcut ordine, fiindcă prevedeam o intervenție a poliției și am preferat să las totul așa cum era.

Cotcodăcește de plăcere.

— Bravo.

— Sînteți tînăr pentru un comisar.

— O fac anume ! nu-i rămîn eu dator.

Conversația, cînd arunci o asemenea frază înăuntru, seamănă cît ai zice pește cu un cîmp pe care se filtrează apele din canalizare. Interlocutorul tău nu mai găsește nimic de zis.

Cotețul Zoéi se află la primul etaj. Ușa din stînga ascensorului. Dama placată cu eczema de 18 carate vîră cheia acolo unde trebuie, deschide și se pregătește să intre. Însă dextra puternică a drăgălașului tău Sana o stopează ; cred și eu !

— Nu vă mai pierdeți timpul, scumpă doamnă ! E prea prețios, mă voi descurca singur.

Profitînd de zăpăceala ei, mă strecor în odaie și închid ușa. Cu zăvorul.

Mă așteptam la un miros puternic, nițel animal și, pe lîngă aceste miresme, niște efluvii țipătoare. Dar nu e cazul.

Preocuparea principală a oricărui coloured man — și, dacă nu admiți asta, n-ai decît să te cocoți pe un para-

trăznet — e parfumul. Voalat, după cum i se spune, de propria lui duhoare. Cu cît își inundă mai mult trupul, cu atît se crede mai la adăpost de el însuși. Așa că folosește parfumul iar și iar ; însă izul său propriu și implacabil se impune. Și bine face. Am oroare de rasele incolore și inodore. Sînt lipsite de personalitate. Ți s-a vorbit vreodată de miasmele unei suedeze ? Never, tipule. Scandinavul e jambon de Paris în celofan : nu miroase a nimic. Miresmele înseamnă viață. Un individ fără aromă e un produs de regim. Să nu puți decît mort, mi se pare lipsă de personalitate. Să duhnești în timpul vieții, asta da, înseamnă să lași o dîră a trecerii tale prin lume. Individul ce nu lasă urme e ca o bucată de hîrtie celofanată pe care nu se prinde cerneala. Și pot să-ți golesc, pe această temă, încă trei tomberoane pline. O dată avîntat, îmi trebuie o salvă de mitraliere îngemănate ca să mă determine să tac. Artistul nu obosește niciodată. Cu cît scot mai mult din mine, cu atît îmi vine mai tare.

Dar să pasarelăm. Să trecem peste.

Santonio, cîine de vînătoare.

Merită văzut. Urmărit.

Vino.

Primo, comoda.

Lenjerie feminină. Din aceea care răzvrătește degetul bărbatului, fie acesta din urmă chiar sticlete. Lucrușoare delicate, ascunzători vrăjitorești. Te îndeamnă la visare, la simțuri, la carne, la banane. E moale, mătăsos, se agață de unghii. Eu, care am copite proaspete te pot asigura de o sublimă delectare.

Desuurile sînt deasupra, ca totdeauna într-un sertar. Le pun cu josul în sus, și sub desuuri găsesc zeci de sute. Devos * ți-ar aranja toate astea cu mult mai bine, dar e mai scump).

Multe sute sub desuuri.

Surpriza mea e de scurtă durată.

Dau la o parte desuurile, o iau de la început cu ce era deasupra și număr sutele. Două mii de franci noi **.

---

* Actor comic francez (n. tr.).

** După reforma monetară din 1959, francul nou (echivalent a 100 de franci vechi) avea, desigur, o valoare sensibil ridicată (n. tr.).

E normal pentru o clarinetistă ? Ai ? Apropo, o știi pe aia cu vînătorul care a încasat o porție de alice în furtunașul deversor ? A trebuit să ia lecții de la un clarinetist despre cum să-și așeze degetele în momentul aspersiunii. Bun, să terminăm cu flecăreala. Continuă-ți opera exploratorie, San-A. Ai început-o bine. Pînă la urmă, va ieși ceva din vizuina asta, chiar cu prețul afumării ei.

Și cînd mă gîndesc că în vremea asta, la Roma, în cartierul Vatican, bunul Sfînt părinte tocmai își așază capotul de duminică în lada de campanie și papucii (Charles Jourdan) deasupra pijamalei pontificale, fără să bănuiască ce se pune la cale, în favoarea lui, la Paris ! Pariez cu voi o etapă a primei clasate în liga A, contra unei etape a papei Pius, că Paul al șaselea al nostru nu-și va da seama de nimic, grație comisarului al cărui nume, ale cărui lovituri și al cărui instrument de investigație se află pe buzele tuturor.

Un pic de corespondență nu se găsește, poate, ca să lumineze ferestrele lui musiu Santantonio (cum zic ei) ? Vai, nimic interesant... *The desert of Gobi* *..Dar în lavoar remarc o grămadă de cenușă provenind de la niște hîrtoage arse. Cenușa se află în coșul de gunoi, însă particule de hîrtie pîrlite au rămas pe pereții chiuvetei smălțuite. Părerea mea, cum se spunea în primele romane negre americane, părerea mea e că surioara a vrut ea însăși și cu tot dinadinsul să se expedieze sub gazon. Și că, înainte de a înghiți poțiunea magică, a ars niște ceva. Tubul conținînd pastilele se află încă în scrumiera de pe noptieră. *Mațorectal !* Păi ăsta nu iartă. Cu o jumătate de comprimat, dormi optsprezece ore, cu două o săptămînă, iar după întreg tubul vine să te trezească arhanghelul Dedoicoți, scărpinîndu-și gaura lăutei.

Restul investigațiilor mele (cum se spunea în continuare) nu dă nici un rezultat. Îmbrăcăminte în șifonier, partituri într-o servietă. Unui drăguț de clarinet îi curg balele în cutia lui. Vreau să suflu puțin în el, pentru că, să fiu sincer, eu unul nu cînt bine decît la minicasetă. Dar cînd ești singur cu un instrument și în tine se trezește co-

* În argou, Les Gob' se cheamă cartierul Les Gobelins din Paris, iar *gobi* înseamnă *negru* (n. tr.).

pilul care ai fost, trebuie să încerci. O chemare de haimana te incită. Așa că suflu în muștiuc, pînă-mi ies ochii. Dar nu se aude nimic. Nici cel mai firav *bee !* Asta îmi aduce aminte de un Stan și Bran, în care, la magazinul unui vînzător de lucruri de ocazie, Stan sufla într-un helicon bas. Nici un sunet nu ieșea. Și pe urmă, după cîteva clipe, un vacarm de alămuri îl făcea să se clatine pe dragul și bătrînul Stan. Suprarealism. Numai asta e peste tot : suprarealism.

Nu recunosc existența nici unei arte. Să fim înțeleși. Unicul autentic, fabulos de sigur, este Magritte *. El, da. El e totul. Într-o zi îl voi întîlni pe Magritte. Foarte curînd. Îmi voi explica atunci ce este viața, filozofia, totul. *TOTUL !* Și față de el voi face un act de credință. Înainte de a mă remarțieniza în eter pentru totdeauna.

Suflu deci pînă îmi plesnește jugulara, și nu scot nici un zgomot. De unde conchid că instrumentul este la fel de tare înfundat, ca și un angajat temporar. Îl întorc ca să-i privesc pe sub fustă. Pare totul în ordine. Atunci scot muștiucul.

Și remarc.

O panglică de hîrtie rulată strîns.

Aproape înșurubată în muștiuc.

O desfac. E o telegramă.

Și vine din Italia. Textul e redactat în franceză și italiană. Vi-l pun la dispoziție *in extenso* (cu aprobarea specială a Ministerului afacerilor culturale și antiderapante) :

„Mîine la miezul nopții Lipp stop Cravată stop A se înmîna prezenta stop Chiesa SA de la G stop Dispositivo otto stop Maschera stop Donato"

Telegrama a fost expediată de la Roma ieri.

Și primită, bine mersi, de San-Antonio.

Bravo, San-Antonio ! **

Mă așez, ca să pot reflecta fără furnici în gaibarace. Înainte de toate, să încerc descifrarea telegramei.

„Mîine, la miezul nopții, Lipp..."

Asta e singurul lucru scris ca lumea. Fără ascunzișuri. Inteligibil.

---

* Pictor suprarealist belgian. Stilul său este bazat pe juxtapunerea insolită a indivizilor și obiectelor pictate cu un realism minuțios. (n. tr.).

** Cum adică dacă mă apucă des ? Păstrează-ți cugetările astea pentru portăreasa ta, lătură ! (n. a.).

„*Cravată...*“

Un cuvînt foarte simplu. Prea simplu. Deci misterios, în împrejurările în care mă bălăcesc. Ce cravată, amice piele-de-cîrnat ? E oare numele insului pe care trebuia să-l întîlnească Zoé Robinsoncru ? Urma ea să poarte o anume cravată ? Să fie un semn de recunoaștere ? Dacă ai un răspuns, ți-l cumpăr pe o sută de franci. Dar să continuăm. E ca la cuvintele încrucișate pe care le descrucișezi : în loc să te încăpățînezi asupra dificultăților, trebuie să le sari.

„*A se înmîna prezenta...*“

Adică telegrama, firește. Pe scurt, Zoéi i se cerea să înmîneze cuvintele ce urmează — unui corespondent pe care numitul Donato nu-l putea întîlni el însuși. Acum să vedem partea italienească a mesajului, prego.

„*Chiesa S A de la G.*“

Chiesa înseamnă biserică. Restul desemnează biserica în cauză. S egal, probabil, cu Sfînt. A de la G vrea să spună ceva de felul Anne de la Garde.

„*Dispositivo otto...*“, asta merge ca pe roate : dispozitivul opt. Și, în sfîrșit, „*Maschera*“ este traducerea cuvîntului „mască“.

Dezlipesc din furcă televorbitorul și-i cer amabilei eczematoase să-mi digitalizeze un număr, lăsînd baltă orice altfel de afacere. Precizîndu-i ceva de soiul că, deși sticlete, îi voi rambursa cheltuiala. Ea îmi răspunde că :„ce-credeți-nu-e-cazul-pentru-o-simplă-convorbire“ și-mi discuiește numărul.

Oleacă de parlamentare, și îl obțin pe Big Boss-ul de la P.S.T. Acesta îmi declară, din capul locului, că se pregătea să plece pentru a asista la un cocktail dat în cinstea unui Cutare, aflat în trecere prin Paris. Ceea ce e totuna cu a-mi zice că îi par la fel de oportun ca un buboi pe cocoșelul unui domn care trebuie să se însoare mîine.

— Domnule director, îi zic, elemente noi îmi îngăduie să afirm că securitatea Papei va fi bine mersi amenințată săptămîna viitoare. Este indispensabil să am o întrevedere cu dumneavoastră în această problemă de maximă urgență.

Ce mai ieșire, mamă ! Îmi răspunde că, în privința asta, măsurile au fost luate ; că ar trebui să mă ocup de

treburile mele, că am căzut în mania iluminării și tutti frutti. La sfîrșit, mîrîi ceva ce poate trece drept scuze, dar nu sînt decît imprecații traduse din San-Antonio furax * și închid. Știi ce-am să fac, curanjosule ? Un mic raport, dactilografiat în patru exemplare. Unul pentru ministrul de Interne, altul pentru patronul DST, al treilea pentru veneratul meu șef, a cărui absență o deplîng, și un al patrulea pentru arhiva personală. În așa fel, încît răspunderea mea să fie la adăpost — și știu pe cineva care o să vîndă sfîrleze în față la Saint Lazare dacă va avea loc o pană de Papă.

Înainte de a mă cărăbăni, mă mai duc o dată la locul cu pricina. Adică în baia don'șoarei Zoé. Trec peste flacoanele numeroase (o să-mi treci și tu niște parale cînd îți vei deconstipa pușculița), borcănelele cu cremă, fleacurile de păr, zbenghiurile de ochi și celelalte. Chestii clasice. Ultra feminine, deci emoționante pentru un băiețandru căruia îi place mai mult să intre într-o pin-up decît într-o moschee (la amîndouă ești obligat să te descalți, dar moscheea nu-ți spune dragă).

O privire într-acolo, o ocheadă încoace... Nu neglijez nimic, nici deschizătura scaunului de porțelan. Sticletele rămîne sticlete, ce vrei ? Chiar de origine marțiană, îl are pe „Ia uite nițel". Pariez coliba unchiului Tom pe atomul unchiului Lacaze (1860—1955) ** că, dacă ai fi curcan, ai proceda la fel. Îți narez despre closentotul frumoasei sinucise nu din respect pentru scatologie, deși cunoști conștiinciozitatea mea profesională în această privință. Ci fiindcă scrupulele mele vor da roade, cum zicea un zarzavagiu specializat în trufandale.

Imaginează-ți, zdreanță, că văd o hîrtie tipărită plutind pe apa adormită a gurii de scurgere. O să încerci să mă contrezi, pretinzînd că sînt prea multe hîrtiuțe consecutive în afacerea asta. Te cunosc ca și cum eu te-aș fi pus la cale, uscătură ! Numai că ai luat-o peste bot, dat fiind că hîrțoaga la care aluzionez e un simplu prospect farmaceutic. De genul celor pe care le găsești, pliate subțirel, în cutiile cu medicamente și pe care le devorezi mai grozav decît prima pagină a lui *France Soir*, și asta ca să

---

* Pornit spre furt (n. tr.).

** Fiindcă amiralul este animalul la care se poate constata longevitatea cea mai mare, după mareșal (n. a.). — Lacaze: amiral francez, ministru al marinei între 1915—1917 (n. tr.).

te convingi că porcăria care le însoțește te va putea vindeca de putreziciunile tale.

Asta de aici poartă referințe (de cadre) cu privire la *Maţorectal*, acel barbituric (Ave, Caesar, barbituri te salutant *) de care s-a utilizat Zoé Robinsoncru pentru a încerca să-și pună capăt zilelor. Știu că e prospectul lui *Maţorectal*, fiindcă l-am pescuit. Și punîndu-l pe marginea lavabo-ului, am descoperit că mai conține patru pilule de *Maţorectal*.

Un moment de reflecție, pe capacul scaunului rectoform, ca să-mi admir prestanța în marea oglindă montată pe spatele ușii ; apoi Santonio se scoală ca un singur om și se duce să-și ia concediul legal de la matroana stabilimentului, a cărei eczemă se învăpăiază pe măsură ce se lasă seara.

Dacă ţi-e teamă de duhoarea eterului, găinaţ uscat, așteaptă-mă la ușa spitalului Albert-Brunerie. Sînt niște bănci sub castanii care îl înconjoară. Cum ? Ai nasul înfundat ? Bun, atunci poartă-ţi bulendrele în ilustra mea suită.

E oare bărbat, căpcăun sau jandarm în bluză albă ? Să fie iapă ori dragonul scăpat din furculița sfîntului Mihail ? În orice caz, bombăne. Fumegă. Tropăie. S-ar zice că e fie fratele mai mare al impetuoasei Fernanda, fie mătușa ei cu mustață. S-a înțepenit cu coatele lipite de corp pe culoarul verde-cadavru-în-descompunere-avansată. Lumina palidă a lămpii de veghe sculptează, cu linii dure, trăsăturile persoanei.

— Fără vizite nocturne ! mugește cineva pe meleagurile chipului ei.

Poartă o calotă rotundă, înfundată pînă la sprîncene. Urechile clăpăuge îi seamănă cu torțile unei mărmite iar nasul cu piciorul din față al aceleiași. Bluza încheiată la spate denunță volume categorice, opulente, solide.

— Poliția ! răspund eu.

— Mă doare-n c... ! mi se obiectează, pentru a se avea ultimul cuvînt.

---

* Corect *morituri* — formulă rostită de gladiatori, în cinstea împăratului, înainte de a începe lupta : Ave, Caesar, cei ce trebuie să moară te salută (n. tr.).

— Asta-i situaţia şi nu pot face nimic pentru el, afirm eu.

Zdrahoana (fiindcă, în mod cert, apariţia asta aparţine sexului feminin) rîde în accese de tuse.

— Nu-ţi face griji, băieţică, şi-a asigurat destule provizii ! exclamă dama care-mi face pe Verdun *-ul în mijlocul culoarului.

Dar riposta mea a dereglat-o.

— Va să zică, eşti sticlete şi la ora asta ?

— Nu contează pentru cei viteji, doamnă. Vreau să o văd, de extremă urgenţă, pe numita Zoé Robinsoncru, care trebuie să se afle în sala de reanimare pentru că a confundat o cutie cu *Maţorectal* cu o cutie de anticonceptuale.

— Eşti într-o ureche, tipule, la reanimare nu se intră decît în calitate de pacient sau de doctor.

— Totuşi am să-i fac o vizită persoanei, frumoasă prinţesă, fiindcă e la mjloc o afacere de o teribilă importanţă.

— De-ai fi Papa în carne şi oase şi tot nu te-aş lăsa, mă asigură caricatura de cucoană.

Ciudată aluzie, avînd în vedere cazul, nu ? Papa ! Iarăşi el.

Şi bunul Sfînt părinte nu bănuieşte nimic. Că e pe cale să-i buchisează pe Gault şi Millau din Paris ** sau să facă haltere cu micile sale ghiulele personale pentru a-şi săvîrşi *benedictio urbi.*

— Sînt gata să mă deghizez în doctorul Soubiran ***, ca să pot ajunge la ea. Dacă aţi şti cît vino-ncoace am cînd mă îmbrac în alb !

— Nu te-ntrece cu gluma, muşchiulosule ! grohăie inospitaliera spitalicească. Cînd micuţa o să fie mai bine, o să vă dăm un semn.

Şi se întoarce cu spatele, pentru a-mi arăta categoric că întîlnirea noastră a luat sfîrşit. Pînă în clipa asta, n-o văzusem decît din faţă. Din dos, e detonantă, pe cuvînt.

---

* Localitate unde în 1916 trupele franceze au respins cele mai violente atacuri germane din timpul primului război mondial (n. tr.).

** Autorii unor ghiduri ale restaurantelor franceze (n. tr.).

*** Iată, apropo de doctorul Soubiran : într-o dimineaţă, acesta mi-a decernat un mare premiu literar, Premiul Genunchierei, mi se pare. Şi mi l-a retras în aceeaşi seară, ca să-l dăruiască portăresei sale care, în timpul concediului, îi îngrijise de minune canarul şi planta verde (n. a.).

V-am spus că poartă o bluză încheiată la spate ? Ei bine, de fapt numai nasturele de sus e închis. Și, fiindcă o nenorocire nu vine niciodată singură, dragonul e în întregime gol pe dedesubt. Așa încît are indiscreția expusă poftelor deșănțate ale tuturor cimpanzeilor cu care se încrucișează prin sector.

Un posterior cu două uși cum e butoiașul ăsta n-o să mai întîlnești niciodată, fiule. Așa că privește bine. Cască ochii. Imprimă-ți-l în memorie. La nevoie, notează detaliile. Maniera în care partea de jos a emisferelor atîrnă ca doi saci de făină acoperiți cu un păr negru, lung și creț. Nu uita niciodată brazda asta sinuoasă, abisală. Marele cano din Coloradon, bărbate. Defileul de la Roncevaux *. Roland ți-ar suna din corn ca un gornist de trupă. Ah, bătrîne orycterop **, contemplă și potolește-ți setea de oroare originară, care zace în fiecare dintre noi și mai ales în fiecare dintre tine ! Oh, ce monstru bun de poster ! Oh, ce dos tentacular, tentacurier, vulcanic, suburban, sardonic, strigoic, gata să muște. Amețeală, abis, fenomen. Curara. Te salutăm, nebuloasă ! Am vrea să ne întoarcem la obiceiurile noastre primitive, ca să te cinstim ca pe un soare păros. Ești Himalaya cursanților alpiniști. Concurpișant. Totem ! Puțin, mai mult, cu pasiune. Bravo ! Ce emoție ciudată ne învăluie ? De unde ne vine această lîncezeală monotonă *** ? Ah, da ! Pe tine te proclam, da, da, da, șezut de excepție, de unde se revarsă spiritul furtunii. Izvor al oricărui aquilon **** ; sediu al celui mai blînd zefir ! Emblemă absolută a poziției șezînd. Posterior-fanion ! Port drapel ! Pîlnie, deversor. Stingător de luminări formidabile. Acoperitoare de scaune. Prăbușire în argilă. Cutremur din Panama. Fesestival ! Tîrtiță-rege. Sfarmă-ciocane. Tron ! Bună ziua ! Bună seara ! Mulțumesc ! Mi-ai fi lipsit...

— Doamnă !

Se întoarce cu fața. Mirajul se face praf.

---

* Trecătoare din Pirinei unde, în 778, ariergarda armatei lui Carol cel Mare a fost măcelărită de vasconi. Aici a pierit și paladinul Roland (n. tr.).

** Mamifer edentat din Africa, numit vulgar porc-de-pămînt (n. tr.).

*** Aluzie la un celebru vers al lui Verlaine (n. tr.).

**** Vînt puternic din nord, reprezentat printr-un cap de copil bucălat care suflă cu tărie (n. tr.).

— Ce mai e ?

— Aveți tenderul secolului.

Își duce amîndouă mîinile la cufărul dindărăt și îl saltă rîzînd.

— Presupun că v-am întrerupt în plină activitate, așa-i ? Era turul dumneavoastră prin corpul de gardă.

Ea se răsucește de mai mare frumusețea.

— E o glumă a golanului de Charlie, zice. Îi cerusem totuși să mă încheie la loc, *după*.

— Fiți indulgentă, doamnă ! Ce mai poate face un mascul DUPĂ supremul abandon de sine ? Și cum, l-ați copleșit și ați mai avut și pretenția să vă încheie și să vă aranjeze halatul ? Dar fiți logică, de milă, din simplă caritate creștinească. Cel care a onorat ceea ce am întrezărit eu, nu mai e în stare să-și închidă propriii pantaloni, deși ar fi de ajuns pentru asta să tragă de capătul unui fermoar.

Atunci o apucă un rîs cu sughițuri. Ceea ce face, pe culoarele cavernoase ale spitalului, un zgomot de grajd în lăuzie.

— Sînteți o mare iubăreață, așa-i ? arunc eu, cu voce de velur.

— Sînt belgiană ! răspunde ea.

— Fără pleonasme între noi, doamnă. Eu însumi sînt un bun prieten al dragii noastre vecine de dincolo de Quiévrain *. Știu pe dinafară cuvintele Brabançonnei **, aș putea rosti la concursul Pierre Bellemarre numele a cel puțin douăsprezece sorturi de bere belgiană, mi-am parcat mașina la ultimul etaj al garajului șase, lîngă fabuloasa Grand-Place (de bună seamă, cea mai frumoasă din lume), iar ultimul etaj al garajului acela, doamnă, reprezintă, cum s-ar zice, Alpii bruxellezi. Mama m-a crescut în cultul lui Albert I. Am la mine în cameră portretul reginei Fabiola. Și; după cum vedeți, vorbesc curent valona. Belgofilia mea este, deci, sigură, totală, indivizibilă. Trăiască Belgia !

Punctez cu un sărut zgomotos, asemenea lansării în aer a unei porumbițe. Porumbița ajunge la destinație.

— O figură ca dumneata... îți jur... face ea. — Ezită puțin, apoi suspină, smiorcăindu-se : Bine, hai, am să te

---

* Localitate belgiană de la frontiera cu Franța (n. tr.).

** Imnul național belgian, compus la 1830 (n. tr.).

las să o vezi. Dar n-o să te alegi cu cine știe ce, dat fiind că e inconștientă.

Ai asistat, frumosule nelămurit, la o mare victorie san-antoneghioabă. Umorul (totuși foarte relativ) a triumfat asupra bombănelii.

Nu : inutil să mă complimentezi, ai rămîne departe de ceea ce cred eu însumi despre mine.

Așa că urmează-mă și închide fleanca.

Tot astfel și formația de marș.

— Ar trebui să vii să petreci o seară la mine, alături de cîțiva prieteni, îmi declară călăuza, în timp ce ne desfășurăm pașii de-a lungul etajelor ; sînt sigură că m-ai face să mor de rîs.

— Ați închide astfel cercul marilor morți ale omenirii, o asigur. Pînă acum, cea mai frumoasă a fost aceea a președintelui Félix Faure, mort pe cînd făcea dragoste. Apoi aceea a lui Molière, mort pe scenă. Următoarea, cea a lui Farouk, regele ex-regilor, mort pe cînd, ca un purcel ce era, înfuleca o mîncare prost gătită. Să mori de rîs e un sfîrșit de invidiat.

Cu această solidă filozofie, ajungem la sala de reanimare. Belgiana cu tender dantesc îmi desemnează ferestruica decupată în ușă.

— Înainte de a-ți trambala prin sală scîrboșeniile de microbi, aruncă o privire la clienta dumitale, bătrîne. O vei recunoaște, cred, fără greutate.

Îmi apropii de geam ochii care hipnotizează într-atita persoanele de sexul-pe-care-eu-nu-l-am. Zoé (cine ar fi crezut ?) ocupă al doilea cuibar din dreaptă, imediat după un bătrîn nătăfleț împlătoșat în tuburi și care respiră printr-un pai. A avut dreptate scorp(i)uța cînd m-a pus întîi să trag cu ochiul. Iată o good idee, care confirmă pe de-a întregul ceea ce gîndeam gonind către spitalul Albert Brunerie.

Mă îndepărtez de ferestruică și o înșfac pe licornă de una dintre labele din față.

— Frumoasa mea belgiană adorată, îi șușotesc. Scena ce va urma riscă să vă deconcerteze, așa că vă rog să priviți din nou la legitimația mea de sticlete, ca și la celelalte hîrtii de identitate, ca să vă convingeți pe deplin că sînt

un comisar autentic. Acționez în cunoștință de cauză și sînt gata să vă semnez un proces-verbal de scăzămînt.

— Pe scurt, face ea, asta înseamnă „fii belgiană și taci" ?

— Ați găsit expresia ideală.

— Bine, zdrahonule. În cazul ăsta, știi ceva ? Eu mă duc să-l termin pe Charly.

— Sărmanul drăguț ! L-ați lăsat la jumătatea drumului ?

— Din cauza dumitale. Auzi, eu habar n-am că ai venit aici, la reanimare, de acord ?

— Facem tîrgul, draga mea !

Batem palma.

— Dacă vrei să punem la cale seara aceea fantastică, sună-mă aici. Mă găsești în fiecare noapte, mai puțin lunea. Doamna Gertrude, ai să-ți amintești ? Diminutiv, Trudi.

„Nu, rectific eu, in petto : Troudu * !"

— Contați pe mine !

Ea intră în eclipsă. De lună !

După care, bunul meu doctrinar, eu mă comport de o manieră ce ți se va părea insolită, deși opinia ta mă face să-mi șterg ieșirea inferioară.

Împing ușa și o deschid suficient încît să pot trece. Horcăituri agonice. Fluierături. Sforăituri. Șuierături îmi ajung în auz. Urîtă impresie. Schimbîndu-mi vocea, rostesc încetișor, dar destul de tare pentru ca o ureche lucidă să poată capta :

— Am să țin ușa închisă pînă tragi. — Și tot eu : Nu e nevoie, am un amortizor.

Aci, prearemarcabilul San-Antonio îl scoate din buzunar pe prietenul lui, Glonțicuță ; și se duce la patul damicelei Zoé cu el în mînă.

Nu iau nici o precauție pentru a-mi face discretă apropierea. Dimpotrivă, umblu ca la paradă. Ajuns la căpătîiul puștoaicei, îmi întind brațul înarmat. Răsună un țipăt îngrozitor. Scos de frumoasa muzicantă.

Ce do diez ! Nu ți-a fisurat timpanul ? Mă întreb... Don' șoara s-a ridicat în genunchi, dintr-o singură mișcare, fără să-i pese de acele branșate la vene pentru picătură-cu-pi-

* Gaură a... (n. tr.).

cătura perfuziilor. La lumina albăstrie a lămpii, îi văd albul ochilor rostogolindu-se în mijlocul feței întunecate.

— E în regulă, Zoé, îi zic ascunzîndu-mi artileria, nu zbiera așa de tare, o să-ți deconectezi micii camarazi de suferință.

Cavalcadă pe coridor. E madam Bucă Lată care, contrar promisiunilor, rămăsese în proximitate și care execută un pas alergător cu toată convingerea.

— Ei, nu, că asta-i bună ! Exagerezi !...

S-a lămurit.

A văzut tot.

Tace.

— Vedeți ce daruri de miraculant am, nu, Trudi ? îi arunc. Fiți drăguță și debranșați-o pe miss Lazăr *. Mai bine ați face să o alimentați cu o furculiță. Și pe urmă dați-i înapoi țoalele ; o scot în lume.

— Ce vrea să zică asta ?

— Un obișnuit caz de simulare. Această ticăloasă mică n-a înghițit decît cîteva pastile din șmecheria aceea și din fericire. Restul l-a aruncat pe apa sîmbetei, de unde am cules eu o parte.

— Vasăzică a suportat și tubajele, și injecțiile și...

— Da, frumoasa mea Troudu... Dar să nu tulburăm liniștea burgheză a acestor bieți oameni dimprejur. Să ne cărăm.

Zoé se arată pe de-a întregul supusă autorității polițienești. Tratamentul de șoc de la spital a zdruncinat-o puțin, din punct de vedere fizic, și are mutra unei animatoare, în zorii zilei, după ce s-a *ocupat* de o echipă de hocheiști polonezi. Marea belgiană a găsit un nou motiv de bombăneală :

— Nu se iese dintr-un spital ca de la o vespasiană. Sînt formalități de îndeplinit. Trebuie să aștepte pînă mîine, ca să capete foia de externare. De altfel, patronii nici nu m-ar crede. O să iasă un scandal monstru.

O calmez.

Din fericire, cu vorba, nu cu fapta.

---

* Cunoscut personaj biblic, care a dus pe pămînt o viață de lipsuri și suferință (n. tr.).

— Fără panică, Trudi ; vă acopăr eu în întregime, ca să nu răciți. Întoarceți-vă la perfuzia lui Charly care, de plictiseală, trebuie să se fi încolăcit ca un melc. — Apoi, către damicela Zoé, care s-a și îmbrăcat : La drum, baby, noaptea noastră abia a început !

Grozav sfîrșit de capitol, nu ?

Ajuns la acest punct al aventurii, fac o pauză. Poți să-ți aprinzi o țigară și să recapitulezi tot ce a avut loc, ca să te pregătești cum trebuie pentru titanica urmare ce-ți va fi servită mai repede decît în curînd.

CAPITOLUL „D"

— Nu simți nevoia să bei ceva, mutrișoară ?

Nu-mi răspunde. Dacă ai vedea-o cum stă, copleșită, în mașina mea, ai găsi-o plină de drăgălășenie (cum se zice). Cînd mă uit la asemenea bijuterii, mă întreb cum procedează amicii tăi și tu cu ei o dată, ca să ajungeți rasiști. O perlă neagră. Foarte puțin neagră, de altfel, mai degrabă chihlimbarie. Penumbra îi șterge oboseala, toate tracasările fizice pe care le-a suportat. Văzută de aproape, trebuie să admit că părul blond nu-i stă deloc rău. În fotografie, părea bizară, nu i se remarca decît anomalia ; dar „la fața locului", crede-mă, e al naibii de frumoasă. Un bronz artistic. Pur sînge. Drăguță, absolut admirabilă. Îmbuteliată de firma „Colba unchiului Tom". Pe aripile vîntului.

Arunc un ochi la cadranul fosforescent al cepei. Aceasta admite că e ora 11 și 20.

— Oricum, continui, o să luăm un păhărel. Și știi unde ?

Înfige în prestanțioasa mea persoană o privire al cărei alb al ochilor e de gheață.

— La Lipp.

Imediat se strîmbă. O reacție fugară, însă am remarcat-o.

— Fiindcă la miezul nopții ai o întîlnire la Lipp, nu-i așa ? Și, la al șaselea semnal, vei aborda un tipersonaj care...

Căței aua.

Ah, tușă Berta, trebuia să mă aștept la o asemenea lovitură tîlhărească ! Apele adînci ale lacului negru, mie-mi spui ?

De-a dreptul în ochi !

Piper pisat. Abia am avut timp să-i adulmec mirosul caracteristic, că mi-a și stins felinarele. Vzzum ! O mînă plină. De unde l-a scos, după părerea ta ? Nu știi nimic ? Atunci ești, într-adevăr, un tembel și jumătate, cu siguranță. Un nătîng autentic, care se mulțumește să mă urmărească peste umăr, bodogănind. Atunci pentru Dumnezeu, plimbă ursul, în loc să mă privești cum joc tontoroul, cu ochii încețoșați.

Dămița o ia la trap pe strada pustie. Stăpînindu-mi durerea îngrozitoare, mă reped după ea, clătinîndu-mă. Văd pe dracu ! Totul e confuz. Geamlîcul parcă mi-a luat foc. O aud pe Zoé alergînd deznădăjduită. Încerc să mă grăbesc. Mă împiedic de o pubelă, cad grămadă, îmi ofer un sandviș de pavaj care îmi jupoaie bărbia. Zăpăcit, mă așez pe marginea trotuarului. Trebuie să semăn cu un bețiv înrăit și îndopat peste măsură. Și gem, și plîng ! Vor izbuti toate lacrimile din trupul meu să stingă cele două ruguri care îmi mistuie fața ? *

Mi-ar trebui niște apă. Sau colir. Ah, tîrfa !

Am văzut (în epoca în care nu eram încă orb, of course) o arteziană în fața spitalului. Străduindu-mă să holbez transperantele și nu mai percutez vreun obstacol, o găsesc și îmi abluționez binoclul.

Uf, îmi e mai bine. Îmi recuperez viziunea. Ține cont că aș fi fost mai în largul meu cu un baston alb, dar ce vrei, cînd nu ai unt, te mulțumești și cu margarină, nu ? Văd un peisaj încețoșat, zebrat și încă pipărat. Strada pustie... Fațada inertă a spitalului. Niște copaci aliniați ca... (o să-ți servesc o imagine a cărei originalitate n-o să-ți poată scăpa)... soldații la paradă. Frumos, nu ? Ți-i închipui pe soldații ăștia... din buștean solid, cu baionetara-ta-ta ? Mă trec fiorii. În comparație cu ei, ai fi și mai neînsemnat decît acuma, îmi permit să adaug. Dar ești în criză de timp. Cu tine, lucrurile trebuie să meargă iute. Bun...

Mă întorc la tărăboanța abandonată două străzi mai înapoi. Nu-mi pierd vremea să bat drumurile după maimuță ; ne aflăm la doi pași și jumătate de Bois of Boulogne și într-acolo s-a îndreptat gazela. De altfel și eu mă gră-

* Apreciază fraza asta, năpîrleală ! E de toată frumusețea. Ce talent ! Îmi pot îngădui să mor și să fiu uitat. O să vezi delir, cînd mă vor descoperi, peste douăzeci și cinci de ani (n. a.).

besc. N-am decît o jumătate de oră ca să pregătesc noua manevră.

Dacă n-aș plînge din cauza piperului, aș plînge de furie. Să mă las piperat în halul ăsta de o panteră ! Drace ! În sfîrșit, vei abjecta tu, e mai bine să fii pîrlit în felul ăsta de o damicelă. Faci economie de antibiotice...

Mă urc în rablă. Și-i dau bice în direcția bulevardului Saint-Germain. E ora 23 și 45 cînd ajung. Îmi las pușculița pe o trecere de pietoni, liberă ca printr-un miracol. O ultimă lustruire cu batista a felinarelor, un pieptene care să-mi dreagă frizura, un stai așa, că ești bine, adresat nodului de la cravată.

Sînt gata !

La ora asta, Saint-Germain des Prés mișună de oameni. Adevărată arcă a lui Noe. Artiști și sărăntoci rataţi. Lume bună (de aruncat) și hăndrălăi. O amestecătură fără noimă. Cînd te gîndești, nătărăul meu drag, că ăi de sus au compromis tot viitorul virușilor, cu droguri perfide, care mai de care mai sulfamidice, că de la Hiroshima-Dragostea-lui-Truman încoace îi lăsă să viermuiască pe toți acești domni și doamne și că nu mai au curaj să-și lanseze din nou detergentul-minune, îți pierzi orice urmă de încredere. Și totuși era atît de potrivită ideea marii curățenii igenice ! Soluționa atît de bine problemele ! Vij : azi îți pudrez cu zahăr un sfert dn India. Și poc, în China, scăpați-mă de trei sute de milioane de gălbejiți. Și dacă tot treci pe acolo, mai dă niţel cu vaporizatorul și peste Tokyo — prea s-a făcut nerușinată curba demografică a acestor mutre turtite. Și pe urmă să-mi rezolvi mizeria lumii a treia. Bang, bang ! La grămadă. Nu rămîn resturi. E foarte bine. O reactivare generală domnește în univers. Iată-i pe toți redeveniți din cioturi oameni. Thalidomida * ? O suzetă. La o parte, muritori, fiindcă asta și sînteți ! Și fără prea mulți urmași. Faceți loc bătrînilor. Doar ei știu să trăiască. Atunci cînd sînt foarte grași și foarte bogați. Lumea trebuie dată celor ce știu să se servească de ea, să-i stoarcă petrolul, bauxita, casele de prostituție. Plaga zilelor noastre e amatorismul. Toți papă-lapte ăștia care se încurcă printre picioarele celorlalți și le respiră aerul, fără a face altceva decît să muncească și să se multiplice,

* Medicament a cărui utilizare de către femeile gravide a dus la naşterea unor copii monstruoşi, cu grave mutaţii genetice (n. tr.).

sînt șancrul moale al speciei. O rușine ambulatorie. În cîrduri. Cum adică, Atotputernicii sînt loviți de apatie ? Sau, uneori, nu mai sînt chiar atît de puternici ? Ajung anemiați pe dinăuntru, nu crezi ? Cîrpe cuprinse de molicIune ? Epuizați de prea multă putere, ca de un exces de oboseală ? Blazați de a avea prea mult ?

Asta trebuie să fie. Ghiftuiala le-a venit de hac. Sînt atît de obosiți de această stare de lucruri, încît vor impune cu forța comunismul. La așa ceva și asistăm *. E în curs de desfășurare : privește ! Și ceilalți înfometați anonimi se împotrivesc din răsputeri : „Ba nu, lăsați, noi sîntem pentru societatea de consum, domnilor ! Visul nostru sînteți dumneavoastră : obezitatea, criza cardiacă, medalia Legiunii Crucii pe Comoda de Onoare, călătoriile, casele frumoase, Hermès, Fauchon, Dior, Eden-Roc și toată panoplia."

Ah, pe cuvînt : ce mulțumire că sînt marțian !

Bineînțeles, la Lipp nu ai unde arunca un ac. Doamna Alice Sapricht își îndreaptă spre intrare portțigaretul de star. Într-o companie aleasă, trei miniștri se ghiftuiesc cu varză călită. Doi avocați celebri își iau pe rînd vorba din gură, iar o mulțime de necunoscuți scrutează alți necunoscuți, întrebîndu-se dacă sînt într-adevăr necunoscuți ori nu reușesc ei să-i recunoască.

„Cravată".

Cuvîntul îmi tartifuge prin minte **.

„Cravată".

Iată-l pe S-a-n sus-Antonio al tău plimbîndu-se printre mese, cu mutra unuia care își caută o cunoștință. Examinez crăvățelele pelerinilor adunați în augusta braserie. N-au nimic deosebit. Sînt mai degrabă clasice, stil Lanvin. La Saint-Germain deș Prés nu există, practic, decît moșnegi care încă își pun șervetele de gît (ceilalți poartă guler răsfrînt) — și, fiindcă sînt bătrîni, și le aleg cu toată seriozitatea, înțelegi ? La noi, pe Marte, unde în locul cravatei se poartă un muc de țigară, ignorăm asemenea raporturi.

Trec, așadar, cravatele în revistă și am neplăcerea să nu descopăr pe nimeni a cărui legătoare de gît să fie mai

---

* Reamintim cititorului eventual contrariat că acțiunea cărții are loc în urmă cu douăzeci de ani ! (n. tr.).

** Nu căutați nicăieri, în nici un dicționar argotic verbul a tartifugi ; n-a existat niciodată și va înceta imediat să o facă (n. a.).

mult sau mai puțin singulară. Cum îți spun : sînt numai milorzi puși la patruzeci și patru de ace și însoțiți, cei mai mulți, de șoricei care se expun cu dragă inimă. Totuși, doctore Schweitzer, e miezul nopții, și corespondentul maimuței Zoé trebuie, cu siguranță, să se afle aici. La întîlniri de o asemenea importanță nu se întîrzie.

„Bine, îmi spun, dacă vorba „Cravată" nu are legătură cu elementul complementar al eleganței masculine, este poate patronimul domnului ?"

Nu rînji, copită de porc, am cunoscut de-a lungul vieții tot felul de nume caraghioase. De alde Crétin, P. Uțică, R. A. Hat — și să rămînem numai la astea. Am întîlnit chiar un șmecher care se chema Suliță *, ceea ce te face imediat să te gîndești la scîrboșenii (chestie de accent !) și notează că insul își merita pe deplin numele. Atunci de ce nu și Cravată ? Dacă, într-o înghesuială, cineva anunță : Jean-Louis Cravate și deplasează numai puțin accentul tonic (sau vorbește cu accent teutonic **), pun pariu chestia mea contra nimicului tău (o cîștigi) că nici nu clipești.

Cobor la toaletă și o abordez cu o desăvîrșită politețe pe paznica de vînătoare. Îi povestesc cum că am întîlnire cu unul numit Cravate, pe care nu-l cunosc și că i-aș rămîne doamnei foarte îndatorat dacă mi l-ar chema. Un obol generos îmi punctează cererea. După care devotata persoană scrie numele lui Cravate pe tăblița cu clopoței și pornește la pescuit. Aștept, nu rozîndu-mi zăbala, ci scuturîndu-mi trandafirul de rouă. Tocmai cînd îmi iau rămas bun de la el și îl pun la adăpost de poftele indiscreților, ușa unei cabine telefonice se deschide, și își face apariția un ins care telesonoriza.

Vrei să spun ce face inima mea ?

A, ai ghicit ? Pornește să se agite.

Dar în draci.

Iac-așa ! Gesticulează și-mi ridică aburi arzători către vizieră.

Personajul menționat mai sus are ceva ce se remarcă de la prima ochire ; cravata, întocmai. E galbenă. Uni. Dar așteaptă, nu te enerva, figură blîndă ! mai e și împodobită cu un ac de aur, ceea ce nu se mai poartă de mult, cu excepția bătrînilor pensionari sau a clienților

---

* Dard în original ; este numele adevărat al lui San-Antonio în argou cuvîntul are un sens obscen (n. tr.).

** În argou, cuvîntul are și sensul de tampon igienic (n. tr.).

din barurile nord africane. Acul descrie un motiv bizar. De departe, l-ai lua drept un hipocamp stilizat, privit mai de aproape aduce a semn de întrebare, şi dacă îţi vîri nasul în el, îţi dai seama că, de fapt, bijuteria reprezintă un soi de cîrjă episcopală.

Asta schimbă lucrurile, nu-i aşa ?

Tocmai cînd îmi pierdusem speranţa...

Îl abordez pe acul de cravată, cu zîmbetul larg şi sincer pe care mi-l cunoşti :

— Iertare, dar am impresia că trebuia să ne întîlnim la miezul nopţii.

Sfinte Doamne ! Trag nădejde să nu fi ştiut mai dinainte că urma să fie contactat de o fermecătoare făptură bronzată. Şi mai nădăjduiesc să nu fi fost prevăzută în program nici o parolă. Tipul mă scrutează cu nişte ochi mai curînd periculoşi. E înalt, oacheş, cu mustaţă neagră, cum scrie în romanele mai puţin elaborate decît acesta, cu sprîncene stufoase şi favoriţi lungi, care în partea de jos sînt suri, deşi individul bate doar spre treizeci şi trei de ani. Un mediteranean, cu siguranţă... Şi care vine de pe celălalt mal a ceea ce mamele noastre mari numeau „marea albastră".

Privirile i se îndreaptă către cravata mea. M-am prins : aici ar fi trebuit să se găsească o a doua cîrjă miniaturală. Asta era semnul de recunoaştere.

— Imaginaţi-vă că mi l-au şterpelit în metrou, zic eu zîmbind şi mîngîindu-mi frumoasa Hermès brodată cu ramuri şi flori.

Argument cam jalnic, sînt de acord. Dacă vrei unul mai bun, scrie-mi-l pe tăbliţă la madam Closentina şi flutură-l prin spatele amicului aici de faţă. Care tace, ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Scot telegrama din buzunar şi îl pun să o miroasă fără să o deschid.

— Locul nu e prielnic, hai să discutăm în altă parte, vă aştept pe trotuar, O.K. ?

Oare ştie vreo iotă franţuzeşte ? Da, ştie. Şi chiar vorbeşte admirabil, întrucît răspunde : „O.K., boy !" Are însă accent american, ceea ce tinde să mă încline a presupune că e vorba de un mediteranean de peste Atlantic.

O aud sus pe doamna toaletei, care anunţă :

— E căutat domnul Cravată ! Domnul Cravată !

Mie-mi spui ? L-am şi ferecat pe „domnul Cravată" ; acum doar trebuie să-l operez, însă cu toată energia. Ho-

tărîrea mea e luată : imediat ce iese din ilustra braserie, îl bastiliez cu autoritate. Cătușele îmi mănîncă degetele, dacă pot spune așa. Și pot. Îl iau prin surprindere. Cît ai clipi : clic, clac. Cu atît mai rău, dacă n-am mandat de arestare. Am în schimb un talon de mandat poștal, îmi va fi de ajuns. După care, hop ; interogatoriul. Îl convoc pe messire Bérurier la o ședință de noapte și îl lucrăm în stil mare pe omul cu ac de cravată. În stil foarte mare. Pînă ne povestește un maximum de lucruri. Urechile îmi trepidează de pe acum de nerăbdare.

Deci îmi răspunde : „O.K., boy !"

Parafez acordul nostru cu un nou zîmbet încurajator și pornesc să urc scara.

Îndată ce pun piciorul drept pe prima treaptă, încetez să mai gîndesc.

Negru complet, pe o durată nedeterminată. Vom continua ședința îndată ce se aprinde lumina. Editorul își declină orice răspundere cu privire la această pauză momentană a autorului. Prezenta lucrare nu va fi nici reluată, nici schimbată cu Memoriile Generalului De Gaulle.

De foarte departe aud ceva ca un clocot. Ca zgomotul spumei din cadă, înțelegi cum spun ? Care crește, trosnind.

„Eeeeee... eeeeeeeeeeeuuuuuundo... ctorînssssss... salon... salon... allllllllon..."

Alergături... Exclamații...

„A murit ?..".

„Nu ; îi bate inima..."

„Căzut pe spate ?..."

„Alunecat pe o treaptă..."

„S-a lovit cu capul..."

„Nu sîngerează..."

„Capul sau îți rămîne întreg, sau ți se face praf..."

„Sînteți doctor ?"

„Dați-vă la o parte, cum vreți ca doctorul să..."

Presupun, de bine de rău, că un oarecare San-Antonio zace pe pardoseala toaletei.

E ascultat. De un tip care a halit varză călită. Respirația îi miroase a varză călită. Așa-s doctorii, le place varza călită. Varza călită de la Lipp.

— E grav, doctore ?

Un examen mai aprofundat... ambulanță... Hervé, vrei să te duci să-mi iei trusa din mașină ? Uite cheile !...

Așteaptă pînă încerc să-mi aduc aminte. Cine e numitul, poreclitul, botezatul San-Antonio, culcat pe plăcile de gresie, înconjurat de picioare și în mutra căruia se pulverizează duhoare de varză călită ? Tu ai vreo idee ? Atunci ajută-mă, ce dracu' ! Nu știu ce mi se întîmplă, o ceață îmi coboară în dovlecel. Totuși n-am tras la măsea. Ce face, în viață, derbedeul ăsta ? Alunecă pe trepte ? Doar nu ești într-o ureche. Santonio e un tip echilibrat...

E cu picioarele pe pămînt...

Drace, ia uite ce migrenă m-a lovit, măi nepoate ! Crezi că e de la ficat ? Haleala de la alde Béru ? Posibil. Maica Bertina gătește atît de gras... Poți zice că la ea totul plutește în unt. A, în privința asta, da... *Dă-o încoace, Hervé !*

Îi fac o injecție cu Sulicondoscontractilat de calcopecant. Înscrie asta în foaia de observație, Hervé... O vom remite brancardierilor, pentru internistul de serviciu... Fără kappa la calcopecant, prostuțule !

Ah, la naiba, uite un val negru care vine asupra mea. Nu vreau... *O să...*

Din nou negru * *(cum zicea Pierre, fiul lui Auguste).*

Asteriscul fiind „un semn tipografic în formă de stea, indicînd o trimitere, o lacună", așez fără ezitare unul aici.

În cinstea asteriscurilor și a riscurilor mele.

Fiindcă în ceea ce privește trimiterea, chiar dacă ești trimis pe altă lume, nu poți face altceva mai bun.

Cît despre lacună, cea a Veneției e o nimica toată, în comparație cu asta a mea. Iată, deci, asteriscul meu, servește-te de el așa cum trebuie.

---

* În original, *Re-noir* (Renoir : numele celebrului pictor impresionist și al celebrului regizor de cinema) (n. tr.).

Nimic mai comun decît salonul comun al spitalului unde îmi recapăt cunoştinţa. Zeii ospitalităţii despre care vorbeşte Jeannot Iepuraşul în fabula lui La Fontaine ar face bine să se manifeste pînă nu le-o iau înainte serviciile de asistenţă medicală.

Ai văzut vreodată un loc mai mizerabilist ? O caravană de paturi, într-o încăpere imensă a cărei vopsea maro-căcăniu se jupoaie. Pînă la ferestrele înalte, cu geamurile cenuşii de praf. Un popor de bolnavi gemînd, leşinînd, agonizînd. Unii se roagă, alţii imploră, unii pîrţîie, alţii rîgîie, unii gem, alţii horcăie, unii se infectează, alţii reclamă, unii declamă, alţii amuţesc, şi unii şi alţii speră.

Mister Dantès *, ajutor !

Fiecare îşi poartă crucea. Lipsesc numai flamurile.

Am o bubă mare la ceafă, dar, în sfîrşit, e suportabil. Şi, în afara durerilor ascuţite care îmi străpung dovleacul, totul e bine. Şi chiar mă simt odihnit. În timpul orelor acestora de relaxare deplină, subconştientul trebuie să-mi fi funcţionat, fiindcă mă simt cumva îmbogăţit de nişte consideraţii foarte bine înrădăcinate în spiritul meu. Astfel, de exemplu, ştiu ce mi s-a întîmplat. Şi tu o ştii, bineînţeles, numai că tu, păsărică, îţi luaseşi distanţa. Tu asistai ca spectator... Am să-ţi explic — băiatul cu cravata crucită primise un telefon, la Lipp, chiar înainte de apariţia mea. De la cine ? De la cumătra Zoé, camarade. Tîrfuliţa aia îl prevenise că sînt în posesia telegramei. Îndată ce a ieşit din cabină, l-am abordat eu. Tipul ştie cine sînt. Ghiceşte că îl voi sechestra. Şi, cum sîntem singuri la toaletă, îmi ia maul. După care spală putina. În hărmălaia braseriei, manevra lui trece neobservată. Madam Latrinogină se întoarce, mă descoperă, strigă după ajutor. Şi explică precum că nătărăul de mine am ratat prima treaptă a scării şi m-am ţăcănit cu devla de pardoseală.

Mersi ! Bravo ! Nu mai aruncaţi ! Cu piperul în obloane şi măciuca în occipital ; am fost promovat, în mod sigur, rege al tembelilor şi regină a papă-lapţilor.

* Eroul romanului „Contele de Monte Cristo" de Alexandre Dumas a evadat spectaculos dintr-o fortăreaţă-închisoare unde ar fi trebuit să-şi sfîrşească zilele (n. tr.).

Uitasem : și împărat al îmbrobodiților.

Bietul de tine, Sana !

Ideile mi se amestecă și se iau la harță din nou, de parcă ar fi primit o moștenire. Totul mi se face talmeș-balmeș în cap : „Cardinalul" Duplessis, smaraldul acestuia, iapa monumentală de Fernande, ticăloasa de Zoé, taica Badinguais, scumpa madam Trudi și celălalt haidamac, de la Lipp. Un adevărat nor de muște...

Ce roiesc în jurul imaculatei imagini a Sfîntului părinte. Bunul Paul al VI-lea care va fi asasinat peste...

Peste cît timp, de fapt ? Patruzeci și opt de ore ? Două zile ? Așa a afirmat Duplessis.

Un corespondent anonim a telefonat at home (nu, nu voi adăuga *de Savoia* *, inutil să insiști. Ții, într-adevăr, să-mi ratez cariera ?) pentru a-i spune Réginei să fiu atent la Papa.

Papa ! Aș vrea să mă înclin. Să invoc niște sfinți potriviți pentru a le zice să mă scoată din buimăceală, să-mi lumineze calea cu aureolele lor fluorescente... Un miracol ! Vreau un miracol. Sînt catolic, am dreptul la așa ceva. De ce minunile astea să le fie rezervate doar fetișcanelor pubere, ia spune ? Practic, numai amărîtele de muieri au, din timp în timp, privilegiul unei apariții a sfintelor daruri. Ajunge ! Fă loc bărbaților, măcar puțin, Doamne ! Îmi las și ultima picătură de agoniseală în gaura cutiei milelor. Sînt botezat. Aștept extazul, marea iluminare a beatitudinii. Voi urca în Cîmpiile Elizee **, agitînd o pancartă. Și scandînd, alături de George Séguy : „Vrem mi-nuni ! Vrem mi-nuni !"

Cum ? Cu neputință așa ceva ? Iată că unul a și apărut. Unul adevărat. Omologabil. E Sfîntul părinte. Care îmi țîșnește în retină. Se apropie de patul meu zdrențăros. Nu e nici o greșeală. Îl recunosc.

Paul !

Al șaselea !

Paul al VI-lea, auzi, dragul meu beduin ? În carne, în oase (mai ales) și în civil. Ia zi, recunoști că preoțimea a luat-o razna ? Pînă acum, suveranul pontif își purta în

---

* În original *de Savoie* — aluzie la casa domnitoare de Savoia, dar și joc de cuvinte : *de sa voix*, cu gura lui, în persoană (n. tr.).

** În paradis. Dar și pe Champs-Elysées, principalul bulevard parizian (n. tr.).

orice ocazie roba albă. Ei bine, imaginează-ţi că de data asta e într-un costum gri-tencuială şi într-un impermeabil ponosit. Incorectele noastre anchete sociale...

Deviez. Scuze. Mi se trage de la înţepăturile care mi-au ciuruit veninele. Însă realitatea rămîne de necontestat.

Sfîntitatea Sa se află la căpătiiul meu.

În persoană.

Şi ştii că îmi adresează o vorbă bună ?

Cum îţi zic.

— Ei bine, micuţule, ce ţi s-a întîmplat ?

— O lovitură pe la spate, prea Sfinte părinte. Mulţumesc că v-aţi deranjat pentru mine.

— Era absolut firesc, de vreme ce făceam de permanenţă cînd comisariatul din arondismentul al şaselea ne-a prevenit că ai avut un accident.

Papa de permanenţă ? Am auzit eu vorbindu-se de permanenţa sfintei biserici, dar nici chiar aşa ! Subteranul pontif lungeşte o mînă slăbănoagă deasupra bostanului meu îndurerat. O binecuvîntare ? Nu cumva visez ? O binecuvîntare papală numai pentru mine însumi ? Fără să trebuiască să o împart cu micii mei camarazi de la J.O.C. ? Eşti gata să juri ?

— Sanctitatea voastră e prea bună ! îi mulţumesc.

— Şi tu nu scapi nici o ocazie să mă iei în balon ! suspină Paul al VI-lea.

Îmi revin cît ai bate din palme. Bye, bye, miraj cu care şi începusem să mă mîndresc ! Ştii cine e Paul al VI-lea ? Ei bine, Pinaud. Formidabil ce seamănă Baderne-Baderne * cu Papa, pînă acum nu-mi dădusem seama. De n-ar avea mustăcioara asta de şobolan vîscos, l-ai lua drept geamăn al Sfîntului părinte.

Luciditatea mea îşi recapătă nivelul normal. Încordîndu-mi voinţa ca pe o sfoară de zmeu, reuşesc să mă instalez într-un soi de limbaj nomad ** (cum ar zice Béru), care nu e încă adevărata „intrare în posesiunea propriilor mijloace", dar care, cel puţin, nu mai e nici delir. În cîteva cuvinte, îi relatez lui Moş Tăgîrţă tot ce s-a întîmplat.

---

* Baderne — bătrîn mărginit, ale cărui idei şi obişnuinţe aparţin unei epoci apuse (n. tr.).

** În original, *nomade's langue*, prin asemănare, sub raport fonetic, cu *no man's land* (ţara nimănui — fîşia de pămînt care desparte pe front, poziţiile trupelor în conflict) (n. tr.).

Povestitul îmi stimulează facultăţile intelectuale. Pînă să termin, m-am întors la starea mea obişnuită. În fond, poate ăsta să fie miracolul mult aşteptat.

— Te vor ţine aici două zile, deşi n-ai suferit decît un traumatism uşor, mă avertizează Tataia. Dar aşa e regulamentul.

Scot un nechezat :

— Mă aflu într-o perioadă cînd răstorn cu fundu-n sus regulamentele spitaliceşti, Pinuche. Caută-mi bulendrele şi hai s-o ştergem de-aici. Se pun la cale nişte lucruri cam îngrozitoare.

M-ai văzut vreodată cărîndu-mă de prin spitalele unde ziceam (pardon, zăceam) într-un hal şi mai fără hal decît în clipa asta ? Te scutesc atunci de scena pateticului scape-cinepoate, cu un paznic incomod şi nici măcar pitoresc cum fusese marea belgiancă. Cu nişte infirmieri alertaţi, care îmi ţin calea. Un tropatrop nebun. Sînt tratat drept asasin şi sticlete (ceea ce poate părea lipsit de logică, în cel mai înalt grad). Toţi încearcă să mă înhaţe. Să mă înmaţe. Lui Pinuche i se aruncă invective. Nu, să trec peste toate astea ! Două scene consecutive la spital e prea de oaie. În păsărească literară, s-ar chema dublon. Contrar tuturor regulilor, pînă şi celor gramaticale. Şi, dacă aş fi începător la Fluviu**, imediat m-ar trimite la plimbare, sfătuindu-mă să învăţ mai întîi meserie.*

Fiindcă pungaşii ăştia nu fac deloc concesii în probleme de tehnică. Le aud de aici tărăboiul : „Da' ce te-a apucat, bătrîne ? Ieşi dintr-o scenă de spital ca să intri în alta ? Ai fierbinţeli ? N-ar fi trebuit să-l iei la goană pe insul ăla de la Lipp pînă nu-ţi mai ajusta niţel scăfîrlia. Păi, cu noile costuri ale tipografiei, chiar era nevoie de repetiţia asta ? Cu scum-

* Repetare, din greşeală, a unei litere sau a unui cuvînt (n. tr.).

** E vorba de vestita colecţie *Fleuve Noir* (Fluviul negru) în care a apărut majoritatea romanelor lui San Antonio (n. tr.).

pirea hîrtiei, creşterea impozitelor şi lucrătorii care cerşesc întruna ore suplimentare ?"

Remacaţi că fac pe nebunul, dar o să vină ziua în care ăştia se vor sictiri de fanteziile mele şi îmi vor zice bye-bye.

Totul în viaţă e să fii mereu gata de plecare. Să te antrenezi la săritura din mers. Lasă totul baltă, fiule ! Du-te ! Cu mîinile în buzunare. Fără valize, mai ales. Ţi-ar stînjeni libertatea de mişcare. Păstrează numai carnetul de adrese, e singurul lucru dificil de luat de la capăt în viaţă.

Patru dimineaţa e o oră sucită. La fel de şuie, în felul ei, ca şi ora trei după-amiază. Ziua încă n-a sosit, iar noaptea agonizează. Aşa încît ce aş putea să fac ? Să trag o soileală, ca să-mi restaurez moralul ? La ce bun ? Doar am avut parte, slavă Domnului, de o sforăială pe cinste, aşa că mă simt în plină forţă. Îl interoghez pe Moş Deşeu :

— Te întorci la coteţ, iepuroiule ?

El adulmecă aerul răcoros al avanzorilor.

— Ce faci tu o să fac şi eu, micule !

Drăguţ, Pinuche ! Cînd ies din cîte o mare belea, devine de-a dreptul patern cu mine. Are inimă de bunic, omul ăsta. Păcat că îi lipsesc progeniturile. De altfel, nici unul din echipă nu sîntem nişte înverşunaţi ai procreaţiei. Ne aruncăm bunătatea de sămînţă în pămînturi sterpe. Grasul îşi creşte nepoata, eu l-am adoptat pe nepoţelul unui netrebnic. Cumpărăm mărfuri de ocazie, ce mai ! Într-un fel, cînd vezi porcăria asta de planetă suprapopulată a ta, îţi zici că ducem cea mai bună politică.

— Afacerea e de-a dreptul idioată, declară Ramolitul. Parcă ar fi un foileton difuzat pe episoade.

— Şi rolul meu nu-i deloc strălucit ! suspin.

— Pentru că nu l-ai luat în serios de la început ! replică Pater-Auster al nostru.

— Explică-te !

— Ai crezut că Duplessis era diliu. Cînd a fost ucis, ai crezut într-un accident. Pe scurt, pînă nu te-ai văzut îmbarcat pe vaporul ăsta, te-ai tot împotrivit, Antoine, te-ai

tot împotrivit. Şi, nefiind convins, ai ajuns vulnerabil. Acum, totul o să se schimbe... Ai căpătat indicii, semnalmente, o anumită concepţie asupra lucrurilor, ai nişte personaje la dispoziţie.

— Pe cine, de exemplu ?

Mumiei îi scapă o stalactită din nasul tremurător. Care se zdrobeşte, cu un zgomot de jet prost dirijat, pe asfaltul bulevardului Saint-Germain.

— Pe cine ? Cum adică pe cine ? Nu-ţi rămîne decît greutatea alegerii, băiete ! Eşti încă traumatizat, dacă n-ai înţeles. Hai să socotim...

Îşi întinde biata mînă, asemănătoare unei mănuşi pierdute, şi enumeră îndoind pe rînd resturile îngălbenite care-i ţin loc de degete :

— Doamna Duplessis, domnul Badinguais, domnişoara Zoé. Agresorul tău. Pe urmă colegele Zoéi. E ceva lume, nu ?

— I-am descusut o dată pe toţi ăştia, César.

— Superficial. Poate nu i-ai stors cum trebuie.

Hotărît lucru, acest bonz * mă bagă în necaz. Îmi străcoară sub piele îndoiala faţă de aptitudinile mele profesionale.

— La urma urmei, ce preconizezi, bătrîn rizopod cu mutră de protopter ?

— O nouă discuţie cu văduva Duplessis, declară categoric Strămoşul. De cînd v-aţi văzut ultima oară, s-au petrecut o groază de chestii.

Sincer vorbind, nu-i prea rea ideea, ce zici ?

Mi-ai digerat bine asteriscul de adineauri ? Yes ?

Atunci uite încă unul. Dar dacă ţi-e teamă că te oboseşte, n-ai decît să nu-l citeşti.

*

Un adevărat nătărău.

Bărbia îi depăşeşte cu douăzeci de centimetri vîrful nasometrului, îţi dai seama ? Bătrîn, neras, cu obrajii

* Preot budist (n. tr.).

supți, cu privirea de muguraș ofilit. La capătul liniei, ce mai ! Și atît de resemnat, încît nu are nici măcar impresia că mai există.

Așa arată portarul de noapte al hotelului Hopasus.

Ne vede intrînd și-și adună toate puterile ca să deschidă ochii. Singurul lucru ce pare solid la acest tremurici sînt pleoapele. Adevărate cochilii, tipule. Stridii. Bombate, solide, minerale. Le saltă cu efort și nu le poate ține prea mult ridicate.

Moș Nat A. Rău se străduiește să ne privească din adîncul apatiei sale.

— Vreți o'daie cu noaptea sau cu ceasul ? ne întreabă cu un accent atît de rusesc, încît te taie ca o sabie de cazac.

Ne contemplăm, Pinaud și eu, cu o ușoară tendință de gură căscată. O cameră cu ORA ?

Pentru noi doi ?

Ne ia drept un cuplu de îndrăgostiți manechinul ăsta.

— Auzi, papașa, mugesc eu, rusificînd, ar trebui să ai grijă, că încurci perechile de puțiliști cu cele de polițiști ! Nu sîntem doi tineri însurăței, cum ți se pare.

Insul face o strîmbătură care n-ar scăpa vigilenței unui portar de închisoare franceză.

— O, eu — suspină — mă doare în cot. Fiecare e stăpîn pe corpul lui.

Îi arăt placa, sperînd, cu ocazia asta, să-l și plachez.

— Poliția !

— Nu există meserii ingrate ! ne asigură rusul alb dezafectat. Vreți registrul de primire ?

— Nu. Pe o locatară de-a voastră, Fernande Duplessis.

— Luați-o pe coridor. În fund, e o ușă cu geam. Dă spre curte. Traversați și o să găsiți un alt coridor. Prima ușă pe dreapta e a ei.

— O sucursală a hotelului ?

— Într-un fel. Locuințe închiriate cu luna.

— Fernande e aici, la ora asta ?

— Presupun că da. Nu pot fi sigur, fiindcă își poartă cheia cu ea, nu o lasă la recepție.

Pleoapele i se închid la loc.

Drăguță lăsare de cortină ! Rusnacul (de pe Don) se așază din nou pe patul lui de Caen (acesta, fabricat în Calvados *) și se înfășoară în reverii țariste. Noi urmăm traseul schițat de el. Curtea nu e doar învecinată, ci și strîmtă. Trei pubele, un căruț cu hulube rugătoare, două pisici acuplate și un cadru de bicicletă fără roți îi dau aerul unei strofe de Prévert. Din patru pași, străbatem acest spațiu urît mirositor.

Cel de-al doilea culoar e slab luminat de un bec spasmodic. Lambriuri maronii, un tapet lăsînd să se vadă ipsosul de dedesubt — îți faci idee despre cum arată împrejurimile. Cu atît mai mult cu cît ușa din fundul coridorului e deschisă, iar scaunul pleznit și fără capac se vede ca-n palmă. Rezervorul de deasupra e defect și vomită gîlgîieli ostenite. O sfoară mînjită la capăt ține locul lanțului cu mîner de altădată. Un ciot de măturică zace într-un borcan, și o mulțime de grafitti se desfășoară pe toți pereții, cele mai atrăgătoare dezvăluind pornirile lubrice ale unui domn care dorește să întrețină relații intime cu președintele Republicii. „Prima ușă la dreapta", a zis fostul cazac, care n-a vrut nici în împrejurarea asta să-și schimbe sensul orientărilor politice (a rămas atît de țarist, încît își cumpără vodca numai de la Nicolas).

Bat.

Cu discreție. Doar cît să scol întregul imobil.

Dar nobody nu răspunde.

Și Santantonio al tău insistă.

În imediata apropiere, un glas de fufă trezită din somn ne sfătuiește să ne aplicăm de urgență o sodomizare, dumnezeii... de rahatul ei de treabă.

Ezit.

Nu să urmez recomandarea, care dintr-un anumit punct de vedere are și ea valoarea ei, ci să-mi continui partitura solo de tam-tam.

— Încă nu a ajuns acasă, șoptește Suavul.

— Noi, însă, da, răspund și scot la iveală sesamul meu legendar. O să profit de absența asta ca să arunc un ochi în interiorul damicelei.

Să descuie ușa cu pricina e aproape o insultă pentru

* Numele orașului Caen (capitala departamentului Calvados) se pronunță la fel ca și cuvîntul *camp* = tabără militară. Așadar, pat de Caen, vrea să însemne pat de campanie, adică mic și sumar așternut (n. tr.).

drăgălaşul meu instrument, fiindcă la o asemenea broască ar fi de ajuns şi o sîrmă de curăţat pipele.

Cric !

Ceva nu e în regulă. La intervenţia mea, ar fi trebuit să facă, în cel mai bun caz, cric-crac. Batanta se deschide la fel de binevoitor ca şi coapsele locatarei, iar noi intrăm, asemeni clienţilor celei din urmă.

Lumină.

A uo leu, ce-i aici !

Mi-ar plăcea să te uiţi puţin la asta. Nu-i pot spune dezordine. Dezordinea înseamnă doar o ordine deranjată. Pe cînd în faţa noastră e o degringoladă generală. Aşternuturile rupte în bucăţi. Fii atent, fii atent, o să devină pasionant. Sertarele comodei goale şi dezghiocate. Două valize găurite, sfîşiate, turtite. Sticle sparte. Un aparat de radio cu maţele scoase. Carnaj şi concasare. Un apucat a scotocit, pînă la delir, în încăpere. Cu o minuţie isterică. Operînd o îmbucătăţire totală. Ştii cum ? A deşurubat pînă şi globurile de aramă de la tăbliile patului, îţi dai seama cîtă înverşunare ?

Pinaud rezumă situaţia, printr-o formulă de o concizie fabuloasă :

— Ei, spune, dacă e posibil aşa ceva !

Dar nu-i nimic de spus.

Priveşti numai.

Pe urmă păşeşti peste ceea ce autohtonii din regiunea Rhône-Alpes şi din cantoanele helveto-romande ar numi „cocină", ca să ajungi la inima seismului, să captezi totul în retina avidă, să te ghiftuieşti cu acest haos.

— Vandalism, adaugă Prea (puţin) iubitul, după un nou val de meditaţie.

Ce exactitate a expresiei ! Cît e de foarte tare adevărat ! Cît de ideal se aplică termenul la ceea ce califică ! Da, găurica mea fezandată, e van-da-lism. Şi încă eu îndulcesc cuvintele lui Moş Zambilă.

Operă a unui sadic ?

S-ar putea.

Să fi agăţat mistress Fernandoagă vreun zmucit ? Ce mai Brutus, cumătră ! În ce hal a putut să opereze ! Şi oare boarfa, apucată de spaimă, a mai apucat s-o tulească ? Ori, după şedinţa de spart oalele, capsomanul a mai făcut-o şi prizonieră !

— Ce a căutat vandalul ăsta nu era de prea mari dimensiuni, continuă Extaziatul.

— De ce adică, César ?

Îmi arată cele patru bile de aramă ale patului.

— Pentru că putea fi ascuns aici înăuntru.

— Într-adevăr, excelentă observaţie, ofiţer de poliţie Pinaud !

— Iar obiectul în cauză n-a fost descoperit, continuă succesorul lui Sherlock Holmes.

— Pe ce te bazezi, Bătrîne Temerar ?

— Pe faptul că insul a cercetat peste tot, Antoine. PESTE TOT ! Priveşte... N-a mai rămas nimic întreg. Or, ar fi fost prea din cale-afară să găsească abia la sfîrşitul sfîrşitului ceea ce a căutat cu atîta furie.

Magicul se duce pînă în fundul camerei (parcurge adică 3,05 m) ca să arunce o privire în colţul cu instalaţiile sanitare, mascate pudic printr-un paravan mărginit în partea de sus cu geamuri mate.

— Vino să vezi, mă invită apoi.

Mă supun.

„Camera de baie“ este alcătuită dintr-o chiuvetă cît o farfurie şi un bideu răpănos ; pe scurt, instrumentarul de lucru al văduvei Duplessis.

Şi vrei să-ţi spun ceva ?

Dacă bietul „cardinal“ n-ar fi fost storcit în staţia Max-Corre, nevastă-sa n-ar fi văduvă la ora asta. Dimpotrivă, el ar fi fost văduv. Şi am să-ţi explic pentru ce, în capitolul următor, spre care mă îndrept chiar acum, cu arme (mie-mi spui ?) şi bagaje (calificativul de absolvire a şcolii primare, cu menţiunea *bine).*

CAPITOLUL „E"

Cred că portăresei lui Jean-Jacques Rousseau îi aparţine cugetarea : „Uneori e mai bună o asociaţie de răufăcători decît o asociaţie de idei". Ai ? Nu cumva mă înşel ? Chiar ea să fi scris asta ? Ei bine, tontule, atunci n-are decît să se învîrtească niţel prin povestea noastră şi îşi va repara greşeala.

Din tot preambulul de pînă acum, ţi-ai dat seama că madam Fernande a feştelit-o, nu ? Dovadă că, în urma tratamentului cu fosfor, mă recepţionezi sută în sută. Bravo ! Ţine-o tot aşa, şi o să mă recepţionezi mie în mie.

Ceea ce surprinde la marea iapă roşcată, în afară de moartea ei, e poziţia cadavrului. Săraca de ea e îngenuncheată în faţa bideului. O chingă i-a fost petrecută pe sub genunchi şi înnodată pe după soclul acestui scaun al amorului propriu — cum zicea nu ştiu cine — pentru a o sili pe văduvă să rămînă prosternată. Mîinile îi sînt legate la spate. Mă urmăreşti, fiorosule ? Bine. Mutra i-a fost vîrîtă în apa gălbuie din bideu. Cineva a înecat-o curat (dacă pot spune astfel), după ce a supus-o tratamentului dur al căzii de baie, atît de magistral pus la punct de domnii aceia de la gestapopou.

— Ai văzut că aveam dreptate ? notează Aţosul, cu voce tremurătoare.

— Adică ?

— Musafirul n-a găsit ce căuta.

— Adică ?

— A torturat-o pe nenorocita asta înainte de a începe să scotocească. Dacă, în ciuda unui asemenea tratament de şoc, ea n-a vorbit, înseamnă că habar n-avea de locul

unde se ascundea obiectul în cauză. Și insul a cotrobăit ca să-și împace conștiința, însă zadarnic.

Pinaud ține din răsputeri la ipotezele lui. Cînd se apucă să demonstreze ceva, încăpățînarea îi devine aproape animalică. Adevărată muscă de rahat înnebunită de o tartină cu dulceață (fiindcă, indiferent ce crezi tu, muștele mîncătoare de rahat nu sînt așa decît de nevoie; altfel, preferă mierea, nu ca tine, biet soi de, a cărui scatofagie e originară).

Îi ridic fața Fernandei.

Cel puțin asta intenționez.

Imposibil, rigiditatea cadaverică (pe care contezi și tu pentru ca, într-o bună zi, să intri în erecție) și-a dus opera la bun sfîrșit, cum găsim exprimat în frumoasele cărți scrise de confrații sindicalizați. Iar cumătra Duplessis e la fel de suplă ca și statuia Ioanei d'Arc din Piața Piramidelor. Îți face rău s-o vezi, cu moaca vîrîtă acolo unde înainte își așeza cu atîta tragere de inimă partea inversă. Pentru una ca ea, să se spele pe față în bideu înseamnă o răsturnare a valorilor, nu ? O decădere, cu siguranță.

— Se complică treaba, după cum mi se pare ! face Bătrîniciosul.

— Ți se pare corect, César. Cred că n-am ajuns la capătul nenorocirilor.

— Și ce-o să facem acum ?

— O anchetă. E patetic cînd te gîndești la acești doi soți despărțiți de viață, dar uniți prin moarte.

— Și pe... O lăsăm așa ? întreabă Tăgîrță.

— Dacă-ți face poftă, ia-o, ți-o dau ! răspund eu; sinistru, sînt de acord, dar dacă n-am fi siniștri într-o noapte ca asta, ne-am prăpădi de rîs.

— Puțină decență ! mă cheamă la ordine tovarășul meu.

— Ei și ce, protestez eu, domnul Perón, argentinianul pe care îl cunoști, trăiește și acum cu prima lui nevastă, răposata Evita. O ține îmbălsămată într-un sicriu frumos, închis cu sticlă și fac menaj în trei, împreună cu cea de-a doua soție. Ți-i imaginezi seara, în fața teleecranului ? Ascultîndu-l pe staniolul Leon Limon * ? Fermecător tablou, ai ? Și ieșirile în vichend, pe la hanurile an-

* Limon = mîl (n. tr.).

daluze ? Chestia cu : „Spune-i hamalului să-mi aşeze sicriul, legat bine, pe portbagajul maşinii“ ?

Ies pe coridor şi încep să tamburinez la uşa de alături. Vocea de ştoarfă ruginită, care mă invita adineauri să mă supun intromisiilor a posteriori, nu se lasă deloc aşteptată. E curioasă să afle dacă dobitocul ăsta o mai trage mult de gîlci sau preferă să fie evacuat cu şuturi în c... şi în c... Îi răspund poliţios, ceea ce o face să supraliciteze asupra tuturor insultelor omologate la zi, şi după gemete, foieli şi bombăneli, vecina Fernandei Duplessis vine să deschidă. E o brunetă dezabuzată, cu plete lungi şi slinoase, faţa buhăită de alcool, privire ungurească şi un cămăşoi de noapte care nu îi ascunde felul de a fi. Crapă uşa, îngrămădindu-şi fundul în deschizătură, cum obişnuieşte şi Béru. Pute a cocină lăsată de izbelişte.

Dama e morocănoasă, dar supusă (de altfel, asta ţine de meseria ei). N-o interesează să aibă probleme cu poliţia.

— Ascultaţi, zice, totuşi nu e ora potrivită să jucăm Marthe Richard în serviciul Franţei. Mi-aţi făcut pulbere somnul dintîi şi, cum mă chinuie insomniile, acuma nici vorbă să mă mai întorc la Morfeu.

Un limbaj care îţi dovedeşte că poţi fi tîrfă şi totodată să faci dovada unei anume culturi...

— Dezolat că te deranjez, frumoaso ! Te-am trezit ca să-ţi arăt un spectacol pe care, poate, nu vei mai avea niciodată ocazia să-l revezi.

Şi o împing, zăpăcită toată, în coteţul de alături.

— Care e numele dumitale, draga mea ?

— Ninette Enchetibe *, îmi răspunde ea, intrînd în odăiţa de amoruri (da, la plural) a moartei. Pinuche, care scotoceşte prin încăpere, îi arată colţul curăţeniei.

— Du-te acolo, ca să vezi mai bine ! o sfătuieşte.

Ninette se supune.

Priveşte.

Vede.

Îşi duce mîna în regiunea inimii.

Îşi împinge în sus cele douăzeci şi cinci de kilograme de glande destinate consumului curent şi face apel la Cambronne ** pentru a-şi traduce printr-un singur cu-

* Enchetiber (în argou) a băga la închisoare (n. tr.).

** General francez care a comandat, la Waterloo, una dintre ultimele formaţii de luptă. Somat să se predea, a răspuns printr-un singur cuvînt : merde ! (rahat) preferînd să se lase ucis împreună cu oamenii lui. (n. tr.).

vînt stupefacţia, spaima şi dezolarea. După care respectă un minut de tăcere, cum cer uzanţele pentru a-i onora pe defuncţi.

— Periculoasă profesia dumitale, îi zic. Sînt clipe în care mă întreb dacă n-ai fi mai în siguranţă făcîndu-te astronaut.

— Un sifilitic ! şuşoteşte Ninette.

— Oricum unul nu prea proaspăt din punctul de vedere al moralităţii. Ia spune, inimioară, toată lucrarea asta a trebuit să facă zgomot. N-ai auzit nimic ?

— Nu puteam. Fernande s-a întors aici înaintea mea. Eu mi-am oferit astă seară o partidă de trotoar. Dar n-a mers deloc. Cînd am ajuns acasă, i-am ciocănit la uşă, însă n-a răspuns şi avea toate motivele.

— Cît era ceasul ?

— Cam 1 şi 30.

— Lucrezi în faţa hotelului ?

— Bineînţeles.

— Atunci, dacă ai revenit acasă după colega, trebuie să-l fi văzut pe cel care a mers cu ea.

— Nu. Fiindcă l-a agăţat pe diliu cînd eu rădeam un rom cu limonadă, la cafeneaua din faţă. Era ieşită la lucru cînd eu am intrat în local şi, cînd am terminat consumaţia, dispăruse.

— Ai mai rămas mult afară ?

— Şi încă cum ! O oră întreagă.

Respiraţia mi se accelerează.

— În cazul ăsta, l-ai văzut, fatalmente, pe asasin plecînd.

— Crezi ? face ea, cu naivitate.

— Ţi-o dovedesc. Cînd puneţi laba pe muşteriu, nu-l aduceţi prin hotel, aşa e ? Ci prin uşa de serviciu a imobilului alăturat, curtea fiind comună celor două clădiri...

— Într-adevăr.

— La unu şi jumătate noaptea, nu pot ieşi mulţi indivizi în afară de practicanţii dumitale şi ai Fernandei.

— Adevărat.

— Încearcă atunci să-şi aduci aminte pe cine ai văzut plecînd din momentul cînd ţi-ai luat în primire postul.

Pare sincer dezolată că nu ne poate ajuta. Nu fiindcă ar iubi pînă într-atîta curcanii, însă moartea colegei o excedează.

— Nu, sincer, n-am văzut plecînd pe nimeni, în afară de cineva care trebuie că a ieşit din imobilul vecin.

— De unde ştii că acest cineva venea din imobil şi nu din camerele hotelului ?

— Era preot.

Linişte.

De prima calitate.

Cavernosul profită de ea, ca să tuşească. Ezită cu privire la soarta expectorărilor consecutive, apoi, bine-crescut, hotărăşte să le înghită.

— Preot, repet eu ca un ecou îndepărtat.

Dispozitivul de gînduri mi se conectează la priză, băieţi... Un preot, auzi ! Un preot. Rămînem, deci, în logica lucrurilor, nu ?

— Ţine cont, zice Ninette, că printre clienţii noştri sînt şi din ăştia, dar nu vin în sutană. Chiar în anii cînd încă nu mişunau în civil, îşi scoteau de pe ei odăjdiile înainte de a ne face cîte o vizită. Dar aici era vorba de un preot în haine de lucru. Probabil venise la vreun bătrîn aflat pe ducă. Ultima împărtăşanie — mai există abonaţi la aşa ceva.

— Cu ce semăna popa ?

Ea ridică din umeri.

— Cu ce seamănă un pinguin ? Cu un alt pinguin, nu ?

— Tînăr, bătrîn ?

— Aşa şi-aşa, între două vîrste.

— Înalt sau scund ? Gras ori slab ? Chelbos ori pletos ? Pune-ţi niţel meningele în mişcare, fetiţo !

— Vasăzică, vă interesează ?

— Nu te ocupa de asta, mai bine zugrăveşte-ne personajul.

Învinsă de autoritatea mea, prostifufa se concentrează.

— Înalt, puţin adus de spate, blond, purta ochelari cu ramă de aur şi avea în mînă o valijoară cu burduf.

— L-ai recunoaşte ?

— Poate, nu ştiu. Era întuneric şi nu i-am prea dat atenţie.

— Fernande îţi făcea confesiuni despre viaţa ei particulară ?

— Destul de vag. Ştiu că era măritată şi că bărbatul ei a murit alaltăieri în staţia de metrou Max-Corre. Dar,

practic, nu trăiau împreună. Se ducea pe la el doar ca să dea gata cîte un cocoşel năpîrlit, agăţat de bărbatu-său.

— Ţi-a vorbit vreodată despre treburile soţului ?

— Nu.

— Nici nu ţi-a dezvăluit anumite neliniști privind siguranţa lui ?

— Nici.

— I s-a întîmplat să aducă în discuţie numele cuiva din anturajul lui ?

— Nimic, vă spun. De fapt, Fernande era guralivă, însă discretă. Stîrnea valuri, fără să se ude.

— N-ai văzut-o niciodată în compania unei negrese cu păr blond ?

— Nu, dar e ciudat ce spui. Fata asta, negresa...

Se aude un zornăit. César Pinuche scutură deasupra palmei făcute căuş o cutie cu pilule de caşú *. Simte că îl privim, zîmbeşte în chip de scuză şi murmură :

— Pentru gastrită. Puteţi să nu mă credeţi, dar chestiile astea îmi calmează mucoasa mai eficient decît granulele de la doctor.

Pe un ton care m-ar putea face să fiu luat drept mincinos îi declar că subiectul ne pasionează şi mă întorc la Ninette.

— Ce-i cu fata asta, drăgălaşo ?

— Nu e muzicantă la *Budapesta*, pe Marile Bulevarde ?

— Exact. O cunoşti cumva ?

— Nu întîlneşti prea des în Paris ceva asemănător. Închipuie-ţi că într-o după amiază, cînd eram în relaş din motive de forţă majoră, am fost să iau un drink la *Budapesta*, însoţită de un prieten de-al meu. Îmi place muzica. Merg la operă cel puţin o dată pe an şi am toate discurile lui Tino Rossi.

O aprob, cu aer recules, ceea ce îi încălzeşte inima.

— Şi, buna mea Ninette ? Asta e tot sau există şi un final al istoriei ?

— Tocmai cînd plecam de la *Budapesta*, l-am văzut pe Duplessis la o masă, singur. Părea captivat de orchestră.

— Adică îl cunoşteai pe Duplessis ?

---

* Substanţă astringentă extrasă dintr-o specie de salcîmi din India (n. tr.)

— Trecea cîteodată pe la noi, să-i zică bună ziua nevesti-si ori să-i dea întîlnire pentru şedinţa cu vreo ciubotă.

Arunc un ochi la cadranul clănţănitorului. 5 ore trecute. Mă simt din ce în ce mai proaspăt şi bine dispus, de parcă adineauri, la spital, mi-au debranşat canalul soilitului.

— Bun, mulţumesc pentru cooperare, frumoaso ! Încearcă să-i tragi un somnuleţ înainte de venirea colegilor mei ; atunci o să fie mare tropăială. Ca să nu mai vorbim de ziarişti. Fă-te frumoasă, ca să-i întîmpini, fiindcă fizionomia dumitale va fi în toate ziarele de mîine.

Mă uşchesc, luîndu-l pe Pinaud la remorcă.

Şi acum ?

Ce te-ar interesa, dacă ai fi în locul meu, ia zi, scrînteală ? O mică trecere la orizontală, ca să-ţi cureţi spiritul de toate miasmele ?

*Numai că, în vremea asta, urmele acum calde s-ar răci. Şi, cum zicea un dominican : bate fratele cît e chel *.*

Să mă duc la poliţie ca să pun la punct un dispozitiv destinat să-i găsească pe Zoé şi pe gagiul de la Lipp ? Aşa ar fi înţelept. Dar înţelepciunea şi cu mine... Ce zici ? Cînd ne întîlnim, ne facem că nu ne cunoaştem.

Tonio al tău acţionează din instinct, pîrţuc. Şi în forţă — ca un dărîmător de uşi. Şi-a declarat sie însuşi stare de urgenţă. Trebuie să

---

* E scandalos să recurgi la asemenea trucuri. Dar sînt silit să o fac, figurează în contractul meu cu Fluviul. M-am angajat să plasez o sută de calambururi clasice în fiecare lucrare ; aceste apropouri sînt destinate cititorilor din categoria „c" (izmă) ; cum spunea Cinq-Mars : îţi trebuie un Thou ca să scapi de lume (n. a.). Proverbul, binecunoscut şi la noi, „bate fierul cît e cald" a devenit ceea ce se vede mai sus pentru că în franceză *fier* (fer) şi *frate* (frère) se pronunţă oarecum asemănător, ca şi *cald* (chaud) şi *chel* (chauve) ; călugării dominicani fiind tunşi în creştetul capului. Cît despre jocul de cuvinte din nota autorului, el combină un dicton confecţionat anume „îţi trebuie un tertip ca să scapi de tracasările lumii", cu referirile la un fapt istoric real : Marchizul de Ruzé, poreclit Cinq-Mars, favorit al regelui Ludovic al XIII-lea, a fost executat împreună cu prietenul său, Francois de Thou deoarece complotaseră împotriva cardinalului Richelieu (de Thou fiind asemănător cu *detour* — tertip, subterfugiu (n. tr.).

recupereze din plin. Pe toate fronturile. Să-şi joace cartea.

Aşa încît...

— Ascultă, César, o să ne despărţim. Înainte să te întorci în culcuş, treci pe la noi la stabiliment şi lansează un aviz împotriva unei tinere mulatre blonde, muzicantă la *Budapesta*, pe nume Zoé Robinsoncru. Nu poate fi prea greu de găsit, ce dracu' !

Pinuche îşi curăţă ochii urduroşi cu un auricular a cărui unghie seamănă cu un corn de beretă de vînător de munte *.

— Eşti sigur că nu mai ai nevoie de mine ?

— Am aproape certitudinea că sînt sigur, César.

Atunci îmi adresează un semn nedefinit. Ceva ce aduce vag cu o binecuvîntare, oricum ceva benefic. În cenuşiul zorilor, la lumina chioară ce vine dinspre hotel, moş Galoşar degajă un nu-ştiu-ce, de mare puritare spirituală. Jur că seamănă cu Paul al VI-lea.

Ne despărţim.

Şi San-A începe să facă paşi către hodoroaga lui.

Am un amic actor care nu iese de pe Champs-Elysées. Acolo îşi petrece zilele libere şi, cum aproape că nu lucrează, acestea din urmă sînt cu duiumul.

Cînd dau de el, pălăvrăgim puţin despre ce face şi mai cu seamă despre ce va face. Fiindcă, trebuie să fi remarcat, singurul subiect de conversaţie al artiştilor sînt ei înşişi. De fiecare dată, în clipa cînd ne luăm rămas bun, îmi scutură mîna, zicînd cu mutra cea mai serioasă din world : „Mulţumesc pentru vizită". De unde rezultă că socoteşte Champs-Zé drept teritoriul lui personal. Locuinţa lui. Şi nu te înşeli, bătrîne narval : peste tot sînt indivizi care suferă de aceeaşi boală. Inşi care au declarat, în mod spontan, lumea drept proprietate a lor, pur şi simplu fiindcă ea era acolo şi ei la fel. Chestie de conjunctură.

Mi-am adus aminte de el, îţi explic de ce — din cauza afacerii Duplessis. Şi eu am pus embargo asupra ei. În prezent, ea aparţine lui mandea. E afacerea MEA. Grozavă pricopseală, ai ? În loc să fac mofturi. Şi doar ai

* Ne întrebăm unde găseşte San-A asemenea comparaţii. Richard Nixon (n. a.).

avut și tu parte de ceva peripeții în toată combinația asta. Sau nu ? Ba, pe legea mea, da.

În timp ce mă năpustesc spre strada Dominique Beaufils, îmi ofer o mică recapitulare. Dacă vrei să profiți de ea, așază-te pe locul mortului. Dacă nu, putoare, sări direct la albitura pe care îl voi implora pe tipograful meu să o așeze după inventarul pe care îl fac. Acestea fiind zise, o leacă de revizie n-are ce să-ți strice, sfecli-tule ! Te crezi forțos, dotat cu o memorie I.B.M., cînd de fapt creierașul tău seamănă cu o tartină cu icre, și alea tescuite.

Duplessis. Tonin Duplessis, născut la Jerpeliții Vechi, funcționar la R.A.T.P. *, este un fenomen de palidă anvergură. Puțin sonat, puțin escroc, puțin vindecător, ceva mai mult proxenet, dar timorat... Îi ușurează de pensii, cu binișorul, pe cîțiva bătrîni sufertași, fără ca totuși să-și lase slujba de la metrou. Bun. Iată roata infernală așezată în lăcașul ei.

Viața... A sa, curge ca Sena. Și, într-o bună zi, în universul lui pînă atunci pașnic, se produce un nu-știu-ce. Și începe marea tăvăleală. Panica. Miroase a ceva îngrozitor : un atentat va avea loc împotriva Papei. Atunci omul nostru se simte dator să facă ceva. Numai că sursa informațiilor lui nu-i îngăduie să se ducă de-a dreptul la poliție (asta i-ar aduce, probabil, necazuri mari), așa că e nevoit să o ia pieziș.

Nu e prietenul lui, Béru, consăteanul și fostul tovarăș de aventuri galante, ofițer de poliție ? Iată relația ! Și „Tonin", fals cardinal, fals vindecător dar veritabil controlor, vine cu sufletul la gură, să ne avertizeze : „Achtung, domnilor arcași, Paul al VI-lea va fi asasinat."

Foarte concis, nu crezi ? Un raport sugcint, cum zice Béru al meu.

Să continuăm.

Dar, încă o dată, dacă ești obosit, du-te să te vînturi pînă termin eu.

Puțin după intervenția pe lîngă noi, controlorul-cardinal se plimbă, alături de o fermecătoare muzicantă neagră, pe strada unuia dintre clienții lui : domnul Badin-

* Omologul parizian al R.A.T.B.-ului (n. tr.).

guais. Își lasă o clipă însoțitoarea, ca să se repeadă pînă la bătrîn și să-i încredințeze ametistul.

Doamne sfinte!

Un atac de inimă, băieți! Triplu salt mortal vascular.

Vîr o mînă înnebunită în buzunărelul ventral al nădragilor, acela unde odinioară se ținea ceasul iar azi se păstrează Feudor *-ul. Inelonțul e tot acolo. Îl contemplu la lumina tabloului de bord. Sînt sigur că pe el l-a căutat asasinul Fernandei. Instinctul meu de sticlete de vînătoare mi-o afirmă, mi-o latră, mi-o certifică... Și pietroiul!... Totuși un ametist nu e o avere. Nu merită să ucizi ca să te faci stăpîn pe el.

Piatră frumoasă, nimic de zis, dar nu e un diamant alb-albastru, ce mai! Zît **. Îl învîrtesc pe toate părțile, fără a izbuti să pricep. Așa că îl pun la loc în buzunar, ca să-mi continui rezumatul.

Debarasat de bolovan, Duplessis o șterge la slujbă. Cîteva ore mai tîrziu, un om rău îl va catapulta sub o garnitură de metrou și-l va deghiza în hamburger. Văduva lui face scandal pentru că ametistul a dispărut. Pare să-i acorde bijuteriei un interes venal, și regretă mai mult dispariția acesteia decît pe cea a soțului.

Cine e Fernande? O mare știrfelină deșelată, care nu-și complică existența. Se dă în bărci la fel cum se cardinălea și bărbatu-său: de plăcere, s-ar zice, fiindcă e o soluție ușuratică, fiindcă aduce lovele și fiindcă e mai puțin obositor decît pretinde, la ceaiul de fiecare marți, soția notarului dumneavoastră. Are acrul unei fete de treabă această Fernande. Gură bogată, iapă în călduri, însă mai degrabă simpatică. Într-o noapte, un „preot" o contactează în fața hotelului. Ea îl duce la cameră. Nefericită inițiativă. Bărbatul o torturează pînă o ucide, ca s-o determine să spună unde a dosit... Ce? Ametistul? Apoi se cară, după ce a făcut „studioul" harcea-parcea.

Și cu asta închei capitolul despre familia Duplessis.

Acum abordez capitolul „cîrjă". L-am botezat așa, fie că-ți place, fie că nu, din pricina însemnului de pe cravata agresorului meu; îți dai oarecum seama de asta, în ciuda stării meningei tale.

---

* Marcă de brichetă (n.tr.).

** Simt nevoia să-l aduc din nou în modă pe acest „zit". E palid de tot, săracul, fleșcăit și nătîng. Dar dacă îl vom folosi la superlativ, în situații tari, asta o să-i redea sensul și vigoarea, nu? Oricum, eu încerc (n. a.).

Muzicanta închisă la culoare şi pe care atît de lesne am descoperit-o — Zoé îl cunoştea pe cardinalul Duplessis. Se afla în compania lui cînd acesta s-a dus să-şi încredinţeze bătrînului Badinguais inelul. Şi locuia la *Résidence Carole*, elegant hotel-pensiune familială. Pe urmă iată că simulează o sinucidere, se preface că a înghiţit un drog cu acţiune galopantă, pe care în realitate îl aruncă în privată. Se lasă dusă la spital. La ce bun această moarte simulată (la ea, mai degrabă, si-mulatră)? Ei bine, te lămuresc tot eu. S-a purtat astfel frumoasa Zoé, ca să nu se ducă la întîlnirea de la Lipp. Nu mă crezi? Te înşeli, simt că ating adevărul cu vîrful şurubelniţei. Dar să-ţi dezvălui motivul acestei eschive, e altă mîncare de peşte. Poate că viitorul ne va lămuri.

Pe scurt, merg mai departe, să nu-mi pierd şirul ideilor. Alerg la spital. O descopăr pe fată împreună cu tertipurile ei. O scot din salon. Ajunşi afară, ea îmi cîntă „Oci ciornia" la flaşneta de măcinat piper. Apoi dispare. Ce face atunci Sîn Tonic al tău? Se duce la întîlnire, împovărat de faimoasa telegramă. Dă peste destinatar. Îl abordează. Şi încasează, îndărătul dovleacului, cea mai nasoală lovitură cu bastonul de cauciuc trasă vreodată unui curcan.

Gata. Deocamdată, asta e tot. Recitește paginile de mai sus, ca să le bagi bine la gămălie, în timp ce eu îţi îndes prin partea opusă cele ce urmează.

Liniştita stradă Dominique-Beaufils dormitează în pînzele (am să adaug *de păianjen*, în acelaşi preţ), deci în pînzele de păianjen ale zorilor. Faţada de la *Résidence Carole* e cufundată în întuneric, iar obloanele ei închise seamănă cu nişte pleoape coborîte. O frază ca asta, dacă ai cumpăra-o de la Hervé Bazin*, ai plăti-o de cinci ori mai scump, pe cuvînt! Totuşi, o lumină străluceşte în hol. Mă apropii de uşa cu geamuri. Aceasta se deschide, nefiind deloc încuiată, cum scria Marcel Claudel în *Pălăria melon şi Pantoful de mătase*.

O femeie solidă care, pariez pe orice, este poloneză, lustruieşte cu multă rîvnă pardoseala, fiindcă această femeie este nu numai poloneză, ci şi „de serviciu", exact

* Romancier contemporan, membru al Academiei Goncourt, autor al unor cărţi mult apreciate, dintre care unele traduse şi la noi („*Cuibul de vipere*, *Moartea căluţului*, *Doamna Ex*)" (n. tr.).

ca și polițistul cu același nume. Are chip frumos, asemănător unui aparat fotografic cu burduful strîns. Respiră anevoie, frecînd solul. Venirea mea nu o deranjează. O privire de vacă gestantă și un șorț răsucit pe șolduri. Îi trag un salut matinal, pășesc peste găleata ei, îmi feresc pingelele de porțiunea udă și mă reped drept în odăița lui miss Zoé.

În momentul (și nu în monumentul, cum ar zice Alice Sapricht) cînd mă pregătesc să intru, auzul îmi e izbit de o sforăială. Atunci îmi spun că din două una — ori am nimerit în altă cameră, ori directoreasa stabilimentului a culcat pe altcineva aici. Mai privesc o dată numărul. Nici o zbîrcă, el e. Deliberatamente, fiindcă ador adverbele, descui. Și zarurile sînt aruncate (pe ușă).

Ciudate, suspecte, puternice mirosuri se revarsă din încăpere. Duhori de grajd, de privăți, de cazărmi. Și de caverne. Sforăitul e viguros, paroxismic. Îți dă încredere, ca două motoare de avion funcționînd în același ritm.

Light, please !

Thank you, sir.

Ghicești ce descopăr în pătuțul cu învelitoare de creton al lui miss Robinsoncru ? Drace, a ghicit ! Să știi că ai ajuns un adevărat pers pi cace, în felul tău, tipule. Da, domnule, e Béru ! Le soilește pe îmbrăcate. Nu și-a găsit timp nici măcar să-și scoată botoșeii și scufița. Un hipopotam prăvălit în amorțeala mlaștinii sale. Cloacă adormită. Putreziciune compactă. Alexandre Benoît Bérurier concasează. Piseză mărunt.

Prin ce straniu concurs de împrejurări omul care înlocuiește îngrășămîntul de azotați a eșuat în acest așternut ? Va trebui să mi-o spună chiar el, în următoarele șaizeci de secunde. Îl zgîlțîi. Și acuma să vezi promptitudine. După asta poți judeca omul. Niște reflexe mai afurisite decît ale lui James Bond. Dintr-un salt, e jos din pat, în capătul opus celui unde mă aflu eu. Cu scăpărătoarea îndreptată spre mine. O umbră de întîrziere în redobîndirea lucidității, și cașalotul ăsta m-ar umple de supozitoare. Din fericire, prin ochii lui frumoși ca două rubine montate în slănină trece un licăr de înțelegere, și țeava archebuzei coboară încetișor.

— A, tu erai ? bolborosește Grasul.

Mă trîntesc, mai să-mi rup alunelul, pe un fotoliu cam năpîrlit la rezemătoare.

— Cum ai apărut aici, Grasule ? Hai, zi, iute, iute !

Credeți-mă, n-o fac anume, dar romanul ăsta devine o adevărată culegere de repetiții. Adineauri Pinaud dăduse peste mine la spital, acum eu dau peste Béru, aici... S-ar putea crede, a priori, că meningea mea face o baie de soare. Dar așteaptă să vezi urmarea. Nu te preocupa de cîte o să mai îndurăm, băiete. Îmi cunosc eu detractorii. Le știu pînă și numele. Îmi recit lista lor cînd stau pe colac și am uitat să-mi iau porția de *Pursennid Sandoz*. Dar îți atrag atenția că niciodată n-am cerut nimic de la nimeni. Niciodată. Îmi urmez drumul meu, așa cum pot, fără să-mi bat capul cu alții, știind prea bine că nu mai e nimic de așteptat și nici de făcut. Dacă sînt unii pe care îi indispun, sînt și alții, mai numeroși, slavă Domnului, pe care îi bine dispun. Totul e, deci, perfect. Detractorii mei n-au decît să ajungă detractanți, după bunul lor plac ; nu mai am nevoie de ei. Dușmanii îți fac servicii pentru moment, după care, foarte repede, nu mai au rațiunea de a exista. Marile forțe, în lumea asta, sînt absența și indiferența. Le cunosc. Le-am învățat pe dinafară și fără să o fi vrut. Mi-am construit un costum izolator. Radiațiile împuțitoare ? Bagă-ți-le undeva !

Iartă-mă pentru derapajul ăsta necontrolat, fiule ! Dar lucrurile trebuie spuse cînd îți vin.

Bérurier s-a așezat pe pat. Cască de-și rupe fălcile, dar nu-i pică decît placa. O adună de pe jos, o vidanjează și o înfulecă, după ce mai întîi a lustruit-o de poala hainei. În timp ce el desfășoară aceste proceduri, eu, viteazul meu pirat, iau o hotărîre. Decid, așadar, că, pînă în prezent și în ciuda răsunătoarelor lovituri de teatru ce se succed, lucrul cel mai misterios al întregii afaceri e telefonul primit de Régina la noi acasă. Și cel mai mare mister dintre aceste mistere este corespondentul anonim care îmi recomandă să *fiu atent cu Papa*.

Ai și tu aceeași părere ? Nu prea ? Atunci să știi că ești mai tufă decît pari.

— Alexandre Benoît, suspin eu, îți consacru cele două urechi ale mele. Copleșește-le cu muzica ta.

Poznaș de felul lui, Energicul îmi acordă imediat o necuviință asemănătoare exploziei unui depozit de muniții. După acest tribut plătit umorului, începe.

Și te rog să asculți cu atenție, fiindcă, dacă pierzi firul, să nu mai contezi pe mine să ți-l reînnod ; mi s-a

acrit să tot mestec în locul tău. „Voi, care mestecaţi întruna şi nu înghiţiţi niciodată“ ar zice Toto *.

Dragul de el ! Îl voi iubi totdeauna. E slăbiciunea mea. Tont genial. Un torent de verbe. *O, cîţi marinari...*

— Dacă-ţi aduci aminte, începe bipedul numit Bérurier, cînd ne-am despărţit aveam în tărtăcuţă nişte idei despre o varză călită.

— Parcă te aud şi acuma cum vorbeai de ea, îl încurajez.

— Şi eu, mă cunoşti, cînd îmi intră ceva în craniu, atunci trebuie să mă supun.

— Fiindcă eşti om de acţiune, Grasule.

— Exact. În consecinţă, m-am dus pe strada Valenciennes, ca să-mi împlinesc nevoile. Şi fiin'că e nasol să înfuleci de unul singur, am comandat două porţii.

— Şi le-ai aruncat pe jgheab una după alta ?

— La grămadă. Dar, moralmente, a doua era a ta.

— Mersi.

— N-ai de ce. Băiete, îţi dau revanşa, data viitoare plăteşti tu. Clămpănind de zor şi cum tot eram singur, mă uitam şi eu încolo-încoace. Şi uite că privirile nevinovate mi se opresc la un afiş care făcea reclamă pentru noua orchestră de cocoane de la *Budapesta*, pe Bulevarde. La început, nici n-am dat atenţie, dar ochii mi se tot întorceau într-acolo, pînă cînd, în cele din urmă, am sfîrşit prin a băga de seamă o negroteică în fotografia grupului. Cu păr blond. Imediat semnalmentele date de Moş Beşleagă îmi vin în creier. *O negresă blondă, cu un instrument muzical în mînă.* Îţi aminteşti.

Îi zîmbesc. Viteaz cîine de vînătoare, sticlete chiar şi în mijlocul celor mai planturoase verze călite....

— Flerul ţi-a intrat în funcţiune, continui eu. O dată varza trimisă la destinaţie, ai telefonat la *Budapesta*, ca să obţii adresa muzicantei.

— Yes, sir ! Aşa că am ajuns aici. Mi s-a spus că maimuţa e la spital, din motive de sinucidere. În clipa aia, baba de la recepţie e chemată pentru o afacere cu un furnizor în culise. Măndică nu mai stă să caşte gura, ci se uită în registrul pus la nasul evidenţei, pe birou. Găsesc numărul coteţului şi mă strecor ca o umbră în că-

* Purice (în argou) (n. tr.).

suța puștoaicei. O scotocesc din beciniță pînă-n pod. Dar, ca să-ți spun drept, aveam capul cam mare, fiindcă răsturnasem în mine trei sticle de Sylvaner, fără să mai vorbim de cîteva păhăruțe de Alsace, plătite de patron.

— Așa că hotărăști să recuperezi. Te întinzi pe saltea și te pui pe sforăit ca treizeci de godaci ! continui eu, dispreţuitor.

În loc să se încrunte, ca întotdeauna în asemenea cazuri, Porchidermul surîde.

— Egsact, fratele meu.

— Ai cu siguranță temperament de detectiv, Alexandre-Benoît, dar acesta își pierde întreaga valoare din cauza unei moliciuni congenitale.

— Nu chiar atît de genitală moliciunea asta, replică, mereu zîmbitor, Neșifonabilul. Caută o țîră sub pat, și o să ai dovada.

Ia te uită, ce vorbe ciudate !

Mă aplec, cu fruntea grea de semne de întrebare. Și zăresc sub pat o masă întunecată (cum negreșit trebuie să se spună). Sana își întinde mîinile lacome și le retrage pline de un omuleț înfășurat în carpetă și legat strîns (stil Béru), cu șnurul de la perdea *. Și cum orice fereastră beneficiază de două perdele, Béru a avut la dispoziție două șnururi. De cel de-al doilea s-a folosit pentru a-l lega fedeleș pe *the man in question*.

— Cine e nea Cutare ăsta ? cer precizări.

— Întreabă-mă să te întreb ! cască din pat Flagrantul.

— L-ai cumpărat de la drugstore ?

— Nu, mi-a fost livrat la domiciliu.

Părerea mea e că Grăsuliul trebuie să-și fi stropit varza călită cu o mare cantitate de păhăruțe, fiindcă întîmpină greutăți la articularea corectă.

— Eu, mă știi ! se hotărăște el, totuși. Am somnul adînc, dar cînd e la o adică nu-mi trebuie mult ca să mă dezmeticesc.

— Am văzut adineauri.

— Așa se face că, tocmai cînd îmi ofeream cufundarea în apele liniștite ale somnului dintîi, iată că ușa se deschide fără zgomot. Și, cu pași de pisică, intră un

* Autorii de romane polițiste nu vor reuși niciodată să le mulțumească îndeajuns tapițerilor pentru ajutorul prețios, constant și permanent pe care aceștia li-l oferă (n. a.).

nenea. În loc să manipuleze întrerupătorul, băieţică aprinde o lămpiţă de buzunar. Ciudat nu ? Pe urmă se apropie de mine, întrebînd cam aşa : „Ai şi venit ?“ I-am dovedit că da. Un un-doi la barbişon, o castană peste sfînta treime, şi ce a mai rămas din el a ajuns tocmai bine cît să pot face un pacheţel.

— Şi după asta te-ai culcat la loc ?

— Păi, ţi-am spus : cînd a intrat, a zis : „Ai şi venit ?“. Deci avea întîlnire cu unul. Mi s-a părut interesant să aflu cu cine. Aşa că am adormit din nou. Şi pe urmă ai venit tu, şi eu am crezut că e vorba de ăla.

Cîtă sănătate morală, nu ? Să pui un şmecher cu botul pe labe, să pîndeşti venirea încă unuia şi, pînă atunci, să dormi ca un baby — trebuie să ai temperamentul unui Béru, ca să-ţi reuşească o asemenea demonstraţie de self-control. Mă scarpin în cap.

— La ce oră a apărut ăsta ?

Bizonul se gîndeşte.

— Ca să-ţi spun exact, nu ştiu ! face. Ţăcănitoarea mea e la ceasornicar, de cînd am luat-o ultima oară pe cocoaşă. Trebuie să fi bîjbîit pe aici cam o oră. Dar cît anume am tras la aghioase nu sînt în stare să apreciez. — Mai cască o dată. — Dar, de fapt, nenea ăsta poate să-ţi zică.

A venit vremea, într-adevăr, să ne interesăm de tipul înmochetat. Maiestatea sa Grasă îşi abandonează fără entuziasm scutecele reparatorii. Execută cîteva parcimonioase mişcări de gimnastică, însărcinate să-i detartreze articulaţiile.

— Bun, să trecem la treabă, hotărăşte el. Nu cumva chestia asta care cască gura la noi prin crăpăturile obloanelor sînt zorii zilei ?

— În persoană, Alexandre Benoît.

— Şi cînd o să ne pricopsim cu vizita Papei ?

— Mîine, domnule.

— Atunci va cam trebui să ne punem fundurile în mişcare. Dacă, aşa cum bănuiesc tot mai mult, i se pregăteşte o figură urîtă.

— Gîndirea ta se suprapune gîndirii mele, întărindu-i de minune concluziile.

Îl culege de pe jos pe individul încolăcit şi îl aruncă pe pat.

— Nici un pericol să răcească, ce zici ? rînjește Grasul, desemnîndu-și victima pusă cu atîta căldură la adăpostul carpetei. Cu o asemenea asigurare, își poate oferi o croazieră în Grelanda.

Și îl decojește pe băiat. Care a fost legat atît de strîns, atît de strîns, încît tot corpul i s-a transformat în furnicar. Îi e cu neputință să-și clintească pînă și cea mai mică falangă.

Scoțîndu-l din cangă * (sau, într-un alt sens, din gangă **), Prudentul îl leagă pe guguștiuc de încheieturile mîinilor, petrecînd apoi șnururile pe după marginile somierei „pentru cazul că ar mai putea să se miște", explică el. Înainte de a-i reda omului uzul vorbirii, îi controlează buzunarele. Conținutul lor e revelator cu privire la bunele lui intenții. Judecă și tu : un pistol, o măciucă, un cuțit. Cetățeanul e pregătit cu tot ce trebuie pentru a declara război ordinii publice, nu ? Ca obiecte „civile", are un tub de *Sintron*, un teanc de bancnote de o sută de franci, o batistă dubioasă, un portvizit conținînd acte de identitate pe numele lui Ovide Tonssak, supus (pe cauțiune) italian de origine maghiară. Detaliu interesant : la reverul hainei poartă o micuță cîrjă episcopială.

— Dezleagă-i fleanca, să avem o explicație, poruncesc eu.

Ovid are ochi de drogat. Părerea mea e că voiajează în mod curent în lumea viselor. Îi pipăi căptușeala țoalelor, dar fără să găsesc nici o țigară cu „iarbă". Șnurul care i-a servit drept botniță i-a lungit, la sigur, mutra, cu cîțiva centimetri și i-a scobit colțurile gurii, pentru că acum moaca îi seamănă cu un tub de pastă de dinți gol.

E un tip de vreo treizeci de anuși, mic, sfrijit, cu obrazul ca o piersică, putredă, și o privire de prepelicar căruia stăpînul a uitat să-i dea de haleală.

— Ești cardiac ? pornesc eu la atac, scuturînd ca pe o zdrăngănică tubul de *Sintrom*.

Comprimatele sună ca un zurgălău. Tipul nu se îndeamnă să-mi răspundă. Se strîmbă, mai mult ca să-și dezmorțească vorbitoarea decît la adresa mea.

— Am avut un mic necaz anul trecut, se îndură, în sfîrșit, să mă ia în seamă.

---

* Instrument de tortură ce consta într-un inel de fier cu ajutorul căruia gîtul condamnatului era legat de un stîlp (n. tr.).

** Roca sterilă care acoperă straturile de minereu (n. tr.).

— A fost o nimica toată, în comparaţie cu ce-o să păţeşti anul ăsta, prooroceşte Grasul.

Celălalt îşi permite un zîmbet care merită o palmă răsunătoare. Dosul de labă e stabilizatorul poliţistului. Cel mai sigur mijloc la îndemîna lui pentru a-l face atent pe interlocutor. Ca dovadă, Ovide se umple îndată de un interes arzător.

— Ce veniseşi să faci în camera asta ? îl întreb.

Şi ştii ce-mi răspunde ? Te-ar interesa să afli ? Într-adevăr ? Îmi spune : „Pupă-mă-n... curcanule !"

E anemic ca replică, nu găseşti ? Oricum, e şi impertinent, aspect asupra căruia Mata Hală îi atrage din nou atenţia, cu vorba şi cu fapta. Numai că această căzătură ambulantă are resurse (energetice). Cît ai zice peşte, şi-a şi vîrît moralul într-un costum de erou. Căpăţînoşilor de soiul ăsta scatoalcele le dă o stare de beţie. Masochişti şi mai multe nu. Ia te uită cum îl priveşte pe Spîn, cu un ochi batjocoritor, deşi cît o pătlăgică şi îi aruncă :

— Loveşte, maţ umflat ! De altceva tot nu eşti în stare.

Temerar, ziceai ? Adevărat Du Guesclin*. Ca să-l faci pe Bérurier maţ umflat, trebuie să fii foarte îndrăzneţ. Ori să foloseşti telefonul, de la Pointe-à-Pitre **, după ce te-ai asigurat că Air-France e în grevă. Ca urmare, Musculosul îşi scoate haina şi-şi suflecă mînecile. O nebulozitate generatoare de cicloane îi întunecă figura.

— Las-o baltă, Alexandre-Benoît, îl sfătuiesc. Macacului ăsta îi plac atît de mult loviturile, încît o să-l răsfeţi dacă i le administrezi. Am eu o altă reţetă, care presimt că va da roade.

Înşfac paharul pentru proteze dentare de pe poliţa de deasupra chiuvetei, îl umplu pe jumătate cu apă şi deschid tubul de *Sintrom* (Orient Express). Scot patru comprimate şi le las să cadă în pahar unde, cu un deget concasor, le grăbesc dizolvarea.

— Strînge-l de nas ca să înghită toată asta fără mofturi.

---

* Conetabil al Franţei (1320—1380), care a debarasat ţara de mercenarii străini şi de trupele engleze invadatoare (n. tr.).

** Oraş în Guadelupa (n. tr.).

Am nimerit la fix. Un anume freamăt al lui mister Șmecherie îmi dezvăluie reacțiile din adîncul lui. Tipul încearcă să se zbată. Vrea să scuipe afară doctoria. Numai că a încerca să-i refuzi ceva unui Béru cuprins de furie e totuna cu a te strădui să determini alegerea domnului Marchais la Academia Franceză *.

Un cot tras în temporal îl ametește. O încleștare a nasului îl transformă într-un crab plecat la o petrecere la țară. Îmi rămîne doar să-i torn drogul în înghițitoare. E nevoit să-l dea pe gît. Imediat după asta, vrea să se elibereze, cu spasme reînnoite, dar Irascibilul veghează. Un alt cot se abate peste profilul lui Ovide, care își încetează schimonoselile.

— E nouă lovitura asta de cot, băiete ! mă mir.

— Da, confirmă Satisfăcutul, am învățat-o din întîmplare în metro, alaltăieri, la ora de vîrf. Era cît pe-aci să nu pot coborî la stația mea și am vrut să-mi croiesc un drum prin mulțime. Poți să nu mă crezi, dar cînd am ieșit din vagon, șaisprezece inși erau la pămînt. Că de n-aș fi avut legitimația de sticlete, furioșii ăia mă făceau țăndări.

Amîn pe mai tîrziu interesantul subiect, plecîndu-mă asupra lui Tonssak, care își reface tonusul.

— Cred că ai înțeles în ce constă micul meu mijloc de constrîngere, fiule ? E de o simplitate monahală. După fiece întrebare rămasă fără răspuns, îți administrez patru pilule de *Sintrom*. La tariful ăsta, te vei decoagula în asemenea hal, încît sîngele, mai fluid decît apa de izvor, se va împrăștia în tot corpul ăla al tău de golan. Te tentează ?

Nu răspunde. Mai flegmatic decît un lord englez care o găsește pe lady a lui așezată pe genunchii paznicului de vînătoare, pregătesc o nouă doză.

— De data asta, te joci cu focul ! suspin. Patru comprimate înseamnă deja mai mult decît ar fi fost rezonabil ; proporția de protrombină îți va scădea sub 10. Dar dacă mai înghiți și porția a doua, va trebui să rămîi nemișcat vreme de mai multe zile, ca să eviți hemoragia internă.

— Nu faceți asta ! șoptește el dintr-o suflare.

---

* Georges Marchais ocupa atunci (ca și acum) funcția de șef al Partidului Comunist Francez (n. tr.)

— Mai rămîne încă o mulţime de bombonele în flacon, îl anunţ. Nu rişti să ţi se astupe inimioara. Hai, Grasule, să-i servim a doua porţie.

— Nu !

A urlat. Iată-l disponibil. Dar să nu ne lăsăm impresionaţi. Să-l învingem, cu sălbăticie. Îndată ce Bérurier îşi reînnoieşte lovitura metropolitană cu cotul, vărs o gură de apă între buzele cerşetorului. Numai apă, fiindcă de data asta n-am zdrobit pastilele, şi acestea se odihnesc, întregi, pe fundul paharului. Dar importantă e doar iluzia, nu ?

— Scuipi ce ştii, sau îţi transvazez tot blood-ul ?

— Da, da... Ce vrei să ştiţi ?

— O groază de lucruri, camarade ! Poftim, îţi pun întrebările în vrac. Ce-ai venit să faci în coteţul ăsta ?

— Să caut o piatră.

— Asta ?

Scot ametistul, ca să-l agit în faţa ochilor lui rătăciţi.

—Da. Cum se face că ?...

— De ce te interesează piatra asta ? Totuşi nu e *Regentul !*

— Mi s-a cerut s-o recuperez, numai că n-am habar pentru ce.

Îl dojenesc cu degetul.

— Ovide, îi spun, nu ţi-am citit în palmă, dar pun pariu că la tine linia vieţii nu are lungimea Nilului. Fiindcă îţi place *Sintrom*-ul atît de mult, am să ţi-l servesc pe pîine.

— Nu, nu, nu mint. Vă asigur că nu ştiu de ce „ei“ vor pietroiul ăsta.

— Cine „ei“ ?

— Ei bine, băieţii de la Societate.

— Care Societate ?

Bătăi precipitate ale genelor. În mod vizibil, ignoranţa mea îl surprinde. Mă credea iniţiat.

— Ei bine... ăă... Păi, Societatea Secretă. Nu ştiu cum se cheamă exact.

— Faci şi tu parte ?

— Doar lucrez pentru ea. Sîntem numiți garda elveție anã.

— Care e treaba ta ?

— Cum să spun... Protejez anumite persoane. Îndeplinesc anumite misiuni.

Îi arăt panoplia de ucigaș.

— Le îndeplinești cu astea ?

Ovide Tonssak își întoarce, pudic, privirea de la întrebarea mea.

— Sînteți mulți ?

— Nu știu. E un cerc foarte, foarte închis. Foarte strict împărțit.

— Cine îți dă ordinele ?

Trage de timp. Îi arunc lui Béru o privire semnificativă. Amicul meu îl neutralizează pe italo-maghiarul din Paris, și eu îi votez acestuia din urmă un supliment de *Sintrom*. După ce a sughițat bine, reiau interogatoriul.

— Ai uitat să-mi răspunzi, Ovide. Cine-ți dă ordinele ?

— Șeful meu de secție.

— Numele și adresa, please ?

— Domnul Edmond Karl. Nu-i am adresa. Doar numărul de telefon.

— Și vă întîlniți unde ?

— În bistrouri. Niciodată aceleași.

— Un număr de gramofon trebuie să corespundă unei adrese. Dă-i drumul !

— 633—61—92.

Îl notez.

— Știi la cine ai venit să-ți vîri nasul ?

— La o fată, numită Zoé Robinsoncru.

— Face parte din Societate ?

— După cîte cred că am înțeles, da. Însă pare că a vrut să-i tragă pe sfoară, în maniera ei, încercînd să se sinucidă.

— Lucrezi singur ?

— Sîntem cîțiva.

— Cine sînt ceilalți ?

— Știți, colaborarea noastră e ocazională.

— Cine sînt ceilalți, te întreb !

— Max Gounheim și, după cîte s-ar părea, fiindcă nu

l-am văzut niciodată, Pietro Formi.

Lume bună. Doi simpatici ucigași plătiți, de faimă universală, căutați de Interpol.

— Numai ei ?

— După cîte am eu cunoștință.

— Voi l-ați lichidat pe numitul Duplessis, alaltăieri, în stația Max-Corre, așa-i ?

Are de gînd să nege. Dar cum agit tubul galben, totul revine la normal.

— Cred că Formi a fost...

— Cu cine aveai întîlnire aici ?

— N-am nici o întîlnire ! ipocrizează jalnica imbecilitate.

Nu termină bine de vorbit, că observ cum clanța ușii începe să coboare încet. Cum observ ? Am să-ți spun : instinctul. A apărut cineva care vrea să ne surprindă, fiindcă ne-a auzit pălăvrăgind. Deci care are intenții rele în privința noastră. Cu un semn din cap, îi arăt Nămeteniei ușa. După zece secunde, acesta înțelege. Și iată că-și scoate cipicii și, în șosete cu găuri, se apropie de intrare, cu pocnitoarea în mînă. Imperturbabil, eu continui să flecăresc.

— Cu siguranță că aveai întîlnire, fiindcă, după ce ai intrat, văzînd silueta prietenului meu, ai zis : „Aici erai ?“

Turuind întruna, mă retrag cu spatele, astfel încît să mă ascund între șifonier și perete. Nu se merita să rămîn în mijlocul odăii. Și vei vedea cît de multă dreptate am avut.

Totul se petrece într-un timp uluitor de scurt. Ușa se trîntește de zid. Un preot înarmat cu două seringi împodobite cu amortizoare începe să stropească în fața lui, ca un automat. S-ar zice că se aude bîzîitul unor albine care extrag polenul dintr-o plantație de trandafiri. Amortizoarele pistolarului sînt al dracului de eficiente. Jur că, dacă te-ai afla în camera vecină, ți s-ar părea doar că un pumn de cafea a căzut pe pardoseală.

Are însă loc și un alt bum. Ba nu, două. Și bine fac că au loc.

Bing ! bing ! declară pîrțîitoarea peremptorie a Grasului. Noul venit execută o tumbă cam stupidă. Lasă să-i cadă fiarele de călcat contemporanii, ca să se cramponeze

de ceva ce nu poate găsi şi se prăbuşeşte în faţă. Mă apropii. Privirea îi e încă limpede, însă n-o să ţină mult, dat fiind că a recepţionat un ketch în plin cap şi că nimic nu e mai periculos decît aşa ceva pentru lumea ideilor. Max Gourheim ! N-am mai văzut niciodată pasărea asta murdară, dar semnalmentele ei sînt prea cunoscute ca să n-o identific la moment, în ciuda sutanei. Şi uite că moare sub ochii mei, ca un nespălat ce e.

— Ei, bine ! suspină Uşuratul. Bine că nu-ţi ţii ochii în buzunar, tipule, altminteri am fi semănat cu două fluiere.

Un gîlgiit urît ne atrage atenţia. E amicul Ovide, care se videază cu iuţeală, deoarece gloanţele prietenului său i-au zdrobit antrebraţul.

— Repede, ne imploră el, faceţi ceva ! Sîngerez...

Ştiu că e mort dinainte, cum zicea mătuşa mea Adéle. Nu putem face nimic pentru el. Notează-ţi, însă, că n-a căpătat decît ceea ce merită, pentru că doar cu cîteva clipe în urmă încerca să ne ducă cu preşul, afirmînd că nu aşteaptă pe nimeni. Priveliştea unui om care se goleşte de propriul lui sînge e un spectacol îngrozitor, indiferent cine-i omul. Dar va trebui să fiu crud. Aşa o cere meseria mea păcătoasă.

— Vorbeşte-mi despre Papa, Tonssak. Mai înainte, n-am să-ţi vin în ajutor. Ştii că se prepară ceva murdar împotriva lui ?

— Da, da, ştiu... Dar vă implor, salvaţi-mă ! Vă spun totul pe urmă.

Sîngele îi picură pe parchet, cum curge apa dintr-un robinet deschis. Dar în *Résidence Carole*, pe legea mea de marţian, e răscoală. O agitaţie ca în noaptea nunţii. O forfotă în draci. De-ţi vine să crezi că hotelul ăsta călduţ a devenit un pachebot în curs de naufragiu.

Béru se străduieşte să restabilească ordinea.

— Poliţia ! Circulaţi ! Nu staţionaţi pe culoar, doamnelor şi domnilor, *mai avem încă treabă de făcut*.

Textual. „Încă treabă de făcut !“ Îţi trebuie curaj pentru o astfel de frază, nu ?

Gîl-gîl sau gîl face sîngele lui Ovide, ca în aria Veronicii. Dar pe el îl aşteaptă Mesagerul morţii.

— N-o să ridic un deget pînă nu scoți tot din sac, Tonssak. Hai, repede, ce i se pregătește Papei ?

— Nu știu ce. Dar știu că asta trebuie să aibă loc în cripta bisericii Sfînta Articulație a Genuflexiunii... Repede !

Ca să zic că i-am dat totuși o mînă de ajutor, îi aplic un garou și chem Salvarea. Dar tipul moare înainte de sosirea ambulanței. Ascultă, nu exagerez, trebuie să recunoști că e o poveste pe cinste, așa-i ? În orice caz, punînd toată modestia unde știu eu, mie unuia îmi place mult.

CAPITOLUL „F"

Singurele femei care scandalizează lumea sînt cele care își înșală amanții. Dar, de fapt, pentru ce-ți spun asta ? Ce legătură are cu talmeș-balmeșul de acum ?

Patroana frizată și eczematoasă, cea cu pieptul în formă de ogivă nucleară, chelălăie istericale, bătînd în perete cu pumnii ei plăpînzi. Stabilimentul e dezonorat. Mînjit cu sînge pentru totdeauna, precum cheia de la dulapul lui Barbă-Albastră ! Ziarele, mîine... Cu titlurile lor... Cu elucubrațiile... Treizeci de ani de pensiune burgheză ruinați. Și-a consacrat întreaga viață acestei reședințe, plus celei a fostului soț, gonit de acasă odinioară fiindcă era bețiv, și niciodată înlocuit. Nici cu cel mai mic amant. O ținută ireproșabilă. Nu-și mai aduce aminte nici măcar cum e alcătuit un sex bărbătesc. Catastrofa bate la ușă. Două cadavre. Și, mai rău, cadavrele unor oameni străpunși de gloanțe. O rușine ! Acum, în fața acestui dezastru, își regretă îndelungata, solemna abstinență inutilă. Ar fi trebuit să se destrăbălează, ca oricare alta. Să-și ofere banane, trabuce, băieți de corvoadă, lucrători cu noaptea. Să guste frigăruile mustoase. Să se lase consumată în loc să se consume. Asta ar fi scutit-o să-și pocească, în formă de șperaclu, arătătorul de la mîna dreaptă. Ah, biata nefericită, hăitașă a prafului, torționară a cameristelor, maniacă a ordinii și a liniștii — corolarul acesteia. Cîți ani risipiți, cîte îmbrățișări pierdute... Ca toate furnicile păcălite, se voia greiere...

În timp ce camarazii de la poliția utilitară își dau silința, Béru o consolează pe drăgălașa persoană. Știi ce sedativ e Alexandre-Benoît cînd compătimește deasupra unei doamne în nenorocire ? Îl face pe preotul de campanie. Pe Moș Crăciun. Pe Tino Rossi. Pe doctorul familiei. Pe amicul-dintotdeauna.

Mă duc în salonul-bibliotecă. O bibliotecă adevărată, cu tot felul de cărți adevărate. Urăsc bibliotecile false. De decor. Unde cărțile sînt pictate. Îmi lasă o senzație de parcă damicela pe care mă pregătesc să trec la treabă ar fi de carton. Cărțile, pîinea, vinul și * înseamnă adevărata relaxare.

Ziua strălucește în mantia ei de aur. O oboseală adîncă mă învăluie. Mă instalez într-un fotoliu, cu mîinile încrucișate. Clipesc mărunt.

Bun. Am făcut un slalom special (absolut special) printre cadavre, în timpul acestei nopți incredibile, dar am progresat.

Stai puțin, că se impune un nou bilanț. Rapid. Nu te neliniști. La noi, pe Marte, unde unitatea de măsură a energiei mentale este chiștocul rece, utilizăm straturi de concluzii suprapuse.

Fernande e moartă. Doi membri ai „gărzii elveține" a Societății sînt morți și ei. Confirmat : cei doi indivizi căutau inelul lui Duplessis. Au recurs la crimă ca să și-l însușească.

Încă o scurtă aruncătură de ochi prin periscop asupra bolovanului, please ! Care sclipește în glorioasa lumină matinală. Străluciri estompate. De fapt, violetul e o culoare urîtă. Indecisă, doar în aparență bogată. Un roșu cu sînge albastru ori un albastru atins de cuperoză **. Mă asigur că nestemata nu e trucată. O verificare numai de dragul satisfacției tale, lingușitorule ! De la început ți-a fremătat dosulețul, la presimțirea unor lovituri de teatru mă lăiețe, pe bază de ascunzători în inele sau alte chestii dezolante, stil biblioteca roză — da sau nu ? Ei bine, nu, caraghiosule, inelușul e la-locul-lui. În concluzie, ai luat-o peste bot.

---

* Spațiu publicitar de închiriat (n. a.).

** Afecțiune a pielii bătrînilor caracterizată printr-o culoare roșie-violacee a pometilor și a nasului (n. tr.).

Ce am aflat noi de la Ovide ? Că insul era mercenar (împreună cu alţi doi pistolari de renume mondial) al unei Societăţi oculte despre care nu părea să ştie mare lucru. Primea ordine de la un anume Karl, căruia îi cunoştea doar numărul de telefon. Era la curent cu ce se urzea împotriva Sfîntului părinte şi a putut — o, minune ! — să-mi precizeze că atentatul va avea loc în cripta bisericii Sfînta Articulaţie a Genuflexiunii (unde este, efectiv, prevăzută o vizită a Papei).

Mă simt bine. Uneori, oboseala e un sedativ.

Am cîştigat niţel teren, mie-mi spui ? de vreme ce am aflat unde trebuie să aibă loc „afacerea". E capital, cum zicea Marx. Şi, apropo de Marx, mă întorc la misteriosul Karl. Uite unul pe care va trebui să-l contactez cu extremă urgenţă, înainte de a apuca să fie înştiinţat despre decesul tragic al gărzilor lui roşii. Primordial. Filieră unică. Mai ales să nu rupem legătura.

Deodată tresar. Pietro Fermi ! Acum ştiu — e tipul de la Lipp. Mutra lui stîrnise de la început o reacţie a memoriei mele. Vasăzică, lui trebuia maimuţa Zoé să-i plaseze telegrama. Adică el, probabil, va fi asasinul lui Paul al VI-lea.

Un singur lucru rămîne inexplicabil pentru mine, pe acest fundal al misterelor. Şi te binecuvîntez cu el, băiete, aşa cum îmi stă agăţat în creier. *De ce a venit Gounheim să-l întîlnească pe Tonssak la Résidence Carole, după ce a lichidat-o pe Fernande ?* Dacă aveau randevu aici, înseamnă că o ştiau pe Zoé la spital. Ciudat... Ba chiar stupefiant (cum zicea Ray Charles).

Şi dacă te-ai apuca iar de treabă, măi, Sana ? îmi zic. Un hei-rup, ca să mă smulg din fotoliul moale.

Mă duc în hol. Calmul a revenit, cadavrele spălînd putina. Femeia din Polonia de serviciu(sau femeia de serviciu poloneză, la alegere) şi-a reluat lustruitul. Freacă, freacă, freacă, de urît să-i treacă...

— Telefonul ? întreb.

Ea îşi ridică bustul de nouăzeci şi două de kilograme şi îmi bovină o privire care mă preface în poartă nouă.

Fac „tu-tu", ca Yvette Chauviré.

— Telefonul ? repetă înşorţata,

— Da, telefonul.

Îmi transform mîna dreaptă în receptor, plasîndu-mi degetul mare în dreptul urechii și degetul mic, frivol auricular, în fața gurii senzuale.

— Telefonul ! conchide poloneza, desemnîndu-mi o ușiță.

Pe care o împing.

Și care se deschide.

Iată-mă într-un birou minuscul, de mărimea unei agenții teatrale de hotel și, tot așa, lipsit de ferestre. Mă așez pe colțul mesei și îmi potrivesc instrumentul în poziția propice :

633 61 92

Dintr-un foc. Dring-dring-dring. Dacă mă vor scoate cu anticipație la pensie, o să dau fuga să mă angajez telefonistă într-un hotel. Sînt un virtuoz al discului cu găuri. Puterea obișnuinței...

Sună ocupat. Deci domnul Karl e acasă. Pun receptorul la loc. Trebuie să încerc din nou, mai tîrziu.

Aștept...

Și aud...

Suspine, horcăieli. Care vin de alături, de după o altă ușă, împodobită cu același tapet ca și pereții localului. O întredeschid. Dă spre o încăpere confortabil mobilată, în stil Ludovic-Filip-mama-mare. Este camera bietei proprietărese ; care, grație compasiunii active a Grasului, își uită provizoriu nenorocirile. Ca să înțelegi mai bine : stăpîna casei este pe cale să devină a inimii lui Béru.

Bucălatul lucrează pe dedesubt. Îți practică o ședință supersoc, în beneficiul Păpușicii. Își trage o mănușă pe *dreapta* și un degetar pe mijlociul de la stînga, absolut simultan. Fără a renunța la o înfulecare mamară de remarcabil efect.

Foarte bună treabă. Creața își proclamă eliberarea. Declară că de aici încolo i se rupe de hotel. Îl oferă ca sucursală pentru La Villette *. Tot ce o interesează de acum înainte este să servească drept ascuțitoare. Eu — mă cunoști : pudic ca și micuța fecioară virtuoasă pe care ai violat-o anul trecut, în vacanță. Îi las pe cei doi drăgălași

* Locul fostelor abatoare pariziene (arondismentul al XIX-lea), care au fost distruse în 1959 făcînd loc unui tîrg național de carne (n. tr.).

să se dea în vînt de pofta destrăbălării și mă întorc la telefon.

Arătătorul magic îmi filfiie deasupra discului : 6-3-3-6-1-9-2.

Tot ocupat.

Ca măsură de precauție, mai formez o dată, nu cumva să fi greșit vreo cifră. Nu — soneria iritantă o ia de la început, imperturbabil. Auzi, mi se pare că e un pic cam vorbăreț tovarășul Karl.

Ca să-mi mai omor timpul, mă întorc și-mi ofer un ticket în stal. Acum Mammouth-ul lucrează la telecomunicații. Îi face mămicii o legătură hertziană, prin cabluri coaxiale. Progresează vizibil în dezmăț Supraactivul. Abțiguita, la rîndul ei, se zbate ca o apucată. Se prosternează cu sălbăticie. În căutarea timpului pierdut, merită s-o vezi. Pretinde, imploră din ce în ce mai mult.

O, la, la, refulările astea, ce porcărie !

Revin încă o dată la telesunător, hotărît să-l asediez. Voi forma numărul întruna, pînă ce obțin un rezultat. Impertinentul ! Va fi nevoit să-și tragă sufletul, cînd va ieși din mîna mea. Palavragiul !

6-3-3-6-1-9-2.

Du-te dracului !

Dacă vrei să știi, părerea mea e că sucitul ăla și-a lăsat telefonul deschis. Probabil că are de gînd să mai doarmă. Fiindcă, de fapt, încă nici nu e ora 6.

O să întreb la informații cărei adrese îi corespunde numărul ăsta nenorocit.

Se zice că orbii nu văd ; e fals — văd negru înaintea ochilor, cum pretinde un amic de-al meu. Una care, în cazul de față, presupun că e oarbă e telefonista de la informații. Ar merita s-o auzi, cînd îmi formulez întrebarea. Un vacarm din soiurile cele mai alese, frățioare. Scoate flăcări pe nas. Atît de bogate și atît de zgomotoase, încît îmi pîrlește, dacă nu chiar nimicește, trompeta dreaptă, așa de dragă lui Eustache de Saint-Pierre *.

---

* Trompa lui Eustațiu — canal de comunicație între pavilionul urechii și timpan. Eustache de Saint-Pierre, burghez din Calais, a rămas celebru prin devotamentul de care a dat dovadă față de concetățenii lui în timpul predării orașului către regele englez Eduard al III-lea (1347) (n. tr.).

— Auzi, crezi că e ora cea mai potrivită ca să-ţi baţi joc de oameni ? se răsteşte ea.

Şi zdrang, închide. Rămîn perplex, de la thorax pînă la micul cascador de dedesubt. Ce naiba, doar n-are nimic licenţios în el numărul ăsta ! Nu unelteşte nimic cu alde 69. Nu se pretează la calambururile care se vehiculează de obicei ca, de pildă, „Q B C 10 20“ * sau „L H O O 100“**). Atunci ? Împing telefonul, cu un deget mînios. Nervii îmi joacă o asemenea festă, încît aparatul alunecă pe cristalul biroului şi cade.

Plici !

Spartă în două carcasa de ebonită. Adun bucăţile şi cum, din fericire, sînt întregi, le potrivesc una într-alta, ca să le scotchez. Atunci toate îmi devin limpezi. Ştii că în centrul fiecărui disc se găseşte o pastilă pe care sînt înscrise numerele de la *Poliţie, Pompieri, Deranjamente, Informaţii.* Şi mai figurează şi propriul număr al postului telefonic respectiv. Cel de la *Résidence Carole* este pe jumătate şters, iată de ce nu l-am remarcat în clipele primare. Da, idiosincrastul meu***), numărul e 633 61 92. Înţelegi acuma, cum zic ultimii gaullişti****), motivul pentru care peteterista de serviciu m-a expediat la Dracu ?

De alături răsună un dublu „bang“. Echipa Béru-Păpuşica a spart zidul sonic. Cu un „-dom-“ în loc de „-n-“.

Ia te uită, a trecut ceva timp de cînd nu m-am mai risipit într-o coloană din dreapta. Cum ? Nu-ţi prea place ?

Fie. Pentru că sînt bine dispus, îmi reiau viteza normală de croazieră. Dacă nu i-aş da satisfacţie clientului măcar din cînd în cînd, nu mi-ar mai rămîne decît să mă întorc pe Marte.

---

* Pronunţie asemănătoare cu „*quel baiser divin*“ (ce sărutare sau acuplare — divină) (n. tr.).

** Pronunţie asemănătoare cu „*la chose rossante*“ (chestia bătăuşă) (n. tr.).

*** Deformez cuvîntul. Dar cum şi aşa habar n-ai ce-i ala idiosincrazie, abţine-te de la revendicări (n. a.).

**** *Des lors — din acea clipă.* Jacques Delors — unul din conducătorii partidului gaullist. (n. tr.).

Omul care căuta norocul, fără să știe că-l are în pat. Fabulă. De aceea nu trebuie să spui niciodată : „La Fonaine, n-am să beau din apa ta *“.

Meningea mea își freacă mîinile de bucurie. Domnul Karl e aici. Scumpul meu Karl ! În bătaia glasului, a pumnului, a inimii mele. În bătaia trăgaciului **. În împrejurarea de față — a mistress-ei Eczemă, care tocmai își încolăcește fericită gaibaracele, sub formă de lauri academici, în jurul șoldurilor celui care i-a ridicat fusta.

— Ei bine, ei bine ! îi strig. Ne desfrînăm, stimată doamnă directoare !

Ea își lasă ochii în jos, cum fac o grămadă de cucoane după ce și-au lăsat în jos chiloții.

— Mi-am pierdut capul, mărturisește. Aceste nenorociri m-au zăpăcit.

— Îți șade bine zăpăceala, Adrienne, afirmă galant Bérurier. Pentru o fetișcană care, din anii '30, nu și-a mai udat rozeta, tragi la șaibă ca o medaliată olimpică. Ai bunăvoință cît cuprinde, fetițo. O manieră de a înghiți bărbatul demnă de înalta tradiție franceză. O contră care face ravagii. Fluctuații ale blăniței care o transformă într-un adevărat hățiș al fericirii, puștoaico ! Încă valsez nebunește în spațiile siderate. Copane mătăsoase. Mai trebuie spus că și noaptea albă se cuvine înscrisă pe tabela de afișaj. Ține cont că asta dopează senzorialul, împiedicîndu-l s-o facă pe mortu-n păpușoi. Uite, eu, așa cum mă vezi, îți pot imediat interpreta din nou, la drîmbă, „Ramona ***, am avut un vis grozav“.

Copleșită ,ea se ascunde în brațele puternice ale masculului promițător.

— Dezolat că tulbur o astfel de iubire, în comparație cu care aceea dintre Chopin și George Sand n-a fost decît fandoseală de almanah, dragă micuță zînă a așternuturilor-pline-de-miresme-ușuratice, dar trebuie să vă vorbesc degrabă.

Béru îi dă un cot.

---

* Numele marelui fabulist înseamnă *fîntînă, izvor* (n. tr.).

** În franceză, trăgaciului i se spune *chien*, care, la feminin, cum figurează în text, însemnări și *cățea*. De unde aluzia licențioasă la proprietăreasa hotelului (n. tr.).

*** În original, *ramone-moi (ramoner* — a curăța hornul) (n. tr.).

— Nu te teme, pralina mea, îi spune, așa face el pe nebunul, dar nu e băiat rău.

— Mi-ar plăcea să vă fac conversație despre domnul Edmond Karl, continui eu. Știu că locuiește aici...

Cîrlionțata cască ochii de parcă și-ar deschide preselectorul camerei de luat vederi.

— N-am aici nici un domn Karl. Și nici măcar n-am avut.

Un duș scoțian, ești de acord (sau, de nu, ești în plus) ? Una caldă, alta rece. Ai toate motivele să ajungi țap *, dacă o mai ține așa. Putregaiul ăla de Tonssak să mă fi luat într-un balon stratosferic ?

Și totuși... Și totuși, nu. O să-ți spun de ce : *dacă mi-ar fi pasat un număr aiurea, ar fi ales altul decît pe acela al imobilului unde ne aflam și pe care putea bănui că îl cunosc.* Mai mult : habar n-avea că 633-61-92 e telefonul de la *Résidence Carole*. Vrei să merg și mai departe ?

— Dumneavoastră răspundeți totdeauna la telefon aici ?

— Eu ori persoana care mă înlocuiește.

— Și care cine e ?

— Vara mea primară, Amélie... O fată bătrînă, pensionată din învățămînt. Locuiește la mansardă, împreună cu personalul de serviciu. O persoană de mare încredere...

— N-aveți printre pensionari pe cineva al cărui nume să semne cu Karl ? Cum ar fi Charles, Khane sau mai știu eu ce ?

Clatină din cap.

— Nu, cu adevărat nu. Puteți verifica în registrul de intrări.

În jobul nostru — nu ignori asta, deoarece o știi — nu trebuie neglijat nimic, așa încît profit de permisiune, pentru a răsfoi registrul. Sînt pe orbită, prietene ! O febră ușoară îmi încinge sîngele. Fiindcă simt, înțelegi ? Simt că nea Ovide nu mi-a tăiat piroane și că un ceva urît stagnează pe aici. La urma urmei, există un element major al afacerii : Zoé Robinsoncru își avea reședința în stabiliment, așa-i ? Să nu pierdem nicicum din vedere acest prim adevăr (sau al doilea, nu contează, am

* În argou, *bouc* (țap) înseamnă homosexual activ, dar e și o aluzie la binecunoscutul „țap ispășitor" (n. tr.).

jucat la două capete), băiete: ai multe șanse să prinzi păstrăvul la gaură *, dacă nu cumva ai și șterpelit unul dintr-un agheazmatar.

Bun, vasăzică, sondez cu asiduitate lista pasagerilor. Bulbul mi-a intrat în ebuliție. Îmi zic că, în definitiv, Ovide n-a menționat că îl cerea *direct* pe domnul Karl. *Poate o făcea prin intermediul unei alte persoane?* Și îmi închipui că această altă persoană putea fi Zoé. Avem dreptul să presupunem, nu?

Răpitorul meu deget manichiurat urmărește coloanele registrului. Nume, nume... O diareică anfiladă de nume, ieduțul meu. O nomenclatură e aproape ca o poezie. Rupi o filă din cartea de telefon, o citești cu intonație și îți dai seama că aduce a Eluard **.

Băiețelul meu urcă, urcă...

Și deodată se oprește.

Ochii sînt gata să mi se rostogolească pe hîrtia de Bristol cu dungi fine. Știi ce descopăr drept în susul unei păginuțe? Scris cu grijă, vioi și rotunjor?

Antoine Duplessis, domiciliat în Jerpeliții Vechi.

Ai citit bine, da? Și mai respiri? Ai noroc. Dacă aș fi știut că vor fi atîtea lovituri de teatru în romanul ăsta polițist, îți dai seama că nu l-aș fi început niciodată.

— Vedeți? Nici un Karl! triumfă doamna cu pieptul în formă de consolă Ludovic al XIV-lea.

— Atunci să vorbim despre Duplessis! ripostez eu.

Îi arăt Grasului eticheta defunctului său amic, majusculată în fruntea paginii fără soț (cea mai bună poziție într-o carte de aur, te rog să notezi. Toți megaloizii se propagă în jur de un asemenea amplasament. Tipul care „și-a făcut un nume" trebuie să și-l fluture ca pe o oriflamă, să-l facă să strălucească pe locul cuvenit. În fruntea paginii, îți spun. Pe manșetă. Cinci coloane, în pagina întîi. Cu litere grase ***, ba chiar obeze. Și chiar dacă nu e celebru caltabosul își titrează gloria, de bine sau mai mult de rău, cu numele lui; *Dugenou* **** *clătite*. Am

---

* Joc de cuvinte între *truite* (păstrăv) și *trou* (gaură) (n. tr.).

** Paul Eluard a fost cel mai original dintre poeții suprarealiști francezi (n. tr.).

*** Litere avînd conturul îngroșat (n. tr.).

**** *Genou* — genunchi (n. tr.).

întîlnit firma asta într-un oraş breton. Sau *Măţăria Cutare.* Cu nişte litere de care te-ai fi putut servi ca tabu-rete. Chestia continuă şi după marele plonjeu. Pe impunătoare mausolee de marmură : *Felix Monzob* (1903—1983)*. Şi acei fitecine care dau toată ziua anunţuri despre ei înşişi ? Cum că se nasc, se însoară, defunctează ori dau o serată de dorit, în saloanele hotelului *Schpruntz.* Hai, rîzi pînă nu mai poţi, amice ! Fă ca Sesam : deschide-te larg. În ce mă priveşte, comicul lor nu mă amuză deloc. Am încetat să mă mai zbat. Pur şi simplu, mă car pe furiş de lîngă ei, strecurîndu-mă spre coada plutonului. Aspir să-i văd cum dispar într-un nor de praf. Abia atunci voi descăleca. Doamne, ce mai ospăţ o să trag prin muşiţa camarazilor mei ! Bine,acum ştii ce-am să fac ? O să închid paranteza. Nu mai ţineai minte că am deschis-o, ai ?, brînzoiule !).

— Tonin să fi tras la hotelul ăsta ? se buimăceşte Grasul meu.

— Orice idee sinonimică trebuie proclamată în piaţa publică, supralicitez eu. Adresa pe care a menţionat-o, Jerpeliţi, nu lasă nici un loc îndoielii.

Maiestatea sa îşi răcoreşte stupoarea cu pălăria.

— Un mister aşa misterios, izbuteşte el să articuleze, cred că n-am mai întîlnit niciodată în prealabilul dinainte. Ce mai tomberon de încurcături !

Buna Adrienne ne povesteşte ceea ce ştie despre Duplessis. Puţine lucruri importante, de fapt. „Cardinalul-controlor“ a apărut luna trecută. A explicat că e agent general al unei case de comerţ din teritoriile de peste mări şi că vizitează un mare număr de clienţi cam pretutindeni în Franţa. A închiriat o cameră cu luna, anunţînd că nu va locui în ea decît sporadic, în raport cu diferitele călătorii pe care le întreprinde. Dar îi trebuia o bază stabilă. A plătit în avans. Şi, într-adevăr, a trecut rareori pe la *Résidence Carole.* Sosea pe nepusă masă. Îşi ridica poşta, primea cîţiva musafiri, cina sau prînzea uneori, dormea foarte puţin şi pleca iar. Un om gentil, afabil şi discret.

După însemnările din registru, a debarcat la *Résidence Carole* în ajunul zilei cînd a poposit Zoé. Detaliu ce are

* În argou, *zob* — membrul viril ; în latină, *felix* — fericit (n. tr.).

importanța lui, și dacă refuzi să-mi dai dreptate, poți să te duci la dracu, eu nu te opresc.

— Ce fel de oameni primea ?

— Bărbați de o anumită vîrstă, bine îmbrăcați.

Bine îmbrăcați ! Cheia de boltă a edificiului ! Lumea aparține celor bine îmbrăcați.

— Se întîlnea cu miss Robinsoncru ?

Patroana își flutură pleoapele ca o păpușă articulată care ar avea eczemă.

— Absolut deloc, ce idee !

— Nu i-ați văzut niciodată stînd de vorbă ?

— Niciodată.

Cerul misterelor noastre continuă să se întunece, cum scria cu satisfacție un tip de curînd televizat care lasă să se înțeleagă că e critic literar de cînd ne-am dat seama cu toții că n-a fost niciodată scriitor.

— Cînd a plecat ?

— Cine ?

— Duplessis.

— Plecat, unde ?

— Din hotelul dumneavoastră.

— Dar n-a plecat.

Amicul Béru îmi servește privirea secolului, în tonuri de S.O.S. — nava-bandează.

— Vreți să spuneți că mai ocupă camera și acum ?

— N-o ocupă, dat fiind că lipsește de mai multe zile, dar o are la dispoziție.

Așa încît, frățioare, fie că-ți pică bine, fie nu, eu îmi ofer un text de legătură. Și nu te mai plînge atîta ; un trîntor, în locul meu, ți-ar fi servit-o în final de capitol și ar fi întins-o să golească un glass. Dar la noi, pe Marte, unde unitatea de măsură a energiei e chiștocul de țigară, ne-am purta pică dacă am recurge la asemenea expediente.

Apreciezi, sper ?

Well. Iată-ne, deci, dînd năvală spre odaia defunctului cardinal Tonin. Pe măsură ce înaintăm în povestea lui, personalitatea bărbatului dă îndărăt. Devine complexă.

Dacă îmi pot permite să plasez o vorbă de un extrem caraghioslîc, aș zice că acest cardinal nu era deloc catolic. Vezi că știu să-mi aliniez umorul la acela al tău, nu-i așa, mutră bleagă! Așadar, dăm buzna la 14. În capătul culoarului. Cameră clasică, plină de confort și nelocuită. Cuvertura nu face o cută, și parchetul sclipește. Se simte că odaia nu e folosită; fiindcă nici un obiect personal nu zace pe vreo masă ori comodă. Nici o brichetă, nici urmă de un San-Antonio, nici un medicament. Nu există țoale în sertare. Un costum vag și nu prea proaspăt atîrnă în dulap, ca să marcheze o ocupare teoretică. Un impermeabil îi ține tovărășie, ăsta nou-nouț. Pe un raft o pălărie neagră. Și pe urmă, deasupra șifonierului, o valiză nouă. De piele veritabilă, cu chingi ca de șa. O dau jos. E grea.

Totuși e goală.

Asta poate trece neobservat de către o cameristă portugheză, dar nu-l duce pe nas pe un copoi.

— Ia ridic-o nițel, Grasule!

El dă din cap.

— Nu-i nevoie, tăticule, după felul cum ai tras-o de pe dulap am văzut că atîrnă, nu glumă.

Își scoate *Opinel*-ul de ceremonie. Inițialele îi sînt gravate, cu vătraiul înroșit, pe mînerul cu lacul căzut: A. — B.B. N-ai idee de importanța *Opinel*-ului în viața rurală și, în general, manuală a francezului. Cunosc tipi care, chiar la *Lasserre*, lasă deoparte frumosul cuțit de argint, ca să-și folosească *Opinel*-ul. A devenit prelungirea lui naturală, îți jur. Odată ce i-ai închis limba, aceasta e blocată ca de o piedică de siguranță. E un instrument pe care îl ții bine în mînă. Condiționat, pînă la extrema perfecțiune, pentru a-i servi pe curățătorul de legume, pe croitor, pe cel care decupează, pe cel care îmbucătățește, pe culegătorul de struguri, chiar pe rabin. Dacă ți-aș spune că am un bun prieten arab care a fost circumcis cu un *Opinel*? Și am auzit că profesorul Hamburger opera mai degrabă cu *Opinel*-ul, în cazurile de-

licate, decît cu laserul termostatic. Se pare că e mai sigur...

Înțelegi, deci, blegul meu nătîng, că pentru Bérurier e o joacă să taie fundul valizei.

Așa încît craaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa (pe lungime). Scoate dublura. Și descoperă — ce ? Nu, nu limba ta, ai prea mare nevoie de ea, ca să-ți bîrfești vecinii. Descoperă acoperitoarea. Nu există fund dublu. În lumea bună, asta se cheamă „a o lua între buze". Amabilul se întoarce spre mine, ca și cum aș avea harul rarisim de a risipi toate misterele. Așa că... Poftim ?

Înșfac valiza, o cîntăresc îndelung. Clătinare din cap, aproape medicală. Adresată doctorului Béru, chemat de urgență pentru consult. Acest practician de înaltă clasă execută obișnuitele gesturi apreciatoare apoi declară :

— E în pereții laterali, tipule.

CAPITOLUL „G".

Ai văzut ?

Mi-a venit de la sine afurisitul ăsta de final de capitol. M-a împroşcat din tastatură. Uite-aşa, vrrrr ! Sfîrşit de pagină. Iei altă filă. Meseria. Nu mai poţi face nimic. Înainte de a promova examenul de romancier, cînd funcţionam încă în rîndurile amatorilor, reuşeam să mă controlez. Dar în prezent, cucu ! Numai degetele îmi acţionează. Creierul, în mod ciudat, nu face decît să li se supună. Paradoxal ? Pe dracu ! Omul se leagănă în iluzii. Se crede gînditor. Cînd de fapt nu e decît pansat * (şi asta doar de bine, de rău). Din fericire, sfîrşeşte prost acest prost. Totdeauna. Obligatoriu. Total deteriorat de vîrstă, diminuat din pivniţă pînă-n pod. Abrutizat de existenţă.

Din fericire...

Auzi ? Îmi cîntăresc bine cuvîntul. Îl repet : din fericire. Ai auzit declaraţia Grasului ? „E în pereţii laterali", a afirmat el. Şi îi poţi acorda încredere. Béru e agerimea în persoană. Începe să jupoaie pielea ce acoperă cadrul rigid al valizei. Dedesubt e lemn. O placă specială, foarte tare. Vîrful *Opinel*-ului scrijeleşte peretele. Plouă cu aşchii. Lama cuţitului se înfige. Maiestatea sa apasă mînerul. Se produce o crăpătură verticală. Da, frumosule, cadrul e dublu. Între cele două apărători, se află un spaţiu foarte îngust, de abia o jumătate de centimentru. Încurajat, Tatamare se îndîrjeşte de mai mare dragul. Nefericita valiză capătă foarte repede înfăţişarea unei epave.

— Nu mişca, că iese ! avertizează geamantaşidul.

---

* Joc de cuvinte între *penser* (a gîndi) şi *panser* (a pansa), care se pronunţă identic (n. tr.).

Și nu minte. Două plăci de aur, iepurașule. De dimensiuni egale. Și una, și alta măsoară circa treizeci de centimetri pe optsprezece. Sînt grele și gravate. Foarte vechi, poți să mă crezi. Gravura e un text redactat în gotice. Latină. Degeaba încerc să-l descifrez, mobilizîndu-mi bruma de cunoștințe, totul rămîne literă (gotică) moartă. În josul fiecărui text se găsește un sigiliu alcătuit din două cruci încrucișate și un soi de semnătură, acompaniată de o cifră.

— Ai idee ce poate fi ? bolborosește Bérurier.

— Un fel de table ale legii, murmur eu, examinînd plăcile. Va trebui să le ducem mintenaș la laborator, Mărețule, pentru identificare și transcriere. Cred că am pus mîna pe ceva destul de uimitor.

— S-ar zice că-i aur, ai ? emite Cupidul, cîntărind plăcile.

— Asta și e, și nu din cel mai prost. Dar îți pot spune că valoarea documentelor nu rezidă în materiarul din care sînt făcute.

Înfășor cele două plăci într-un prosop de baie împrumutat de la *Résidence Carole*.

— Sari într-un taxi și încredințează-i-le lui Mathias, recomandîndu-i să procedeze cu cea mai mare grijă. Să cheme latiniști distinși, experți și pe cine mai vrei, dar să afle secretul acestor plăci de aur ; am să-l sun spre sfîrșitul zilei. În ce mă privește, mă car la mine acasă și mă culc. Dacă nu le horăi cîteva ceasuri, simt că mă duc pe apa sîmbetei.

Bine, foarte bine, perfect. În continuare, mă întorc la Saint-Cloud. Zadarnic ești martian, deci născut într-un loc unde poți înlocui somnul cu fum de chiștoc ; cînd te ia oboseala, aici la voi, cel mai bine e să te pui la orizontală, după ce ai cufundat încăperea într-o penumbră reconfortantă.

Mă vîr în pat, în clipa cînd mama începe să pudreze cu talc cocoșelul lui Antoinet. Viețelușul ăsta a soilit-o, ca un campion al soamnelor, vreme de douăsprezece ore încheiate, și

iată-l acum în plină formă pentru a lua viața cu asalt, de la capătul cel mai nimerit. Îi trag un goga-goga care îl face să se tăvălească de rîs, o sărut pe mama și urc în cămăruța mea de flăcău tomnatic.

În bucătărie, Régina cîntă. Ceea ce dă de înțeles fie că Paulo, instalatorul, s-a împăcat cu ea, fie că fata l-a și uitat. Cea de-a doua ipoteză părînd mai aproape de adevăr. Toată lumea uită pe toată lumea. Drăguț, nu ?

Mă strecor, gol-pușcă, între cearșafuri. Cînd ești prea obosit, somnul pe despuiatelea face cît o baie caldă. Încearcă și ai să vezi.

Apăs pe disjunctor.

Ciao !

Eminența sa, monseniorul Demption *, arhiepiscop de ici și colo și primat de altă aia, mă primește prea amabil într-un birou care putea fi acela al domnului Dassault ** într-atîta de asemenea măsură e prevăzut cu telefoane, grafice pe pereți, interfoane și mă opresc aici. Frumoasă și nobilă figură cardinalul Demption. Nicidecum genul prelatului de odinioară, cu o minge de rugby în dreptul pîntecului, față roșcovană, unsori, cafea fără frișcă strepită cu o sfîntă tărie.

Monseniorul Demption e un omuleț vioi, a cărui privire zburdă întruna în dosul ochelarilor de businessman. Are nasul ascuțit, gura subțire. Poartă un compleu griantracit (e originar din nord), cu guler preoțesc. În fond, aceeași îmbrăcăminte ca și defunctul Duplessis (nefericitul său confrate).

M-a ascultat cu atenție, ținîndu-și mîinile încrucișate, peste hîrțoagele din fața lui. I-am istorisit totul, în ordine cronologică. Totul, de la întîlnirea cu Tonin, pînă la des-

---

* Joc de cuvinte traductibil doar cu aproximație. *Redemption* înseamnă răscumpărare (răscumpărarea păcatelor omenești prin jertfa lui Christos). Iar dacă prefixul francez *re* — corespunde românescului *răs* (vezi răsplăti), omiterea lui transformă *demption* în *cumpărare* — posibilă aluzie, pentru noi, la venalitatea anumitor slujitori ai bisericii. Dar franceza se pretează și la o altă similitudine — cu verbul *dompter*, care înseamnă supunere prin forță, dresură ; un alt soi de aluzie la practicile acelorași slujitori bisericești (n. tr.).

** Industriaș și om politic francez, proprietarul uneia din cele mai importante societăți de construcție aeronautică, specializată în material militar (seria avioanelor „Mirage") (n. tr.).

coperirea celor două plăcuțe de aur. Și-a ridicat fruntea, cu un aer preocupat.

— Toate astea sînt uluitoare, domnule comisar. Ce zic superiorii dumitale ?

— Vor să întărească serviciul de securitate, pentru a o proteja pe Sanctitatea Sa, Monseniore.

— Nici eu nu văd ce altceva s-ar putea face.

— Pot să vă întreb ce impresie aveți după ce ați ascultat întreaga poveste ?

Își șterge ochelarii. Privirea i se strecoară, deodată, prin două crăpături înguste.

— Doamne, începe el — ceea ce mă flatează enorm, mai ales că vine din partea unui eminent om al bisericii (de altfel cu atît mai eminent, cu cît este cardinal). Doamne, ce să-ți răspund ? Știi prea bine că sectele mișună peste tot, că ne parodiază biserica și pretind să o suplinească. În general, nu recrutează decît sărmani iluminați inofensivi, care se dedau unei triste mascarade și profanează sfintele taine. Domnul Nostru nu trebuie să se formalizeze prea mult în legătură cu intrigile lor. De altfel, orice bună intenție e lăudabilă, iar drumurile care duc spre lumină sînt nesfîrșite. Numai că, în cazul de față, această biserică paralelă se întovărășește cu gangsterismul. Miroase de la o poștă a mașinație de-a ei și sînt grozav de neliniștit. Au fost traduse textele de pe faimoasele plăci ?

— Nu încă. Sînt de-a dreptul ermetice, și avem probleme cu găsirea specialiștilor. Știți, monseniore, poliția funcționează tot artizanal și nu dispune decît de mijloace modeste.

— Într-un cuvînt, ați pierdut urma bandei ?

— Pentru moment, da. Se întreprind cercetări pentru a da de mulatră și de numitul Pietro Formi. Îi vom descoperi, fără îndoială, mai ales pe față. Dar asta riscă să dureze puțin, și acum tocmai timpul ne lipsește. Paul al VI-lea vine mîine.

Scot ametistul și-l depun pe sugativă.

— Trei sau poate chiar patru oameni au murit din cauza acestei pietre, monseniore. Înfățișarea ei nu vă spune nimic ?

Examinează inelul, îl face să scînteieze apoi mi-l restituie.

— Nu, nimic.

— Cu atît mai rău... Acum, monseniore, aș vrea să vă vorbesc despre un proiect pe care mi-ar plăcea să-l realizez în mod oficial. Numai că, pentru asta, aș avea nevoie de concursul dumneavoastră și îndeosebi de concursul Sanctității Sale.

Cardinalul Demption se strîmbă.

— Concursul Sanctității Sale ? Ce îndrăzneală ! În sfîrșit, despre ce-i vorba ?

— Despre securitatea sa. Vă reamintesc că, înainte de a muri, unul dintre gangsteri mi-a dezvăluit că atentatul trebuie să aibă loc în cripta bisericii Sfînta Articulație a Genuflexiunii.

— Am notat, în trecere, amănuntul și m-am mirat foarte, fiindcă locul pare, dimpotrivă, cel mai puțin propice pentru un atentat, dat fiind că nu are decît o singură intrare și că e absolut gol. Dacă facem excepție de mormîntul sfintei, domnule comisar, locul e totalmente vid.

— Știu, monseniore, de acolo vin. L-am cercetat centimetru pătrat cu centimetru pătrat. Numai dale și iar dale. Asta e tot. Și totuși sînt nevoit să țin seama de declarația banditului. Mi-a făcut-o într-un moment cînd nici nu se mai gîndea că poate minți. Era pe moarte și era terorist.

— Și ?

— Conform programului privitor la vizita Sanctității Sale, Sfîntul părinte ar trebui să meargă la criptă mîine dimineață, la ora 7 fix și cu o suită foarte restrînsă, așa-i ?

— Sanctitatea Sa a hotărît astfel, domnule comisar.

— Trebuie neapărat ca orarul să se schimbe, monseniore. Și să fie modificat în secret. Vizita Papei la criptă să fie întîrziată cu o oră.

— În ce scop ?

Îmi apropii scaunul de biroul eminenței. Din instinct, cobor vocea.

— La ora 7, cum a fost prevăzut, în criptă va coborî un papă fals.

Cardinalul Demption tresare. Îți jur că-și dezlipește din fotoliu sfîntul șezut.

— Ce tot spui acolo, domnule comisar, se minunează el.

— Viața Sanctității Sale înainte de toate. Cu sau fără serviciul de securitate, nu ne putem asuma riscul de a-l lăsa să meargă la cripta aceea la ora prevăzută. Un actor va

juca rolul papei. Acceptă să înfrunte acest pericol, fiindcă e un suflet nobil și un om de mare curaj. Va fi înconjurat de ecleziaștii care trebuie să participe la ceremonie.

— Dar e cu neputință ! strigă cardinalul. Presa și televiziunea vor fi prezente în fața bisericii.

— *În fața* bsericii, dar nu *înăuntrul* ei, Monseniore. Falsul papă nu va putea fi văzut decît în scurtul interval de timp cît va ieși din mașină și va intra în edificiu. La ora 7 dimineața încă nu se luminează pe deplin. Le vom interzice tehnicienilor TV să-și aprindă proiectoarele, iar dacă e nevoie vom provoca, la momentul potrivit, o pană de curent în tot sectorul. Falsul papă e sosia lui Paul al VI-lea. În afară de asta, va purta pe cap o pălărie cu boruri largi și va fi înconjurat de prelați. Condițiile vor fi deci ideale pentru substituire. Ceremonia va avea loc. Și vom vedea dacă se întîmplă ceva urît. Oricum, fie că se întîmplă, fie că nu, Suveranul Pontif va veni, în secret, după o oră. Veți putea chiar evita să-i tulburați liniștea sufletească, găsind un motiv plauzibil pentru decalarea programului.

Se așterne o liniște adîncă.

— Îngrozitor, îngrozitor ! suspină interlocutorul meu.

— Sînt de acord. Totuși, ținînd seama de împrejurări, e nevoie să ne luăm cît mai multe precauții. Există de acum destui morți în afacerea asta, monseniore. Dacă i s-ar întîmpla ceva Sanctității Sale, nu ne-o vom ierta niciodată, nici dumneavoastră, nici eu, fiindcă din clipa cînd ați fost informat despre ceea ce se pune la cale, împărțiți răspunderea cu mine. Cred că miza merită osteneala, nu ?

El rîde galben. Mă scrutează cu interes.

— Niciodată nu vei reuși să-l faci pe un oarecare să treacă drept Sfîntul părinte, murmură el. Oricît de mult s-ar asemăna.

— Totuși am să încerc, răspund.

*

La noi, pe Marte, unde preocuparea dominantă a individului e chiștocul de țigară, avem mereu tendința să uităm de prezent, în favoarea trecutului. Fiindcă un pro-

verb din Marte-nord spune așa : că interpretînd informațiile din trecut ne putem pregăti pentru viitor.

Și știi ce-mi zbîrnîie mie în surdină, bătrîna mea crestătură ? Tot telefonul ăla primit de Régina. Vocea aceea de bărbat avertizînd că trebuie să iau seama la Papa. Deci cineva știe. Cineva care e împotriva atentatului prevăzut, dar care nu vrea să se manifeste deschis. Nu sînt bogat, dar aș da cu dragă inimă jumătate din capitalul tău ca să posed identitatea acestui nene. Cine e ? Unde stă pitit ? Cum a aflat că eu mă ocup de afacerea cu pricina ? Întrebările îmi plouă mocănește în mansardă.

Ieșind din încurcătură... pardon, de la arhiepiscopie *, mă înfund într-un bistrache, ca să telefonez la magazia centrală. Sînt noutăți despre Zoé ? Despre Formi ? Despre vechile texte gravate pe plăcile de aur ? Diversele servicii interogate îmi răspund că nu, cu un sincronism îndrăcit. Să crezi că arcașii au intrat în pauză pentru repetiții. Furios, trîntesc receptorul, sug un baby-scotch și mă duc să-l caut pe reverendul (e cazul, acum ori niciodată, să-l numesc astfel) Pinaud, la marele recuziter al sărbătorilor, fără de care filmele de epocă n-ar fi niciodată ceea ce sînt.

Cînd vrei să apreciezi schimbarea adusă de un travesti, ascultă sfatul meu : nu urmări transformarea pe parcurs. Judecă ansamblul *după* ce treaba s-a sfîrșit. Maestrul răspopirii îmi trimite un anunțiu (apostolic, e cazul și acum să o spun) : că ofițerul principal Pinaud este „în" salonul de probă și mă poftește să merg la el. Declin invitația și aștept într-un fotoliu de piele, răsfoind „El", ceea ce este cea mai bună metodă de a-ți omorî timpul ; spun numai ce gîndesc, fără să schimb un punct și o virgulă din titlul acestei reviste.

După o jumătate de ceas, recuziterul de cinema trage o draperie și anunță cu emfază și emfizem (i se dilată alveola) :

— Sanctitatea Sa Papa Paul al VI-lea.

Și Paul *v i* apare.

Halucinant. Am pus un *h* la halucinant, ca să-l fac mai sincer**: Cum ? Ce spui ? Că oricum e nevoie de unul ? Ei bine, atunci de ce te plîngi, furunculule ?

---

* Joc de cuvinte între *enchevêtré* și *archevêché*, ambii termeni cu sensurile redate în text (n. tr.).

** În limba franceză, litera *h* nu se pronunță (n. tr.).

O iau de la început : alucinant. Mai adevărat decît dacă ar fi cel adevărat. Buna Vestire dată Mariei. Merge clasantîi. Răsună ultimele acorduri ale închinării. Mai bine tiara, decît Jeanneney *. Stai, nu mișca, despre ce mai voiam să-ți delirez ? Uite că-mi vine în minte : insul doarme pe el. În șase poziții. Îți ajunge ? Nu ? Atunci treci la mine în birou, să continuăm cu capul limpede, dar văd că unii au și început să caște. Și nu trebuie să le surmenăm boabele de caviar, fiindcă dacă o facem, se desprind imediat din săculețul ventral, pungașele.

Adevărul mă obligă să mă confensez (e, pentru a treia oară, împrejurarea cea mai potrivită de a o spune) că niciodată n-am avut beatifica onoare de a mă apropia de Maiestatea sa Papa, dar am văzut postere ale ei și, pe cinstite, singura diferență dintre El și César Pinaud este scaunul Sfîntului Petru. Dacă i-ai strecura, cot la cot, într-o biserică din Lourdes, Dumnezeu ar avea de furcă pînă să-l recunoască pe alesul lui. Ar trebui să apeleze la o analiză a sîngelui. Întreaga lume ar crede că s-a produs un miracol. Și așa ceva e mai degrabă rar la Lourdes. De cînd cu razele „X", tradiția se pierde. Nu-i era de ajuns că a fost carbonizată de aparatele electrocasnice, de automobil și casa de vacanță. În zilele noastre, lumea nu mai are timp să se lase miraculată, excepție făcînd L.S.D.-ul. De-a lungul veacului, Dumnezeu se epurează. În curînd, nu va mai rămîne decît El. Unic, Dumnezeul lui ! În sfîrșit, unic. Fără urmă de maimuțăreală omenească, slavă Domnului ! Podoabele îi vor fi înlăturate întregul an **. Vom înceta să-l luăm în zeflemea***, să-I aurim aureola, să-I dăm bacșișuri și anaforniţe, să-L psalmodiem, să-L bolborosim, să-L mare-pompăm, să-L racolăm, să-L lăudăm și să-L vindem, să-L luăm în solda noastră, să-L subdivizăm. N-o să-i mai vîrîm pe gît tot soiul de asociați. N-o să-l mai mîncăm. N-o să-l mai împopoţonăm cu o Sfîntă Față, lungă cît o zi de post. Va fi Dumnezeu, pur și simplu, Dumnezeul Meu. Dumnezeu, așa cum este, despuiat de

---

* Poate o aluzie la legendara figură a papesei Jeanne, a cărei existență este azi contestată și care ar fi ocupat, într-o perioadă ea însăși controversată, tronul pontifical (n. tr.).

** Joc de cuvinte între *„châsse"* (raclă — de unde și „împodobit ca o raclă, acoperit cu podoabe") și *chasse* (vînătoare). În text, literal, „racla (vînătoarea) va fi deschisă tot anul" (n. tr.).

*** Joc de cuvinte între *brocard* (zeflemea) și *brocart* (catifea, brocart) (n. tr.).

poleiala pe care i-o lipește frica noastră atunci cînd îl chemăm în ajutor. Dumnezeu fără tîmpenia oamenilor.

Pinaud, dragă Pinaud, spune tot ! Bunicu-tău dinspre mamă nu se chema Montini ? Povestește, explică, justifică-te !

Ce spunea cardinalul Demption ? *Niciodată nu vei reuși să faci ca un oarecare să fie luat drept Sfîntul părinte ?* Se prea poate. Dar atunci inversez și eu reactoarele și te întreb : César Pinaud e chiar un oarecare ?

Face să-l vezi, de o sublimă simplitate în sutana lui de imaculată concepție, strălucind de blîndețe. Cu chipul luminat din interior. Cu sufletul în luminile ochilor. Emanînd milostenie. Cu ascenza în bandulieră. Temător în fața luxului vatican. Cu un zîmbet de sfînt părinte, laconic încremenit pe buze. Văzîndu-l astfel, iubite Gaston (Cum ? Nu te cheamă Gaston ? Ei și, care e diferența ?) te cuprinde emoția. Credința te ia ca frigul la picioare. O emoție discretă te înmoaie. Simți nevoia să te închini, să semnezi, să contrasemnezi *. Să strigi glorie Papei ! Să-l numești Prea Sfinte Părinte. Să-i săruți papucul.

— Reușită deplină, așa-i ? subliniază recuziterul.

— Totală. Îl cumpăr !

Mașinal, Pinaud al VI-lea ridică mîna și ne acordă o amabilă binecuvîntare, cu degetele împreunate, de parcă ne-ar scrie-o cu creta.

*

După cum știi, biserica Sfînta Articulație a Genuflexiunii se află la capătul străzii Marcelle Ségal, aproape de colțul pieții P. R. Courrier Duqueur **. E una dintre cele mai vechi biserici ale Parisului fiindcă, după o legendă care se pierde în timp, Cécile Sorel a fost botezată aici...

Un impotent *** serviciu de ordine barează drumul în dimineața aceasta, dimineața cu pricina, aflată în centrul atenției noastre. O mulțime — pe care un ziarist de la Uenerteef ar califica-o drept numeroasă dacă s-ar fi adu-

---

* Verbul *signer* înseamnă, deopotrivă, a închina și a iscăli (n. tr.).

** Curierul inimii (n. tr.).

*** Joc de cuvinte între *important* și *impotent*, cu pronunție oarecum asemănătoare (n. tr.).

nat să-l întîmpine pe un membru al dinastiei carolingiene — așteaptă în stradă și în reculegere, în ciuda orei matinale. Lampadarele sînt încă aprinse. O ceață moale, umedă, infinit de pariziană vătuiește contururile obiectelor. Drumul public e încărcat de mister. Angajații telemustăriei s-au amplasat în baterie. Fotoreporterii bat din picioare, ca să-și desfurnice degetele. Din imobilele înconjurătoare se aud tranzistoarele povestind ce se petrece în fața bisericii Sfînta Articulație a Genuflexiunii.

Nu se petrece nimic, dar ele o relatează în chip admirabil. De altfel, radioul exploatează cele mai mici detalii. Nu asista niciodată la o cursă ciclistă fără să ai aparatul la îndemînă, altfel vei trece pe lîngă epopee. O etapă a Turului Franței nu e frumoasă decît prin intermediul lui Blondin ori Chapatte. Doar să o privești, ar părea o prostie, e prea simplu, banal. Trebuie ca un specialist să-ți țeasă grandoarea și să drapeze cu ea evenimentul. Pulpă de alergător în aspic cu tarhon. Mai apetisant. Mai ușor de digerat. Realitatea ? O porcărie. Trăiască poeții radioreportajului sau ai radiotajului reportat.

Vasăzică așteptăm, mieroși *, cum se cuvine, ținînd seama de calitatea ilustrului personaj care va apărea.

O zi mohorîtă pune stăpînire pretutindeni. Proiectoarele teziluziunii franceze luptă cu ea prin intimidare, aruncînd mari rotocoale aurii pe trotuarul lucitor și pavajul unsuros. Mulțimea zgribulită a dimineților timpurii din Paris șoptește, înghesuindu-se. Ceea ce evocă, în mod confuz, premisele unei execuții capitale, pe stil vechi. Cînd, în negura timpului, condamnații erau purtați pe drumurile publice, pentru a fi scurtați de cap, iar cumetrele veneau să-și înmoaie batistele în sînge, ca să se excite.

Deodată un strigăt răsună în mijlocul gloatei. Exclamația care punctează totdeauna sosirea unui cortegiu îndelung așteptat : „Iată-l !“ Și un alt strigăt răspunde ca un ecou : „Drace !“ Al doilea scos de realizatorul reportajului teve. Fiindcă, dintr-un foc, dintr-unul singur, proiectoarele i s-au stins.

---

* În franceză, *avec onction* (ceea ce înseamnă și „miruiți“) (n. tr.).

CAPITOLUL „H“

Trei motocicliști așezați în formă de săgeată. Apoi o D.S. anonimă, plină de oficiali. În spate, marea Mercédès papală, cu fanionul Sfîntului Scaun. Și, după imensa limuzină (o Daimler-Benz 280 SE 3,5 l), o caravană de mașini negre.

Automobilul Sanctității Sale frînează în fața bisericii Sfînta Articulație a Genuflexiunii. Canonicul bisericii, flancat de *curton's boys*, coboară treptele pentru a-l întîmpina pe ilustrissimo vizitator. Portiera se deschide. O siluetă albă, subțire, fragilă se extirpează din tăblărie și aruncă împrejur cîteva binecuvîntări solide. O spaniolă cumsecade, care a ieșit să cumpere cornuri pentru stăpînii ei, izbucnește în hohote de plîns. Un israelit strigă : „Trăiască Papa !“ Un muncitor arab întreabă : „Cine e baba asta în alb ?“ Niște catolici aplaudă. Niște apostolici îngenunchează. Niște atei se închină la nimereală, pentru eventualitatea că și-ar fi greșit drumul în viață. Pe scurt, e un entuziasm monstru, fiule. Se petrece un lucru mare, generos, nobil. Aproape la fel de impresionant ca atunci cînd generalul de Gaulle își făcea turneul cu Marseillaise. Sau, cum zice un tip tare : „Te simți mic, domnule !“ Fiorii îți alunecă de-a lungul spinării, asemeni picăturilor de apă pe stalactite.

Ah, Pinaud ! Nu te-am premoniționat * eu ieri, la spital, pe cînd te plecai peste patul meu ? Atunci te-am VĂZUT papă. Scump, scump copil bătrîn al nu mai puțin sfintei biserici creștine ! Misiunea te transfigurează. Sutana strălucitoare te luminează. Curajul te înnobilează. Ai

* Cuvînt pe care l-am meșterit pornind de la premoniție, sper că ai înțeles ? (n. a.).

să vezi, Pinuche, că în această clipă de excepție vei da apă la șoareci, negreșit.

Ce gest liniștitor al mîinii drepte, dragule ! Electrizează mulțimea. Salută. Binecuvînează. Pleacă tărtăcuțele, aprinde inimile, întețește credința șovăielnică, îi întărește pe cei slabi, propovăduiește marile principii. Frumos, foarte frumos. Floare de colț. Iată termenul pe care îl căutam — floare de colț. O clipă de omenie.

Cred și eu că, odinioară, César a fost copil de cor ; totuși, de aici pînă la practicarea exercițiilor papale e o diferență, nu ? Îți bagă marfa pe gît, ca și cum ar face pe Papa în fiecare zi lăsată de la Dumnezeu. „Papotează" în chip magnific, cu mișcări sigure, cu mersul liniștit. Este pontif și suveran totodată.

Suveran pontif.

Cortegiul intră în biserică. Se ține o rugăciune în fața altarului principal. O dușcă de orații în latină, trasă la botul calului. După care coborîm în criptă.

Clipa e solemnă. Ambianța impresionantă. Presa n-a fost deloc admisă, fiindcă e vorba de un ceva ultraprivat. Care se petrece între Papă și sfîntă. Cîțiva clerici. Și cu mine.

Emoționant.

Da, în ciuda aspectului artificial al ceremoniei. În ciuda lui Pinaud sau mai bine zis din cauza lui.

Cardinalul Demption este și el aici, printre cei cîțiva privilegiați. Schimbăm o privire. Îmi acordă un fel de zîmbet în chip de compliment. Ah, vasăzică nu poți face pe un oarecare să treacă drept Sfîntul părinte, așa e ?

Ei bine, amice, eu am încercat. Și îți garantez un lucru : se poate !

Se poate pînă într-atîta, încît *eu însumi*, regizorul acestei comedii, *mă las prins în cursă*. Asta nu înseamnă, în felul lui, un soi de miracol ? Doar în felul lui ? Poftim ? Emoția care mă cuprinde cu ardoare, elanul spre nesfîrșirile cerești, credința care izbucnește brusc în mine, certitudinea că îmi voi duce la bun sfîrșit misiunea sacră, toate astea nu înseamnă, oare, miracol în toată puterea cuvîntului ? Dacă spui nu, ești un dobitoc, așa că dă fuga și joacă zaruri sub plapumă.

Trebuie, totuși, să-ți înfățișez scena. Sau cina *. Mormîntul preafericitei Maria Puntejos — o simplă piatră. Patru sfeșnice în colțuri. Seminariști cu torțe formează un semicerc. Impresionant, ai ? „Papa" beneficiază de un scăunel de rugăciune așezat la picioarele mormîntului.

Se lasă o tăcere adîncă. Ceremonia are ca scop o meditație din partea Subteranului Pontif. Acesta a venit să se unească în gînd cu preafericita. O comuniune mentală, ce mai la deal, la vale. Procesul în materie de sanctificare a Mariei Puntejos (care era, de origine, din Martinica, nu uita) a fost judecat. Cele mai înalte autorități ale bisericii au recunoscut dreptul ei la calendar, la aureola fosforescentă și toate celelalte. Acum trebuie doar să se mai concentreze Papa.

Iar Pinuche, poți conta pe el, își face admirabil meseria de mare gînditor. Nu i se poate reproșa nimic. Rodinizează ** de mama focului, avortonul. Prestație cerebrală de prima calitate. Se preface cu atîta convingere, încît o să-și dezmembreze meningea. Rămîne la datorie o jumătate de oră. Trebuie, nu ? Așa a fost prevăzut în programul vizitei. Sfîntul său dovlecel e nevoit să se gîndească treizeci de minute fără întrerupere. Te-ar putea dărîma o asemenea chestie pe unul ca tine, care numești „a gîndi" căutarea în memorie a unui număr de telefon. Dar am să-ți obiectez că tu nu ești papă, din fericire pentru mama voastră, biserica. La noi, pe Marte, unde religia este un muc de țigară înmuiat în ulei, sîntem mereu impresionați de performanțele gînditorilor pămînteni. Mai cu seamă ale celor profesioniști. Pînă și un gînditor din divizia C ne uluiește, așa încît îți dai seama că supradotații ajung să ne ia piuitul.

Acum hai să te informez cu privire la poziția mea. M-am oprit pe scara de acces la criptă. Vedere unică asupra locului în ansamblu. Pe care îl domin. Și, în plus, barez singura cale de evacuare. Nu cumva moralul mi-a ajuns prea repede la pămînt ? Fiindcă, la urma urmei, ce îl poate amenința pe pater în acest loc auster ? E înconjurat numai de

---

* Cea de taină, desigur. Dar și un joc de cuvinte între scène și cène (n. tr.).

** Marele sculptor Auguste Rodin (maestrul, la Paris, al lui Brâncuși), a creat, printre altele, și o celebră statuie intitulată „Gînditorul" (n. tr.).

ecleziastici aleşi după tabernacol. Peste tot veghează forţele poliţieneşti...

Şi atunci ? Poftim ?

Nu crezi că bietul Ovide mi-a aruncat din zbor chestia asta ca să cîştige timp ? Sau poate şi începuse să delireze ? Înnebunit de hemoragia aceea de nestăvilit, trebuie că amesteca totul... Nu ştiu. Fapt e că nu pricep în ce fel s-ar putea proceda la agresarea Papei. Doar dacă vreuna dintre personalităţile prezente ar scoate brusc un parabellum de sub sutană... Pînă una alta, petrecerea meditativă continuă. Înghesuită pe scăunelul ei de rugăciune, Sanctitatea Mea nu face nici o mişcare. Ochii urduroşi ai lui Pinuche rătăcesc peste mormîntul lui madam-cutare Maria Puntejos, ale cărei fapte sînt încă vii în memoria tuturor. Îţi reamintesc că a fost femeie la toate în parohia Sfînta Articulaţie a Genuflexiunii şi vechea ei stăpînă, marchiza de Rupenpaişpe trăieşte încă. De altfel n-a declarat ea, de curînd, unui ziarist care o intervieva în legătură cu fosta ei servitoare : „Dacă aş fi ştiut că într-o bună zi Marie va ajunge sfîntă, i-aş fi dat voie să folosească baia mea o dată pe lună şi poate i-aş fi mărit şi salariul“ ?

Deci Pinaud meditează.

Au trecut douăzeci de minute de cînd îşi joacă rolul de August-Prostul... Pardon : augustul rol, cu îndemînarea menţionată ceva mai sus şi la stînga, îndată ce ai întors pagina.

Şi nu se petrece nimic.

Din pricina hecatombei de azi-noapte ? Societatea secretă a trebuit să renunţe, din lipsă de efective ? Oricum, a primit o lovitură serioasă : două dintre principalele ei „gărzi elveţiene“ doborîte, o a treia pusă sub urmărire, numita Zoé Robinsoncru fugită — nu prea mai au pe cine scoate la defilare. Şi dacă aşa stau lucrurile, aceşti amărîţi de apostoli, în loc să-şi pună proiectul în... execuţie, se străduiesc mai degrabă s-o şteargă în străinătate.

Afară, mulţimea continuă să se îngroaşe, prefăcîndu-se într-o adevărată turmă. Ceea ce e totuna cu a zice că se pune pe behăit. Pe tine, care eşti un reacţionar, te face praf vederea acestui elan de curiozitate ferventă, nu, Duchenock * ? Fii liniştit, Spiritualitatea nu se pierde Numai că, viaţa schimbîndu-se, a devenit o ocupaţie din timpul

* În argou, *chnoque* = imbecil (n. tr.).

liber, te prinzi ? Așa că deocamdată credincioșii nu mai sînt ce erau. Își aranjează altfel confortul spiritual. Dar, din temelii, nu s-a schimbat nimic.

Treizeci de minute.

Cardinalul de manevră se ridică și vine să-și valorifice artrita în fața falsului sfînt părinte, ca să-i atragă atenția că timpul de reculegere a trecut. Pinuche pare că nu se îndură să mai plece. Îi place rolul ăsta, îl iubește precum o pisică bătrînă perna ei de puf. *Pinaud Papă*. Un titlu bun pentru Escarpit. I-l dăruiesc. Va trebui să pun mîna pe cîteva fotografii de presă, în amintirea acestui moment rarissimo-excepționalo-extraordinar.

The end of the ceremonie.

Sanctitatea Sa e purtată înapoi pe scară. Pare al naibii de gînditor big chief-ul bisericii catolice. Peste măsură de ceresc. Aerian aproape. Trece pe lîngă mine, cu ochii pe jumătate închiși, ca o ploșniță de sacristie întorcîndu-se de la un parastas. Atins pînă în adîncuri de grația divină, Hodorogul. Nu vezi că e ca actorul care l-a jucat pe Napoleon și care, întors la viața de zi cu zi, continuă să se ia drept învingătorul de la Austerlitz ? Să ți-o cureți de coajă și să ți-o pui la murat, nu alta !

În trecere, cardinalul Demption îmi aruncă, din vîrful buzelor :

— Iată o mascaradă de-a dreptul inutilă, așa-i ?

Roșesc. Ce-i pot răspunde ?

Nimic.

Mai întîi, fiindcă a apucat să treacă. Pe urmă, fiindcă are dreptate. Am dat peste cap întregul protocol, pentru nimic. Dacă Félicie a mea ar ști că mi-am permis să intervin în activitățile Sfîntului părinte, și-ar petrece tot restul vieții rostind rugăciuni pentru a încerca să-mi redobîndească mîntuirea veșnică și permanentă.

Cripta se golește. Sînt singur. Mă apropii de mormîntul preafericitei Maria Puntejos. O simplă piatră, grosolană și glacială. Cele patru lumînări continuă să-și facă datoria. Flăcările lor fumegoase pîlpîie abia simțit în aerul înghețat, dar neclintit al criptei. Acum, cînd seminariștii cu torțe au plecat, obscuritatea a pus din nou stăpînire pretutindeni. O angoasă ușoară mă cuprinde. Ciudat, păi nu ? Acum, cînd „papa" s-a dus, am senzația că se va întîmpla ceva. E faimosul meu instinct de caraliu.

Dar nu se petrece nimic... Ar trebui ŝ-o întind. Rămîn însă.

De ce ? Nici tu n-ai idee ? Ce chestie !

Un zgomot de paşi pe scara mucezită. E un canonic-asistent. Cel care îl escorta mai adineauri pe paroh, cînd acesta a ieşit în întîmpinarea papei. Un băietan înalt, stil fotbalist, care trebuie să conducă patronajul şi să organizeze taberele de vacanţă pentru puştii din cartier.

— Ce faceţi aici, domnule ? întrebă, surprins.

— Poliţia. Aparţin serviciului de securitate.

— A, aşa...

Nu are un aer prea încîntat. S-au dus vremurile cînd preoţimea şi curcanii mergeau mînă-n mînă, amestecînd cu tandreţe sfeştocul şi bastoanele de cauciuc. În zilele noastre, preotul a dat înapoi. Adică a intrat în rîndurile poporului.

— Vreţi să mai rămîneţi ? întreabă el, cu tonul unei gazde care le spune invitaţilor : „Locuiţi departe şi vă treziţi devreme, n-aş vrea să vă mai reţin, deşi îmi face mare plăcere compania voastră“ (de geniu).

— Nu, părinte, plec. Dar de ce întrebaţi ?

— Fiindcă trebuie să sting luminările.

— Stingeţi-le, stingeţi-le.

Se îmbună, dintr-o dată.

— Emoţionantă ceremonie, aşa-i ? zice, suflînd în lumînări.

— Foarte emoţionantă.

— Nu-mi-l închipuiam pe Sfîntul părinte aşa, adaugă, parcă vorbindu-şi lui însuşi.

— A, nu ?

— Sincer să fiu, mi s-a părut foarte puţintel la statură.

— Ce vreţi, nu mai are strălucirea lucrurilor noi...

Mai e doar o lumînare. Şi suflatul nu-i jucărie. Abatele suflă. Se zăreşte atunci numai licărirea cenuşie a luminii dinspre scară. Mă întorc să văd dacă preotul mă urmează. Sînt surprins (şi nu sur, prins — cum faci tu prostia să-mi sufli) să-l găsesc nemişcat, cu spatele spre ieşire.

— Aşa, vasăzică ! şopteşte.

Mă apropii de el.

— Ce se întîmplă ?

— Priviţi !

Îmi arată scăunelul de rugăciune ocupat puțin mai devreme de Pinaud.

— Mă întreb de unde poate veni raza aceea, acolo, pe scaun ?

Într-adevăr, un disc luminos foarte palid, alb, nesigur se află în mijlocul pernei de catifea roșie... Celebrul San-Antonio își întinde mîna deasupra cercului. Umbra faimoasei sale drepte cade peste perna de pe scaun. Deci raza vine dinspre plafonul boltit. Fără alte formalități, iată-mă cocoțat pe scaunul de rugăciune. Cam prea de tînăr.

— Spuneți, părinte, vă puteți face nițel mîinile scară ?

Altceva nici nu-și dorește. Are mușchi abatele, de să mai dea și la alții. Mă înalță ca pe un steag de-al Sfintei Ioana d'Arc. Ce mai pumn ! Flăcăul ăsta trebuia să se facă purtător de lectică la Sfîntul Petru din Roma. După cum se știe, sfinții de acolo sînt arborați ca drapelele. Nu contează cu ce prilej, caravana trece, Dumnezeu știe el să-și recunoască oamenii.

Iată-mă la nivelul bolții igrasioase. Îmi plimb dosul palmei la cîțiva centimetri de pietre. Raza apare. Dintr-o gaură largă cît o monedă de un franc. Îmi pun în funcțiune stiloul-lampă-de-buzunar. Văzută de aproape, gaura are pereții foarte drepți și netezi. A fost sfredelită la îmbinarea a două dale, ceea ce a ușurat sarcina burghiului. Nimic mai simplu decît să lucrezi în cripta asta fără să te deranjeze nimeni. A fost de ajuns ca „meșterul" să se lase, într-o seară, închis în biserică. A avut toată noaptea la dispoziție pentru a-și duce la bun sfîrșit mica însărcinare.

Numai că, iată : ce anume reprezintă această misiune ?

— Ați găsit ceva ? întreabă abatele.

— Da. Ce se află deasupra mormîntului, părinte ?

— Partea din spate a locului unde stă corul. Așa cred, răspunde tovarășul meu, după o scurtă apreciere.

— Hai să vedem.

— Ce credeți despre asta ? murmură el, în timp ce ieșim la suprafață.

— Deocamdată, nimic.

Ușile bisericii sînt larg deschise. Cîțiva clerici continuă să stea la palavre cu edilii din arondisment. Mul-

ţimea se împrăştie alene. Trecem prin traveea principală, pînă la cor.

Înconjurăm altarul. Ia te uită, pentru prima oară sînt dus la altar de un abate ! Între altar şi zidul bisericii există un spaţiu semicircular a cărui rază nu e mai mare de patru metri. Şi în spaţiul acesta — nimic... Vidul. Dezamăgire a uimitorului comisar San-Antonio. Ce se aştepta oare să găsească ?

— Sînteţi foarte sigur că ne aflăm la verticala scăunelului de rugăciune, părinte ?

— Aproape sigur.

Îngenunchez pe dalele îngheţate. Poziţia pocăirii, a implorării, a raşchetării parchetului şi a căutării-nasturelui-de-la-guler, nătărăule.

— Ce căutaţi ?

— O gaură, părinte. Şi iat-o...

Îmi aşez mîna deasupra ei. Am impresia că am prins reflexul unei a doua raze ; dar e dificil de zărit, fiindcă înapoia corului e multă lumină, şi încă o lumină multicoloră, din cauza vitraliilor. Ridic privirea. Undeva, foarte sus, se află un plafon de lemn.

— Pe unde se poate urca pe acoperiş ?

— Veniţi.

Acuma, băiete, trag nădejde să nu fii cardiac. O scăriţă spiralată, cu trepte strîmte de piatră, cu marginea tocită, înclinate, periculoase. Şi ştii că abatele ăsta e un tip clasa-ntîi ? Alţii ar fi insistat să li se spună totul, ori ar fi vrut să fie lăsaţi în pace. El se mulţumeşte să urce, cu pas de om de la munte. Are suflu băiatul. Primul în coardă. Ce sprinteneală ! Îl urmez cum pot. Numai că la noi, pe Marte, unde muntele cel mai înalt măsoară abia 20 de chiştoace, nu sîntem supraantrenaţi pentru escaladé.

La început, număr treptele. Dar la a o sută optzecea, istovit, arunc peste bord matematica, pentru a rămîne stăpîn absolut peste oxigenul propriu. Cea mai fatală, în asemenea ascensiuni, este latura tirbuşonică a lucrurilor. Te căpiază. Îţi trage un filet pe creier.

— Ajungem imediat, mă încurajează abatele, căruia zgomotul respiraţiei mele îi e revelator. — Împinge o uşă joasă : Aplecaţi-vă să nu vă loviţi.

Mă supun. Ce mai privelişte, ce întindere, Dumnezeule ! Nu e cazul să ai agorafobie, dacă vrei să vizitezi mansarda asta pustie, scufundată în penumbră.

— S-ar zice că pute a tutun, aşa e ? remarcă preotul.

Această observaţie olfactivă declanşează în mine un mecanism sticleţistic dat dracului (deşi mă aflu într-un loc sfînt). Apuc braţul preotului.

— Binişor, părinte, îi şoptesc. Poate nu sîntem singuri. Există şi alte ieşiri ?

Face semn din cap că nu (ţi-aş putea spune că îşi clatină capul, însă dată fiind condiţia lui, nu mi se pare convenabil*).

— Rămîneţi în spatele uşii şi nu lăsaţi pe nimeni să iasă, de acord ?

O nouă clătinare a capului. E drăgălaş cît cuprinde, fustangiul ăsta... Pardon, purtătorul de fustă. Merită să cîştige sfînta treime în ordinea sosirii**. Viteazul tău San-Antonio îl extirpează din ascunzătoare pe amicul lui, Glonţaru, îi ridică piedica şi păşeşte în imensitate. Scîndurile planşeului îmi scîrţîie sub paşi. Un miros înecăcios, de praf adunat mormane de-a lungul secolelor, te strînge de gît. Acum, dacă vrei să înţelegi cele ce urmează, trebuie să-ţi spun că acoperişul bisericii e susţinut de stîlpi enormi din lemn. Care sînt trunchiuri de stejar fasonate grosolan. O adevărată pădurice. Într-un colţ, se ridică o grămadă de plăci de ardezie destinate să le înlocuiască pe cele distruse de intemperii. Nu departe de grămada cu pricina e aşezat pe jos un instrument nichelat. De mărimea unei maşini de spălat vase. Din el iese un cablu electric care şerpuieşte prin tot podul şi se pierde în capătul opus al clădirii. Probabil că trece, printr-o gaură, spre vreo priză situată în nava bisericii. Un indicator luminos, albastru, luceşte pe o latură a maşinăriei.

Curios şi intimidat, mă apropii, oarecum de parcă ar fi vorba de o farfurie zburătoare abandonată la noi în grădină. Un uşor zumzăit iese din „chestie" (în engleză, the thing). Un zgomot ca de maşină electrică de scris, cu motorul în funcţiune. Observ nişte cadrane... cîteva ma-

---

* Joc de cuvinte între *cap* şi *conducător, şef* (n. tr.).

** *Tiercé* este şi denumirea unui pariu la cursele de cai, care constă în a indica ordinea sosiri la potou a primilor trei clasaţi (n. tr.).

nete... Mașina dispune de patru picioare, ce sînt înșurubate în planșeu. Și îmi dau seama, bătrîna mea gulie, de o șmecherie nostimă ; și asta din cauza întunericului. Închipuie-ți că o rază luminoasă iese de sub aparat. Trecînd printr-o gaură practicată în plafon. Să fie o rază mortală ? De o asemenea putere încît ajunge pînă în criptă, prin cele două orificii riguros aliniate ? Și după ce a străbătut toată înălțimea bisericii ?

Nu îndrăznesc să ating obiectul. Și totuși trebuie să intervin, fiindcă peste cîteva minute *va sosi adevăratul Papă*. În principiu, n-ar trebui să fie periculos, fiindcă părintele Pinuche a plecat nevăzut (cum zice Béru, în loc de „nevătămat"). Dacă nu cumva... Un fior mă... Dar ți-am servit mai înainte povestea cu fiorul. Stai, nu te strofoca, îți ofer de data asta un bulgăre de gheață pe șira spinării, ceea ce e la fel de eficient, de acord ? Atunci un bulgăre de gheață îmi alunecă...

Și știi ce fac ? Dau peste o scrisoare de dragoste, rătăcită în buzunarul interior din dreapta, în compania carnetului meu de cecuri. Care dintre cele două e mai bine aprovizionat ? Hai să vedem. În răvaș, fata îmi relatează cum că nu reușește să uite figura cu *ceața fantomă* pe care am practicat-o amîndoi miercurea trecută, nici *escapada sălbatică, tragerea în frigare, săritura caprei negre, torentul nebun, lustra cu pandantive, alternativa continuă, dezmățul întăritor, scripetele nebunatic* și *racheta duminicală la domiciliu*... O amazoană drăguță. Blondă. Cu sînii foarte bine și cu...

Dar ce m-am apucat să spun ! Parcă despre asta e vorba acuma ! Despăturesc misiva și strecor hîrtia pe sub raza de lumină, pentru a o intercepta. Mă așteptam la o vîlvătaie bruscă. Sau măcar arsură, acolo ! Ce mai fîs ! Hîrtia rămîne intactă. Nici măcar cerneala textului nu se decolorează.

Liniștit, pun la loc scrisoarea. Și atunci se întîmplă o chestie. Un obiect începe să se rostogolească pe planșeu. Nu-i vine greu s-o facă, fiindcă e rotund. A țîșnit de după un stîlp și vine drept spre mine. Fiindcă e puțin probabil să fie vorba de o minge de base-ball, nu încerc deloc să o prind, ci mă arunc dintr-un salt în spatele plăcilor de ardezie. Doar mă cunoști — glumele de felul ăsta mă iau rareori pe nepregătite.

Sărman prieten, ce dreptate am avut să-mi pun căr-niţa la adăpost ! Ca şi cum asta aşteptau, clopotele bise-ricii se pornesc să bălăngăne. Şi, prin zarva lor :

Vrrrraoumzzzzzzimchplaofffffff !

Şi trec peste amănunte.

Ecoul podului amplifică detunătura. Geamurile celor cîteva lucarne se travestesc în praf şi pulbere. Ţăndări de nu-ştiu-ce zboară, vîjîie pe deasupra mea, fluierîn-du-mi pe la urechi (şi prin alte părţi, numai că acelea nu au timpane). Aparatul misterios a explodat. N-au mai ră-mas din el decît o fumăraie roşie şi o mînă de fierotenii răsucite. Ba, să nu uit : şi cele patru picioare înşuruba'e, derizoriu, în planşeu.

San-Antonio se ridică şi se năpusteşte. Cu atît mai vîr-tos, cu cît aude un tărăboi dinspre uşiţă. Şi o pocnitură. Ca un pîrţ de prinţesă suedeză, în comparaţie cu bubuiala pe care tocmai am înfăţişat-o. O exclamaţie furioasă o punctează ; aparţinînd prietenului meu preotul.

— Fără d-astea ! vociferează abăţosul. Ia uite la el ! Ei, las' că te-aranjez eu, fecior de c... !

S-au mai schimbat lucrurile, de pe vremea lui Bos-suet*), aşa-i ?

Urmează o lovitură înfundată. Apoi un nou strigăt. Şi un zgomot de rostogolire. Care nu se mai termină..

La apariţia mea, abatele se ţine de un braţ. Sutana îi e sfîşiată acolo, şi un firicel de sînge îi curge pe poalele imaculate.

— Repede, e pe scară ! îmi zice. I-am ars un bom-beu în castaniete.

Mă prăbuşesc în pîlnia scării, cu viteza a V-a. În faţa mea, cascada individului, avalanşa de carne şi oase con-tinuă. Îţi dai seama că artificierul va avea, la sosire, ceva cucuie, vînătăi şi jolituri licenţioase. Zbor pe urmele lui, cît pot de repede, sprijinindu-mă de pereţii circulari, pen-tru a-mi păstra echilibrul. Şi drăcuşorul ăsta (mă aflu într-o biserică, nu uita) de scară, nu se mai sfîrşeşte odată !

Ba da.

Terminus.

Ceea ce descopăr la capătul treptelor nu e comestibil nici măcar pentru un antropofag subalimentat. Pietro

---

* Prelat, orator şi scriitor din secolul al XVIII-lea, autor al unor rugăciuni şi oraţii funebre vestite în epocă şi mare apărător al catolicismului (n. tr.).

Formi are craniul zdrobit ca de o lovitură de topor.. Şi nu mai e deloc formi-formidabil, amărîtul. Micul Iisus l-a făcut să plătească îndesat lovitura de baston cu care mi-a compostat crăticioara la Lipp. Nu vreau să-ţi stric pofta de mîncare — dar creierul îi zace pe penultima treaptă. Mai e nevoie să adaug, după furnizarea acestui detaliu, că insul e mort de-a binelea ?

— Aţi pus mîna pe el ? întreabă viteazul abate, care tocmai ia ultima turnantă a scării.

— Da, zic, însă vi-l dăruiesc. Îi veţi fi mai folositor decît mine.

Şi îi arăt cadavrul.

— Doamne, face bietul băiat, eu l-am...

— Ce idee, părinte ! Singur şi-a pus capăt zilelor. Vasăzică, el ne grenadizează, ne pistoleşte — şi dumneavoastră faceţi un complex de vinovăţie pentru o amărîtă de piedică ! Doamne fereşte ! Păi ştiţi că infamul ăsta, cu mîinile mînjite de sînge pînă la coate, cum zice un colaborator de-al meu, voia să-i ia viaţa Sfîntului părinte ?

Golesc buzunarele defunctului. Nimic interesant, nici un act, numai arme. Trusa lui de lucru, cum s-ar zice.

— Să ascundem cadavrul pe trepte pentru o oră, hotărăsc eu, fiindcă adevăratul Papă nu va întîrzia să vină, incognito, şi ar fi nepotrivit să-i tulburăm reculegerea.

— Adevăratul... Papă ?

Îi explic totul în cîteva cuvinte.

— Mergeţi să vă pansaţi, părinte şi prietene. Îmi pare foarte bine că v-am cunoscut ; fără ajutorul dumneavoastră, s-ar fi putut petrece lucruri nefaste. Iată cartea mea de vizită. Spuneţi autorităţilor că voi întocmi un raport cu privire la atentat. Eu trebuie s-o şterg, sînt în criză de timp.

Totul e liniştit în biserică ; dangătul clopotelor a acoperit zgomotul exploziei. Am ajuns aproape de uşa laterală, cînd îmi vine o idee.

— Alo, părinte, îmi puteţi împrumuta o sutană ?

Om de acţiune, ca întotdeauna, el mă duce la vestiar.

CAPITOLUL „I“

Acum, deoarece, cu excepția vecinului tău din stînga și a vecinului din dreapta, nu există ființă mai mărginită decît tine, te întrebi, bătrîne păpălău, de ce mă travestesc în preot ? Fiind deosebit de răbdător — dovadă că am hotărît să mă adresez ție —, am să-ți explic toate dedesubturile. În marele său creier cu două carburatoare, San-Antonio își face următoarea socoteală, două-puncte-nu e - nevoie - să - deschid - ghilimele - marfa - e - pentru-consum - imediat : ca să pună la cale o asemenea lovitură, Formi n-a venit singur. Fatalmente, pricepi ? Fatalmente, zic, un complice îl așteaptă pe o stradă alăturată, la volanul unei hodoroage gata să-și ia zborul. Îți imaginezi altfel lucrurile ? Nu ? M-aș fi mirat să fii în stare.

Deci, pentru mine, jocul constă în a pune laba de urgență pe rabla care staționează în apropierea bisericii. Desigur, mașini sînt cu duiumul, dar nu poate exista un maldăr cu șoferul la volan (și la pîndă). E, așadar, rîndul flerului uimitor al comisarului să intre în scenă, pentru a identifica the car și the man cu pricina. Sutana ? Viclenie inocentă, ca să pot circula în jurul bisericii fără a atrage atenția driver-ului atent. În primul rînd, cred că e cazul să utilizez mica ușă laterală ; deoarece Pietro Formi nu-și imagina, sper, ca după îndeplinirea misiunii să mai poată avea la dispoziție ieșirea principală și covorul roșu, pe deasupra.

Și iată-mă out.

Se apropie amiaza. Cerul mohorît, foarte parizian, are ici-colo spărturi promițătoare. Ușa anexă dă spre o străduță cu pavajul stricat, puțind a pește, fiindcă din spatele unei mari pescării a cartierului se scot aici pubelele

pline cu resturi. Un cap de ton, încununînd o piramidă de gunoaie rău mirositoare, îmi urmăreşte, cu ochi rătăciţi, apropierea. Jules Renard a scris că un singur peşte stricat dezonorează întreaga mare. Ce bine le zicea maestrul ! Nimic nu e mai deprimant decît mareea întîrziată. Deşi omul îşi are originea în ocean, adevărata lui hrană rămîn cartofii.

Un băieţel murdar joacă şotron cu o fetiţă slinoasă. Pisici în căutare de mese pe gratis vizitează, cu un aer circumspect, pubelele ce le sînt oferite. Viaţa de toate zilele, iat-o, paşnică, plină de zgomote familiare, de mirosuri grele şi obiceiuri statornice. Strada e cu sens unic (în felul ei). O camionetă frigorifică, aparţinînd magazinului de peşte, o blochează în întregime. Presupusul complice nu poate aştepta aici, fiindcă, în caz de nasulie, ar fi prins ca într-o capcană.

Înaintez pe străduţa îngustă, pînă la artera care trece prin spatele bisericii. Formi şi omul lui n-au putut poposi nici pe Marcelle Ségal, din pricina serviciului de ordine. Deci trebuie să fi tras pe cealaltă stradă, deşi aceasta e cea mai depărtată. Fiindcă, la urma urmei, ce riscau negativii ăştia ? Cine ar fi putut detecta raza misterioasă ? Şi, de fapt, ce reprezintă ea ?

Ies într-o stradă comercială, populată, înecată într-un val de maşini de toate soiurile. Staţionarea e interzisă. Am nimerit-o ! Vitrinele negustorilor de trufandale alternează cu acelea ale măcelarilor. Pretutindeni e o forfotă îndrăcită.

— Ce mama d., îmi zic politicos (am ieşit de curînd din biserică şi mi-a mai rămas ceva de acolo), e imposibil ca un automobil să rămînă pe loc mai mult de douăsprezece secunde în acest talmeş-balmeş, fără să năvălească peste el jandarmeria călare, fluturîndu-şi carnetele de amenzi.

Fac cale-ntoarsă. Perplex. Inima îmi fîlfîie de-mi plezneşte creierul. M-a cuprins frenezia, pricepi. Mă simt în transă Antena mi s-a desfăşurat pe toată lungimea ei. Vibrează în bătaia vîntului. Aruncă semnale de alarmă în aerul împuţit. Sînt o baterie supraîncărcată. Acumulatorii îmi dau pe dinafară. Trebuie să trag lozul norocos. Să acţionez. Să descopăr. Miroase a urme proaspete, în ciuda peştelui şi a legumelor în catalepsie. Foarte aproape, foarte undeva pe-aici, cineva aşteaptă întoarcerea lui Pietro Formi. Automat. Auto mat. Auto...

Ţi s-a întîmplat vreodată să scoţi un muget interior, măi, băşică poroasă ? Să urli la lună înlăuntrul tău ? Dacă da, îţi poţi da seama ce se petrece în mine. Doar ca urmare a cuvîntului *automat*.

Am avut un lapsus în timp ce-l repetam.

M-am gîndit la „motomat".

Moto.

Priceput ?

Fiindcă, într-adevăr, în epoca noastră cu străzi supraaglomerate, singurul mod de a te deplasa ceva mai repede este să circuli cu o motocicletă. Or, am văzut o motocicletă pe străduţă. Staţiona sub un portic, aproape de pescărie. Strălucitoare. Roşie şi nichelată. Un bolid de toată frumuseţea, rezemat în coadă. O iau la fugă într-acolo. Păcănitoarea e la locul ei, cu botul spre stradă, lîngă un morman de lăzi goale, pe care îşi fac de lucru cîteva muşte întîrziate.

Şi nu e singură motocicleta asta, camarade. La cîţiva metri mai în spate, într-un cotlon întunecos, aşteaptă o siluetă. Înţolită în piele neagră. Purtînd pe cap o cască în formă de coif. Adevărat robot. Casca se prelungeşte printr-o vizieră din plexiglas albastru închis, care coboară pînă la bărbie. Voi ăştia, pămîntenii, văzînd o asemenea figură, vă spuneţi prosteşte : „Ia te uită ! Un marţian !" Numai că la mine, pe Marte, unde echipamentul sportiv e reprezentat de chiştocul cu vîrf smotocit, la vederea unui astfel de personaj lumea exclamă : „Ia te uită ! Un pămîntean !" Aşa e viaţa intersiderală : intersiderantă. O singură certitudine absolută mă pătrunde (prin toate căile de acces) : sînt pe drumul cel bun. Trebuie ca fuga-fuguţa — şi îmi cîntăresc cuvintele — să-l neutralizez pe pîndar. Acţionează, San-A ! Repede, curat şi eficient. Fără nici o zbîrcă. N-ai dreptul să laşi să se rupă şi această za.

Splendidă imagine, aşa-i ? „Zaua". Adică lanţul, ei, da. Mă întreb unde le găsesc eu pe toate astea...

Să sari pe nepusă masă în cîrca unui individ ? Toţi curcanii din lume pot să o confirme : nu există ceva mai delicat. O mişcare greşită, o ezitare — şi s-a dus puiul cu aţa. Intru sub portic, cu paşi fireşti. Omul de piele nu reacţionează.

Nu imediat.

Fiindcă nici n-am parcurs doi metri și uite-l că se repede s-o întindă.

M-a recunoscut. Pricepi, scuipat de ftizic ? *Re-cu-nos-cut.* Și un lucru e limpede : nu-i recunoști decît pe aceia pe care i-ai mai văzut. Și care, în principiu, te-au idem și ei. Noroc că aveam zornăitoarea în mînă. Motociclistul n-are timp să treacă de mine. Ochiul negru al lui Carmen e ațintit, plin de cruzime, asupra lui.

— Hopa sus labele sau te rad ! îi strig. Și adaug, fiindcă sînt în plină inspirație : Formi a și murit. Dacă riști, te trimit să-i ții tovărășie în ambulanță.

Ah, dacă vrei să leșini de rîs, ascultă aici ; fii atent cît de prielnică mi-e întîmplarea — îndată ce-am aruncat vorbele astea dure, se și aude sirena polițiștilor de intervenție. E hotărîtor. Nimic nu-i mai hotărîtor decît o vorbă combinată cu un urlet de sirenă. Motociclistul saltă mîile.

Ceea ce determină combinezonul de piele neagră să i se întindă. Și știi atunci ce descopăr pe pieptul individului ? Dar la înălțimea cea mai potrivită ? Două gîlme fermecătoare, sir ! Produse de o pereche de țîțilici cu care mi-ar cam plăcea să rămîn între patru ochi (dintre care două sfîrcuri). Cu mîna liberă, scot casca amazoanei.

A avut dreptat Zoé să-și toarne un coif din plexiglas albastru închis. Grație acestui accesoriu, nu-ți poți da seama că e maronie la față.

*

Ai apucat să mă admiri pe motocicleta asta atît de lucioasă și pîrțîitoare ? Ce mai ținută, așa-i ? Alături de amazoana întunecată, care ocupă șeaua din spate și-și ține mîinile — sudate în cătușele de ceremonie — pe mînerul dinaintea ei. Mă năpustesc pe străzile negustorilor, scuipînd un nor albastru. Tinerii șmecherași ai cartierului mă urmăresc cu invidie. O *Honda 750*, mie-mi spui ? Călărind grămada asta de fiare, te scapi pe tine de plăcere, îți plouă în gură, te simți bărbat în toată puterea. Regele mulțimilor. Împăratul străzilor. Zeul șoselelor.

Gonind întruna pe ulițele Parisului, mă tot întreb, cu gura plină de mirodenii, cum atît de frumos scria Paulo Guth :

Încotro o duc pe miss Piper-în-Felinare ? La Magazia de Mărfuri Generale ? Tu ce-ai face în locul meu, cioată bătrînă ? Ca întotdeauna, ești pentru soluția cea mai simplă. Optezi în mod hotărît pentru tot ce consternează. Eu nu. Eu îmi zic că un șoricel ca ea riscă să se blocheze dacă intră în atmosfera din sediul copoilor. Fiindcă eu însumi ajung deseori să mă încîlcesc în lianele oficiale de acolo. Hîrțoage și tergiversări — urăsc toate astea.

Și pe urmă ?...

Și, pe urmă, și pe urmă, ce ! Ai să vezi.

Direcția Sain-Cloud-les-Bains, eunucul meu mic. Sînt un sticlețel drăguț și bine crescut. Cînd pescuiesc un vinovat, îl duc la mama mea.

*

Toinet, în berbecul cu rotițe, se joacă de-a tamponatul frumoaselor și străvechilor noastre mobile de familie. De-ai vedea scrinul, masa din sufragerie, dulapul stil — toate jupuite, un dezastru. Degeaba s-a străduit mama să „repare" cu ceară zgîrieturile. Sufletul ! Din cauza golanului ăsta, casa începe să semene cu un depozit de vechituri. În materie de jaf cu năvălire, monstrul a citit un un raft întreg.

O împing pe Zoé în fața mea. Félicie se grăbește să ne întîmpine, roșind de sfială :

— Încîntată, domnișoară...

Și, amabilă, întinde mîna, așteptînd prezentările.

— Zoe Robinsoncru, zic.

Cumsecadea mea mamă vede abia acum brățările de oțel de la încheieturile micii negrese. Se întunecă la față, întrebîndu-se dacă e de rău ori de bine.

— O farsă ? murmură la adresa mea.

— Absolut deloc, mamă. Această fetiță dulce e amestecată într-o tărășenie care a lăsat în urma ei tot atîția morți cît ciuma de la Londra. Simt nevoia să am cu ea o discuție deschisă, sinceră și îndelungată, înainte de a o duce unde merită. Și m-am gîndit că aici o să putem flecări în liniște.

După care trag un pupic pe gropițele lui Antoine number two și îmi drive prizoniera la mine în cameră.

— Așază-te aici ! o poftesc, arătîndu-i unicul fotoliu.

Se supune, fără să crîcnească. De cînd am înhățat-o, n-a scos o silabă. Îmi inspectează coteţul, cu o transfocare pe cît de rapidă, pe atît de circulară.

— E frumos la mine, nu ? o întreb. Deloc genul de cameră în care ţi-ai închipui locuind un comisar de poliţie. După mine, pare mai curînd a unui student dintr-o familie mic-burgheză.

Ea se pune pe ciripit. Şi ceea ce îmi zice, în mod curios, mă emoţionează, fiindcă e o întrebare ultrafeminină:

— E băieţelul dumitale ?

— Da şi nu. L-am înfiat. Sînt celibatar, dar asta nu înseamnă că şi homosexual, mă grăbesc să te asigur. Părinţii lui au fost un cuplu de ticăloşi care a sfîrşit-o prost. Am preferat să-l aduc aici, decît să-l predau la orfelinat. Există în mine un amestec de cîine poliţist şi de Saint-Bernard.

Zîmbeşte. Semn bun, cum zicea Saint-Saëns *.

— Cu ce începem ? întreb şi eu, la derută sau la sperietură, dacă preferi şi dacă îţi închipui că n-am nimic înfricoşător.

Zîmbetul îi dispare.

Poartă-te cu binişorul, camarade Sana ! Ia-o pe îndelete, domesticeşte-o ! După toate aparenţele, fetişcana nu se poartă ca o oarecare. E un caz.

— Nu vreau să fiu pisălog, Zoé, dar ai înţeles că te-aş fi putut duce la poliţie, unde să te pun imediat sub arest. Probabil că asta o să şi fac, dar după ce ne lămurim niţel. Puşcăria e un loc deprimant pentru o muzicantă **. În ciuda tuturor circumstanţelor, care sînt împotriva dumitale, continui să cred că ai temperament de artistă. Sînt un ins cumsecade, nu ? Ba chiar cam bleg...

Se aude o bătaie în uşă. Régina intră, încărcată cu o tavă plină de căni, cești, felii de pîine prăjită şi borcane cu dulceaţă. E cît pe-aci să scape totul din mînă, la vederea fetei încătuşate. Ar fi păcat, întrucît cafeaua miroase frumos. Mama a deţinut totdeauna secretul descoperirii cafelei de cea mai bună calitate. Uneori mă întreb dacă nu profită de perioadele mele de absenţă, ca să dea fuga să o culeagă ea însăşi din Brazilia.

---

* În franceză *signe* (semn) şi *cygne* (lebădă) se pronunţă la fel. Şi cine n-a auzit (şi văzut) „Moartea lebedei" de Saint-Saëns ? (n. tr.).

** În original, *violon*, care înseamnă închisoare (în argou), dar şi vioară (n. tr.).

— Vom începe așadar cu micul dejun. Drăguț, nu ?

— Cu astea, îmi va fi greu, răspunde ea, ridicîndu-și încheieturile legate. — Și deodată îi strigă Réginei : Atenție la tavă !

Era și timpul. Buimăcită, fascinată de negroteica în combinezon de piele, fata noastră își înclinase cu 25 de grade încărcătura. Acum o așază pe masa ovală, așternută cu o față brodată de Félicie. Apoi brațele îi cad.

— Bine, Régina, mulțumesc !

Merge cu spatele pînă la ușă, dar nu e în stare să se smulgă din încăpere. Mă surprinde ceva în atitudinea subretei noastre. Blînda italiană cu sufletul în suferință pare nehotărîtă și tulburată. Mă duc la ea, o împing înapoi în coridor și îi șoptesc :

— Ce nu e-n regulă, Régina ?

Își scutură capul de pasăre prinsă în laț.

— Mi se pare che c'è chiar ea ! murmură zîna Intelligence-Service-ului.

— Cine ea, mititico ?

— Ea care a telefonare per dire ca să faceți attenzione la papá.

Sar în sus.

— Dar m-ai asigurat că e vorba de un bărbat.

— Am creduto. Ma quando la signora aici presente a zis „attenzione la tava", eu recunoaște la voce. Are una accente, non ?

Rîde ciob de oală spartă ! Ceea ce Régina declară că ar fi un accent este în realitate un timbru jos și cald. Și, la telefon, poți efectiv să te înșeli...

Îi mulțumesc amabilei noastre servitoare. Intru și cric-crac ușa. Pun la chiave în buzunar, apoi o eliberez pe Zoé.

— Te deranjează dacă torni cafeaua ? Eu, cînd umblu cu porțelanurile, par un elefant în deplasare la Saint-Gobain *.

Ciudat interogatoriu, așa e, smochină ? De le-ai povesti despre circul ăsta colegilor mei, și-ar ciocăni bostanul cu degetul. Dacă mă pot exprimarina astfel. Teribilul comisar, cel care se teme de diplodocii masculi cam tot cît se sperie de muște, se cafelește cu o inculpată potențială. Și încă în propriul dormitor !

* Localitate dispunînd de o fabrică de sticlărie fondată în secolul al XVI-lea (n. tr.).

Pornesc casetozbanțul, ca să mai încălzesc atmosfera. Amicul meu Robert Detreabă mi-a aranjat o bandă cu toate cele necesare pentru a da glas stărilor mele sufletești. A răsădit grămezi de chestii alandalate : Aznavache, Barbara, Adagiul, Legrand, Brassens Papillon, un nimic din Mozart, un fleac de folclor unguresc, un strop de flaut din Anzi... Îți fardează un fundal simpatic, peste care n-ai decît să afișezi muzicuța ta interioară.

Bem.

Ne simțim bine.

Știi că-mi place dămița ? Felul în care îmi deghizează feliile de pîine în tartine mă dă gata. Și cînd mă gîndesc că va trebui să bag la zdup o asemenea bucățică ! Ce mizerie !

— Apropo, Zoé, dumneata ai telefonat alaltăieri pentru a-mi recomanda să iau aminte la Papa ?

Se încruntă, apoi încuviințează.

— Într-adevăr.

— Știi că te găsesc pasionantă în felul dumitale ? Falsă sinucidere, piper în ochi, avertismentul de a-l proteja pe Papa, apoi complicitate la agresiunea împotriva lui. Și, fiindcă veni vorba, ce i-ați făcut azi-dimineață prea Sfîntului părinte ? Ce reprezintă raza aceea ?

— Habar n-am ! răspunde fata, suflînd în ceașca fierbinte.

— A, nu, nu ! implor. Destul cu minciunile, să nu mai pierdem vremea, puicuțo ! Nu ne simțim bine aici amîndoi ?

Zoé se încăpățînează.

— Nu știu ce i-au făcut Papei, replică ea cu tărie. Dar am să-ți spun restul.

Iată un tîrg care merită să fie încheiat, nu ?

— Un moment, o întrerup.

Ridic receptorul departe-vorbitorului și formez numărul lui Pinuche. Scumpul lui glas asmatic behăitor îmi răspunde :

— A, tu ești ? Tocmai m-am întors acasă. Cîte emoții ! Știi că am luat-o în serios, San-Antonio ? Te lași prins de solemnitate, de pompă, de entuziasm... O clipă, chiar m-am crezut Papa. M-am crezut cu adevărat. Mi-am simțit sufletul ridicîndu-se spre culmi încă niciodată atinse, niciodată bănuite. O apoteoză spirituală, micuțule. Un zbor

suveran peste lume. Eram cu adevărat în acel *no man's land* care desparte cerul de pămînt.

Banco ! Iată-mă liniștit.

— Pe scurt, te simți bine ? îi opresc vorbăria.

— Mai mult decît bine : curățat de impurități. Înălțat spre o viață interioară care...

Așez receptorul pe noptieră. Acum, cînd e pe orbită, trebuie să se golească bătrînul. Prea-plinul i se revarsă. Pentru a coborî, un aerostat trebuie să piardă gaz. Esențial e că Tăgîrță se simte în plină formă după experiența asta deloc banală.

Mă întorc la drăgălașa Zoé. Are o dulceață semănătoarea asta de piper, care mă tulbură pînă în locul acela delicat, ultraintim și, slavă Domnului, bine făcut, pe care Bérurier îl numește „măduva amorului" *. Ia ascultă, doar mă cunoști, nu ? Zguduiri la ivirea fetișcanelor am avut cît păr pe jos. Reacții fizice, mentale, tulburătoare, secrete, uneori intense, altă dată suave. Acompaniate de spasme infernale în măruntaie ori dulcege ca siropul de migdale. Cu romanță sau solo de trompetă. Wagneriene sau Tino-Rossiene. Barbare sau tahitiene... Cocotieri fremătători în blîndețea unei seri de însemnat în calendar. Sau furtună răscolitoare a chiparoșilor, de tip Van Gogh, ba chiar Vlaminck... Dar ceea ce simt în clipa asta, nu rînji, este absolut nou. Necunoscut. Frumos și nostalgic. Un elixir. Farmecul în stare brută. Iar eu în starea de brută imperială. Cordon rouge ! Mă aplec asupra Zoéi.

— Oricine ai fi, te găsesc delicioasă.

Și știi ce ? O sărut.

A, nu gen lopată lacomă. Nu ghiftuirea înghițitorii și lustruirea molarilor. Nu — sărutul cvasi pudic, aflat între elanul simțurilor și castitate. Ea e surprinsă. Mă respinge cu blîndețe. Nu fiindcă m-ar detesta, însă vrea să înțeleagă. Si uite-l pe mandea, sticletele de elită, Sana-Întrepidul, Santonio-cel-Groaznic, că se bîlbîie, roșește, își cere scuze...

Ca tontul !

Ca blegul !

Ca tembelul !

---

* În original, un joc de cuvinte între *épinière* (a spinării) și *pépinière* (*pépin* însemnînd, în argou, și „capriciu sentimental") (n. tr.)

Nu sînt mîndru de performanța asta. S-ar zice că am fost retrogradat la raionul de băieței, nu ? Cinstit. Liceeanul virgin. Puișorul !

Maica ta Doamne, ce frumoasă e Zoé asta ! Ce bine îi șade culoarea închisă. Și șuvițele blonde prin părul lung pe care l-aș numi de abanos dacă aș fi un încuiat ca tine, cîrnăciorule ! Mă vrăjește. Mi-ar plăcea s-o văd cîntînd la clarinet. Ți se pare că ajung un prostănac de talia ta, nu ? Ei, poate. Numai că la mine o să fie ceva trecător.

Mîine o să mă simt mai bine. Ori chiar astă-seară. Sau, cine știe — niciodată.

— Povestește, Zoé, povestește, draga mea, voi încerca să te ascult.

Ea își încrucișează gambele „încorsetate în piele“ *. Își cuprinde genunchiul superior în palmele împreunate. Începe.

— Totul s-a petrecut atît de repede... Un vîrtej.

— Tîrăște-mă în el, Zoé, că mi se și învîrtește capul. Bine adusă din condei, ce zici ? Ia aminte, micuțule ! După ce vei fi asimilat tehnica mea, n-o să te mai lași de ea niciodată.

— Sînt muziciană.

— Știu, clarinetistă, *Dunărea albastră, Socoteala din Pădurea Vieneză*...

— Știi, probabil, și că apar într-o orchestră feminină.

— Care bîntuie la *Budapesta*.

Aprobă din cap.

— Cinstit vorbind, nu e cine știe ce, dar am vrut cu orice preț să găsesc o slujbă, ca să scap de Roma.

— Spaghetele îți dăunează siluetei ?

— Sinceră să fiu, mă temeam mai mult de fratele meu.

— Fratele tău ?

— Un vagabond de ultimă speță. M-am născut la Numea. Mama era căsătorită cu un înalt funcționar aflat acolo în misiune. Soțul ei și-a vîrît un glonte în cap, în ziua nașterii mele, constatînd că sînt mulatră.

— Așa botez mai zic și eu ! îmi arăt compătimirea.

Scumpa frumoasă mititică adorabilă de Zoé continuă, cu vocea ei caldă și gravă, joasă și vibrantă, aspră ca aceea a doamnei Marlène Dietrich :

---

* Pînă și la cei mai mari romancieri găsești mereu pe undeva un „încorsetat“ : în nailon, șevro sau altele... (n. a.).

— Tragedia n-a afectat-o prea mult pe mama, fiindcă fratele meu s-a născut în anul următor. Și e alb.

Depun un sărut nebunesc pe obrazul ei ocru.

— Tu ai avut parte de tot ce era mai bun, Zoé.

— Trec peste copilăria mea agitată, plină de „bunici" de toate rasele și condițiile. Am sfîrșit prin a eșua la Roma, acum un număr de ani.

— Se poate „eșua" și în lucruri mai delicate decît ăsta, obiectează incorigibilul punător-de-puncte-pe-i care sînt eu.

— O, știi, murmură ea, țările nu sînt frumoase decît atunci cînd ești fericit. Dar să lăsăm asta ; eu am ajuns muzicantă iar fratele meu gangster. Nu face decît să iasă dintr-o închisoare și să intre în alta.

— El te-a antrenat în această aventură uimitoare ?

— Indirect.

Mi se pare că aș face mai bine să o las să-și depene în liniște firul istoriei, în loc să o tot întrerup. Fără leac, San-Antonio al tău. Mereu cu limbuția pe rampa de lansare.

— Eram de cîteva zile la Paris, cînd, la *Budapesta*, am primit vizita a doi tipi despre care lucrul cel mai neînsemnat ce se poate spune e că aveau un aer neliniștitor.

— Și ?

— Au pretins că vin din partea fratelui meu și m-au dus la mașina lor, trasă într-un parking subteran din apropierea braseriei. Acolo am avut o explicație foarte dură. Îmi cereau să devin prietena unui nene pe care să-l trag de limbă.

— Duplessis.

Ea tresare ușor, zîmbește ușor și clipește ușor.

— Știai ?

— Și pe urmă ?

— Ca să mă convingă, mi-au arătat două hîrtii : o tăietură dintr-un ziar roman unde se făcea cunoscut că fratele meu e pus sub urmărire pentru un hold-up cu vărsare de sînge și o scrisoare de la acesta din urmă, care mă implora să mă supun indivizilor ce-mi vor aduce scrisoarea, fiindcă e la mijloc salvarea lui. Cei doi mi-au explicat că Céleste își găsise adăpost la ei în bandă și că îl vor preda poliției dacă refuz să-i ajut. Au adăugat chiar

că vor aranja să fie ucis în timpul unei vînători de oameni, fiindcă morții nu vorbesc.

— Interesant, îngerașule ! Va să zică, ai acceptat să devii amanta lui Antonin Duplessis.

Ea sare cît colo.

—Amanta ? Cum adică amanta ? Prietena și numai atît !

Cel mai tare e că pare sincer ultragiată. Să fie, în ciuda tuturor aparențelor, o inocentă ?

— Și după asta, darling ?

— M-au pus să plec de la hotelul unde trăsesem și să mă instalez în acela al lui Duplessis : *Résidence Carole.* Omul, am fost prevenită, era un tip temător și bizar, care trebuia manevrat cu delicatețe.

— Ce urma să scoți de la el.

— Aveam misiunea să-l fac să mi se destăinuie în legătură cu două plăci de aur despre care se presupunea că ar ști unde se află. După cîte mi-a mărturisit el însuși mai tîrziu, Duplessis fusese brutalizat cu cîteva zile înainte de întîlnirea noastră.

— În legătură cu plăcile de aur ?

— Nu mi-a spus-o în mod explicit, dar am conchis că din cauza asta. Era un ins foarte secretos, cuprins din cînd în cînd de elanuri ciudate. În cursul acestor avînturi, vorbea. Nu neapărat despre ceea ce trebuia, cu orice preț, să-l fac eu să spună, ci despre viața lui. Despre soție, prieteni... Chiar depre dumneata, în ultima seară.

— De mine ?

— Da. Și de consăteanul lui, unul gras, ofițer de poliție în subordinele dumitale.

— Dar despre Papa ?

— Indirect. Mi-a declarat că vizita în Franța a Sfîntului părinte riscă să se termine prost. Pretindea că te-ar fi pus la curent și deplîngea faptul că nu l-ai prea luat în serios.

— Și tu mi-ai căutat numărul de telefon ca să-mi confirmi că Papa e amenințat de o mare primejdie ?

— Da, cînd am aflat din presă despre asasinarea lui Duplessis. Îmi pierdusem capul. Am înțeles că nu se înșelase. O presimțire...

— Și pe urmă ai hotărît să ieși din joc și ai simulat o sinucidere ?

— Întocmai.

— Atunci de ce mi-ai piperat ochii, cînd am venit să te scot din spital ? Înainte de a ajunge acolo, îmi telefonezi să-l apăr pe Sfîntul părinte, iar cînd sîntem împreună mă orbești și dispari ? O asemenea purtare poate părea bizaroidă.

De data asta, izbucnește în rîs. Un rîs luminos, spontan, în hohote :

— Nu te-am crezut. Un polițist care să apară astfel în sala de reanimare, în plină noapte... Și pe urmă nu corespunzi portretului făcut de Duplessis.

Îmi pregătesc limba (ca întotdeauna în fața unei fete frumoase), gata s-o întreb ce fel de portret mi-a turnat „Cardinalul". Dar, *in extremis*, mă abțin. La ce bun ?

— Tu l-ai prevenit, prin telefon, pe tipul de la Lipp ?

— Într-adevăr.

— De ce ?

— Ca să am o acoperire față de bandă. Sincer, în mașină, în clipa cînd ți-am aruncat cu piperul, credeam că ai de gînd să mă omori. Așa că am vrut să fac o dovadă a bunei mele credințe, ca să compensez simulacrul de sinucidere.

Femeile ! Trebuie să le iei cum sînt, îți jur. Le poți consacra întreaga viață — asta nu te ajută să le pricepi felul de a se purta. Sînt cu adevărat schimbătoare și refuză să o admită. Degeaba le prinzi în flagrant delict de incoerență, asta nu le împiedică să rămînă credincioase capriciilor lor impenetrabile (cînd folosesc cuvîntul „impenetrabile" am în vedere, din fericire, numai capriciile în cauză.).

Iată una pe care, la moartea lui Duplessis, o apucă tremuriciul. Îi e teamă și de umbra ei. Aranjează să fie dusă la spital, crezînd că acolo va fi în siguranță. Mă duc să o scot din pat. Mă ia drept un golan din bandă. Mă orbește. Apoi se grăbește, după aceea, să-l alerteze tocmai pe tipul de la Societatea secretă pe care voia să-l evite. În sfîrșit, ce mai, degeaba te-aș toca la cap cu povestea asta pînă la sfîrșitul celor șapte ani de președinție a domnului Pompidou, abracadabranța lucrurilor nu s-ar schimba nici cu o iotă.

— Și mai departe ce-ai făcut ?

— Formi mi-a dat o întîlnire. Am acceptat-o.

— Și pe urmă ?

— M-am dus la el, unde am stat ascunsă pînă azi-dimineață.

Tristețea decepționată a masculului care se simte tras pe sfoară... O cunoști ? Cînd vezi o frumoasă necunoscută pe care un oarecare o pupă pe o bancă, nu simți o mușcătură de gelozie ? În fiecare clipă ești încornorat prin omisiune. Încornorat pentru a nu fi putut participa, poseda, avea drepturile pe care alții au știut să și le adjudece. Ah, sculament universal ! De m-aș întoarce mai repede pe Marte, la chiștoacele mele !

— Într-un cuvînt, o adevărată lună de miere ! ricanez, fiindcă rînjetul e ultima salvare a bărbatului decepționat. Cu alifie de trei franci, liberă la vînzare pînă și în drogherii, unde farmaciștii înșiși își ung mîndria, fără să creadă prea mult în eficiență...

— Dumnezeule mare ! izbucnește minunata mea negruță. N-ai decît asta în cap. Peste tot vezi numai porcării. Ascultă, comisare San-Antonio, nu e ușor de spus, totuși am să ți-o spun : mă aflu încă în starea în care mă găseam la naștere.

Casc niște ochi cît pălăriile mexicane.

— Fecioară ? strig.

Neîndrăznind să înțeleg. Neputînd crede. Fiind în imposibilitate de a admite. Ea mi se benoclează drept în iris, fără să uite și restul retinei.

— Absolut. Și totuși mă cred o ființă normală. Dar purtările mamei m-au șocat într-atît, m-au... traumatizat, încît niciodată, în ciuda tuturor ocaziilor pe care le ghicești, niciodată nu i-am cedat unui bărbat. Sînt una dintre ultimele fete mari de pe lume, nu prea urîtă și perfect alcătuită, și care a hotărît să-i aducă bărbatului care o va cere într-o zi în căsătorie ceea ce un soț, conform moralei creștine, e îndreptățit să spere de la soția lui. În ziua cînd mă voi mărita, dacă va fi să fie, voi putea depune toate certificatele medicale ce mi se vor cere și chiar pe cele care nu mi se vor cere.

Trebuie să-ți fac o mică mărturisire, imbecilule : am lacrimi în ochi. Un asemenea limbaj !... Sfidez orice bărbat să-i reziste.

— Zoé, bolborosesc, dacă tot ce spui e adevărat, mă rog cerului să te cruțe de întîlnirea cu un zevzec sau cu un ticălos. Decît să te văd amenințată de un asemenea risc, aș prefera să te cer de nevastă.

Pac ! Uite că am făcut-o și pe-asta !

CAPITOLUL „J"

Nu m-am putut abține. M-a luat apa, îți spun.

Din fericire, Zoé nu profită. E desăvîrșită fata asta. Zice, cu simplitate, „Mersi" și trece la altceva. La singurul lucru care ar trebui să mă preocupe în clipa asta : misiunea.

— L-am întîlnit pe Formi în cursul nopții. I-am povestit totul : spaima mea, dorința de a mă eschiva prin sinucidere, reacția față de un tip care se dădea drept polițist. Și el mi-a confirmat că ești, într-adevăr, polițist. Te doborîse la rîndul lui. Și, rămînînd la pîndă în apropiere de Lipp, a văzut cînd erai dus la ambulanță. Trebuia să mă ascund. El avea un bîrlog sigur : un pavilion în periferiile din nord, de care nu știa nimeni.

— De unde venise ?

— Din Statele Unite. Fusese acolo ca să aducă o mașinărie ciudată, care ocupa două valize mari și pentru asamblarea căreia i-au trebuit mai multe ore. S-a purtat frumos cu mine. Mi-a promis să nu-i vorbească bandei despre toate cîte făcusem, fiindcă altfel, după părerea lui, aveam să fiu lichidată. După îndeplinirea misiunii, urma să mă ajute să fug în străinătate.

— Avea o slăbiciune pentru tine, ce mai ! mormăi eu.

Zoé ridică din umeri. Ochii îi sînt plini de compasiune. O înțelegere tipic feminină — tandrețe, curat sedativ.

— Poate face ea. În orice caz, a fost corect. De altfel, ca să fiu sinceră, cred că avea altfel de năravuri.

O spune ca să-mi adoarmă gelozia ?

— Aparatul ăla era pentru Papa ?

— Da.

— Ați vorbit despre asta ?

— Da. Formi mi-a jurat că mă înșel. Că tot ceea ce urma să i se întîmple Sfîntului părinte nu era deloc un atentat. Că nici vorbă să fie atacat. Mi-a jurat-o pe portretul mamei lui, pe care îl păstrează mereu în portvizit — și e italian.

— De unde era telegrama pe care trebuia să i-o transmiți ?

— De la Roma, așa cum ai băgat de seamă, fiindcă e în posesia dumitale.

— Și cine ți-a trimis-o ?

— Fratele meu. E semnată „Donato", or aceasta e porecla lui Céleste. Și-a ales-o el însuși, cînd ne-am stabilit în Italia.

— Ascultă, Zoé, lucrurile se încurcă din nou. Fratele tău era ostatic al bandei, care îl folosea ca să exercite presiuni asupra ta — și, deodată, tot el îți trimite ordine de la Roma. Și nu numai ție, ci și specialistului care primise misiunea.

Ea aprobă din cap.

— Mi s-a părut și mie ciudat. Sinceră să fiu, asta m-a și convins să abandonez, făcînd pe sinucigașa. Am șovăit, înțelegi ? Și, după ieșirea din spital, cînd mi-ai fluturat telegrama pe la nas, mi-am dat seama ce greșeală am făcut că n-am continuat. M-am temut de consecințele asupra lui Céleste. Altceva ce să-ți mai spun ? Bineînțeles că, dacă îți iei distanța și judeci lucrurile la rece, purtarea mea pare bizară, suspectă, imbecilă chiar. Dar nu e ușor să fii fata unei tîrîturi și sora unui hoț. Nu e ușor să te zbați în lumea unor oameni nemiloși, care urzesc intrigi și vînd ieftin viețile altora.

Întoarce capul, ca să scape de privirile mele insistente. Văd totuși o lacrimă căzînd pe combinezonul de piele neagră. O perlă mare * ce lunecă pe pielea lustruită. Aș vrea să spun ceva, să mă hazardez a face un gest. Nu îndrăznesc, rămîn încremenit. Singura modalitate de a ieși din starea asta, înțelegi ? de a recupera, de a mă afirma este să redevin sticlete și nimic mai mult. În slujba noastră plicticoasă nu e loc pentru sensibilități. Altfel te fleșcăiești iute, camarade.

— În telegramă scria „cravată". Ai idee ce voia să însemne asta ?

---

* Magnifică figură de stil, bravo San-Antonio ! J. L. Bory (n. a.).

— Bineînțeles. Cei doi tipi din bandă mi-au explicat că toți membrii organizației purtau la cravată un soi de cîrjă episcopală, în miniatură și de aur. Un semn de recunoaștere. Ei înșiși aveau cîte una.

Mă gîndesc un pic ; la urma urmei, explicația rezistă.

— În acest caz, mă întreb de ce ai fost pusă tocmai tu să contactezi un băiat angajat de către bandă. Acest Formi era un ucigaș notoriu, internațional, specialist în operațiuni „tehnice". Lucra mult cu explozibile. În S.U.A. a fost bănuit chiar de a fi deschis, cu ajutorul laserului, camera blindată a unei bănci.

Zoé își șterge cu vîrful degetelor ochii frumoși și triști.

— Pot răspunde la întrebare, face ea, pentru bunul motiv că Formi în persoană mi-a oferit explicația. Cei de la „Societate" au acționat astfel ca măsură de precauție. Formi era prea îndeaproape urmărit, devenea periculos să te întîlnești cu el.

— Atunci i-a fost trimisă o mielușică nevinovată ! ?

Ea ridică din umeri.

— Presupun... Știu atît de puține lucruri, după cum vezi, încît arestarea mea nu putea pune prea multe probleme bandei.

O contemplu fără încetare. A contempla înseamnă a privi cu amabilitate, a resimți o plăcere de pe urma obiectului privit. Așa încît, da, o contemplu pe răpitoarea Zoé, a cărei piele ocru posedă o catifelare necunoscută mie pînă acum. De voie, de nevoie, mă cuprinde o încredere prostească. Sînt dispus să cumpăr cu bani gheață (și chiar ca o gheată) toate istoriile ei.

Dar, pe nepusă masă, se trezește în mine comisarul. Și iată-mă tunînd, ca în fața a o sută de surzi de pe bordul „Titanic"-ului.

— Ticăloasă mică ! Mă ții de maimuțoi, ia zi !

Maimuța Zozo lasă să-i cadă ceașca de cafea pe care tocmai pusese mîna.

— Mă aiurești, puștoaico. Și-ți fac dovada. După ce mi-ai piperat felinarele, ai telefonat la Lipp ca să-l previi pe Formi, ai ? Dar cum l-ai chemat la telefon, dacă nu știai cum îl cheamă ?

Ia te uită la ea, ce mutră crispată, rece și disprețuitoare !

— Am rugat-o pe telefonistă să caute în sală un bărbat cu un soi de cîrjă episcopală pe post de ac de cravată,

domnule comisar. O puteți întreba și are să vă confirme.

Zbang ! A fost contrat curcanul. Împachetat în poleială cu franjuri, ca o castană glasată de la „Marchizul de Sévigné". Exista odinioară un joc de televiziune, prin anii șaptejdoi-șaptești, care se chema „Răspunsuri la orice", îți amintești ? Făcut parcă anume pentru mititica de clarinetistă.

Nu-mi cer scuze. Mi-e prea rușine. Și pe urmă ar fi riscant, în cazul în care și-a bătut joc de mine în toată regula. Recapitulez ce mi-a spus pînă acum. Adevărat că e instrumentistă într-o nenorocită de orchestră pentru poștași ieșiți la pensie. La fel de adevărat că a poposit la *Résidence Carole* a doua zi după ce a debarcat, tot aici, Duplessis. De fapt, pentru ce și-o fi lăsat Tonin apartamentul ? Îi era teamă să mai locuiască acolo după ce, se pare, fusese molestat ? Totuși continua să meargă, pentru a-și „trata" pacienții... Păi atunci ?

Fără digresiuni, San-A ! Reia firul investigațiilor. Să adunăm ce există în mod evident în favoarea acestei scumpe micuțe. A telefonat aici pentru a mă implora să veghez asupra Papei. Și-a înscenat o sinucidere, ca să scape de acest coșmar. A dispărut din seara cu piperul, și banda ignora, într-adevăr, unde se găsește, deoarece, în disperare de cauză, „gărzile elvețiene" au intrat în camera ei ca s-o scotocească. L-a așteptat pe Formi lîngă biserică, în timp ce acesta manevra mașinăria infernală. Pe Formi, care îi promisese că o ajută s-o șteargă în străinătate după darea loviturii. *Pe care a dus-o la bun sfîrșit fără ajutorul celorlalți, ceea ce dovedește că, într-adevăr, era „rupt" de ei.*

Doamne, în ce consta deci această rază afurisită, ațintită asupra augustei persoane a lui César Pinaud, pseudo Paul al VI-lea ? Sper că moș Căzătură nu ne va cadorisi cu un ramolisment al dovleacului ! Îi voi ordona să-și facă un check-up amănunțit, într-o clinică serioasă. Ar fi trebuit, poate să-l pun în carantină ? Să-l testez de jos în sus, nu ?

— Zoé ! articulez.

Ea mă privește, îmi citește încurcătura și surîde.

— Știu bine că meseria dumitale e să te îndoiești de oameni, domnule comisar, însă, dacă vrei să cîștigi timp, crede-mă ! Mai știu și că ar fi trebuit de la începutul acestei afaceri să mă duc la poliție, dar mă temeam pen-

tru fratele meu, și ceea ce mi se cerea nu era prea important.

— Nu ai idee ce reprezintă plăcile de aur ale lui Duplessis ?

— Nu le-am văzut niciodată și nici el nu mi-a vorbit despre ele.

Se aude cum protestează Antoine în sufrageria de la parter. E ora halelii, și lui îi place atît de mult mîncarea pregătită de Félicie, încît îl apucă o criză de nervi cînd i se golește farfuria. Dacă l-am lăsa să înfulece după poftă, purcelușul ăsta s-ar deghiza într-un Béru, model redus. Pentru a-i domoli furia, Régina îi pasează o napolitană muiată în sirop de migdale.

Ascultăm amîndoi aceste zgomote familiare ale casei. Dulci, călduțe, învăluitoare ca niște grozave cuverturi de țară. E bine. Zoé mă privește și suspină :

— Ai noroc.

Încuviințez. Apoi fac un efort ca să mă întorc la făgașurile întortocheate ale afacerii noastre.

— Îl cunoști pe un anume domn Karl ?

Tovarășa mea își clatină capul, cu o mișcare spontană.

— Nu.

— Totuși locuia la *Résidence Carole*.

— N-am auzit niciodată vorbindu-se de el. — După o clipă, îmi intuiește vagul scepticism și adaugă : Nu mă crezi, și totuși acesta e adevărul. Cînd mă gîndesc că în ochii dumitale trec drept o aventurieră și că, în realitate, nu există nimic mai pașnic decît mine, mai plin de onestitate și de alte virtuți... N-ar trebui să existe în felul nostru de a vorbi anumite accente, cînd spunem adevărul, niște accente care să fie inimitabile ?

— Ar fi prea frumos și ar simplifica viața prea mult, micuță Zoé.

O bătaie în ușă. Știu că e Félicie. I-am recunoscut modul de a se anunța — al unei persoane care se teme întruna să nu fie inoportună.

— Intră, mamă !

Apare pe furiș și încurcată. Se uită la mîinile eliberate ale Zoéi și-mi mulțumește cu o privire. I-am surprins ochii întunecîndu-se adineauri, la vederea cătușelor.

— Aș fi vrut să știu doar... Mîncați aici, nu-i așa ? Tocmai am o friptură cu sos alb ; o presimțire mi-a spus că ne vin musafiri...

O prind în brațe și o strîng tare, tare... Ce fericire ciudată m-a cuprins în dimineața asta ? Am impresia că, într-o oră, viața mea s-a schimbat. Totul e catifea, totul e căldură, totul împrejurul meu e albastru ceresc.

— Foarte frumoasă... îmi șoptește la ureche mama mea cea grozavă. Știi, Antoine, fata asta n-a făcut, cu siguranță, nimic rău. — Apoi, cu glas tare și pe un ton de falsă veselie : Și cu friptura cum rămîne ?

— De acord, scumpo ! Și spune-i Réginei să aducă o sticlă din pivniță. Beaujolais ; e vinul nimerit pentru prînzurile în intimitate. Dar bleaga asta nu știe să citească pe franțuzește. Și beaujolais-ul e un nume al dracului de franțuzesc. Așa că o să mă duc eu după el, chiar înainte de masă. Fiindcă trebuie băut totdeauna la temperatura din pivniță. Și așa nu i-a făcut prea bine că a fost cărat pînă la Paris, bietul de el...

Mama se retrage, bucuroasă nevoie mare.

Sana scoate un adînc oftat de ușurare. Dacă vrei să știi, existența trebuie complicată cît mai puțin posibil. Cel mai bine e să încaleci și să pedalezi în ritmul ei. Să o lași să curgă...

Ochii îmi cad pe receptorul telefonic pe care am uitat să-l pun în furcă. Îl duc la ureche, cu un gest mașinal. Și captez vocea monotonă a lui Pinuche, care continuă, în extaz :

— ...acest rol sfînt, pe care mi-a fost dat să-l joc, îmi va marca viața pentru totdeauna. De aici înainte și pentru întreaga eternitate port stigmatul celui drept, înțelegi tu, dragul meu băiat ? Semnul ! Iată cuvîntul pe care îl caut de cîteva clipe : semnul.

— Bine, îl întrerup. Acuma, dacă tot ai semnat, n-ai decît să treci pe la casierie.

Și închid, în timpanul papei de schimb.

Ia stai puțin... Va să zică, așa : Zoé și cu mine... Mama... Friptura cu sos alb... Fericirea în umbra Féliciei. Aș vrea să te fac să pricepi. Imposibil, toate astea n-au cum ajunge la înțelegerea ta. Cum să-ți explic ce simt cînd o contemplu pe Zoé, cu ochii încă plini de piperul pisat pe care mi l-a azvîrlit ? E chiar o armă a fecioarelor piperul ăsta. O șmecherie ca să-și apere virtutea, nu ?

Eşti în stare să crezi că-şi păstrează încă fetia ? Să mai fie posibil, în epoca noastră, la o damicelă fermecătoare şi care nu trăieşte într-un plămîn de oţel ?

Prînzul e plin de veselie. Împotriva a tot ce-ţi închipui, e chiar hazliu. Bizar, nu ? Flecărim de una, de alta. Ea ne vorbeşte despre Roma, despre Via Fernébranca, unde are un studio. Muzica. Turneele... La început, cînta la vioară, dar asta îi producea cîrcei.

O ascult. O privesc. Îmi delectez retina şi trompele lui Eustaţiu.

Şi mama e încîntată. Ne povesteşte despre Antonio bis, în lung şi-n lat, în scutece Susi şi în Bécozyme Roche. Din timp în timp, întorc întrerupătorul şi mă gîndesc, pe bucăţele, la afacere. De ce a fost îndreptată raza aceea asupra lui Pinaud ? Cine e domnul Karl şi unde s-a vîrît ? O fi vrut să mă ducă de nas Ovide, ori o fi încurcat numărul de telefon ?

După ce bem cafeaua, pocnesc din degetele de la picioare.

— La drum, Zoé !

Ea încuviinţează, nu prea convinsă.

— Mă duci la închisoare ?

Poţi să mă crezi ori să fugi să-ţi cauterizezi hemoroizii în Grecia, dar Félicie e cea care răspunde şi pune lucrurile la locul lor :

— Ba nu, domnişoară, nu-ţi fie frică.

Şi cu asta mi-a tăiat macaroana. Chiar din dreptul vitrinei.

⁂

Hall-ul confortabil, aproape elegant de la *Résidence Carole* este la sosirea noastră, gol ca o cochilie de stridie într-o pubelă, pe 2 ianuarie. Nu mai există nici măcar polaka femeie de serviciu.

Nobody, îţi spun. The desert.

Doar un zgomot. Scîrțiit. Al unei somiere. Firesc într-un hotel, nu-i așa ? Cu cît hotelul e mai amărît, cu atît somiera scîrțiie mai tare. Prin urmare, în stabilimentul acesta select, zdrăngănitul pare cu atît mai deplasat.

Lăsîndu-mă condus de timpane, împing ușa micului birou ce servește drept anticameră locuinței patroanei. Atacul asupra droturilor e acompaniat de scîncete înamoroase și de vociferări de hăitaș *. Îți precizez de asemenea, pentru respectarea regulilor, cum zicea gramatica de pe vremea lui tata mare, că o persoană pe care o descopăr din spate e și ea aici, cu ochiul lipit de broască. Aparținînd genului femelă. Anumite crispări ale individualității sale dau de gîndit că spectacolul captat prin gaura cheii nu o lasă deloc indiferentă.

Scîncetele în pragul leșinului provin, îți dai seama, de la patroana eczematoasă. Iar tărăboiul — va fi de ajuns să-ți ofer un eșantion pentru a-i recunoaște autorul, întrucît nea Cutare avea mare dreptate : stilul e omul. Partenerul mugește, literalmente, următoarele : *Nu mai mușca așa tare, gloabă afurisită ! Nu o proteză ai în mestecăul ăla, ci un clește de tăiat trabuce !*

Da, ai înțeles, e frumosul și chipeșul Béru cel care se agită. Un Béru întors la deliciile lui superbe și generoase. Un Béru frenetic, Attila al Hunilor și alte probleme.

— Mai grozav decît un Chaplin din epoca de glorie, nu ? las eu să cadă (nu prea de sus, altminteri).

Persoana de la spate tresare, se ridică, se întoarce și devine o persoană din față.

Ai văzut vreodată o prăjină cu mutră de cucuvea ? Eu da, însă era într-o altă carte : Daumier **, cînd le caricaturiza pe fetele bătrîne. Scumpul Dubout ținea isonul cu ale lui căpcăunoaice pline de plasturi. E rîncedă de sus pînă jos, fleșcăită, întîrziată, gata să intre în descompunere. Boarfele negre și vineții sînt și ele dintr-o altă epocă (nu-mi aduc aminte care, neavînd la îndemînă *Istoria costumului de la origini pînă în 1830*). Un gît subțire. Un cioc lung. E ceva de tucan în femeia asta. De coțofană. Fața îi e de un galben ce bate în verde. Respirația i-o simt de aici. Singurul eșec al bomboanelor aro-

* În original, „*hardantes*", cuvînt frantezist, compus din *harde* (haită) și *ardentes* (arzătoare) (n. tr.).

** Pictor, grafician și sculptor, celebru prin caricaturile lui politice și sociale (n. tr.).

mate *Lajaunie* *. Dar mai rea decît orice îi e privirea. Un nătărău care ar hali stridii pentru întîia oară, neștiind să se folosească de furculiță, ar aduce, desigur, bietele viețăi în halul în care se află pupilele doamnei. Amestecată, răvășită, tulbure, urduroasă, chiondorîșă, avariată, înspăimîntătoare.

— Ce faceți aici ? chelălăie ea.

Și îți pot afirma că nici vocea nu arată rău pe planul calamității. N-am să apelez la clasicul scrîșnet de giruetă, nici la nu mai puțin clasica îndîrjire a pilei împotriva bucății de fier. De fapt, e altceva, și mai cumplit. De animal. Țipătul unei jivine a cavernelor. O relicvă din era terțiară.

— Nu vă supărați, domnișoară Amélie, o calmez inundînd-o cu un zîmbet care trebuie să miroasă a brebenoc. Sînt comisarul San-Antonio și mă ocup de trista afacere pe care o știți.

Ea se calmează.

— De unde-mi cunoașteți numele ?

— Mi-a ajuns la urechi că o încîntătoare domnișoară Amélie, vara directoarei, o secondează pe aceasta din urmă. Văzîndu-vă, am știut că dumneavoastră sînteți. Bună ziua.

Mă plesnește peste ochi cu un „bună ziua" sec ca o lovitură de tot-ce-vrei. Un horcăit, mai tare decît cele precedente, dar poate mai slab decît cele ce vor urma, rupe vraja dintre noi.

— Ce oroare ! geme Amélie. Îi auziți ? Un scandal abject. Vara mea și-a pierdut mințile. Credeți că trebuie să previn familia ? Să-i cerem internarea ? Păcatul carnal ! Aici, la noi ! Și încă în patul unde a murit Gaston. Asta e o...

Dar nu poate continua, timbrul vocal fiindu-i obliterat de cel al lui Alexandre-Benoît, care își anunță ofranda în gura mare și în termeni de o precizie la fel de crudă ca un steack tartare : „Na, mîrțoagă ! urlă acest Casanova al bordeielor. Na, vită-ncălțată !"

Și restul urmează. Aș vrea să ți-l transcriu, dar sărind cuvintele cele mai violente, fiindcă e cu neputință ca firile morocănoase să nu reacționeze. Spiritul plin de tristețe e ca sifilisul — în ciuda oricăror terapii, rămîne en-

* *Jaunir* înseamnă „a îngălbeni" — aici, probabil, dinții respectivelor persoane (n. tr.).

demic. Așa încît, ca să-ți completez raportul, Bérurier îi declară partenerei sale următoarele : *„Ia-o... în... O să te... să ți-o... și să ți-l lărgesc cît o poartă de șură."*

Ceea ce dovedește că, pînă și în entuziasmul lui, Béru rămîne în primul rînd un rural. Fascinați de acest crescendo, așteptăm ca lucrurile să fie duse la bun sfîrșit. Ai văzut vreodată un spectator de la Cap Kennedy care să plece acasă după ce a început numărătoarea inversă ? Ori un amator de atletism făcîndu-și valiza între startul și finișul cursei de 100 de metri ?

Așa încît avem răbdare. Și nu mai durează mult. De altfel, Béru anunță că își va lua în mînă extremitatea membrelor inferioare. Și o face. Făcînd-o, mărturisește că se duce, se duce, se duce. Dar plecarea lui e de scurtă durată (ca întotdeauna, vai !) Fiindcă revine aproape imediat. Trage un pîrț sonor, pentru a-și reafirma prezența și lansează un *„Dumnezeii ei !"* care ar pune pe fugă un întreg atelaj de catîri.

După zece secunde, deschide ușa, în timp ce se străduiește să-și îmbrace pantalonii.

— A, aici erai, tipule ! face, cu bonomie. Tocmai vream să-ți telefonez. Am noutăți de la laborator despre plăcile tale de aur.

Uit de comicul situației și nechez :

— Adevărat ???

— Cică ce scrie pe ele e în legătură cu un papă care a trăit în nu mai știu ce secol. Dar de mult de tot. Cică ar fi fost în hîră cu biserica, pe motiv de nu-știu-ce. Și, pe deasupra, nici nu era cu adevărat papă, ci un soi de supapă, mă urmărești, băiete ?

— Ca și cum am fi legați în coardă, Grasule. Și pe urmă ?

— Plăcile astea zic precum că, la moartea lui, comoara familiei va reveni Vaticanului, cu condiția ca biserica s-o restituie înapoi unuia dintre moștenitorii lui, nepotul cel mai mare, cred, care ar fi fost plecat într-o călătorie, în China sau în Labrador, nu-mi mai aduc exact aminte chestia, dar era într-unul din locurile astea. Dacă moștenitorul nu se mai întorcea la cuib, Vaticanul punea laba pe marfă. „Dacă revenea, el sau un moștenitor al moștenitorului autentic, Papa aflat atunci la domnie trebuia să-i paseze bîștarii". În sfîrșit, Mathias o să-ți dea detaliile complemintale. Plăcile au fost multiplicate cu dalta

de gravură. Vaticanul are un duplicat. Ciudată istorioară, nu ? Niciodată n-am dat peste o parașută ca asta în cursul anchetelor noastre. Pînă acuma, conții de Pîrț-pe-Sus nu erau specialitatea casei.

Iată că a încheiat pantomima potrivirii pantalonilor, sub ochii îngroziți și îngrozitori ai verișoarei Amélie (cea care niciodată nu și-a promis cuiva cele trei fire de păr cunoscute). Monumentalul îmi adresează un semn cu ochiul.

— Știi că am prins gustul cumetrei Adrienne ? Sînt la a doua vizită aici pe ziua de azi. Babetele care și-au refulat posteriorul, în cursul anilor de văduvie, au pus la cale, fatalmente, în gînd, găinării uluitoare. Glandele li s-au abătut asupra imaginației, așa încît atunci cînd le destupi sticloanța, ești răsplătit cu vîrf și îndesat. Pe legea mea, trebuie să te păzești să nu te împroaște. Adineauri mă devora cu o asemenea de într-atîta înflăcărare, de era să-mi lase soldățelul fără cască bandita asta.

Devine deodată conștient de prezența liliacului proptit în perete, cu palmele lipite de tencuială, ca pentru a se face răstignit.

— Ia te uită, micuța verișoară ! rînjește Umflătură. Salut, mititico ! Într-o zi va trebui să-ți mătur și ție pînzele de păianjen, puștoaico. N-o să te lăsăm să te matlasezi cu un slip în paraginâ, ce dracu' !

Înspăimîntată, marea capră o rupe la fugă. Dar nu ajunge departe, fiindcă telefonul începe să clopoțească. Și Amélie se oprește. Putem ignora chemările acestui disperat, cînd se apucă să țipe ca din gură de șarpe ? Nu, nu putem. Încît vara-telefonistă se îndreaptă spre instalație și, plină de curaj, ridică receptorul.

— Alo, da. Cu cine doriți ? — Deodată își compune o mutră plină de respect : Domnul de Monte-Carlo ? Desigur, rămîneți pe fir. — Înfige o banană într-un anus nichelat. Două bîz-bîzuri, și legătura se stabilește. — O comunicare pentru dumneavoastră, domnule conte ! anunță rîncezeala.

Și închide în vîrful picioarelor, precum un copil de cor, pătruns de importanța funcției lui, toarnă în potir o dușcă de muscat.

— Domnule conte ! declamă Enormul. Ei bine, piți-poanco, bag de seamă că aveți lume bună printre clienți.

— Slavă Domnului, nu găzduim numai porcine ! ripostează cucuveaua cu mîner.

— E un fel de conte de Monte-Cristo, trîmbițează Pachidermul.

— Pardon, de Monțe-Carlo ! recti fiică mînerul cu gît lung.

De ce sînt prezent la această scenă ? Ai ? Fesă de tigaie ? Îmi poți explica suma de întîmplări care a fost necesară pentru ca telefonul să țîr rîie tocmai în clipa cînd eram și eu aici ? Și pentru ca gîtul lung cu cioc lung să gîngurească „domnule de Monte-Carlo“ de ți se zbîrlește părul din urechi ? Și pentru ca brusc, dintr-o dată, pe nepusă masă, nitam-nisam, foarte uluitorul și aproape genialul San-A., omul care nu înlocuiește nimic, fiind el însuși de neînlocuit, să-și spună : *Evrika ! Monte-Carlo, pronunțat de un nene cu un accent care plezneşte de frică, poate da foarte bine, fonetic, „Edmond Karl“.*

Ah, fericirea adîncă a reușitei ! Ah ! Inefabila beție transmisă de victoria băută din cupa cizelată a succesului, cum scria, nu chiar atît de odinioară, mareșalul Joffre *, după bătălia de la Saint-André-le-Gaz.

Da : ah !

Aș zice chiar mai mult : ah, ah !

Și aș adăuga la sfîrșit : „Fă-te încoa, conte ! Să-ți zic vreo două.“

— Ce cameră are contele de Monte-Carlo ?

— Apartamentul de la parter. Ușa de după salonul de lectură.

Ciocul lung cu picioare lungi n-a terminat precizarea, că marțianul tău preferat s-a și strecurat, ca un alt fel de păsărică, în direcția inidicată.

— Ei ! Încotro ? rîșneşte dura rîncedă **.

*

Pe ușa cu ciubucării burgheze, o placă de aramă anglo-saxonă poartă acest cuvînt simplu și intimidant : „Privat“.

---

* Comandînd, în 1914, armata franceză care lupta în nord-estul țării, mareșalul a repurtat victoria de pe Marna (n. tr.).

** Ca să ne mai treacă timpul, dacă vrei, îți combin toate cursurile de apă ale Franței (n. a.). — În text *dure rance*, avînd aceeași pronunție ca și *Durance* : afluent al Ronului, care izvorăşte din Alpii francezi (n. tr.).

Există asemenea anunțuri, sub formă de interdicție, care îl opresc și pe omul cel mai aventuros. „Pericol", „Cîine rău", „Înaltă tensiune", „Otravă", „Jandarmerie", „Privat" constituie eșantioane valabile. La fel cum, scris în germană, „Interzis" are altă eficiență, chiar dacă nu pricepi o boabă nemțește.

Fără a ține seama de recomandarea gravată cu gotice, mă rog frumos, apăs pe clanță. Ușa se întredeschide. Mi se propune un salonaș al dracului de Ludovic al XVI-lea. Tapet în dungi, gravuri fals frivole, în rame stil mascaradă.

Nimeni.

Ba da, o voce la telefon. O voce înseamnă cineva, de acord ?

Vine din camera de lîngă salon. E uscată și tăioasă ca... Stai nițel, să-ți găsesc o imagine-șoc. Ca un satîr, poftim ! Frumos, nu ? Tăioasă ca un satîr, îți place ? E direct spus : clac ! Și exprimă bine ceea ce nu vrei să spui.

— Ascultă, prietene ! face vocea. Acum, că pămîntul e pregătit să primească sămînța, îmi trebuie grăunțele, mă urmărești ? N-am investit o avere în afacerea asta, ca să eșuăm tocmai cînd avem toate cărțile în mînă. Dacă caraghioșii voștri au fost niște incapabili, eu n-am ce vă face. Soluția e foarte simplă. N-o să ne lăsăm păcăliți de acest controlor de metrou, mai mult sau mai puțin nebun, pe care v-ați cam grăbit să-l... neutralizați. Dacă în douăzeci și patru de ore n-ați ajuns la un rezultat, nu mai răspund de nimic. Salut !

Și contele închide.

Fiindcă e conte.

Pînă acum am stat în budoar, nu de rușine, ci ca să ascult. Momentul e numai bun pentru a apărea și a vorbi, nu ? Mă strecor cu pași tiptili. De pisică pe un divan acoperit cu o catifea de mătase, ca să-ți faci idee... Contele e cu spatele. Poartă un halat maro, ca un cartof copt. Și plete alb-albăstrii (adevărat diamant), ondulate la ceafă. N-o să mă crezi, dar seamănă cu Roger Peyrefitte. Văzut din spate. Își ține încă mîna pe receptor și pianotează nervos, ca orice tip foarte contrariat și care clocește măsuri de represiune.

Să-i respectăm meditația. E preferabil să mă descopere singur, fără să-l zgîlțîi cu un tunător „Poftă bună, domnule !". Și o să-ți explic de ce. Tipul care vine pe furiș și îți face hu ! pe dinapoi obține o reacție de efect, într-adevăr, dar un efect care se atenuează imediat prin simplul fapt că, strigînd, își dezvăluie prezența. Există o francheță aproape liniștitoare din partea celui care își vîră întregul arsenal prin fereastra ghișeului și strigă : „Mîinile sus toată lumea !" În timp ce bădăranul sinistru, pitit asemeni ghepardului la pîndă și pe care îl zărești și te întrebi de cît timp e acolo și ce gînduri are, ăsta e medaliat cu aur la olimpiadele de clănțănit. Cavaler al făcutului pe noi. Primat al înverzirii (de spaimă).

Antonio-cel-mult-iubit nici nu clipește. Își reglează respirația astfel încît aceasta să se confunde cu a contelui. E hazliu să observi pe cineva care se crede singur. Există în individ o relaxare ce încetează îndată ce apare vreun martor. Nu vreau să te mint, dar ceremonialul nostru se întinde pe mai multe minute. Ceea ce e mai lung decît trei clipe de flecăreală la telefon cu matracuca ta, care îți descrie corsajul drăgălaș, cu mîneci bufante, la care migălește șelarul ei.

Domnul de Monte-Carlo (ia zi, l-ai văzut pe Carlo ridicîndu-se *) decide să ia un carnet, cu scoarțe de crocodil, așezat pe o masă rotundă. Descrie o jumătate de rotire spre dreapta (trebuie să te aștepți, e un nobil) și nu-și termină mișcarea, întrucît m-a descoperit. Cam atins de cuperoză suzeranul. Grăsuliu pe dinainte. Iubește haleala de first quality. Îi poți da bătătura la analiză : are ficat-caviar-prepeliță-cu-struguri-homar. L-a costat o groază de firfirici. Ce vrei, fiecare investește după cum îl taie capul. La noi, pe Marte, unde îngrămădim totul într-un chiștoc marcat, asemenea metode surprind, de aceea venim în număr atît de mic pe planeta voastră îmbăligată.

O chestie te frapează la bărbatul : ochii ; întru totul ca ai Améliei. Numai că, în cazul lui, impresionantă e frumusețea. Un albastru... Îți amintești gogoloaiele de sineală de odinioară, pe care mamele noastre le trînteau în cazanele de fiert rufe ? Asta precurgea detergenții actuali. Era albastru-de-steag-un-pic-mai-bleu, țipătoare,

* Joc de cuvinte între *Monte* și *monter* (a crește, a se înălța, a se umfla — și alte sensuri, la fel de licențioase în context) (n. tr.).

de o vioiciune vegetală. Înfăşurată într-un petic de pînză, nu ? Ei bine, contele are două gogoloaie de sineală în chip de ochi. Îţi vine să-l rogi să-şi vîre lămpaşele în apă de javel *, ca să-i poţi prinde privirea. Să decapezi tot ce e prea mult, prea intens, prea gros.

Cele două cearcăne adînci, crescute în vîrful pometilor, încep să-i palpite ca nişte guşi de broscoi. Un timp pe care nu ţi l-aş putea cifra în secunde, nici chiar în ani-lumină, trece peste noi ca zăpada peste un sat de munte, învăluindu-ne în lînceziri insane. Zîmbetul enigmatic cu care m-am împopoţonat mi se destramă ca himenul unei tinere mirese.

— Cine eşti dumneata ? întreabă, în sfîrşit, domnul de Monte-Carlo.

În loc să-i răspund, păşesc către dînsul. Asta face parte dintr-un conformism poliţienesc căruia trebuie să-i rămîn fidel, în ciuda părerii pe care o am despre el. San-Antonio al tău se lasă să cadă pe un scaun, cu faţa spre interlocutor. Şi ştii în ce manieră procedează ? Nu ? O să vezi. Deloc fraier, băiatul. Îşi strecoară dreapta în buzunar, îşi vîră degetul mijlociu în marele ineluş episcopal, scoate mîna şi o aşază cu palma pe măsuţă.

Monte-Carlo cască ochii cît sarmaua. Adevărată coţofană. Şi ce periscoape, mamă mare ! Înghite în sec, ca unul care s-ar fi ghiftuit cu două kile de griş, fără să bea o gură de apă.

— Iată una dintre cele trei cărţi lipsă, aşa e, domnule conte ?

Repetă, cu o voce care ar nimeri drept în patetism, dacă aş lăsa-o în voia ei :

— Dar cine eşti dumneata ?

Din ce în ce mai misterios, apuc telefonul. Organul supraîncălzit al Améliei îmi horcăie un : „Ascult“ care l-ar pune în stare de erecţie pînă şi pe un judokan în plin spectacol demonstrativ. Nici biata mamaie Marilyn n-ar fi reuşit mai bine.

— Dă-mi camera domnişoarei Zoé Robinsoncru, cer eu.

— Da, ddommmmmmnnnnunununule conte. Imed... — Şi protestează cu miorlăituri de pisicuţă, încălţată de Şah, într-o frumoasă înserare de mai : Nu, domnule Béruuuuuuuuuurier, e o nebubu... e nebuniiiieee...

* Soluţie utilizată ca decolorant şi dezinfectant (n. tr.).

Totuși îmi dă legătura cu odăița Zoéi, care Zoé, conform recomandării mele exprese, mă așteaptă făcîndu-și bagajele. Vocea ei muzicală :

— Alo !

Un alo e scurt, nu-i așa ? Anonim. Însă fermecătoarea ajunge să prefacă această simplă interjecție în simfonie.

— Eu sînt, micuțo. Vino și tu în apartamentul contelui.

— În apartamentul cui ?

— Contele de Monte-Carlo, îl cunoști ?

— Absolut deloc.

Uf ! Are accente de sinceritate... Să fie cu putință ?

— Întreabă la recepție. Or să te îndrume.

Omul cu burtă mondenă și ochii ca gogoloaiele de n-ar mai fi reacționează.

— Ești în combinație cu fata asta ?

Bonno : peștele începe să sugă momeala.

Îmi clatin mîna inelată, într-o rază oblică de soare, unde plutește un norișor de praf.

— Mai mult sau mai puțin. Dovada...

— La ea era ?

— Da. Asta și plăcile de aur.

Acuma îl am în mînă de-adevărat. Știe că n-am putut inventa ultimul detaliu. Deci că va trebui să jucăm strîns amîndoi. Și, mai ales, da, mai ales „cu cărțile pe masă".

— Cum a făcut rost de ele ?

— Ei, cum ! Duplessis. Ați subestimat farmecul Zoéi. Și are, de să mai dea și altora.

În petto îmi zic că m-aș duce și eu la împărțeală.

— Tîrfa ! scrîșnește el din dinți (falși ?). — Și, dus de avînt, întreabă : Cine i-a spus ce reprezintă lucrurile astea ? Ai ? De unde a aflat ?

Dragul de el. Viteazul de el. Minunat conte fals (fiindcă îți dai seama că ticălosul a uzurpat un titlu nobiliar. Niciodată o veritabilă viță nobilă nu s-ar coborî să devină șef de bandă). Da, minunat conte fals, care implicit îmi face dovada că Zoé n-a mințit — ea n-a fost decît o pradă în ghearele acestei păsări de.

— De la cineva care i-a adus eliberarea, scumpul meu domn. O cunoașteți pe Zoé ?

— Da, am văzut-o la *Résidence*.

— Dar fără să-i fi vorbit, desigur. Dumneavoastră trageți sforile fumîndu-vă trabucul.

Deocamdată nu ne putem spune mai multe, fiindcă mica mea caraghioasă tocmai bate la ușa deschisă. Și-a schimbat combinezonul de motociclistă cu un taior simili Chanel, în tonuri de galben strălucitor, cu zorzoane albe, care îi vine de te face să-ți muști rulada cu icre...

Ne privește.

Eu la fel. De după barierele coborîte.

Nu-l cunoaște pe Monte-Carlo. Nici o îndoială în privința asta. O supermare actriță tot n-ar putea trișa. Fiindcă în pupilele ei, atunci cînd le îndreaptă spre conte, se citește curiozitatea. Pricepi ? Nu surpriză prefăcută, nu indiferență studiată, nu : curiozitate foarte omenească, foarte caldă și care țîșnește cum ai țîșnit tu într-o seară de pe rampa de lansare a bătrînului tău father. Asta îmi trebuia mai mult decît tot ce s-a întîmplat înainte.

Mulțumescu-Ți Ție, Doamne ! Să știi că n-arăți deloc rău, în felul Tău... de nedefinit.

— Bună ziua, domnule, murmură ea.

— Rimă ! scuipă Monte-Carlo (ceea ce dovedește că e conte cum sîntem eu sau tu).

Zoé face un pas spre mine.

— Ce l-a apucat ? întreabă.

— Draga mea, ți-l prezint pe marele patron al bandei, cel care te-a manevrat ca pe o marionetă.

— Marionetă cu p... ! urlă cuperozosul, pierzîndu-și tot controlul, datorită faptului că nu e nobil.

Deși ceea ce urmează este perfect indescriptibil, totuși, grație imensului meu talent de narator, îți voi face o descripție. De fapt, n-ar prea trebui, avînd în vedere că, oricum, acest policier e cu mult mai lung decît celelalte și voi împinge Fluviul Negru la faliment ; dar, cum zicea un producător de cinema : în materie de falimente, numai premiera e de efect — pe celelalte nu le mai iei în seamă...

Urmărește desfășurarea evenimentelor, Incultule ! Și dă un pas înapoi, dacă nu vrei să fii stropit pe costumul tău de filfizon sărac cu duhul.

Aflînd că se găsește în prezența *Creierului,* Zoéi i se urcă sîngele la cap, ca urmare, presupun, a calității sîngelui ei amestecat. Ai văzut vreodată, la circ, cum sar tigroaicele de pe un postament pe altul, pe deasupra dresorului ? Acea alunecare suplă, acea felinitate maiestuoasă ? Ei bine, asta e !, cotorul meu ! Un salt — și iat-o

în capul lui Monte-Carlo, pe care îl demontează și îl decarlește. Îl apucă de urechi... Trebuie să-ți precizez (omisesem, scuză-mă) că are niște clăpăuge aproape gaulliene, big chief. Cunoști genul : aripi de moară, cît ale lui Babar cel din benzile desenate. Radaruri pentru turnurile de control, nepoate. Veritabile pavilioane de stațiune balneară. Splendide ! Very excepționale. Deci Zoé le cramponează, cîte una în fiecare mînă — și ia te uită ce-i mai bîțîie capul falsului conte — strigîndu-i versete răzbunătoare, apropo de frate-său și de onoarea ei personală, pe bază că a îndurat un adevărat martiriu în ultima vreme.

Și începe să-l tragă după ea. Zadarnic se împotrivește insul cît poate, demoazela e atît de turbată, încît îl plimbă de colo-colo, cum plimbi un juncan ținîndu-l de coarne. Și plînge, țipînd. Fața îi e scăldată în lacrimi, de parcă... Stai, îmi vine în minte o imagine, de-or să pice criticii în poponeață... De parcă ar fi plouat peste un trandafir ocru. Ei ! Poftim ! Nu e o veritabilă operă de artă ? Colette * bătută la fund ? Asemenea trucuri, într-un roman polițist, te zgîlțîie, nu jucărie. Nu te aștepți la așa ceva. Nu ești învățat, la prețul ăsta. Ei bine, ai fost servit. Bagă la devlă. Halește. Pune-le la borcan. Sînt un abundent. Abund pe toate părțile, inclusiv în sensul tău, ceea ce îți dovedește modestia mea funciară.

Da : Zoé hohotește convulsiv. Scoate țipete plîngărețe. A terminat cu rechizitoriul. Mai trage o scuturătură bună, apoi slăbește strînsoarea, iar Monte-Carlo pică în fosa orchestrei. A dat lovitura. Se lasă pe un taburet tapițat. Locul îl doare. Scoate un muget (contele). De data asta, o prind pe tigroaică în brațele mele avide (grozav, nu ?) și îi șoptesc la ureche :

— Acuma du-te la tine în cameră și așteaptă-mă acolo.

Gîfîie. Părul blond i s-a lipit de fruntea asudată. Nu dă semne să fi auzit ce i-am spus. Mă privește nehotărîtă :

— Fugi în camera ta, vin și eu îndată.

Acum a priceput. O șterge, după o ultimă invectivă către conte. Monte-Carlo se ridică, el știe cum. Se strîmbă. Se freacă. Suferă. Aripioarele îi ard ca focul. Una dintre ele chiar s-a sfîșiat în partea de sus și îi sîngerează.

* Cunoscută romancieră, membră a Academiei Goncourt (n. tr.).

— Ce-a apucat-o pe nemernica asta? mă apostrofează.

Îi răspund cu un dos de labă care îl face să se bălăngăne precum vîrful unui chiparos în dezlănțuirea mistralului.

— Fii politicos, bătrîne. Că de nu, te iau eu la întrebări.

— Dar de ce...

— Nu-i place ce i-ai făcut lui frac-su.

El se apucă să clatine din cap și să-și rotească ochii, de unde mă prind că nu-l are la pipotă pe numitul Céleste-Donato.

Îmi cunoști inspirațiile nebune? Nu prea? Atunci poftim o demonstrație:

— Monte-Carlo! zic. Zoé a pus mîna pe materialul ăla după care te dai de ceasul morții, numai ca să aibă o monedă de schimb. A vrut să obțină eliberarea fratelui ei. Dar acuma, că pușt[illegible]iul a dat în primire...

Poftim? Ai auzit ce pastilă i-am aruncat? La marea nimereală, cum îți zic! Cu siguranță trăznitoare. Ce tupeu, maica ta, Hristache! Ce aplomb!

— Dar acum, că pușt[illegible]iul a dat în primire, reiau văzînd că poponelul nu protestează, eu ți le ofer contra monedă propriu-zisă. Auzit?

Dă din cap că „auzit".

Nu e greu, am să te învăț.

Bun. Mai pălăvrăgim un pic. După care îl las, ca să o recuperez pe Zoé și valizachile ei. Dar mai întîi cer nota de plată de la cele două scorpii care se joacă de-a mama și de-a tata cu Béru și care au și început să se ia în gură, pînă într-atît încît o „dezverișorizare" mi se pare inevitabilă.

Și îi recomand trio-ului, sub amenințarea cu represalii înspăimîntătoare, să nu-i sufle o vorbă lui Monte-Carlo despre calitatea mea (oare există?) de polițist.

După care, ce, nu știi?

— Zoé!

— ...

— Te iubesc!

CAPITOLUL „K"

Ofițerul de poliție Magnin este un colos rozuliu și blond, cu priviri de azur care se întunecă atunci cînd pe om îl apucă dracii. Poartă întotdeauna costume frumoase, maro în dungi și cămăși de culoarea somonului (afumat). Altfel, gură bogată și fustangiu de elită. Premiul întîi la tir și primul capsator de chelnerițe pe întreaga Mare Baracă. Chelneriția e viciul lui, calul de bătaie (îl călărește adesea), obsesia, bîntuirea. Pretinde că rochia neagră și șorțulețul alb fac să-i fiarbă sîngele în vine. Le vînează în mod științific, Magnin ăsta. Investighează, defrișează restaurantele, stradă cu stradă, cartier după cartier, arondisment cu arondisment. În momentul de față, alege spuma, dacă pot spune așa, din cel cu numărul 4. Înainte de a intra într-un stabiliment, nu examinează meniul *, ci chelneriția. Dacă aceasta are sub optzeci de ani și peste cincisprezece, tipul intră cu cravata țanțoșă, umerii drepți, ochiul cuceritor și buzele țuguiate.

Îi place să-și povestească isprăvile.

În clipa asta, mi-o relatează pe cea mai proaspătă : o persoană de la Nisa, debordînd de temperament. A culeș-o în ajun, la ieșirea din restaurantul unde-și plimba de colo-colo saramura-cu-linte. Peste costumul de lucru nu purta decît un palton cu guler de blană de iepure. A îmbarcat-o în mașină (o 204). Direcția — o fundătură din Bois de Boulogne, al cărei monopol îl deține după ce s-a luptat din greu să-i gonească pe toți cei ce se aventurau pe acolo pentru cîte o hodoroagă's party.

* În Franța, ca și în multe alte părți ale lumii, meniul restaurantelor (inclusiv prețurile) se afișează la intrare (n. tr.).

Îţi povestesc despre Magnin ca să ne mai treacă de urît pe drum, dar vei vedea, e hazos.

Subordonatului meu îi place să le percuteze în maşinuţă pe destupătoarele de sticle. Nu din zgîrcenie, ca să facă economie de o odaie, ci fiindcă îi repugnă să coboare scara în faţa unei fete cu hainele în dezordine şi pe care tocmai a făcut-o aeroplan. Asta îl deprimă. Detestă timpii morţi care urmează actului. Să aştepte refacerea harnaşamentului unei damicele proaspăt compostate este mai presus de puterile lui. Pe cînd în maşină, totul merge ca pe roate (păi, nu ?). Inconfortul favorizează poziţiile baroce — şi, cînd totul e gata, poţi demara, în vreme ce miss Ciuruială îşi restaurează panoplia. Nu-ţi mai rămîne decît să o depui, galant, în faţa unei staţii de metrou, zicîndu-i „Mersi, bravo, o să-ţi trimit şi alţi muşterii."

Aşadar, ieri, Magnin şi-a teleghidat o nativă din Nisa. Marfă extra, domnule comisar. În jur de cincizeci, foarte brună, cu barbă şi cu păr peste tot, un veritabil caniche royal (omul are gusturi subţiri). Genul zburdalnic. Mi ţi-a făcut o şedinţă, Patroane, de mi-a paradit spătarul de la scaunul mortului. Adevărată furie. Damicelă pentru *Land Rover*. Dacă o mai invit o dată sau de două ori în Peugeot-ul meu, voi fi obligat să schimb hărăbaia... Pe scurt, ne străduim în chip magistral. După care o vărs din maşină în faţa casei — îmi era în drum — şi mă duc şi eu la coteţ. Colocatara mea nu dormea. Îi arunc o lopată de remuşcări. Îmi scot bulendrele, şi o dată ea-mi zice : „Ia vino încoace, Loulou, că ţi s-a agăţat ceva de slip." Ştiţi ce era, patroane ? Rama cu ventuză, pe care buna mea nevastă o fixase pe tabloul de bord. Şi unde pusese poza ei şi a puştiului. Iar dedesubt, cu litere aurii, era scris : „Fii prudent, tăticule, gîndeşte-te la noi ".

Ascult istorioara, cu zîmbetele de rigoare. Dar imediat îmi restabilesc autoritatea, dat fiind că am ajuns la destinaţie. Încetinesc. „Cască bine ochii, Magnin, că eşti pe punctul de a începe treaba. Întîlnirea va avea loc aici, pe şantier ; sub becul roşu de lîngă baraca pentru unelte. Ia-ţi materialele şi caţără-te pe platforma superioară a macaralei din mijlocul şantierului. Fii gata de orice. Dacă mă trag pe sfoară, împănează-i cu plumb. Şi dacă strig : „Hai !" stropeşte-i pe picioare. Repetă-ţi că înfrunt un mare pericol şi că nu te am decît pe tine ca

să mă acoperi. În cazul că-mi vin de hac, anunță prin talkie-walkie mașinile. Care de două ore stau ascunse prin toate cotloanele cartierului. Înțeles ?“

— Perfect, patroane.

Își ia arma cu lunetă, lampa frontală cu infraroșii și aparatul de radio. Apoi silueta înaltă i se topește în întunericul de afară.

*

Mă uit la rîșniță. Ora 10 și 30. Mai am o jumătate de ceas înainte. Și, absolut firesc, mă propag spre un bistro. În colțul ăsta de mahala, stabilimentele se închid devreme. Dau tîrcoale de-a lungul fațadelor leproase, pînă ce în sfîrșit descopăr o lumină. Aceea a unui bar nenorocit, unde doi tineri cu favoriți lungi, coame lúngi și pantaloni cu labe de elefant torturează un aparat electric, pentru a încerca să dirijeze niște bile de oțel prin niște meandre complicate. Lămpițe multicolore se aprind, însoțite de zgomote metalice. Patronul e un bătrînel impasibil și neras.

— Ce să vă dau ?

Ezit. Nu mi-e sete. La întîmplare și pentru că aici e un fel de bistrou *de așa ceva*, arunc :

— Un rom cu limonadă.

— La balon ?

Un întreg ritual, un vocabular, o lume. Bistroul înseamnă un fel de a te simți ca acasă în mijlocul mulțimii, printre anonimi.

— Da, la balon. Aveți un telefon aici ?

Îmi arătă aparatul pe tejghea, ascuns pe după pahare și sticle năclăite.

— Poftiți !

Apuc receptorul. E lipicios. Spart și cîrpăcit cu un scotch jerpelit. Discul mecanic, cînd îl învîrtești, se bălăngăne revenind la loc. Descopăr un motan cenușiu, gras, castrat, moțăind de cealaltă parte a barului, pe o pernă într-o stare de nedescris. Totul aici e de o melancolie sordită. Te face să te gîndești la necazuri și la moarte. La mizeria pe care o tîrîm după noi precum edecarii de altădată șlepurile de-a lungul taluzurilor geometrice...

Formez numărul. Două ţîr-ţîr-uri, şi Félicie a mea răspunde :

— Ah, dragul meu, ştiam eu că ai să suni. Totul e bine ?

— Foarte bine, mamă. Şi... acasă ?

— La fel. „Ea" tocmai a urcat să se culce. Am pălăvrăgit o grămadă, e o fată foarte la locul ei, să ştii. Cine va merita să o...

Tocmai ce-mi trebuia. A înţeles bine, Félicie a mea. Care îmi vorbeşte de „ea". *Mama care îmi vorbeşte despre „ea"*. Mă linişteşte. Îmi dă nu ştiu ce cale liberă. Să fi venit clipa aceea, în care nu mai credeam ? Acel ceva în care îmi pierdusem nădejdea, pe care nu mi-l explicam la alţii, de care mă apropiam fără să-l ajung vreodată, care se risipea întruna ? Zi, răspunde-i bătrînului tău marţian, care te iubeşte mult, în ciuda bruftuielilor lui, *acest ceva este chiar acela* ? Frica aceea ameţitoare, nerăbdarea aceea calmă, fericirea aceea dureroasă ?

— Moartea fratelui ei a mîhnit-o îngrozitor, dar îi ghicesc, în fundul inimii, un soi de eliberare. De care încă nu e conştientă, desigur, însă...

Şi vorbeşti, vorbeşti Félicie. Fericirea mea. Pledezi tu, lampa mea de veghe, pentru aceea care va veni să te stingă. Îmi povesteşti, în contrapunct, ceea ce eu de acuma ştiu. Ceea ce ştiu că ştii.

— ...Va fi rîndul tău să...

Telefonul cel mai important al vieţii mele, aici, în bistroul ăsta de mahala, în prezenţa a doi falşi golani, care mîine vor merge la uzină şi a unui bătrînel ramolit, pe care viaţa l-a uitat în dosul tejghelei, alături de un motan scopit...

Aparatul stricat bîzîie la unele siflante. Dar ce iese din el rămîne muzical.

— De ce spui, mamă : va fi rîndul tău să o ajuţi ?

Ea rîde încet, de parcă ar fi lîngă mine.

— Ei, băiatule, ştii tu de ce. — O pauză. — Mai eşti la telefon, Antoine ?

— Da, scumpa mea. Prima oară cînd am întîlnit-o mi-a aruncat un pumn de piper în ochi...

— Da, mi-a spus... — Tonul îi devine grav : E mai bine ca femeile să arunce cu piper în ochii bărbaţilor înainte de a se căsători cu ei decît după aceea.

— Dumnezeule mare ! Cine-ţi vorbeşte aici de căsătorie ?

— Nimeni. Şi totuşi, Antoine, cînd a venit acasă cu tine, deşi avea cătuşe la mîini, am ştiut...

— Ai ştiut ce, mamă ?

— Că... Că ea va fi... — Apoi, cu alt ton : Crezi că te întorci repede ?

— Nu-ţi pot spune nimic, am încă multă treabă.

— Oamenii răi de care vorbeai ? De ce nu le-ai arestat şeful dacă îl aveai în mînă ?

— Instinctul meu de sticlete, mamă. Trebuie încheiată, o dată pentru totdeauna, afacerea asta. N-am vrut să risc ca restul bandei să se împrăştie în natură.

— În sfîrşit, tu ştii mai bine ce ai de făcut. Dar fii mai ales prudent. Gîndeşte-te la noi.

Recomandarea îmi aduce în minte povestea lui Magnin şi pufnesc în rîs.

— De ce rîzi ? se miră bătrîna mea.

— Am să-ţi spun, e o anecdotă grozavă.

— Ţi-am aşezat în salon patul pliant. Ţi-am pus la căpătîi, pe un scaun, lampa de opalină, fii atent cînd intri, să n-o răstorni.

— Nu, mamă, nu-ţi face griji.

Bun. Şi acuma uite.

Închid telefonul. Îmi golesc paharul „balon" de rom cu limonadă. La urma urmei, e bun romul cu limonadă.

Primul alcool pe care l-am îngurgitat. E mult de atunci. Cînd unchiul Octave mă lua la pescuit, în lumina mohorîtă a zorilor şi cînd aşteptam trenul, eu împietrit de lîncezeală, de somn, de spaima de a mă afla acolo, printre nişte tipi care scuipau, printre mănunchiurile de beţe pentru pescuit. La bufet, tropăia un Octave vioi, fiindcă el nu dormea niciodată.

Două romuri cu limonadă. Ba da, ba da, mai ia unul Coco (îmi spunea, nu ştiu de ce, Coco), să te încălzeşti. Beam. Şi lîncezeala mi se schimba, trecînd de la somn la beţie...

— Încă unul, patroane ! Dar nu balon. Unul mare.

Omul îmi toarnă, fără a fi surprins. Beau, gustîndu-mi copilăria. A plecat de-a binelea, ticăloasa ! Se îndepărtează progresiv spre granițe bizare, abandonînd pe nisip un bărbat. Eșuat !

*

Îmi las hodoroaga la intrarea în șantier.

Mă benoclez. Nimeni. „Ei" întîrzie. Să fie de rău augur ? Să se fi prins la ceva, în ciuda precauțiilor mele ? San-A. merge să se posteze sub becul purpuriu. La început, găsește lumina acestuia anemică, dar după o clipă, cînd ochii i se adaptează, ea pare că inundă împrejurimile. Cîmpul vizibilității mi se lărgește din minut în minut. Zăresc fundațiile imobilului în construcție. Încă nu au ajuns la nivelul solului. Cu un aer nevinovat, toate casele se înfig adînc în pămînt, ca niște stîlpi. Bancuri de lucru, fierotenii, o betonieră a cărei umbră stranie evocă vag celebrul vehicul lunar.

Liniștea nu e tulburată decît de foșnetul unor hîrtii unsuroase, agitate de o adiere care, abia pornită, își și dă sufletul. Și pe urmă de altceva, greu de definit. Asemeni unui ușor fluierat continuu, ca acela al cafetierei electrice, atunci cînd e gata cafeaua. La fel cu briza fantezistă de care am vorbit mai sus, fluieratul se depărtează de urechile mele sau revine brusc. Agasant. Și tulburător, îți jur. Îmi pun mîna pîlnie la ascultătoare și pornesc în căutarea sursei sonore. Mă duc în stînga, în dreapta...

Și o găsesc.

E talkie-walkie al lui Magnin, care zace, sfărîmat iremediabil, pe solul argilos. Nătărăul trebuie să-l fi scăpat de la înălțimea platformei. Rănit de moarte, aparatul agonizează. Din baterii îi curge în noapte o zeamă subțire. Furios, îi dau, cu călcîiul, lovitura de grație. Iată-mă, la ora asta, și curățitor de tranșee. Proastă afacere. Am pierdut legătura cu forțele polițienești care încercuiesc cartierul. Dacă treaba va fi pe nasoale, o să facem zîmbre. Trăgător de elită Magnin, dar cam stîngaci. Și elefantul ochește bine cu trompa, numai că la exercițiile de grație și suplețe nu riscă să pună laba pe podiumul medaliaților. Scandez cîteva lucruri răuvoitoare la adresa colaboratorului meu. Care încep cu poponar și nu știu cînd se vor sfîrși.

Şi şacalii ăia care nu vin o dată !

Ca să-mi treacă enervarea şi să alung răcoarea nocturnă, încep să mă plimb de colo-colo. După douăzeci de paşi, mă împiedic de cadavrul lui Magnin. Zace cu faţa în jos şi braţele desfăcute. Poartă încă, în bandulieră, arma cu lunetă, dar patul acesteia e spart şi ţeava îndoită. Îl examinez pe bietul băiat şi descopăr destul de uşor ce s-a petrecut. A fost ucis cu un glonţ, în timp ce urca scara verticală a macaralei. Un glonţ de mare calibru, scuipat dintr-o flintă cu amortizor, presupun. Proiectilul a pătruns prin abdomen şi a ieşit printre omoplaţi. Campionul chelneriţelor la toate categoriile a căzut ca un pietroi şi, la sosire, şi-a zdrobit cutiuţa.

„Fii prudent, tăticule, gîndeşte-te la noi".

Mi se strînge inima. Îmi zic că sînt un amărît jalnic şi un asasin. Dacă l-aş fi umflat pe contele de Monte-Carlo în loc să umblu cu fineţuri, la ora asta Magnin ar fi umblat pe sub fustele unei jupînese, în fundătura lui din Boulogne. Ce meserie nenorocită, Doamne !

Din fericire, n-am vreme să mă las purtat de apele noroioase ale disperării. „Grăbeşte-te să ridici labele, dacă nu vrei să dai de dracu !". Uşa magaziei de unelte s-a deschis şi mai mulţi inşi au dat năvală peste noi. Văd nişte arme lucind în lumina sîngerie a becului. Atunci îmi spun, foarte sincer, că proiectele mele matrimoniale vor ieşi, probabil, din circulaţie. Pentru că, dacă mai apuc să scap, înseamnă că îngerul meu păzitor este într-adevăr un băiat plin de zel. Guguştiucii şi-au tras cîte un ciorap peste mutră şi, colac peste pupăză, şi-au mai pus şi pălării. Ridic mîinile, fiindcă ăsta e cu adevărat lucrul cel mai urgent, avînd în vedere datele irevocabile ale problemei.

— Ai vrut să ne fentezi cu pistolarul tău feştelit, nu, Sifilis ? îmi aruncă unul dintre membrii cvartetului, venind spre mine. Din fericire, ne-am postat aici de la ora şase după-masă. Cel puţin ai adus marfa ?

Fascicolul unei lanterne se propteşte din plin în moaca mea. Şi imediat răsună o exclamaţie.

— Drace ! Un curcan.

— Eşti sigur ? întreabă alt mafiot.

— Îl cunosc. E comisarul San-Antonio.

— Atunci am ras tot un sticlete ?

— Cam aşa. Am căzut în capcană ca dobitocii.

În vremea acestui scurt schimb de replici, mandea își spune că, în plină lună-nouă cum sîntem, perioada e propice pentru a juca pe toată mîza. Așa că, pricepi, îți tremolează un fluierat trident, cum zice Grasul. Ceva mai pătrunzător decît Farah Diba *. De-ți înțepenește ciolanele în clăpăuge. O viclenie pe care indienii sioux n-ar da două parale, dar care, totuși, își arată roadele. Pe nepusă masă, băieții răi, crezînd că e vorba de un semnal, se pun pe galopat ca niște mînji speriați de un claxon.

Toți, cu excepția unuia : cel care m-a identificat.

— O să mi-o plătești, sticlete ! scrîșnește el.

Are un pistol-mitralieră, a cărui țeavă o ridică brusc. Numai că și eu am o facultate, care face cît cele de litere și științe la un loc. Un har prețios, care îmi permite să încetinesc timpul, ca să zic așa. Să-ți explic. În situații fierbinți ca asta de acuma, în timp ce vizaviul meu face o singură mișcare, fie ea și cu promptitudine, eu am vreme să mă gîndesc la o mulțime de lucruri, vreme să reflectez, să apreciez, vreme să iau hotărîri. În consecință, execut un soi de plonjon spre stînga, continuat printr-o accelerație pivotantă și cad pe partea dreaptă a corpului.

Rrrrrahahahahaha ! face pistolul-mitralieră, în ciuda amortizorului. Un roi de viespi trece. Pe cînd eu rămîn**.

Scot un geamăt cum nu s-a auzit niciodată în vreo maternitate, nici măcar în cele de vază. Ceea ce nu-l împiedică deloc pe al tău Santantonio de elită să-l scoată pe amicul lui, Plumbuială, și să-l prindă bine în mînă. Ne aflăm în umbră, dar la razele felinarului de șantier îl văd pe agresorul meu apropiindu-se, cu pîrțîitoarea îndreptată întruna spre mine. Adevărații asasini nu pleacă niciodată înainte de a-și încheia slujba cu o ultimă rafală, chiar atunci cînd aceasta pare absolut inutilă.

I-o iau înainte, la nimereală. N-am timp să ochesc. Gloanțele mele, fără amortizor, fac un tărăboi cumplit. Le slobozesc cu iuțeală, plimbîndu-mi ușor mîna de la stînga la dreapta. Geamătul bărbatului e mai puțin teatral decît al meu, dar mai veridic. Insul cade în genunchi. Arma i se declanșează. Scormonește pămîntul ca un cio-

---

* Soția ultimului șah al Iranului (n. tr.).

** O, ce nostim ! (n. a.) — Joc de cuvinte între *passer* (a trece) și *trépasser* (a răposa) (n. tr.).

can pneumatic. Pietrele zboară care încotro. Pămîntul împroaşcă. Eu m-am lipit de spatele bietului Magnin, unde am ajuns printr-o rostogolire rapidă. Simt impactul gloanţelor în trupul colegului meu. Ce mult durează ! Cînd, în sfîrşit, liniştea şi nemişcarea coboară peste şantier, am impresia că scena a durat ore întregi...

N-am curaj încă să mă mişc, temîndu-mă de vreo şmecherie. Dar nu, pistolarul pare într-adevăr out.

Out * şi chiar septembrie, octombrie... Pînă la Toţi Sfinţii ** cînd îi vei putea duce crizanteme. L-am sfredelit în plin piept. Are o asemenea cavernă, de-ar putea trece prin ea un autobuz londonez. Pălăria i-a căzut pe jos. Scot lanterna şi i-o îndrept spre facies. Ciorapul mototoleşte trăsăturile băiatului. Dar am intuiţia că ştiu mutra asta de meduză. Léon Napobarte spunea, citez, că „Talleyrand e un rahat într-un ciorap de mătase", îţi aminteşti ? Ceea ce pot să te asigur e că acest mortibus tolănit înaintea mea nu e Talleyrand, însă că totuşi e un rahat într-un ciorap de nailon. Ce tărtăcuţă tristă, Doamne !

Stăpînindu-mi repulsia, îi scot ciorapul. Îi dau jos masca dîndu-i jos ciorapul ***. Bineînţeles că îl recunosc. Şi-a lăsat aparenta senilitate la vestiar sau în vama de la Le Bourget şi cîntăreşte cu mulţi ani mai puţin decît la prima noastră întrevedere, cînd o făcea pe bătrînul dărîmat. Pe scurt, individul în cauză nu e altul decît domnul Ovăz, falsul răstignit de la Duplessis şi care îi cerea Fernandei să-şi facă datoria.

Şocant, nu ?

---

* Transcrierea fonetică (în franceză) a cuvîntului *aout* (august), care se pronunţă *ut* sau *u* (n. tr.).

** Sărbătoare catolică celebrată la 1 noiembrie în cinstea tuturor sfinţilor (n. tr.).

*** Joc de cuvinte, *bas* însemnînd, deopotrivă, „jos" şi „ciorap" n. tr.).

CAPITOLUL „LMNOPQRSŞTŢUVWXY"

— Cum e, doctore ?

— Zîmbitor, răspunde practicianul. Are toate motivele să zîmbească. E în formă bună, analizele sînt optimiste. O tensiune de atlet, o inimă de campion la ciclism, şi tot restul la unison. Nici cel mai mic germene ori virus. E tare ca stejarul. Să ştiţi că apucă suta de ani.

— Ei bine, nu ieşim noi din luptă cu una, cu două ! proclamă, declamă şi reclamă Bérurier, care mă escortează la clinica unde Pinuche tocmai a trecut prin ceea ce grasul numeşte un „Tomato Catchup *".

Doctorul îl învăluie (volumul nu-l sperie) într-o privire profesională.

— Hm, la prima vedere, nu v-aş putea promite că o să-i ţineţi tovărăşie, face el. Fiindcă pentru a ajunge atlet trebuie să dispui de o anumită morfologie, faţă de care aceea a dumneavoastră e tare departe.

O umbră de amărăciune învăluie globii Valorosului.

— Adică, doc ? bîiguie el.

— Grăsimea e inamicul public numărul 1 al individului ! declară vraciul. Ca să înaintezi în vîrstă, trebuie să fii ascuţit ca tăişul unei lame. Să mănînci puţin şi să bei la fel. Să manifeşti, de asemenea, o anumită sobrietate sexuală. Pe scurt, să duci o viaţă raţională. — Îndreaptă un deget dispreţuitor spre burdihanul Matahalei : Uitaţi-vă la dumneavoastră, nu vă puteţi încheia haina. Sînteţi încorsetat în slănină, scumpul meu domn. Faţa roşcovană. Ochii injectaţi. Dumneavoastră ar fi trebuit, mai degrabă, să fiţi ocupantul acestei camere.

Tăticul se răzvrăteşte deodată împotriva Facultăţii.

---

* O manieră personală de a rosti *check-up* (control medical) (n. tr.).

— Ascultați, doc ! izbucnește el. Dacă nu-mi pot încheia haina e pentru că am în fiecare buzunar cîte o sticlă de beaujolais de țară. Slănina mea, de care vă tot legați, nu e o infirmitate, ci un capital. Îmi satisface cererile de energie care, dacă m-ați vedea la treabă, nu v-ați mai putea veni în fire. Mănînc de cinci ori pe zi, fără să mă estravaghez. Nu sînt o mumie ambulantă à la Pinaud, ci un fiu al pămîntului. Nu mai tîrziu decît ieri m-am dat dracului de trei ori în aceeași zi, dintre care o dată cu propria mea nevastă, ba chiar ea a avut parte de ultimul serviciu, ceea ce vă denotă posibilitățile lui musiu. Beau numai cît trei ; nici mai mult, dar nici mai puțin. Și toate astea nu mă vor împiedica să ajung centenar, și mă doare în cot de certificatele dumneavoastră ; iar dacă nu mă credeți, trimiteți-vă nepoții să mă controleze cînd va veni sorocul. Vom trage o dușcă în amintirea dumneavoastră.

După această diatribă, care îl siderează trecător pe eminentul șef al clinicii, grasul apasă cu atîta entuziasm pe clanța de la camera Pinaudină, încît rămîne cu respectiva clanță în mînă. Și, nepăsător, o vîră în buzunarul de la nădragi.

— Ce-i, Badernule ? tună el, intrînd la colegul și totuși prietenul lui. Ne țesem mica noastră pînză de păianjen, ca Ferdinand Pénélope ?

E adevărat, Feliuță arată bine. Trebuie să înțelegi prin asta că e mai puțin verzui decît de obicei. Bate mai curînd în gri-de-șoricel-adolescent. Tronează într-o pijama roșie cu dungi cafenii. Și e pieptănat ca un democrat creștin : cărare într-o parte, șuviță răsucită și lipită pe frunte.

— Ești frumos ca o gravură din catalogul magazinului Rédoute, raionul pijamale, afirmă Béru, felicitîndu-l pe omuleț. Na, Césarin, ți-am adus o alintare pentru mucoase. Porcăriile astea de spitale sînt tot timpul în criză de carburant.

Smulge cele două butelci din buzunare, le vîră la subțiorile fosilei, apoi continuă, blestemînd, să-și exploreze profunzimile.

— Măicuța măicuții, mormăie Mormolocul, mai aveam un fleac de ceva, și unde mi ți l-am băgat ? — Gesturile îi devin febrile, dar dintr-o dată se înseninează : A, mi-a-duc aminte, stai așa !

Şi scoate, cu infinite precauţii, batista. Un nas suflete înspăimîntător, inarătabil, impovestibil ; bérureean, ce mai ! O aşază pe masa albă unde, prin opoziţie, obiectul devine şi mai tragic. O desface cu mişcări încete, de prestidigitator şi scoase la iveală un fel de gogoloi şi mai infam decît restul.

— S-a boţit niţel în buzunar şi naturlih nu mai arată chiar aşa bine, dar ai să vezi cît e de suculent, bătrîne : două bucăţele de pate de ficat în aspic, care ne-au rămas, Berthei şi mie, de la amiază. Sînt de la Beauroustón *, cîrnăţarul din intersecţia cu Georges Pont-Pie XII **. Haleşte-mi chestia asta imediat, vreau să te văd cu cerul gurii în extaz...

Rămăşiţă aruncă o privire pierdută la „chestia" cleioasă, dejectată, necinstită care i se oferă. Îl îngrozeşte.

— Eşti un drăguţ, dar tocmai am mîncat, refuză el.

— Îţi baţi joc de mine sau ce ? tună Tentacularul. Numeşti mîncare aiureala care se serveşte la spital ? Zeama aia de rezervor de closet ? Hai, hai, gustă, Auguste, pînă scot eu pălăria primei sticloanţe de roşcovan, doar trebuie să-ţi înzdrăveneşti cerul gurii.

César se întoarce spre mine. Toată moaca lui e un S.O.S.

— Ba da, mănîncă, îi strecor eu cu perfidie, dacă nu, îl superi pe Alexandre-Benoît.

Zdreanţă îşi dă cu părerea :

— De acord, dar împărţim pe din două, San-A. Singur n-am să pot niciodată.

*

Pinuchet se pasionează de sfîrşitul afacerii. Întreabă, cu vioiciune :

— Şi falsul conte ?

— Ei bine, César, închipuie-ţi că în realitate era vorba de un marchiz veritabil. Aştepta, liniştit, la *Résidence*, rezultatul „tranzacţiei". Cînd a văzut că mă întorc viu şi nevătămat şi încă însoţit de copoi, a devenit livid şi s-a otrăvit cu o fiolă de cianură. Un adevărat sînge albastru nu poate minţi prea mult timp.

---

* *Beau* — frumos ; *rouston* (argou) — testicul (n. tr.).

** Pompidou, preşedintele de atunci al Franţei (n. tr.).

— Va să zică, n-ai aflat nimic precis despre activităţile acelei Societăţi secrete ?

— Ba da, graţie celor doi sau trei fugari de pe maidan, pe care curcanii, alertaţi de petarda mea, i-au putut, din fericire, înhăţa din zbor. Societatea asta secretă nu avea altă vocaţie religioasă decît aceea de a jefui operele de artă din biserici. Banda a curăţat un număr impresionant de locuri sfinte, atît în Franţa, cît şi în străinătate, iar Monte-Carlo se afla în fruntea unui intens trafic internaţional. Printre furnizorii lui se număra şi un golan pe nume Ovăz, care trecea prin sită Italia, împreună cu o bandă de tîlhari. Cînd aceşti piraţi ai catedralelor şi altor biserici ale abaţiilor şi colegiilor adunau o anume pradă, fotografiau piesele mai importante şi-i trimiteau clişeele contelui de Monte-Carlo, să-şi aleagă. Într-o zi, intrînd într-o capelă romană din Apulia, cei ce-l furau pe Dumnezeu au pus mîna, printre alte lucruri interesante, pe o casetă de oţel conţinînd două plăci de aur şi un inel împodobit cu un ametist.

— Inelul lui Duplessis şi plăcile lui de aur gravate ?

— Exact. Le-au tras în poză, ca de obicei, şi au trimis imaginile, prin poştă, falsului conte. Şi s-a întîmplat ca, atunci cînd au ajuns documentele, acesta să fie plecat în Statele Unite, aşa că n-a aflat de existenţa lor decît după o lună. Interesat, a pus să se descifreze textele de pe plăci şi imediat s-a năpustit la telefon să-i spună lui Ovăz că le cumpără. Numai că, în vremea asta, neprimind nici un răspuns, capul bandei mătrăşise conţinutul casetei, dîndu-l unui vînzător parizian de vechituri, în trecere pe la Roma şi care plătise toată marfa după greutatea aurului şi a pietrei.

— Foarte, foarte interesant, declară Rablagitul.

— Poate că fără îndoială, admite Béru, dar asta nu mă împiedică să crăp de sete. Clinicile astea, dacă e să mă întrebi pe mine, sînt prea tare încălzite şi mi-am şi năduşit porţia mea de beaujolais. Cobor după muniţii, tipilor. Mi s-a părut că văd o sucursală Nicolas în marginea unor împrejurimi promiscuitoase.

Îşi pune găina pe cap şi iese fără a mai închide uşa a cărei clanţă o păstrează tot asupra lui.

— E un lanţ, pînă la urmă, în afacerea asta ? rezumă Pinaud. Bun, am rămas la negustorul de vechituri care a cumpărat lucrurile acelea...

— Era un tip mistic şi tot atît de zărghit ca şi amicul „Cardinal", căruia, de altfel, avea să-i devină „client". Fără să ştie exact ce reprezentau acele lucruri, caracterul lor religios nu-i scăpa. Cînd, după puţin timp, a făcut cunoştinţă cu Tonin, i le-a arătat şi, fiindcă acesta a manifestat interes faţă de ele, i le-a oferit.

Baderne-Baderne ridică un deget.

— Bine, du-te, dar mai repede ! fac eu, pe tonul unui învăţător.

— Ce-ţi închipui, behăie Ridatul, n-am nevoie de veceu, de altfel mă duc cît mai rar cu putinţă, chestia aia mi s-a paradit într-un hal...

— Ştiu, zic, franţujii, atît de preocupaţi de bucătăria lor, neglijează privata. Care, totuşi, e complementul cum nu se poate mai direct al celei dintîi. Îmi propun să îi contactez pe fermecătorii Gault şi Millau, pentru a le sugera să redacteze un ghid scatologic al căcăstorilor Franţei. Le vom clasifica după criteriile curăţeniei şi confortului. Sigla ar putea fi o perie de curăţat problema, însă stilizată. Nici o perie ar însemna „A nu se utiliza decît în caz de mare nevoie". O perie : „Merită o purgaţie". Două perii : „Merită o dizenterie". Trei perii : „Paradisul constipaţilor".

Mototolitul dă din umerii în formă de sticlă de Evian.

— În loc să te ţii de umor, băiete, explică-mi niţel în ce constau plăcile alea faimoase.

— O prostie şi o complicaţie, Tataie. Şi, puţintel, o poveste de-a mamei Curci *. Lucrurile s-au petrecut în primul mileniu al bisericii, într-o epocă în care papalitatea se clătina în cîrjă. Un papă transfug — care a domnit, sub numele de Tubulatură I, doar peste o anemică parte din teritoriu, în vremea pontificatului lui Ciubotă ** al VI-lea — după mai multe cupe otrăvite schimbate cu cel din urmă, sfîrşi prin a se înregimenta sub cîrja acestuia şi îi lăsă bunurile sale, fiindcă nu avea decît un singur moştenitor, plecat în ţinuturi îndepărtate.

Pinaud cască.

— Ca să adormi mai repede, îţi pot citi ultima dare de seamă a Adunării Naţionale ! mormăi eu, furios.

---

* Aluzie la cunoscutul ciclu „Poveşti ale Mamei Gîşte" (n. tr.).

** În original, Gnafron ; *gnaf* (argou) însemnînd cizmar şi *front* — frunte (n. tr.).

El trage de pleoape să și le dezlipească.

— Ce idee ! Continuă, mă pasionează.

— Cele două plăci reprezintă testamentul. Redactat în două exemplare. Și unde se precizează că, în caz de întoarcere a nepotului, tezaurul lui Tubulatură I va trebui să fie restituit. Un inel împodobit cu ametist va dovedi identitatea personajului cu pricina, întrucît acesta îl purta la mînă și, din cauza unui accident, nu și-l mai putea scoate. Ți-am spus, un adevărat basm pentru fetițele marca Ségur, ameliorată sub numele Domnișoara Vîrstă Fragedă.

— Și ametistul ar fi celebrul inel al lui Duplessis ?

— Sută la sută, Împuținatule. Ce s-a întîmplat mai departe ? Cum au ajuns cele două plăci împreună cu inelul și toate celelalte într-o casetă de fier dezgropată dintr-o biserică romană ? Mister. Intact. Pe care probabil că numai Vaticanul l-ar putea lămuri, prin arhivele lui. Fără îndoială, nepotul va fi revenit, pentru a-și reclama drepturile, fluturînd placa lui de aur și degetul inelat și, iar fără îndoială, a fost primit ca un apostol, dar nu al lui Iisus. Nu mai există nici o urmă de-a lui. Secolele următoare rămîn mute în privința acestei afaceri, care n-a fost decît o peripeție printre multe altele ale acelor timpuri crude și zbuciumate. Oricum, într-o bună zi, toate documentele au căzut în laba ticăloșilor lui Ovăz.

Pinaud cască.

— Frumoasă poveste ! Continuă !

— Pus pe foc de contele de Monte-Carlo, Ovăz și-a trimis, fuga, unul dintre zbiri la bătrînul negustor de vechituri, cu misiunea de a răscumpăra de la el (sau la nevoie a lua cu forța) cele trei piese. Trebuie să se fi purtat cu stîngăcie, deoarece moșul, mare șmecher, a mirosit că la mijloc e o afacere strălucită și a pretins că i le-ar fi vîndut unui necunoscut. Mesagerul lui Ovăz a întors atunci foaia și a declarat că trebuie cu orice preț să recupereze plăcile și inelul. L-a somat pe bătrîn să-l ajute la descoperirea pseudo-cumpărătorului. Terorizat, moșul a promis că va încerca să-l găsească. Și, într-adevăr, s-a dus glonț la Duplessis ca să-i ceară cadourile înapoi. Figura cu plăcuțele de domino care se răstoarnă unele pe

altele, cum îți zic. O împingi pe prima din rînd, și toate celelalte plonjează una cîte una. Duplessis, la fel ca și fostul lui client, s-a prins că era în posesia unei chestii importante și a pretins, la rîndul lui, că nu mai are obiectele. Nici plînsetele, nici amenințările nu l-au făcut să-și schimba atitudinea. În disperare de cauză, bătrînul telal l-a aruncat pe amicul Tonin în ghearele teribililor boys-scouts ai lui Ovăz, care l-au lucrat cumsecade. Dar Antonin Duplessis din Jerpeliții Vechi era un țăran încăpățînat, aidoma eminentului său consătean, ofițerul de piele-ntoarsă * Bérurier. A pitit plăcile acolo unde știm și a făcut pe prostul. Nici loviturile, nici amenințările nu i-au învins cerbicia. Atunci Ovăz a optat pentru ce-a de-a doua variantă : viclenia. După ce a studiat bine comportamentul omului nostru, s-a îmbătrînit, s-a deghizat într-un Pinaud jigărit și a devenit clientul lui.

— Mersi, drăgălașule ! tușește Sfrijitul.

Continui. Fiindcă trebuie să continuăm, așa-i, Nevropatule ? Păi ce altceva să facem, ca să nu te pui iar pe proteste, ca un pitic pierdut în mulțime și care nu vede decît fese în locul focurilor de artificii.

— Prudența lui Duplessis rămînînd nedezmințită, s-a decis să i se strecoare în brațe o fată. Una frumoasă. Una foarte, foarte frumoasă.

Aici inima îmi pornește în trap săltat iar vocea mi se înmoaie.

— Mulatra ? zice Pinaud.

Bat cu pumnul în masa metalică, unde sînt aranjate accesoriile cele mai prețioase ale Dogitului, adică dentiția și bandajul herniar.

— Te rog să fii politicos și să nu faci rasism, César. Mai întîi că fata în cauză nu e decît bronzată. Cunosc mii de toante de rasa cea mai pură care, cînd se întorc de la Saint-Trop', sînt de două ori mai negre decît ea. Această fată fermecătoare avea un frate devotat ce lucra pentru Ovăz, cărui Ovăz trebuie să-i fi făcut vreo figură, fiindcă a fost lichidat. Fostul lui patron a exercitat presiuni asupra acestei adorabile Zoé...

Béru s-a întors, aducînd o cutie de carton înăuntrul căreia se lovesc unele de altele mai multe flacoane. A prins ultima mea frază și îl umflă rîsul :

---

* În text, *peau lisse* (piele netedă), care se pronunță ca și *police* (poliție) (n. tr.).

— Dacă ţin cont după cîte am auzit, musiu comisăritul peste cal îţi vorbeşte de apropiata lui căsătorie.

— Ce ? se trezeşte Pinaud.

— A, încă nu ţi-a ciripit ce era mai drăguţ : se însoară cu juna Zoé. Înfrîngere pe toate liniile. Marea şansă, Sirocco ! Inima tatuată. Lumina albastră. Grădina supliciilor. Trebuie să recunoaştem însă că mămica asta îşi merită inelușul. E bine pe toate părţile. Simpatică şi nu proastă. Ne va plăcea, o şi simt. Şi frumuşică... Drace, cînd mă benoclez la pielea ei portocalie, îmi lasă gura apă. N-are decît s-o ia de nevastă. După aia îmi cumpăr o crăvăţică nouă şi ţi-i fac o curte fără frîu. Iată-te prevenit, Sana ! Oi fi tu uns cu toate alifiile, dar şi eu o să-mi pun în valoare fermecătorile. Marele joc... Ştii ce, dacă e pe aşa, o să fac chiar şi o baie...

E bine, asta-i ! Béru continuă pe acelaşi ton prostesc. Dar pe mine chestia nu mă supără, ci mă amuză. Zoé a mea ! Visez la ea fără încetare, ca un nebun.

Căsătoria ? Va trebui totuşi să mă mai gîndesc. Sînt San-Antonio. Deci necondiţionat din pornire. Dar, în sfîrşit, cînd marea dragoste îţi bate la uşă... Poftim ?

Poftim ?

N-am dreptate ?

Te cruţ de comentariile celor doi guguştiuci ai mei. Dacă nu cumva eşti colecţionar de locuri comune, ceea ce s-ar cam înscrie în aptitudinile tale.

Acest compartiment al întrevederii noastre ţine cît trei sticle de „Dealurile Ronului" (beaujolais nu mai are, aşteptau să le aducă). După care, ajutat de puterea obişnuinţei, Pinaud revine la afacere.

— Şi micuţa n-a putut scoate nimic de la el ?

— Nu mare lucru. De fapt, o să vă spun : profitînd de ocazie, mai degrabă Duplessis i-a tras binişor de limbă pe ceilalţi.

— Un tip din Jerpeliţi, ce credeai ! exultă Emfaticul.

— L-au pus să se instaleze la *Résidence Carole*, în urma nu ştiu căror presiuni, ca să-l aibă sub ochi. Poate nădăjduiau că, prin schimbarea domiciliului, Duplessis va face un pas greşit ? Poate, de asemenea, contele de

Monte-Carlo a avut cu el o discuție deschisă în cursul căreia i-a promis anumite perspective ? Înclin să o cred, altminteri nu văd deloc, Grasule, cum ar fi auzit amicul tău cardinalul despre atentatul împotriva Sanctității Sale.

Ne bălăcim puțin în gînduri. Apoi Pipernicitul zice :

— Totuși n-a putut fi elucidată o chestie care îmi stă la inimă al dracului de tare, vă dați seama. Mi-ar fi plăcut să știu ce-o fi fost raza aia cu care m-au tratat.

— Dar mie ce mi-ar fi plăcut ! suspină mandea. Am încredințat laboratorului rămășițele mașinăriei, dar cei de-acolo n-au putut deduce nimic. În sfîrșit, César, medicul-șef ne-a spus-o răspicat : ești perfect sănătos. Nici un motiv de neliniște în privința asta.

Trefilatul clatină din cap :

— Nu e neliniște, micuțule, ci curiozitate.

— Tot așa cum, înlănțuie Grasul cu o voce macerată în vin roșu, tot așa cum nu știm de ce gloabele alea din bandă au curățat atîția inși ca să-și esproprieze plăcile și ghiulul. Una peste alta, ansamblul nu putea să valoreze o avere, nu ? Și, chiar dacă venea vorba de valoarea lor documentară, tot nu merita, pe bune, să umpli pentru asta figurile de la Père Lachaise *.

— Probabil, conchid eu, că jucărelele reprezentau pentru Monte-Carlo cu mult mai mult și că insul urzise un plan de anvergură. Un plan atît de important, încît restul bandiților nu era la curent cu el, ceea ce e de-a dreptul regretabil, dacă ne gîndim că nu-i mai avem decît pe aceștia din urmă la dispoziție.

— Șic e seva în tîmpla cu jucărelele astea ? se informează Béru, deflorînd al nenumăratelea sticlonț (ultimul).

— Vor fi duse la Vatican. Nu uita că au fost furate dintr-o biserică italiană...

Scot inelul cardinalului-controlor. Nu m-a mai părăsit de cînd l-am pus în deget.

— Cînd mă gîndesc că va trebui să-l dau înapoi fără să-i fi aflat secretul !

Piatra violetă își revărsă licăririle asupra noastră, asemeni globului scînteietor ce se rotește pe plafonul sălilor de bal, în timpul executării tangourilor. Îl învîrtesc și eu, din plăcere, așezîndu-l în calea razelor de soare ce s-au strecurat în clinică. Îl privesc fascinat. Amicii mei idem.

* Celebru cimitir din Paris (n. tr.).

Şi iată că o mînă se apropie, lungă, slăbănoagă, asemeni unei gheare de vultur conservate în fenol. Mîna lui Pinaud.

Nu, nu pe chiloţii soră-mi, imbecilule ! Nu mă întrerupe tocmai cînd povestea devine epică.

Boşorogul apucă inelul între arătător şi degetul mare. Îi abandonez bijuteria. Dextra îi tremură. E palid, ca de ceară. Nasul i se lungeşte. Mustaţa îi devine abstractă. Buzele i se decolorează. Cît despre ochi, de obicei atît de afundaţi în orbite, i-au ajuns cît două farfurii.

În ciuda ameţelii, Voluminosul a băgat şi el de seamă această bruscă transformare.

— Nu te simţi bine, César ? se alarmează. Ai aerul că eşti în cataplasmă.

Într-adevăr, Pinuche pare căzut în catalepsie. Ai zice că e un manechin în sos automat. Nu ne răspunde. Ochii continuă să i se extragă din orbite. Sînt în relief cu cel puţin zece centimetri. Matahală vrea să intervină, să-l facă să se aşeze sau altceva, nu ştiu, dar îi fac semn să nu mişte.

— Conţine oare bùlele ? declamă Pinaud, de parcă ar fi vorba de un Shakespeare de valoare, din epoca otravă.

Hamlet-surpriză. Îşi apropie piatra de retină, aşezînd-o între ea şi milostenia soarelui.

— Da, aici sînt ! zice. Aşadar, să se împlinească voinţa prea scumpului nostru frate Tubulatură. Padre Raviolo *, cheamă el, cu glas cîntat (şi căruia stentorismul ** nu îi stă în obişnuinţă) ; spuneţi-i cardinalului de la Intendenţă să vină cu documentele referitoare la acordurile Tubulatură — Ciubotă al VI-lea. Să fie puse imediat în cuferele de călătorie bijuteriile din donaţia Tubulatură, pentru a fi înapoiate celor două persoane aici de faţă. Preveniţi-l pe cardinalul trezorier să adune valorile reprezentînd plasamentele pieselor de aur ale veneratului nostru Tubulatură, adică : o mie de acţiuni *Mobil Oil*, două mii de acţiuni *Presses de la Cite*, două mii *Rhône Poulenc*, o mie *Olivetti*, o mie *General Motors*, o mie cinci sute *Hadley Chase Manhattan*, zece mii *Nestle*, trei mii *Swissair*,

---

* *Ravioli :* colţunaşi cu carne, serviţi cu sos şi brînză rasă (n. tr.).

** Stentor — personaj din Iliada, dispunînd de o voce foarte puternică (n. tr.).

o mie *l'Oréal*, o mie *Tanganyika*, o mie *Petrofina*, o mie *Florida Power* și patru mii *Honda Motor*. La asta veți adăuga zece diamante pe care le veți lua din buncărul celor de douăzeci de carate, la stînga cum ieși din sala celor alb-albastre rezervată diamantelor de cincizeci. Cu titlu personal.

Îl privim și îl ascultăm siderați. Noblețea peremptorie a omulețului ! Această maiestate zîmbitoare și fermă. Pontifică de mama focului, Pinuche al nostru.

În vremea asta, ușa se deschide și o infirmieră amabilă, cu posteriorul mulat sublim într-un halat scurtuț, intră cu o tavă.

— Pastilele dumneavoastră, domnule Pinaud, anunță ea.

— A, mulțumesc, eminență ! replică Sfîntul părinte Pinuche. — Ia tava și ne-o prezintă : A și venit tezaurul, domnilor ! ne zice. Acceptați un pahar de muscat, pînă cînd vi se ambalează acțiunile și diamantele ?

CAPITOLUL „Z"

Félicie nu-şi poate reţine un surîs (de milă, ce-i drept).

— Bietul domn Pinaud, zice, îmi închipui scena. A fost vrăjit, într-un fel sau altul, de raza aceea ?

— Într-un fel sau altul. Ticăloşii puseseră la cale împotriva veneratului nostru Papă cel mai cumplit dintre atentate : o agresiune mintală. Fără ştirea lui, urmă să fie sugestionat, înţelegeţi ? Era de ajuns apoi să i se prezinte această piatră, pentru ca imediat să se declanşeze în el reflexul restituirii care îi fusese, ca să zic aşa, inoculat.

— Totuşi nu erau în posesia inelului în momentul cînd au fost convinşi că acţionează asupra subconştientului Sfîntului părinte ! obiectează Zoé.

Îi mîngîi mîna. E drăguţă mîna ei, ştii, aşa cum stă acum pe faţa de masă de in cafeniu din sufrageria noastră. E o admirabilă pată de brun ocru, catifelată ca o coajă de piersică în pîrg.

— Nu, nu aveau inelul, dar îl aveau pe papa în bătaia razei, dragostea mea. Era, înţelegi, o ocazie UNICĂ, pe care n-o puteau lăsa să le scape... Au asediat augustul creier (ori cel puţin aşa au crezut), sperînd să pună în curînd mîna şi pe faimoasele documente ale lui Tubulatură I.— Dacă lovitura le reuşea, ar fi jefuit miliarde. Aţi înţeles acum de ce n-au dat înapoi de la nimic pentru a-şi atinge scopul ?

Zîmbesc, fără a înceta să plimb pielea degetelor mele peste pielea mîinii ei.

— Există, continui apoi, o latură relativ hazlie în toate astea. Aceşti oameni puternici, dispunînd de ucigaşi, de tehnicieni, de maşini pentru violarea creierului, aceşti oameni îndîrjiţi şi necruţători au fost ţinuţi în şah de un biet controlor de metrou, niţel scrîntit. Duplessis a găsit pen-

tru plăcile lui cea mai clasică ascunzătoare ; simțindu-se ori crezîndu-se urmărit, într-o zi, cînd era cu tine, Zoé a mea, i-a încredințat ametistul primului bătrîn ramolit care i-a ieșit în cale. Vag iluminat, căpățînos ca un bou de la Jerpeliții Vechi, naiv și viclean, acest ins curios a nimicit, pot spune, o armada de răufăcători. Mai mult — s-a priceput să le miroasă planurile privindu-l pe Papă și să prevină poliția în persoana fostului său coleg de școală, Bérurier. Trebuia să o facă, nu ?

Nimeni nu răspunde.

Doamnele au căzut pe gînduri. E ora siestei lui Antoine și, timp de două ceasuri, după-amiază, cînd pramatia le trage la soamne, casa trăiește în pace, într-o liniște vătuită ca scutecele care umflă chiloții lui.

Totuși, după o clipă de tăcere, Zoé își ridică spre mine ochii mari, arzători și luminoși ca o auroră.

— Ești formidabil, suspină ea. Atît de combativ și de plin de înțelegere, atît de vesel și... și tandru. Cu adevărat, Antoine, nu ești un om ca toți ceilalți.

— Știi de ce, Zoé ? Ții, într-adevăr, să-ți dezvălui taina ? Fiindcă sînt un extraterestru.

Félicie mă privește, surîzînd.

— Nu m-ar mira din partea ta, zice.

SFÎRȘIT

Redactor Șerban Velescu
Tehnoredactor Nina Iordănescu
Comanda nr. 20404
Coli tipar 13
Tiparul executat la R.A.I. Imprimeria „CORESI"
București — România
1992

FORUM

SAN-ANTONIO

San-Antonio

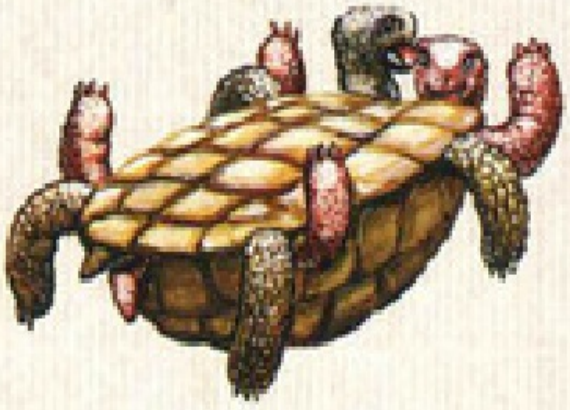

J'ai essayé : ON PEUT !

6

FLEUVE NOIR

I.S.B.N. 973-584-005-7

2 032320 182607